

06 QD-AG-06-001-CS-C

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2005

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

CS

CVRIA

ISSN 1830-1886

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2005

PRODEJ A PŘEDPLATNÉ

Placené publikace, které vydává Úřad pro úřední tisky, je možné zakoupit v našich prodejních místech po celém světě.

Jaký je postup pro získání té či oné publikace?

Jakmile si opatříte seznam prodejních míst, vyberte si vhodnou prodejnu a objednejte si požadovanou publikaci.

Jak si opatříte seznam prodejních míst?

- buď na internetové stránce Úřadu pro úřední tisky <http://publications.europa.eu>
- nebo o něj můžete požádat faxem na číslo (352) 2929-42758 a obdržíte ho v tištěné podobě.

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2005

Přehled činnosti
Soudního dvora
a Soudu
prvního stupně
Evropských
společenství

Lucemburk 2006

www.curia.eu.int

Soudní dvůr Evropských společenství
L-2925 Lucemburk
Telefon: (00352) 43 03-1
Telex Soudního dvora: 2510 CURIA LU
Fax Soudního dvora: (00352) 43 03-2600
Fax odboru tisku a informací: (00352) 4303-2500

Soud prvního stupně Evropských společenství
L-2925 Lucemburk
Telefon: (00352) 43 03-1
Fax Soudu prvního stupně: (00352) 43 03-2100

Soud pro veřejnou službu Evropské unie
L-2925 Lucemburk
Telefon: (00352) 43 03-1

Internetová adresa Soudního dvora: <http://www.curia.eu.int>

Redakční uzávěrka: 20. ledna 2006

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.
Můžete se s nimi seznámit na serveru Europa (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006

ISBN 92-829-0809-7

© Evropská společenství, 2006
Kopírování je povoleno pouze se souhlasem autora.

Printed in Italy

VYTIŠTĚNO NA NEBĚLENÉM PAPIŘE

Obsah

Strana

Předmluva, autor: předseda Soudního dvora, Vassilios Skouris	5
---	---

Kapitola I

Soudní dvůr Evropských společenství

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2005 autor: předseda Vassilios Skouris	9
B – Složení Soudního dvora	57
1. Členové Soudního dvora	59
2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2005	73
3. Protokolární pořádky	75
4. Bývalí členové Soudního dvora	77

Kapitola II

Soud prvního stupně Evropských společenství

A – Činnost Soudu prvního stupně v roce 2005 autor: předseda Bo Vesterdorf	81
B – Složení Soudu prvního stupně	135
1. Členové Soudu prvního stupně	137
2. Změny ve složení Soudu prvního stupně v roce 2005	147
3. Protokolární pořádky	149
4. Bývalí členové Soudu prvního stupně	151

Kapitola III

Soud pro veřejnou službu Evropské unie

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2005 autor: předseda Paul J. Mahoney.....	155
B – Složení Soudu pro veřejnou službu	157
1. Členové Soudu pro veřejnou službu	159
2. Protokolární pořádky	163

Kapitola IV

Setkání a návštěvy

A – Oficiální návštěvy a události u Soudního dvora a Soudu prvního stupně v roce 2005	167
B – Studijní návštěvy u Soudního dvora a Soudu prvního stupně v roce 2005	169
C – Slavnostní zasedání v roce 2005	173
D – Návštěvy a účast na oficiálních akcích v roce 2005	175

Kapitola V

Soudní statistiky

A – Soudní Statistiky Soudního dvora	183
B – Soudní statistiky Soudu prvního stupně	209

<i>Zkrácené schéma organizační struktury</i>	229
--	-----

<i>Kontaktní údaje Soudního dvora</i>	231
---	-----

Předmluva

Jestliže rok 2004 představoval historický rok z důvodu rozšíření Evropské unie a příchodu soudců a spolupracovníků z deseti nových členských států k Soudnímu dvoru, rok 2005 se vyznačoval především významnou změnou v soudní struktuře Evropské unie. Soud pro veřejnou službu Evropské unie, jehož členové se ujali funkce v říjnu 2005, představuje první specializovanou soudní komoru vytvořenou v návaznosti na změny, které přinesla Niceská smlouva.

Uplynulý rok lze označit rovněž za rok konsolidace. Soudní dvůr se totiž musel nejprve přizpůsobit nové realitě, kterou představuje 25 členských států a 20 úředních jazyků. Dále různá vnitřní opatření přijatá Soudním dvorem v roce 2004 s cílem zvýšit účinnost jeho pracovních postupů dosáhla v roce 2005 plného účinku. V tomto ohledu je obzvláště charakteristické značné zkrácení délky řízení, zejména u řízení o předběžných otázkách. Konečně zdůraznění zasluhuje velmi výrazné zvýšení počtu věcí ukončených Soudem prvního stupně v roce 2005 ve srovnání s rokem 2004.

Na následujících stránkách čtenář nalezne výklad vývoje orgánu v průběhu roku 2005, představení vlastní soudní činnosti Soudního dvora a Soudu prvního stupně, spolu se statistickými údaji, jakož i bilanci organizačních opatření přijatých Soudem pro veřejnou službu během prvních tří měsíců, které následovaly poté, co se jeho členové ujali funkce.

V. Skouris
předseda Soudního dvora

Kapitola I

Soudní dvůr Evropských společenství

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2005

Autor: předseda Vassilios Skouris

Tato část výroční zprávy představuje syntetickým způsobem činnosti Soudního dvora Evropských společenství během roku 2005. Zaprvé podává nástin vývoje tohoto orgánu během uvedeného roku, přičemž zdůrazňuje institucionální změny, které se dotkly činnosti Soudního dvora, ale rovněž změny týkající se jeho vnitřní organizace a pracovních metod (oddíl 1). Zadruhé obsahuje statistickou analýzu vývoje pracovního zatížení orgánu, jakož i průměrné délky řízení (oddíl 2). Zatřetí uvádí jako každý rok hlavní události v oblasti judikatury rozčleněné podle oblasti úpravy (oddíl 3).

1. Institucionální vývoj Soudního dvora se v roce 2005 vyznačoval především zahájením činnosti Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (oddíl 1.1). Za zmínku stojí rovněž změny provedené v Protokolu o statutu Soudního dvora, jakož i změny týkající se jednacího řádu (oddíl 1.2).

1.1. Zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie rozhodnutím Rady ze dne 2. listopadu 2004 a nástup jeho sedmi členů do funkce byly důležitými momenty pro tento orgán. Náleží do rámce změn, které do soudní struktury Evropské unie vnesla Niceská smlouva. Soud pro veřejnou službu představuje první specializovaný soud, zřízený na základě čl. 220 druhého pododstavce a článku 225a ES.

Soudní agenda v oblasti veřejné služby Evropské unie představovala významnou část pracovního zatížení Soudu prvního stupně, k němuž byl nový soud připojen. Co se týče Soudního dvora, kasační opravné prostředky podávané proti rozhodnutím Soudu v oblasti veřejné služby představovaly poměrně méně významné zatížení. Cílem zřízení nového soudu je tak především snížení pracovního zatížení Soudu prvního stupně, které se zvýšilo v návaznosti na přesun pravomoci rozhodovat o některých kategoriích přímých žalob, náležejících dříve do pravomoci Soudního dvora, k němuž došlo v roce 2004 v souladu s Niceskou smlouvou.

Ve třetí části této zprávy čtenář nalezne podrobný výklad předsedy Soudu pro veřejnou službu, věnovaný prvním činnostem tohoto nového soudu v roce 2005.

1.2. Pokud jde o změny provedené v textech upravujících řízení, je nutné poukázat především na to, že v důsledku zřízení Soudu pro veřejnou službu bylo nezbytné doplnit do Protokolu o statutu Soudního dvora některá specifická ustanovení týkající se řízení o přezkumu Soudního dvora, pokud jde o rozhodnutí Soudu prvního stupně, vydaná na základě opravného prostředku. Rozhodnutím Rady ze dne 3. října 2005 tak byly do textu Protokolu o statutu Soudního dvora vloženy články 62a a 62b, které stanovují zejména obecná pravidla týkající se naléhavé povahy tohoto řízení, písemné a ústní části uvedeného řízení a jeho případného odkladného účinku.

Krom toho reflexe podniknutá Soudním dvorem ohledně průběhu řízení a jeho pracovních metod jej v roce 2004 přiměla k navržení jistých změn v jeho jednacím řádu, a to ve snaze zkrátit délku řízení. V návaznosti na projednání v Radě byly tyto změny dne 12. července 2005 schváleny a dne 1. října 2005 vstoupily v platnost. Týkají se, zaprvé, čl. 37

odst. 7 jednacího řádu, který nyní Soudnímu dvoru umožňuje stanovit podmínky, za nichž je podání zaslané soudní kanceláři elektronicky považováno za originál tohoto podání. Zadruhé se týkají čl. 104 odst. 1 jednacího řádu, který nyní Soudnímu dvoru umožňuje, aby nepřekládal do všech úředních jazyků plné znění žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, pokud jsou tyto žádosti obzvláště rozsáhlé. V takovém případě je překlad plného znění těchto žádostí nahrazen překladem jejich shrnutí do úředního jazyka států, kterým je určeno. Zatřetí je důležité upozornit rovněž na změnu článku 44a, čl. 104 odst. 4 a článku 120 jednacího řádu, kterou se zkracuje lhůta pro podání žádosti o jednání z jednoho měsíce na tři týdny.

Konečně, další řada změn jednacího řádu navržená Soudním dvorem v roce 2005 byla schválena Radou dne 18. října 2005 a vstoupila v platnost dne 1. prosince 2005. Tyto změny zahrnují zejména zrušení senátu pověřeného dokazováním, což je kolegium, které se stalo překonaným (změna čl. 9 odst. 2, čl. 44 odst. 5, čl. 45 odst. 3, článků 46 a 60, čl. 74 odst. 1 a čl. 76 odst. 3), změnu čl. 11b odst. 1 a čl. 11c odst. 1, což jsou články, jejichž cílem je zajistit rovnoměrnější účast soudců ve velkém senátu a dalších soudních kolegiích, a konečně určení dvou náhradních soudců ve věcech, které jsou od začátku roku, ve kterém dochází k částečné obměně soudců a až do doby, nežli k této obměně dojde, přiděleny velkému senátu.

2. Dopad společného účinku opatření přijatých ke zlepšení efektivity pracovních metod Soudního dvora a příchodu deseti nových soudců v návaznosti na rozšíření se i nadále zřetelně projevuje v soudních statistikách Soudního dvora za rok 2005. Lze poukázat na snížení počtu projednávaných věcí přibližně o 12 %, jakož i na velmi výrazné zkrácení délky řízení před Soudním dvorem.

Soudní dvůr v roce 2004 ukončil 512 věcí (toto je čistý počet, který bere v úvahu spojení věcí). Z těchto věcí byl v 362 vydán rozsudek a 150 vedlo k vydání usnesení. Lze si povšimnout, že počet vydaných rozsudků odpovídá přibližně počtu rozsudků vydaných v roce 2004 (375 rozsudků); počet vydaných usnesení se snížil.

Počet nových věcí napadnutých k Soudnímu dvoru činil 474 (531 v roce 2004, hrubé údaje). Počet projednávaných věcí ke konci roku 2005 činil 740 (hrubý údaj), zatímco v závěru roku 2004 dosáhl 840 a na konci roku 2003 974. Jinými slovy, Soudnímu dvoru se podařilo snížit počet projednávaných věcí přibližně o 24 %, a to za pouhé dva roky.

Zkrácení délky řízení, které bylo zaznamenáno již v roce 2004, je v roce 2005 ještě zřetelnější u řízení o předběžných otázkách: průměrná délka řízení se zkrátila ze 23,5 měsíce na 20,4 měsíce. Pokud jde o přímé žaloby a kasační opravné prostředky, průměrná délka řízení byla 21 měsíců. V tomto ohledu je třeba připomenout, že v roce 2003 byla průměrná délka řízení 25 měsíců u předběžných otázek a přímých žalob a 28 měsíců u opravných prostředků.

V průběhu uplynulého roku Soudní dvůr využíval po zralé úvaze různých nástrojů, které má k dispozici k urychlení vyřizování určitých věcí (přednostní rozhodování věcí, zrychlená řízení, zjednodušené řízení a možnost rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta). Žádost o zrychlené řízení byla podána v 6 věcech, ovšem nebyla splněna podmínka zvláštní naléhavosti věci, kterou vyžaduje jednací řád. V souladu s praxí zavedenou v roce 2004 se o vyhovění nebo zamítnutí žádosti o zrychlené řízení rozhoduje odůvodněným usnesením předsedy Soudního dvora.

Mimoto Soudní dvůr i nadále využíval zjednodušeného řízení upraveného v čl. 104 odst. 3 jednacího řádu pro zodpovězení některých předběžných otázek. Na základě tohoto ustanovení bylo totiž vydáno dvanáct usnesení, jimiž bylo ukončeno celkem 29 věcí.

Soudní dvůr dále poměrně často využíval možnosti, kterou mu poskytuje článek 20 statutu, a to rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta, pokud ve věci nevystává žádná nová právní otázka. Lze uvést, že přibližně 35 % rozsudků vyhlášených v roce 2005 bylo vyhlášeno bez stanoviska (30 % v roce 2004).

Co se týče rozdělení věcí mezi jednotlivá kolegia Soudního dvora, lze uvést, že velký senát a plénium vyřešily téměř 13 % věcí ukončených v roce 2005, pětičlenné senáty 54 %, zatímco tříčlenné senáty vyřešily 33 % věcí ukončených v roce 2005. Lze konstatovat, že kromě zanedbatelného zvýšení počtu věcí projednávaných velkým senátem zůstal příslušný procentní podíl věcí projednávaných jednotlivými typy soudních kolegií ve srovnání s rokem 2004 nezměněn.

Další informace týkající se statistických údajů za soudní rok 2005 čtenář nalezne v kapitole V této zprávy.

3. Tento oddíl podává přehled hlavních událostí v judikatuře uspořádaný podle oblasti úpravy následujícím způsobem:

Institucionální právo; zákaz jakékoliv diskriminace na základě státní příslušnosti a občanství Unie; volný pohyb zboží; zemědělství; volný pohyb pracovníků; svoboda usazování a volný pohyb služeb; volný pohyb kapitálu; pravidla hospodářské soutěže; sbližování právních předpisů; sociální právo; právo společností; životní prostředí.

Je vhodné upřesnit, že rozsudek zařazený do dané oblasti se může dotýkat velmi důležitých otázek z jiné oblasti.

3.1. Mezi rozsudky, které řeší **ústavněprávní** nebo **institucionální**, otázky, zasluhuje zmínku šest rozsudků; dva z nich se týkají rámcových rozhodnutí přijatých v rámci hlavy VI Smlouvy o Evropské unii („třetí pilíř“), zatímco čtyři zbývající se týkají účinků dohody o partnerství mezi Společenstvím a třetím státem, respektive rozdělení prováděcích pravomocí mezi Radou a Komisí, podmínek přípustnosti žaloby na neplatnost a konečně pravomocí Soudního dvora, pokud je mu předložena žaloba směřující proti členskému státu, který nevyhověl rozsudku, jímž bylo určeno, že nesplnil povinnost.

Ve věci *Pupino* (rozsudek ze dne 16. června 2005, C-105/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) byla Soudnímu dvoru předložena předběžná otázka týkající se hlavy VI smlouvy o Evropské unii, podaná soudcem pověřeným předběžným vyšetřováním u Tribunale di Firenze (Itálie). Tento soudce projednával trestní věc týkající se učitelky v mateřské škole M. Pupino, která byla viněna ze špatného zacházení s nezletilými dětmi, v rozhodné době mladšími pěti let.

Při předběžném vyšetřování byly provedeny předkládajícím soudem výslechy nezletilých obětí. Na základě italského procesního práva jsou poznatky získané v průběhu předběžného vyšetřování považovány za důkazy v technickém slova smyslu až poté, co jsou předloženy

v kontradiktorně vedeném jednání v rámci druhé fáze řízení, na veřejném soudním jednání. Nicméně existuje výjimka stanovená v čl. 392 odst. 1 a v čl. 398 odst. 5 italského trestního řádu (dále jen „TR“), pokud byl obětí některých trestných činů, taxativně uvedených v právních předpisech, jako je sexuální zneužití, nezletilý mladší šestnácti let. V těchto případech mají výsledky provedené v průběhu předběžného vyšetřování z důvodu ochrany obětí důkazní hodnotu, aniž by bylo nezbytné je podrobovat kontradiktornímu jednání. Na základě toho státní zástupce navrhl, aby byla tato výjimka použita v případě M. Pupino, aby nezletilí nebyli konfrontováni s obžalovanou a s ohledem na jejich psychologická traumata.

Články TR upravující výjimku v oblasti dokazování byly přijaty v návaznosti na rámcové rozhodnutí 2001/220/SVV¹, které upravuje uznání práv obětí (článek 2), možnost obětí být vyslechnuty (článek 3), stejně jako jejich ochranu, zejména před následky jejich veřejné výpovědi (článek 8).

Předkládající soud se rozhodl přerušit řízení a požádat Soudní dvůr, aby rozhodl o dosahu článků 2, 3 a 8 rámcového rozhodnutí, za účelem přezkoumání toho, zda je na místě vztáhnout výjimku v TR na projednávaný případ, a za účelem výkladu italského zákona ve světle rámcového rozhodnutí Společenství.

Soudní dvůr poté, co nejprve přezkoumal svou příslušnost vyjádřit se k žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě čl. 35 odst. 2 EU, přezkoumal námitku nepřípustnosti žádosti vznesenou francouzskou a italskou vládou a vycházející z toho, že odpověď Soudního dvora není pro řešení sporu v původním řízení užitečná. Francouzská vláda uplatnila, že předkládající soudce se snaží použít rámcové rozhodnutí přímo, třebaže takové právní předpisy nemají podle čl. 34 odst. 2 písm. b) EU přímý účinek. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že platí domněnka relevance, která se váže k předběžným otázkám a která může být vyvrácena jen ve výjimečných případech, pokud žádaný výklad nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu nebo „jestliže se jedná o hypotetický problém nebo Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na položené otázky“.

Soudní dvůr námitku nepřípustnosti zamítl a rozhodl, že znění čl. 34 odst. 2 EU přiznává rámcovým rozhodnutím závazný charakter, což s sebou nese pro vnitrostátní orgány povinnost konformního výkladu vnitrostátního práva, jako je tomu na základě čl. 249 třetího pododstavce ES u směrnic. Při použití vnitrostátního práva je tedy „vnitrostátní soud, který má toto právo vyložit, povinen učinit tak v co největším možném rozsahu ve světle znění a účelu rámcového rozhodnutí, aby bylo dosaženo výsledku sledovaného tímto rozhodnutím“. Povinnost vnitrostátního soudu přihlídnout k obsahu rámcového rozhodnutí, vykládá-li relevantní pravidla svého vnitrostátního práva, má nicméně své meze „v obecných právních zásadách, a zejména v zásadách právní jistoty a zákazu zpětné účinnosti“. Stejně tak „zásada konformního výkladu nemůže sloužit jako základ pro výklad vnitrostátního práva *contra legem*.“ „Tato zásada nicméně vyžaduje, aby vnitrostátní soud vzal v úvahu případně veškeré vnitrostátní právo za účelem posouzení, v jakém rozsahu může být použito tak, aby nedošlo k výsledku, který by byl v rozporu s výsledkem sledovaným rámcovým rozhodnutím.“

¹ Rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v rámci trestních řízení (Úř. věst. L 82, s. 1, dále jen „rámcové rozhodnutí“).

Přes mezivládní charakter rámcových rozhodnutí v rozsahu, v němž spadají pod třetí pilíř, a přes to, že tyto předpisy nemají přímý účinek, tak lze vnitrostátní právo, které je pojímá, vykládat ve světle těchto právních předpisů a jejich účelu. To je v souladu s vůlí členských států vytvářet „stále užší svazek“, který používá právních nástrojů majících obdobné účinky jako nástroje stanovené Smlouvou o ES, jejichž cílem je další integrace (bod 36).

Soudní dvůr došel k závěru, že ustanovení rámcového rozhodnutí musí být vykládána v tom smyslu, že „příslušný vnitrostátní soud musí mít možnost umožnit dětem nízkého věku, které tvrdí, že byly oběťmi špatného zacházení, učinit výpověď za podmínek umožňujících zaručit těmto dětem přiměřenou úroveň ochrany, například mimo veřejné soudní jednání a před jeho konáním“.

Ve věci *Komise v. Rada* (rozsudek ze dne 13. září 2005, C-176/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) byla Soudnímu dvoru předložena žaloba na neplatnost rámcového rozhodnutí 2003/80/SVV².

Toto rámcové rozhodnutí bylo přijato na základě hlavy VI Smlouvy o Evropské unii, zejména článku 29, čl. 31 písm. e) a čl. 34 odst. 2 písm. b) EU, ve znění před vstupem Niceské smlouvy v platnost, jako společná reakce na znepokojivý růst trestných činů týkajících se životního prostředí. Jeho články 2 a 3 stanoví, že členské státy trestně sankcionují sedm typů trestných činů spáchaných buď úmyslně, nebo z nedbalosti a zasahujících životní prostředí. Článek 4 stanoví trestnost jiných forem účastenství, než je samotné spáchání trestného činu, jakož i návodu k spáchání deliktů. Stanovené trestní sankce musí být podle článku 5 uvedeného rámcového rozhodnutí „účinné, přiměřené a odrazující“. V odstavci 1 článku 5 rámcového rozhodnutí je upřesněno, že závažná jednání mají být trestána odnětím svobody, pro které je možné vydání. Článek 6 upravuje odpovědnost právnických osob za jednání nebo opomenutí u jednání vymezených v článcích 2 až 4, zatímco článek 7 pro ně stanoví uložení „účinných, přiměřených a odrazujících sankcí“. Článek 7 uvádí pět konkrétních trestních sankcí za trestné činy přičítané právnickým osobám.

Před přijetím napadeného rámcového rozhodnutí Komise předložila návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trestněprávní ochraně životního prostředí, založený na čl. 175 odst. 1 ES. Evropský parlament se vyslovil k oběma textům, přičemž vyzval Radu, aby z rámcového rozhodnutí učinila nástroj doplňující směrnici, který by se uplatňoval v oblasti trestněprávní ochrany životního prostředí pouze pro aspekty soudní spolupráce, a aby rámcové rozhodnutí nepřijímala před přijetím návrhu směrnice. Rada nepřijala návrh směrnice, ale přijala rámcové rozhodnutí, přičemž v pátém a sedmém bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí návrh směrnice zmínila a uvedla, že většina v Radě má za to, že návrh směrnice překračuje pravomoci svěřené Společenství v tom, že jejím cílem je uložit členským státům povinnost přijmout trestní sankce. Komise v tomto bodě vyjádřila svůj nesouhlas.

Před Soudním dvorem Komise na podporu svého návrhu na zrušení rámcového rozhodnutí zpochybnila volbu výše uvedených ustanovení Smlouvy o Evropské unii jako právní-

² Rámcové rozhodnutí Rady 2003/80/SVV ze dne 27. ledna 2003 o trestněprávní ochraně životního prostředí.

ho základu článků 1 až 7 rámcového rozhodnutí. Zdůrazňuje, že na základě článku 2 ES má Společenství pravomoc uložit členským státům, aby přijaly sankce, popřípadě i trestní sankce, na vnitrostátní úrovni, pokud to bude nutné pro dosažení cíle Společenství.

Rada namítla, že rozdělení pravomocí mezi členskými státy a Evropským společenstvím v trestní oblasti je jasně stanoveno a že Soudní dvůr nikdy členským státům neuložil přijmout trestní sankce.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že mu přísluší dbát na to, aby akty, o kterých Rada tvrdí, že vycházejí z hlavy VI Smlouvy o Evropské unii, nezasahovaly do pravomocí, které ustanovení Smlouvy o ES svěřují Společenství.

Pokud jde o konkrétní problém, který mu byl předložen, Soudní dvůr konstatoval, že ochrana životního prostředí je jedním z cílů Společenství, který má průřezovou a základní povahu a k jehož uskutečnění poskytují články 174 až 176 ES vhodné nástroje, přičemž upozornil, že opatření uvedená u všech tří odrážek čl. 175 odst. 2 prvního pododstavce ES předpokládají zásah orgánů Společenství do oblastí, jako je daňová politika, energetická politika nebo politika územního plánování, ve kterých vně politiky životního prostředí Společenství buď Společenství nemá zákonodárnou pravomoc, nebo je požadována jednomyslnost uvnitř Rady.

Soudní dvůr poté uplatnil svou ustálenou judikaturu, podle níž se musí volba právního základu aktu Společenství zakládat na objektivních skutečnostech, které mohou být předmětem soudní kontroly, mezi něž patří zejména cíl a obsah aktu, a konstatoval, že rámcové rozhodnutí sleduje cíl ochrany životního prostředí a že jeho články 2 až 7 obsahují částečnou harmonizaci trestněprávních předpisů členských států, což je oblast, v níž Společenství v zásadě nemá pravomoc. Rozhodl, že toto posledně uvedené konstatování však nemůže zákonodárci Společenství zabránit, pokud použití účinných, přiměřených a odrazujících trestních sankcí příslušnými vnitrostátními orgány představuje nezbytné opatření pro boj proti vážným zásahům do životního prostředí, přijmout opatření vztahující se k trestnímu právu členských států, která považuje za nezbytná pro zajištění plné účinnosti norem, jež vydal v oblasti ochrany životního prostředí.

Vzhledem k tomu, že právě tyto podmínky byly v projednávaném případě splněny, články 1 až 7 rámcového rozhodnutí by mohly být platně přijaty na základě článku 175 ES, takže rámcové rozhodnutí tím, že zasahuje do pravomocí, které článek 175 ES svěřuje Společenství, porušuje z důvodu své nedělitelnosti jako celek článek 47 EU. Rámcové rozhodnutí musí být zrušeno.

V návaznosti na věc, v níž byl vydán rozsudek *Deutscher Handballbund* (rozsudek ze dne 8. května 2003, C-438/00, Recueil, s. I-4135), poskytla věc *Simutenkov* (rozsudek ze dne 12. dubna 2005, C-265/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) Soudnímu dvoru příležitost poprvé se vyjádřit k účinkům dohody o partnerství mezi Evropským společenstvím a třetím státem.

Igor Simutenkov je ruským státním příslušníkem, který získal ve Španělsku povolení k pobytu a pracovní povolení. Byl zaměstnán jako profesionální fotbalista na základě pra-

covní smlouvy uzavřené s Club Deportivo Tenerife a měl federální licenci pro výkon činnosti hráče nepocházejícího ze Společenství vydanou španělským fotbalovým svazem.

Podle pravidel tohoto svazu mohou kluby do utkání v soutěžích organizovaných na národní úrovni nominovat pouze omezený počet hráčů pocházejících ze třetích států, které nepatří do Evropského hospodářského prostoru. Igor Simutenkov požádal, aby jeho licence byla nahrazena licencí pro výkon činnosti hráče ze Společenství, přičemž se opíral o dohodu o partnerství ES-Ruská federace, která zakazuje, pokud jde o pracovní podmínky, aby byl ruský státní příslušník diskriminován z důvodu své státní příslušnosti. Svaz tuto žádost zamítl. Španělský soud, jemuž byl spor předložen, položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku týkající se toho, zda jsou pravidla španělského sportovního svazu slučitelná s dohodou.

Soudní dvůr se poté, co stanovil, že zásady zákazu diskriminace vyjádřené v čl. 23 odst. 1 dohody o partnerství ES-Rusko se může dovolávat jednotlivec před vnitrostátními soudy, zabýval dosahem této zásady.

Nejprve poukázal na to, že příslušná dohoda zavádí ve prospěch ruských pracovníků legálně zaměstnaných na území členského státu právo na rovné zacházení, pokud jde o pracovní podmínky stejného dosahu jako právo přiznané ustanovením Smlouvy o ES obdobného znění státním příslušníkům členských států. Toto právo brání omezení založenému na státní příslušnosti, jako je dotčené omezení, jak to Soudní dvůr konstatoval za podobných okolností v rozsudcích *Bosman* a *Deutscher Handballbund*.

Soudní dvůr dále konstatoval, že omezení založené na státní příslušnosti se netýká specifických utkání mezi reprezentačními mužstvy zemí, ale použije se na oficiální utkání mezi kluby, a tudíž na hlavní část činnosti vykonávané profesionálními hráči. Takové omezení není tedy odůvodněno sportovními hledisky.

Článek 23 odst. 1 dohody o partnerství ES-Ruská federace tedy brání tomu, aby na profesionálního sportovce ruské státní příslušnosti řádně zaměstnaného klubem se sídlem ve členském státě bylo použito pravidlo vydané sportovním svazem téhož státu, podle kterého mohou kluby nominovat do utkání v soutěžích organizovaných na národní úrovni pouze omezený počet hráčů pocházejících ze třetích států, které nejsou smluvní stranou dohody o Evropském hospodářském prostoru.

Ve věci C-257/01 (rozsudek ze dne 18. ledna 2005, *Komise v. Rada*, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) Soudní dvůr rozhodoval o žalobě na neplatnost podané Komisí proti dvěma nařízením Rady, kterými se Radě vyhrazují prováděcí pravomoci v oblasti určitých podrobných předpisů a praktických postupů jednak, pokud jde o posuzování žádostí o udělení víza (nařízení č. 789/2001³), a jednak, pokud jde o provádění hraničních kontrol a ostrahy hranic (nařízení č. 790/2001⁴).

³ Nařízení Rady (ES) č. 789/2001 ze dne 24. dubna 2001, kterým se Radě vyhrazují prováděcí pravomoci v oblasti určitých podrobných předpisů a praktických postupů týkajících se posuzování žádostí o udělení víza (Úř. věst. L 116, s. 2; Zvl. vyd. 19/04, s. 99).

⁴ Nařízení Rady (ES) č. 790/2001 ze dne 24. dubna 2001, kterým se Radě vyhrazují prováděcí pravomoci v oblasti určitých podrobných předpisů a praktických postupů týkajících se hraničních kontrol a ostrahy hranic (Úř. věst. L 116, s. 5; Zvl. vyd. 19/04, s. 102).

V rámci rozdělení pravomocí mezi Radou a Komisí v oblasti udělování víz a hraničních kontrol Amsterodamská smlouva stanoví v člancích 62 ES a 67 ES přechodné období pěti let po svém vstupu v platnost k tomu, aby Rada vymezila prováděcí pravomoc Komise v určitých oblastech třetího pilíře. Při „začleňování do práva Společenství“, pokud jde o třetí pilíř a zejména schengenské *acquis*, bylo použito rozhodnutí Rady 1999/468/ES (dále jen „druhé rozhodnutí o komitologii“) jako právní základ pro vymezení prováděcích pravomocí svěřených Komisi. Společná příručka, co se týče hraničních kontrol (dále jen „SP“), a Společné konzulární instrukce, co se týče žádostí o udělení víza (dále jen „SKI“), které stanoví podmínky uplatňování Úmluvy k provedení Schengenské dohody⁵ (dále jen „ÚPSD“), jakož i jejich přílohy byly začleněny do rámce Společenství. Rada přijala nařízení dotčená v této věci k vytvoření rámce pro změny SP a SKI, jakož i jejich příloh.

Obě sporná nařízení obsahují totožnou formulaci, jejímž cílem je stanovit výhradu pravomoci ve prospěch Rady jednak, pokud jde o prováděcí opatření v oblasti hraničních kontrol a víz, a jednak, pokud jde o změny a aktualizaci SP, SKI a jejich příloh. Osmý bod odůvodnění nařízení č. 789/2001 a pátý bod odůvodnění nařízení č. 790/2001 totiž stanoví, že z důvodu důležité úlohy členských států v oblasti vízové politiky, respektive politiky týkající se hranic, si Rada vyhrazuje „právo přijímat, pozměňovat a aktualizovat ... podrobná ustanovení a praktické postupy“. Tato ustanovení jsou vyjmenována v článku 1 obou nařízení. Článek 2 nařízení zavádí postup, kterým členské státy sdělí Radě, jaké změny si přejí provést v určitých částech příloh SP a SKI.

Komise navrhla zrušení nařízení v rozsahu, v němž porušují článek 202 ES a článek 1 druhého rozhodnutí o komitologii, které stanoví zásadu prováděcí pravomoci Komise. Komise v tomto ohledu uplatnila, že Rada v preambuli dotčených nařízení předložila „obecné odůvodnění“, třebaže byla povinna upřesnit povahu a obsah prováděcích pravomocí, které si vyhrazuje. V takovém případě totiž existuje na základě článku 253 ES a judikatury Soudního dvora (rozsudek ze dne 17. října 1989, *Komise v. Rada*, 16/88, Recueil, s. 3457, bod 10) povinnost uvést podrobné odůvodnění. Navíc do práva Společenství byly začleněny takové oblasti, jako jsou vnější hranice a přistěhovalectví, a spadají tedy nyní pod rámec postupu stanoveného v článku 202 ES. Články 2 nařízení přitom přiznávají členským státům pravomoc měnit určitá ustanovení SKI, SP a jejich příloh.

Rada k tomu namítla, že oblasti, které byly v nedávné době začleněny do práva Společenství, jsou citlivými oblastmi, v nichž si členské státy přály ponechat své pravomoci. Články 1 obou nařízení nadto vymezují jasně a taxativním způsobem oblast provádění, v níž má pravomoc pouze Rada. Konečně, pokud jde o aktualizaci informací obsažených v SP, SKI a jejich přílohách, členské státy si tuto pravomoc vyhradily, protože pouze ony mohou poskytnout informace nezbytné k aktualizaci těchto textů.

Soudní dvůr se neřídil stanoviskem svého generálního advokáta, přijal za své úvahy Rady a návrh Komise na zrušení zamítl.

⁵ Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Úř. věst. 2000, L 239, s. 13; Zvl. vyd. 19/02, s. 3).

Soudní dvůr nejprve připomněl, že na základě článku 202 ES a článku 1 druhého rozhodnutí o komitologii má Komise pravomoc přijímat opatření k provedení základního aktu. Naproti tomu „Rada je povinna v závislosti na povaze a obsahu základního aktu, který má být proveden nebo pozměněn, řádně odůvodnit každou výjimku z tohoto pravidla“. V tomto ohledu odkazuje preambule nařízení č. 789/2001 a 790/2001 výslovně na důležitou úlohu členských států v oblasti víz a ostrahy hranic, jakož i na citlivost těchto oblastí, zejména pokud jde o politické vztahy se třetími zeměmi. Rada tak mohla „důvodně usoudit, že se jedná o zvláštní případ, a řádně odůvodnila v souladu s článkem 253 ES rozhodnutí vyhradit si přechodně pravomoc k provedení veškerých taxativně uvedených ustanovení SKI a SP“.

Pokud jde o článek 2 nařízení, Soudní dvůr zadruhé potvrdil, že vzhledem k tomu, že SKI a SP byly přijaty v době, kdy dotčená oblast spadala do mezivládní spolupráce, „jejich začlenění do rámce Evropské unie, počínaje vstupem Amsterodamské smlouvy v platnost, nemělo samo o sobě ten účinek, že by ihned zbavilo členské státy pravomocí, k jejichž výkonu byly oprávněny na základě uvedených aktů k zajištění jejich řádného uplatňování“.

Soudní dvůr tak došel k závěru, že „v tomto velmi specifickém a přechodném kontextu, v očekávání vývoje schengenského *acquis* v právním a institucionálním rámci Evropské unie, nelze Radě vytýkat, že stanovila postup, kterým členské státy sdělují změny, které jsou oprávněny provést jednostranně nebo v součinnosti s ostatními členskými státy v určitých ustanoveních SKI nebo SP, jejichž obsah závisí výlučně na informacích, které mají jediné ony samy“, jelikož nebylo prokázáno, že je třeba použít jednotný postup aktualizace, aby bylo zaručeno účinné a správné uplatňování.

Ve věci *Komise v. T-Mobile Austria GmbH* (rozsudek ze dne 22. února 2005, C-141/02 P, Sb. rozh. s. I-1283) byl Soudnímu dvoru předložen kasační opravný prostředek Komise, která se domáhala zrušení rozsudku Soudu prvního stupně ze dne 30. ledna 2002, *max.mobil Telekommunikation Service v. Komise* (T-54/99, Recueil, s. II-313), kterým Soud prohlásil za přípustnou žalobu na neplatnost podanou společností max.mobil Telekommunikation Service GmbH, nyní T-Mobile Austria GmbH, proti dopisu Komise, ve kterém Komise odmítla podat žalobu pro nesplnění povinnosti proti Rakouské republice. Společnost max.mobil totiž podala u Komise stížnost směřující zejména k tomu, aby bylo určeno, že Rakouská republika porušila ustanovení článku 86 ve spojení s čl. 90 odst. 1 Smlouvy o ES (nyní článek 82 ES, ve spojení s čl. 86 odst. 1 ES). Tato stížnost v podstatě napadala nedostatek rozlišení výše poplatků uložených společnosti max.mobil a jednomu z jejích konkurentů, jakož i výhody při placení těchto poplatků, ze kterých těžil tento konkurent.

Vzhledem k tomu, že Komise oznámila dopisem společnosti max.mobil, že její stížnost se částečně zamítá, společnost max.mobil podala proti tomuto dopisu žalobu. Komise nato vznesla námitku nepřípustnosti této žaloby na základě čl. 114 odst. 1 jednacího řádu Soudu. I když Soud rozhodl, že žaloba společnosti max.mobil je přípustná, zamítl ji ve věci samé. Komise se nicméně rozhodla podat proti rozsudku Soudu kasační opravný prostředek a navrhla jeho zrušení v rozsahu, v němž prohlásil žalobu podanou společností max.mobil za přípustnou. Společnost max.mobil měla nicméně za to, že jelikož Komise byla ve sporu úspěšná, použije se článek 49 druhý pododstavec Statutu ES Soudního dvora, který bude bránit přípustnosti opravného prostředku Komise.

Soudní dvůr zamítl námitku nepřipustnosti vznesenou společností max.mobil proti kasačnímu opravnému prostředku podanému Komisí. Připomněl v tomto ohledu, že rozhodnutí o procesní otázce týkající se nepřipustnosti žaloby ve smyslu článku 49 druhého pododstavce Statutu ES Soudního dvora se nepříznivě dotýkají jednoho z účastníků řízení, pokud přijímají nebo zamítají tuto námitku nepřipustnosti, a že tedy opravný prostředek, který Komise směřuje proti části rozsudku Soudu, již byla výslovně zamítnuta námitka nepřipustnosti, vznesená Komisí vůči žalobě směřující proti zamítnutí stížnosti, která jí byla určena, je přípustný, a to i když Soud nakonec uvedenou žalobu zamítl jako neopodstatněnou. Soudní dvůr krom toho došel k závěru, že Soud neprávem prohlásil žalobu společnosti max.mobil za přípustnou, a že tedy musí být jeho rozsudek zrušen. Tato věc poskytla Soudnímu dvoru příležitost upřesnit dosah jeho judikatury *Bundesverband der Bilanzbuchhalter v. Komise* (rozsudek ze dne 20. února 1997, C-107/95 P, Recueil, s. I-947), podle níž má Komise, využívající pravomocí, které jí svěřuje čl. 90 odst. 3 Smlouvy (nyní čl. 86 odst. 3 ES), pravomoc konstatovat, že daná státní opatření jsou neslučitelná s pravidly Smlouvy, a označit opatření, která příslušný stát musí přijmout ke splnění povinností, které pro něj vyplývají z práva Společenství. Připomněl, že z uvedené judikatury vyplývá, že jednotlivec může mít případně právo podat žalobu na neplatnost proti rozhodnutí, které Komise adresuje členskému státu na základě čl. 90 odst. 3 Smlouvy, pokud jsou splněny podmínky uvedené v článku 173 čtvrtém pododstavci Smlouvy (nyní po změně článek 230 čtvrtý pododstavec ES). Soudní dvůr nicméně rozhodl, že ze znění čl. 90 odst. 3 Smlouvy a systematiky všech ustanovení tohoto článku vyplývá, že Komise není povinna podniknout kroky ve smyslu zmíněných ustanovení a jednotlivci nemohou požadovat, aby tento orgán konal v určitém směru. Usoudil, že okolnost, že žalobce údajně má bezprostřední a osobní zájem na zrušení rozhodnutí Komise zamítajícího jeho stížnost, není takové povahy, aby mu vzniklo právo napadnout toto rozhodnutí, a že žalobce se nemůže opírat ani o právo podat žalobu vyplývající z nařízení č. 17, které se na článek 90 Smlouvy nevztahuje. Podle Soudního dvora toto zjištění není ani v rozporu se zásadou řádné správy, ani s žádnou jinou obecnou zásadou práva Společenství. Žádná obecná zásada práva Společenství totiž neukládá, aby soud Společenství musel rozhodnout o přípustnosti žaloby, kterou určitý podnik napadá odmítnutí Komise zahájit řízení proti členskému státu na základě čl. 90 odst. 3 Smlouvy.

Ve věci *Komise v. Francie* (rozsudek ze dne 12. července 2005, C-304/02, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) byla Soudnímu dvoru předložena žaloba pro nesplnění povinnosti proti Francouzské republice na základě čl. 228 odst. 2 ES, který se týká nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora. Francouzské republiky je vytýkáno, že nesplnila povinnosti vyplývající z rozsudku Soudního dvora ze dne 11. června 1991 (C-64/88, Recueil, s. I-2727), v němž bylo určeno, že Francie neplní povinnosti vyplývající z nařízení týkajících se rybolovu a kontroly činností rybolovu. Komise došla po řadě inspekci provedených v různých francouzských přístavech k závěru, že jednak přetrvává nedostatečnost kontrol, a jednak stíhání je notoricky nedostatečné, třebaže právní úprava Společenství stále není dodržována. Podle ní tedy neplnění povinností ze strany Francie, při němž byla porušována společná politika rybolovu, pokračovalo i po vyhlášení rozsudku, i když francouzská vláda vyvinula snahu uplatnit právní předpisy Společenství.

Soudní dvůr nejprve připomněl význam dodržování právních předpisů Společenství v oblasti společné politiky rybolovu, jelikož dodržování povinností umožňuje „zajištění ochrany lovišť ryb, zachování biologických zdrojů moře a jejich využívání na dlouhodobém základě a za příslušných hospodářských a sociálních podmínek“. Po přezkoumání

skutkových okolností, které mu byly předloženy ve zprávách Komise o inspekci, konstatoval, že Francouzská republika nezajistila kontrolu činností rybolovu v souladu s ustanoveními předpisů Společenství a nepřijala veškerá opatření, která vyplývají z rozsudku ze dne 11. června 1991, *Komise v. Francie*.

K druhému žalobnímu důvodu vznesenému Komisí, který tvrdil, že Francie nedostatečně stíhá porušení ustanovení společné politiky rybolovu, Soudní dvůr zdůraznil, že pokud by „příslušné orgány některého členského státu systematicky nestíhaly osoby odpovědné za taková porušení předpisů, bylo by ohroženo jak zachování a řízení zdrojů rybolovu, tak i jednotné uplatňování společné politiky rybolovu“. Vzhledem k tomu, že Francie neučinila potřebná opatření k systematickému stíhání porušovatelů, Soudní dvůr došel k závěru o nesplnění povinností ze strany Francie, jež nepřijala veškerá opatření, která vyplývají z výše uvedeného rozsudku ze dne 11. června 1991, *Komise v. Francie*.

Co se týče finanční sankce, která by měla být Francii uložena, a v návaznosti na stanovisko generálního advokáta ze dne 29. dubna 2004, si Soudní dvůr položil otázku jednak ohledně možnosti uložit zaplacení paušální částky, ačkoli Komise navrhla uložit zaplacení penále, a jednak ohledně svého práva uložit zároveň zaplacení paušální částky i penále, a nařídil znovuotevření ústní části řízení, jelikož tyto otázky týkající se výkladu čl. 228 odst. 2 ES nebyly v průběhu řízení projednány.

K možnosti souběhu penále a paušální částky Soudní dvůr připomněl, že cílem čl. 228 odst. 2 ES je „přimět členské státy, které jsou v prodlení, aby splnily povinnosti vyplývající z rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinností, a tím zajistit účinné používání práva Společenství“. Soudní dvůr se domnívá, že opatření upravená tímto ustanovením, a sice paušální částka a penále, mají obě tentýž cíl. Účelem penále je přimět členské státy k tomu, aby co nejrychleji ustaly v neplnění povinností, které by, nebýt tohoto opatření, mělo tendenci přetrvávat (přesvědčující účinek), zatímco paušální částka „spočívá spíše na posouzení dopadů nesplnění povinností dotyčného členského státu na soukromé a veřejné zájmy, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu od rozsudku, jímž bylo určeno“ (odrazující účinek). Soudní dvůr došel k závěru, že vzhledem k tomu, že neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu a současně má tendenci nadále přetrvávat, je možné použít oba druhy sankcí. Spojka „nebo“ v čl. 228 odst. 2 ES tak „může mít buď alternativní, nebo kumulativní smysl, a musí tudíž být vykládána v kontextu, ve kterém byla použita“. Skutečnost, že k takovému souběhu nedošlo v předchozích věcech, nemůže představovat překážku, pokud by se tento souběh s ohledem na okolnosti projednávaného případu jevil jako vhodný. Tudíž „přísluší Soudnímu dvoru, aby v každé věci posoudil s ohledem na okolnosti daného případu, jaké peněžité sankce mají být uloženy“, přičemž Soudní dvůr není vázán návrhy Komise.

Soudní dvůr nakonec přezkoumal svou posuzovací pravomoc, pokud jde o peněžité sankce, které mohou být uloženy. Pokud jde o uložení penále členskému státu jako sankce za nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinností, Soudnímu dvoru přísluší, aby stanovil penále takovým způsobem, aby bylo jednak přizpůsobené okolnostem, a jednak přiměřené zjištěnému nesplnění povinností, jakož i platební schopnosti dotyčného členského státu. V tomto ohledu jsou základními kritérii, která musí být zohledněna pro zajištění donucující povahy penále za účelem jednotného a účinného používání práva Společenství, v zásadě délka porušení, stupeň jeho závažnos-

ti a platební schopnost dotčeného členského státu. Za účelem použití těchto kritérií je namíste přihlídnout zvláště k důsledkům nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku pro soukromé a veřejné zájmy a k naléhavosti, s níž je třeba přivést dotyčný členský stát k tomu, aby dostal svým povinnostem.

Soudní dvůr došel k závěru, že nesplnění povinnosti ze strany Francie přetrvává, a uložil jí dvojí peněžitou sankci, 57 761 250 eur jako penále za každé šestiměsíční období počínaje vyhlášením rozsudku, na konci kterého nebudou dosud zcela splněny povinnosti vyplývající z rozsudku ze dne 11. června 1991, *Komise v. Francie*, a 20 000 000 eur jako paušální částku.

3.2. V oblasti diskriminace na základě **státní příslušnosti** a v oblasti **evropského občanství** zasluhují zvláštní zmínku tři rozsudky.

Rozsudek ze dne 15. března 2005, C-209/03, *Bidar* (Sb. rozh. s. I-2119) přezkoumává soulad podmínek udělení „Student support“ v Anglii a Walesu s právem Společenství. Jedná se o podporu na pokrytí životních nákladů, poskytovanou státem studentům ve formě zvýhodněné půjčky splatné po ukončení studia, pokud příjmy z pracovní činnosti překračují určitou výši. Státní příslušník jiného členského státu může takové půjčky využít, jestliže je „usazený“ ve Spojeném království a jestliže zde měl bydliště během období tří let předcházejícího začátku svého studia. Podle britských právních předpisů nicméně nemůže státní příslušník jiného členského státu obdržet jako student status usazené osoby.

Danymu Bidarovi, mladému francouzskému státnímu příslušníkovi, který dokončil tři poslední léta svého středoškolského studia ve Spojeném království, přičemž byl závislý na členu své rodiny a nikdy nepodal žádost o sociální podporu, tak byla odmítnuta podpora na pokrytí životních nákladů, o kterou požádal v okamžiku zahájení svého studia ekonomie na University College London, z důvodu, že nebyl usazen ve Spojeném království ve smyslu uvedených právních předpisů. Podal žalobu, kterou projednával High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court), jenž položil Soudnímu dvoru řadu předběžných otázek.

První z těchto otázek směřovala k určení, zda za současného stavu práva Společenství je taková podpora, jako je podpora dotčená v projednávaném případě, vyloučena z rozsahu působnosti Smlouvy a zejména článku 12 ES. Je třeba poukázat na to, že Soudní dvůr ve svých rozsudcích ze dne 21. června 1988, *Lair* (39/86, Recueil, s. 3161) a *Brown* (197/86, Recueil, s. 3205) rozhodl, že podpora poskytovaná studentům na životní náklady a vzdělání v zásadě nespadá do oblasti působnosti Smlouvy ve smyslu článku 12 ES. K této věci Soudní dvůr upřesnil, že článek 12 ES musí být vykládán ve spojení s ustanoveními týkajícími se občanství Unie, a připomněl, že občan Unie, který legálně pobývá na území hostitelského členského státu, se může dovolávat článku 12 ES ve všech situacích spadajících do oblasti působnosti *ratione materiae* práva Společenství, zejména těch, které spadají pod svobodu pohybu a pobytu přiznanou článkem 18 ES. Co se týče studentů, kteří se přemístí do jiného členského státu, aby tam studovali, nic v textu Smlouvy neumožňuje mít za to, že jsou zbaveni práv přiznaných Smlouvou občanům Unie. Soudní dvůr dodává, že státní příslušník členského státu, který, jako v projednávaném případě, bydlí v jiném členském státě, kde studuje na střední škole a ukončí ji, aniž by vůči němu bylo namítáno, že nemá k dispozici dostatečné prostředky nebo zdravotní pojištění, požívá práva pobytu na základě článku

18 ES a směrnice 90/364⁶. Pokud jde o rozsudky *Lair a Brown*, Soudní dvůr konstatoval, že po jejich vyhlášení doplnila Maastrichtská smlouva do Smlouvy evropské občanství, jakož i kapitolu věnovanou všeobecnému a odbornému vzdělání. S přihlédnutím k těmto skutečnostem je třeba mít za to, že taková podpora, jako je dotčená podpora, spadá do rozsahu působnosti Smlouvy pro účely zákazu diskriminace uvedeného v článku 12 ES.

Soudní dvůr poté přezkoumával, zda rozdílné zacházení s vlastními státními příslušníky a státními příslušníky jiných členských států – když podmínky udělení podpory spojené s usazením nebo spojené s bydlištěm hrozí především jejich znevýhodňováním – může být odůvodněné. V tomto ohledu se domnívá, že členské státy mají při organizaci a uplatňování svých systémů sociální péče projevovat určitý stupeň finanční solidarity se státními příslušníky jiných členských států, ale připouští, že je jim dovoleno dbát na to, aby se udělení takových podpor nestalo nepřiměřenou zátěží. U podpory pokrývající životní náklady studentů je tak legitimní chtít se ujistit o určitém stupni integrace ověřením toho, že student pobýval po určitou dobu v hostitelském členském státě. Naproti tomu nelze vyžadovat vztah k trhu práce jako v případech podpory uchazečům o zaměstnání, o niž se jednalo v rozsudcích *D'Hoop* (rozsudek ze dne 11. července 2002, C-224/98, Recueil, s. I-6191) a *Collins* (rozsudek ze dne 23. března 2004, C-138/02, Recueil, s. I-2703).

A priori lze také připustit podmínku toho, aby byl žadatel usazen v hostitelském členském státě. Avšak v rozsahu, v němž vylučuje jakoukoliv možnost studenta se státní příslušností jiného členského státu obdržet status osoby usazené, a tedy využít podpory, a to i když skutečně prokázal vztah ke společnosti hostitelského členského státu, je dotčená právní úprava neslučitelná s článkem 12 ES.

Ve věci C-147/03, v níž byl vydán rozsudek ze dne 7. července 2005 (dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), směřovala žaloba podaná Komisí Evropských společenství k určení toho, že Rakouská republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 12 ES, 149 ES a 150 ES, z důvodu podmínek přístupu k rakouskému vyššímu vzdělávání uložených držitelům středoškolských diplomů získaných v jiných členských státech, které se liší od podmínek, jež se vztahují na držitele rakouských diplomů. Rakouský zákon o univerzitním studiu totiž stanoví, že držitelé diplomů získaných v jiných členských státech musejí kromě splnění obecných podmínek přístupu k vyššímu nebo univerzitnímu vzdělávání prokázat, že splňují zvláštní podmínky přístupu ke zvolenému oboru stanovené státem, který vydal diplom, opravňující k přímému přijetí k danému studiu, například to, že uspěli u přijímací zkoušky nebo získali úroveň nezbytnou pro zahrnutí do *numerus clausus*.

Soudní dvůr zdůraznil, že příležitosti nabízené Smlouvou v oblasti volného pohybu by nebyly plně účinné, pokud by byli jednotlivci penalizováni za jejich pouhé využití. To je obzvláště důležité v oblasti vzdělávání, kde je jedním ze sledovaných cílů právě podpora mobility studentů a učitelů.

Soudní dvůr konstatoval, že rozdílné zacházení v neprospěch studentů, kteří získali středoškolský diplom ve členském státě jiném než v Rakousku, ale také mezi těmito studenty podle toho, v jakém členském státě získali svůj diplom, ačkoli je uplatňováno bez rozdílu

⁶ Směrnice Rady 90/364/EHS ze dne 28. června 1990 o právu pobytu (Úř. věst. L 180, s. 26; Zvl. vyd. 20/01, s. 3).

na všechny studenty bez ohledu na jejich státní příslušnost, je způsobilé dotknout se více státních příslušníků jiných členských států, takže způsobuje jejich nepřímou diskriminaci zakázanou Smlouvou.

Soudní dvůr poté nepřijal argumenty, jichž se dovolávalo Rakousko k odůvodnění sporné právní úpravy. Zprv se dovolávalo nezbytnosti ochrany homogenity vnitrostátního systému vzdělávání zabráněním strukturálním, personálním a finančním problémům, které by způsobil možný masivní příliv studentů, kteří nebyli přijati k vyššímu vzdělávání v přísnějších členských státech. Rakousko poukazovalo především na německé studenty, kteří nesplňují podmínky vyžadované pro přístup k určitému univerzitnímu studiu v Německu.

Ohledně toho Soudní dvůr usoudil, že nadměrná poptávka po přístupu k určitému studiu může být vyřešena přijetím zvláštních nediskriminačních opatření, jako je zavedení přijímací zkoušky nebo požadavek minimálního prospěchu. Dodal, že tato problematika není vlastní pouze Rakousku, ale jsou nebo byly s ní konfrontovány i jiné členské státy, mezi nimi Belgie. Soudní dvůr připomíná, že tento posledně uvedený členský stát zavedl omezení podobná omezením dotčeným v projednávaném případě a že proti němu byla podána žaloba pro nesplnění povinnosti, která byla shledána opodstatněnou (rozsudek ze dne 1. července 2004, *Komise v. Belgie*, C-65/03, Sb. rozh. s. I-6427). Soudní dvůr konstatoval, že Rakousko v každém případě neprokázalo konkrétně existenci nebezpečí pro rakouské vzdělávání.

Rakouská vláda předložila rovněž odůvodnění vycházející z nezbytnosti předcházet zneužívání práva Společenství, přičemž zdůraznila, že členský stát může mít oprávněný zájem na tom, zabránit některým svým státním příslušníkům, aby se prostřednictvím možností vytvořených na základě Smlouvy pokusili neoprávněně vyhnout použití jeho vnitrostátních právních předpisů týkajících se odborného vzdělání. Tento argument byl jednoznačně odmítnut. Soudní dvůr totiž konstatoval, že pro studenta z Evropské unie, který získal středoškolský diplom v členském státě, je zahájení vyššího nebo univerzitního vzdělávání v jiném členském státě za stejných podmínek jako držitelé vnitrostátních diplomů samotným základem zásady volného pohybu studentů zaručené Smlouvou, a nemůže být tedy samo o sobě zneužitím tohoto práva.

Věc *Schempp* (rozsudek ze dne 12. července 2005, C-403/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), která se týkala problému daňové odpočitatelnosti výživného zaplaceného příjemci s bydlištěm v jiném členském státě, poskytla Soudnímu dvoru příležitost upřesnit meze věcné působnosti Smlouvy s ohledem na občanství Unie. V Německu stanoví právní předpisy týkající se daně z příjmu, že výživné zaplacené rozvedenému manželovi nebo manželce je odpočitatelné. Tato výhoda je přiznána rovněž tehdy, když má příjemce bydliště nebo se obvykle zdržuje na území jiného členského státu, je-li zdanění výživného u příjemce osvědčeno daňovým orgánem tohoto druhého členského státu. Egonu Schemppovi, německému státnímu příslušníkovi s bydlištěm v Německu, byl zamítnut odpočet výživného zaplaceného jeho bývalé manželce s bydlištěm v Rakousku, jelikož rakouské daňové právo nepřipouští zdanění výživného.

Soudní dvůr, kterému položil Bundesfinanzhof předběžnou otázku ohledně souladu německého režimu s články 12 ES a 18 ES, se zabýval nejprve otázkou, zda taková situace spadá do rozsahu působnosti práva Společenství. Vlády, které předložily vyjádření, totiž uplatnily, že E. Schempp nevyužil své právo na svobodu pohybu, protože jediným cizím

prvkem bylo zaplacení výživného do jiného členského státu. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že občanství Unie nemá za cíl rozšířit rozsah věcné působnosti Smlouvy na vnitrostátní situace, které nemají žádnou spojitost s právem Společenství. Nicméně zdůraznil, že situace státního příslušníka členského státu, který nevyužil práva na volný pohyb, nemůže být v důsledku této pouhé skutečnosti postavena naroveň čistě vnitrostátní situaci. V tomto případě měl výkon práva na volný pohyb a pobyt, přiznaného právním řádem Společenství, bývalou manželkou E. Schemppa vliv na jeho právo na odpočet v Německu, takže nelze hovořit o vnitrostátní situaci, která nemá žádnou spojitost s právem Společenství.

Poté, s ohledem na zásadu zákazu diskriminace, Soudní dvůr přezkoumával, zda je situace E. Schemppa srovnatelná se situací osoby, která má při zasílání výživného bývalému manželovi nebo manželce s bydlištěm v Německu nárok na odpočet, a konstatoval, že tomu tak není. Poukázal totiž na to, že méně výhodné zacházení, na které se odvolává E. Schempp, vyplývá z rozdílu mezi německým a rakouským daňovým režimem, pokud jde o zdanění výživného. Podle judikatury Soudního dvora se přitom článek 12 ES nevztahuje na případné odlišnosti v zacházení, které mohou pro osoby a podniky podléhající jurisdikci Společenství vyplývat z rozdílů, které existují mezi různými členskými státy, pokud jsou jimi dotčeny všechny osoby spadající do jejich působnosti, podle objektivních kritérií a bez ohledu na svou státní příslušnost.

Pokud jde o použití článku 18 ES, Soudní dvůr konstatoval, že německá právní úprava nijak nebrání právu E. Schemppa na volný pohyb a pobyt. Je pravda, že přemístění bydliště jeho bývalé manželky do Rakouska mu přineslo nevýhodné daňové důsledky. Soudní dvůr nicméně připomněl, že Smlouva nezaručuje občanu Unie, že přemístění jeho činností do členského státu jiného, než je stát, v němž měl do té doby bydliště, bude daňově neutrální. Vzhledem k rozdílům mezi daňovými úpravami členských států v této oblasti může být takové přemístění pro občana v oblasti nepřímých daní podle případu více či méně výhodné, nebo nevýhodné. Tato zásada se použije *a fortiori* na situaci, ve které dotyčný sám nevyužil své právo pohybu, ale tvrdí, že je obětí rozdílného zacházení v důsledku přemístění bydliště jeho bývalé manželky do jiného členského státu.

3.3. V oblasti **volného pohybu zboží** lze poukázat na rozsudek Soudního dvora ve věci *Komise v. Rakousko* (rozsudek ze dne 15. listopadu 2005, C-320/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), týkající se nařízení zemského hejtmana spolkové země Tyrolsko ze dne 27. května 2003, kterým se omezuje přeprava na dálnici A 12 v údolí Innu (sektorový zákaz provozu). Toto nařízení stanoví zákaz provozu nákladních vozidel o hmotnosti vyšší než 7,5 tuny přepravujících určité zboží, jako jsou odpady, kamení, zemina, motorová vozidla, dřevo nebo obiloviny, na úseku dálnice A 12 v údolí Innu v délce 46 km. Cílem uvedeného nařízení je zlepšení kvality ovzduší za účelem zajištění trvalé ochrany lidského zdraví a zdraví živočichů a rostlin.

Soudní dvůr, kterému byla Komisí předložena žaloba pro nesplnění povinnosti, určil, že Rakouská republika tím, že vydala sporné nařízení, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 28 ES a 29 ES.

Sektorový zákaz provozu narušuje volný pohyb zboží a zejména jeho volný tranzit, a musí být tedy považováno za opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením, které je neslučitelné s povinnostmi podle práva Společenství vyplývajících z výše uvedených

článků, a které krom toho nemůže být odůvodněno kategorickými požadavky souvisejícími s ochranou životního prostředí z důvodu jeho nepřiměřené povahy.

Soudní dvůr se totiž domnívá, že před přijetím tak rázného opatření, jako je uvedený zákaz, měly rakouské orgány pečlivě přezkoumat možnost použití opatření, která omezují volný pohyb v menší míře, a tato opatření nepřijmout pouze tehdy, pokud by byla s ohledem na sledovaný cíl jasně prokázána jejich neodpovídající povaha. Konkrétněji, vzhledem k prohlášenému cíli zabezpečit převedení přepravy dotčeného zboží ze silnice na železnici měly uvedené orgány předtím, než se rozhodly uvést v účinnost takové opatření, jaké bylo stanoveno v tyrolském nařízení, povinnost přesvědčit se, že existuje dostatečná a vhodná kapacita železnice umožňující zajistit takové převedení. Přitom, jak poznamenal Soudní dvůr, v projednávaném případě nebylo průkazným způsobem doloženo, že při přípravě sporného nařízení se rakouské orgány dostatečně zabývaly tím, zda lze cíle snížení emisí znečišťujících látek dosáhnout jinými způsoby, které omezují volný pohyb v menší míře, a zda skutečně existuje realistické náhradní řešení umožňující zajištění přepravy dotčeného zboží jinými způsoby dopravy nebo po jiných silničních trasách. Krom toho Soudní dvůr usoudil, že přechodné období, omezené na dva měsíce mezi datem přijetí sporného nařízení a datem stanoveným rakouskými orgány pro provedení sektorového zákazu provozu, je zjevně nedostatečné pro to, aby se dotčené hospodářské subjekty mohly přiměřeně přizpůsobit novým okolnostem.

3.4. Ze tří vybraných rozsudků v oblasti **zemědělství** se první týká právní úpravy Společenství v oblasti ekologického zemědělství, druhý právní úpravy Společenství, pokud jde o chráněná zeměpisná označení, a třetí promítnutí závazků, které přijalo Společenství vůči Maďarsku v dohodě z roku 1993, v oblasti vinohradnictví.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. července 2005, *Komise v. Španělsko* (C-135/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), se týkal povinností vyplývajících pro členské státy z nařízení č. 2092/91⁷, které bylo následně několikrát změněno.

Podle tohoto nařízení se určitý produkt považuje za produkt nesoucí označení poukazující na ekologickou metodu produkce, pokud je na označování, v propagačních materiálech nebo v obchodních dokumentech popsán způsobem, který se v příslušném členském státě používá, aby dal zákazníkovi najevo, že byl získán ekologickou metodou produkce. Nařízení ve svém znění z roku 1991 obsahuje seznam, který pro každý z jedenácti tehdejších úředních jazyků Společenství uvádí jeden nebo dva výrazy. Pokud jde o španělský jazyk, je zmíněn pouze výraz „ecológico“, se svou odvozeninou „eco“.

Změna nařízení, provedená v roce 2004 nařízením č. 392/2004⁸, stanovila, že výrazy uvedené na seznamu, jejich obvyklé odvozeniny (jako „bio“, „éco“) nebo zdrobněliny, použité samostatně nebo ve spojení s jinými výrazy, se považují za označení poukazující na ekologickou metodu produkce na území celého Společenství a ve všech úředních jazycích Společenství.

⁷ Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 198, s. 1; Zvl. vyd. 15/02, s. 39).

⁸ Nařízení Rady (ES) č. 392/2004 ze dne 24. února 2004, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 65, s. 1).

Španělská právní úprava vyhrazuje pro ekologickou metodu produkce výrazy „ecológico“, „eco“ a jejich odvozeniny, ale povoluje užívání výrazů „biológico“, „bio“ a jejich odvozenin pro produkty, které takovým požadavkům neodpovídají. Komise, domnívající se, že tato právní úprava je v rozporu s právní úpravou Společenství, podala v roce 2003 k Soudnímu dvoru žalobu pro nesplnění povinnosti.

Soudní dvůr nejprve poukázal na to, že seznam označení poukazujících na ekologickou metodu produkce uvedený v článku 2 nařízení č. 2092/91, ve znění pozdějších změn, není taxativní, a že tedy členské státy mohou v případě změny stávající praxe na svém území zavést do své vnitrostátní právní úpravy pro odkazování na ekologickou metodu výroby jiné výrazy než výrazy uvedené v tomto seznamu.

Pokud jde konkrétně o španělský jazyk, Soudní dvůr usoudil, že španělské vládě nelze vytýkat, že nezakázala producentům produktů, které nebyly získány ekologickou metodou produkce, užívat jiné výrazy, jako je „biológico“ nebo „bio“, protože na seznamu uvedeném v článku 2 nařízení, v jeho verzi před rokem 2004, je zmíněn pouze výraz „ecológico“, zahrnující odvozeninu „eco“. Ze znění uvedeného článku totiž rovněž nevyplývá, že odvozenina „bio“ musí být z důvodu, že je v článku 2 zmíněna jako obvyklá odvozenina, speciálně chráněna ve všech členských státech a ve všech jazycích, včetně těch, u nichž jsou v seznamu uvedeném v témže článku zmíněny výrazy, které neodpovídají francouzskému výrazu „biologique“. Vzhledem k tomu, že existence nesplnění povinnosti vyplývající z práva Společenství musí být posouzena vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, Soudní dvůr musel určit, že k nesplnění povinnosti nedošlo, protože toto nesplnění muselo být v projednávaném případě posouzeno s ohledem na znění dotčeného nařízení Společenství před rokem 2004.

Komise v každém případě neprokázala, že výrazy „biológico“ a „bio“ obecně španělským spotřebitelům dávají najevo, že dotyčné výrobky byly získány ekologickou metodou produkce.

V důsledku toho Soudní dvůr žalobu Komise zamítl.

Ve spojených věcech *Německo v. Komise a Dánsko v. Komise* (rozsudek ze dne 25. října 2005, C-465/02 a C-466/02, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), Soudní dvůr rozhodoval o žalobě na neplatnost směřující proti nařízení č. 1829/2002⁹ (dále jen „napadené nařízení“).

Komise zapsala dne 12. června 1996 prostřednictvím nařízení č. 1107/96¹⁰ řecký sýr „Feta“ jako označení původu do rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení Společenství. Nicméně rozsudkem ze dne 16. března 1999, *Dánsko a další v. Komise* (C-289/96, C-293/96 a C-299/96, Recueil, s. I-1541) Soudní dvůr tento zápis zrušil z důvodu, že Komise nepřihlédla ke skutečnosti, že kromě Řecké republiky byl tento název

⁹ Nařízení Komise (ES) č. 1829/2002 ze dne 14. října 2002, kterým se mění příloha nařízení (ES) č. 1107/96, pokud jde o název „Feta“ (Úř. věst. L 277, s. 10; Zvl. vyd. 03/37, s. 195).

¹⁰ Nařízení Komise (ES) č. 1107/96 ze dne 12. června 1996 o zápisu zeměpisných označení a označení původu podle postupu stanoveného v článku 17 nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 (Úř. věst. L 148, s. 1; Zvl. vyd. 03/19, s. 176).

již po delší dobu užíván v některých dalších členských státech. Komise proto znovu přezkoumala označení „Feta“ ve světle dotazníků zaslaných členským státům a týkajících se výroby a spotřeby sýrů nazvaných „Feta“, jakož i proslulosti tohoto názvu u spotřebitelů v každém členském státě. Postupem stanoveným v nařízení č. 2081/92¹¹ Komise přijala napadené nařízení, a doplnila tak znovu název „Feta“ jako označení původu do rejstříku chráněných označení Společenství.

V návaznosti na to podaly německá a dánská vláda žalobu proti tomuto novému nařízení, přičemž uvedly tři žalobní důvody. První žalobní důvod vycházel z toho, že německá vláda neobdržela dokumenty v německé verzi. Tento žalobní důvod Soudní dvůr zamítl, neboť tato vada nestačí k tomu, aby způsobila zrušení nařízení. Druhý žalobní důvod spočíval ve zpochybnění vymezení zeměpisné oblasti jako oblasti původu sýra „Feta“. Třetí žalobní důvod byl rozdělen na dva body, přičemž první vycházel z toho, že název „Feta“ se stal druhovým názvem, a druhý se týkal nedostatečného odůvodnění ze strany Komise, která se při poskytnutí ochrany označení původu sýru „Feta“ opírá o konstatování, že název „Feta“ nebyl shledán zdruhovělým.

Německá a dánská vláda tvrdí, že byl porušen čl. 2 odst. 3 základního nařízení č. 2081/91 v tom, že výraz „Feta“ pochází z italského „fetta“, což znamená „plátek“, a že se tento název stal druhovým. Toto slovo totiž není zeměpisným pojmem a získalo zeměpisný význam, který se nevztahuje na celé území členského státu. Jakost ani vlastnosti „Fety“ nejsou převážně nebo výlučně dány zvláštním zeměpisným prostředím. Nadto nebyl podán žádný objektivní důvod pro odůvodnění, proč jsou ze zeměpisné oblasti vymezené pro účely zápisu vyloučeny některé regiony Řecka. Konečně, Dánsko připomnělo, že „Feta“ pochází z celého Balkánu, a nejenom z Řecka.

Soudní dvůr připomněl podmínky, za kterých lze produkt nebo potravinu chránit na základě označení původu podle čl. 2 odst. 3 základního nařízení. Tradiční nezeměpisné označení musí označovat zejména produkt nebo potravinu „pocházející z regionu nebo z určitého místa“. Krom toho toto ustanovení vyžaduje, přičemž se odvolává na druhou odrážku čl. 2 odst. 2 písm. a) téhož nařízení, aby „jakost nebo vlastnosti zemědělského produktu nebo potraviny byly převážně nebo výlučně dány zeměpisným prostředím zahrnujícím přírodní a lidské činitele a aby produkce, zpracování a příprava tohoto produktu nebo potraviny proběhla ve vymezené zeměpisné oblasti“. Uvedená oblast původu musí tedy vykazovat homogenní přírodní činitele, které ji vymezují ve vztahu k sousedním oblastem.

S ohledem na uvedená kritéria Soudní dvůr přezkoumal, zda region vymezený v napadeném nařízení je v souladu s požadavky čl. 2 odst. 3 základního nařízení. Vzhledem k tomu, že daná zeměpisná oblast původu a výroby sýra „Feta“ zahrnuje hlavně pevninskou část Řecka, která vykazuje geomorfologické podmínky a přírodní činitele odlišné od sousedních oblastí, došel Soudní dvůr k závěru, že „oblast vymezená v projednávaném případě nebyla vymezena uměle“, a proto zamítl žalobní důvod uplatněný žalobkyněmi.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z toho, že výraz „Feta“ se stal druhovým označením, německá vláda uvádí, že hrozí nebezpečí záměny ze strany spotřebitele, protože jiné člen-

¹¹ Nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 ze dne 14. července 1992 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 208, s. 1; Zvl. vyd. 03/013, s. 4).

ské státy, než je Řecko, vyrábějí a spotřebovávají sýr „Feta“. Dánská vláda zdůrazňuje, že nařízení porušuje čl. 3 odst. 1 a čl. 17 odst. 2 základního nařízení, protože pokud má název druhový charakter nebo jej získal následně, ponechává si nezvratitelně tuto vlastnost. Uvedená vláda dodává, že při výrobě a uvádění sýru „Feta“ na dánský trh jsou respektovány tradiční zvyklosti.

Soudní dvůr v tomto ohledu použil podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 základního nařízení, aby určil, zda název zdruhověl. „Skutečnost, že produkt byl pod názvem v některých členských státech legálně uváděn na trh, může představovat faktor, který musí být zohledněn při posouzení, zda tento název zdruhověl ve smyslu čl. 3 odst. 1“ nařízení č. 2081/92. Soudní dvůr však s přihlédnutím k situaci výroby v Řecku a k výrobě v jiných členských státech došel k závěru, že výroba sýru Feta zůstala soustředěna v Řecku. Soudní dvůr nadto zkoumal spotřebu sýru „Feta“ v členských státech a došel k závěru, že „85 % spotřeby sýru ‚Feta‘ ve Společenství na osobu ročně se uskutečňuje v Řecku“. Konečně, Soudní dvůr konstatoval, že sýr „Feta“ prodáváný v jiných členských státech, než je Řecko, je uváděn na trh jako sýr spojený s Řeckou republikou, i když byl ve skutečnosti vyroben v jiném členském státě. V důsledku toho Soudní dvůr odmítl argument, že název „Feta“ zdruhověl.

Co se týče argumentu německé vlády, podle kterého je odůvodnění napadeného nařízení nedostatečné, Soudní dvůr připomněl, že „odůvodnění vyžadované článkem 253 ES musí být přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby dotčené osoby mohly rozpoznat důvody, které vedly k přijetí opatření a Soudní dvůr mohl vykonávat svůj přezkum“. Nicméně autor aktu není povinen vyjádřit se ke skutečnostem, které mají jasně druhořadý význam, nebo předpokládat možné námitky. V důsledku toho je pro účely článku 253 ES dostatečným odůvodněním to, že Komise v napadeném nařízení uvedla důvody, které ji vedly k závěru, že název „Feta“ není druhový ve smyslu článku 3 základního nařízení.

Soudní dvůr tedy žaloby zamítl, čímž rozhodl, že nařízení o zápisu názvu „Feta“ do rejstříku chráněných označení původu je v souladu s právem.

Ve věci *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia a ERSA* (rozsudek ze dne 12. května 2005, C-347/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) byla Soudnímu dvoru předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se platnosti a výkladu rozhodnutí 93/724¹² (dále jen „dohoda ES-Maďarsko o vínech“) a nařízení (ES) č. 753/2002¹³.

„Tocai friulano“ nebo „Tocai italico“ je odrůda révy tradičně pěstovaná v oblasti Furlánsko – Julské Benátsko (Itálie) a používána při výrobě bílých vín, která jsou uváděna na trh zejména pod zeměpisnými označeními jako je „Collio“ nebo „Collio goriziano“. V roce 1993 uzavřelo Evropské společenství s Maďarskou republikou výše uvedenou dohodu o vínech, která zakazuje používání výrazu „Tocai“ pro označení výše uvedených italských vín po uplynutí přechodného období, které končí dne 31. března 2007, a to za účelem ochrany maďar-

¹² Rozhodnutí Rady 93/724/ES ze dne 23. listopadu 1993 o uzavření dohody mezi Evropským společenstvím a Maďarskou republikou o vzájemné ochraně a kontrole názvů vín (Úř. věst. 1993, L 337, s. 93).

¹³ Nařízení Komise (ES) č. 753/2002 ze dne 29. dubna 2002, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1493/1999 pro popis, označování, obchodní úpravu a ochranu některých vinařských produktů (Úř. věst. 2002, L 118, s. 1).

ského zeměpisného označení „Tokaj“. Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia (autonomní oblast Furlánsko – Julské Benátsko) a Agenzia Regionale per lo sviluppo Rurale (ERSA) (regionální agentura pro rozvoj venkova) (dále jen „žalobkyně“) podaly žalobu u Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio) požadující zrušení vnitrostátního předpisu, který přejímá tento zákaz. Žalobkyně především uplatňovaly, že Společenství nemělo pravomoc uzavřít tuto dohodu s Maďarskem, že dotčený zákaz odporoval ostatním ustanovením dohody, že dohoda byla založena na nesprávném vyjádření skutečnosti, takže dotčené ustanovení je z pohledu mezinárodního práva neplatné a nepoužitelné, že dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, která je obsažena v příloze 1C Dohody o založení Světové obchodní organizace (dále jen „dohoda TRIPS“), je tomuto zakazu nadřazena a že tento zákaz je neslučitelný s právem vlastnit majetek chráněným Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“).

Tribunale amministrativo regionale per il Lazio se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru několik předběžných otázek.

Předkládající soud se nejprve táže v podstatě na to, který právní základ je odpovídající pro přijetí rozhodnutí 93/724 a pro uzavření dohody ES-Maďarsko o vínech pouze ze strany Společenství, zda dohoda o přidružení ES-Maďarsko uzavřená před dohodou o vínech, nebo článek 133 ES. Soudní dvůr uvádí, že pod článek 133 ES spadá akt, který se týká specificky mezinárodního obchodu, poněvadž jeho účelem je především podpora, usnadnění nebo úprava obchodu a má přímé a bezprostřední účinky na obchod nebo obchod s dotčenými výrobky. V projednávaném případě patří dohoda ES-Maďarsko o vínech mezi dohody uvedené v článku 63 nařízení č. 822/87¹⁴ o společné organizaci trhu s vínem, a jejím hlavním cílem je podpořit na základě vzájemnosti obchod mezi smluvními stranami jednak tím, že vínům pocházejícím z Maďarska jsou vytvářeny příznivé podmínky při uvádění na trh a zajištěna stejná ochrana jako jakostním vínům stanovené oblasti pocházejícím ze Společenství, a jednak tím, že vínům pocházejícím ze Společenství jsou vytvářeny příznivé podmínky při uvádění na trh v této zemi. V důsledku toho mělo jediné Společenství pravomoc uzavřít dotčenou dohodu, neboť spadala do jeho výlučné pravomoci.

Dále byla Soudnímu dvoru položena otázka, zda v případě, že dohoda ES-Maďarsko je legální, je zákaz užívat název „Tocai“ v Itálii po 31. březnu 2007 neplatný a nepoužitelný, protože je v rozporu s úpravou homonymních názvů podle čl. 4 odst. 5 uvedené dohody, která za určitých podmínek umožňuje společnou existenci dvou homonymních názvů. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že úprava homonymních názvů podle čl. 4 odst. 5 dohody ES-Maďarsko o vínech se týká zeměpisných označení chráněných na základě téže dohody. Avšak vzhledem k tomu, že názvy „Tocai friulano“ a „Tocai italico“ jsou na rozdíl od názvů maďarských vín „Tokaj“ a „Tokaji“ názvy odrůdy révy uznané v Itálii jako vhodné k výrobě určitých jakostních vín stanovené oblasti, nemohou být kvalifikovány jako zeměpisná označení ve smyslu uvedené dohody. Zákaz užívat název „Tocai“ v Itálii po uplynutí přechodného období stanoveného v dohodě ES-Maďarsko o vínech tak není v rozporu s úpravou homonymních označení podle čl. 4 odst. 5 téže dohody.

¹⁴ Nařízení Rady (EHS) č. 822/87 ze dne 16. března 1987 o společné organizaci trhu s vínem (Úř. věst. L 84, s. 1).

Další otázkou se předkládající soud Soudního dvora dotázal, zda je nutno články 22 až 24 dohody TRIPS vykládat v tom smyslu, že co se týče případu homonymie, může být každý název za určitých podmínek nadále užíván v budoucnosti. Soudní dvůr připomněl obsah ustanovení dohody TRIPS WTO a znovu uvedl, že na rozdíl od maďarských názvů nepředstavují italské názvy zeměpisná označení ve smyslu dohody ES-Maďarsko o vínech. Na položenou otázku odpověděl tak, že rozhodl, že články 22 až 24 dohody TRIPS musejí být vykládány v tom smyslu, že v takovém případě jako ve věci v původním řízení uvedená ustanovení nevyžadují, aby toto označení mohlo být nadále užíváno v budoucnosti, nehledě na dvojí podmínku, že označení bylo výrobcí užíváno buď v dobré víře, nebo po dobu alespoň 10 let před 15. dubnem 1994 a jasně označuje zemi, oblast nebo zónu původu chráněného vína, aby spotřebitel nemohl být uveden v omyl.

Na žádost předkládajícího soudu Soudní dvůr přezkoumal rovněž otázku, zda se právo vlastnit majetek uvedený v EÚLP a Listině základních práv vztahuje i na právo k duševnímu vlastnictví, což by pro dotyčné hospodářské subjekty znamenalo právo dovolávat se názvu „Tocai“ proti zákazu stanovenému dohodou ES-Maďarsko o vínech po přechodném období. Soudní dvůr má za to, že právo vlastnit majetek nebrání tomu, aby bylo dotyčným hospodářským subjektům z italské autonomní oblasti zakázáno užívat pojem „Tocai“ ve výrazu „Tocai friulano“ nebo „Tocai italico“ pro označování a prezentaci některých italských jakostních vín stanovené oblasti po skončení uvedeného přechodného období. Jelikož totiž tento zákaz nevylučuje všechny přiměřené způsoby uvádění na trh dotyčných italských vín, nezakládá sám o sobě zbavení majetku ve smyslu čl. 1 prvního pododstavce doplňkového protokolu č. 1 k EÚLP. Krom toho i za předpokladu, že by uvedené omezení představovalo omezení základního práva vlastnit majetek, může být odůvodněno, jelikož zákazem používání tohoto názvu, který je homonymní se zeměpisným označením maďarských vín „Tokaj“, sleduje cíl veřejného zájmu spočívající v podpoře obchodu mezi smluvními stranami tím, že na základě vzájemnosti jsou vínům označeným zeměpisným označením vytvářeny příznivé podmínky při uvádění na trh.

3.5. V oblasti **volného pohybu pracovníků** je třeba upozornit na rozsudek ze dne 15. září 2005, *Ioannidis* (C-258/04, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), ve kterém se Soudní dvůr zabýval případem řeckého státního příslušníka, který přijel do Belgie v roce 1994 po skončení svého středoškolského studia v Řecku a jeho osvědčení o absolvování středoškolského studia bylo uznáno za rovnocenné. Na závěr tříletého studia ve vzdělávacím zařízení v Liège získal diplom v oboru kinesioterapie a poté se zaregistroval jako uchazeč o zaměstnání. Po absolvování placeného školení ve Francii od října 2000 do června 2001 se vrátil do Belgie, kde podal žádost o „čekací příspěvky“, tj. příspěvky v nezaměstnanosti, které jsou podle belgické právní úpravy poskytovány mladým lidem hledajícím své první zaměstnání. Jeho žádost byla zamítnuta, protože nesplňoval podmínky pro přiznání platné v té době, v tomto případě to, že ukončil své středoškolské studium v Belgii anebo ukončil rovnocenné studium nebo vzdělání na stejné úrovni v jiném členském státě a je jako dítě závislý na migrujících pracovnících ve smyslu článku 39 ES, kteří mají bydliště v Belgii.

Řízení zahájené žalobou, kterou podal dotčený proti tomuto zamítnutí, vedlo k tomu, že cour du travail de Liège se dotázal Soudního dvora na slučitelnost belgické úpravy s právem Společenství.

Soudní dvůr úvodem připomněl, že státní příslušníci jednoho členského státu hledající zaměstnání v jiném členském státě spadají do rozsahu působnosti článku 39 ES, a mají tedy právo na rovné zacházení uvedené v odstavci 2 tohoto ustanovení.

Ve zbývající části se odpověď Soudního dvora opírá o jeho nedávnou judikaturu a především o rozsudky *D'Hoop* (rozsudek ze dne 11. července 2002, C-224/98, Recueil, s. I-6191) a *Collins* (rozsudek ze dne 23. března 2004, C-138/02, Recueil, s. I-2703).

Soudní dvůr totiž připomněl, že v rozsudku *Collins* rozhodl, že s ohledem na zavedení občanství Unie a výklad práva na rovné zacházení, kterého požívají občané Unie, není již možné z rozsahu působnosti čl. 39 odst. 2 ES vyloučit finanční dávku určenou ke zjednodušení přístupu k zaměstnání na pracovním trhu v členském státě. Krom toho konstatoval již v rozsudku *D'Hoop*, že čekací příspěvky stanovené v belgické právní úpravě jsou sociálními dávkami, jejichž cílem je usnadnit mladým osobám přechod ze studia na pracovní trh. Dotčený je tedy oprávněn dovolávat se článku 39 ES za účelem tvrzení, že nemůže být diskriminován na základě státní příslušnosti, pokud jde o poskytnutí čekacích příspěvků. Podmínka ukončení středoškolského studia v Belgii přitom může být snáze splněna tuzemskými státními příslušníky, a může tedy znevýhodňovat zejména státní příslušníky ostatních členských států.

Pokud jde o případné odůvodnění tohoto rozdílného zacházení, Soudní dvůr odkázal znovu na rozsudek *D'Hoop*, v němž rozhodl, že i když je legitimní, aby se vnitrostátní zákonodárce ujistil o existenci skutečného pouta žadatele o čekací příspěvky k dotčenému zeměpisnému trhu práce, jediná podmínka týkající se místa získání diplomu o ukončení středoškolského studia má nicméně příliš obecný a výlučný charakter a překračuje meze toho, co je nezbytné pro dosažení sledovaného cíle. Konečně, pokud jde o skutečnost, že belgická právní úprava přece jen přiznává žadateli nárok na čekací příspěvky, jestliže obdržel rovnocenný diplom v jiném členském státě a je závislý na migrujících pracovnících, kteří mají bydliště v Belgii, Soudní dvůr se domnívá *a contrario*, že osoba která pokračuje ve vysokoškolském studiu v některém členském státě a získá tam diplom poté, co ukončila středoškolské studium v jiném členském státě, může být velmi dobře schopna odůvodnit skutečné pouto k pracovnímu trhu prvního státu, a to i když není závislá na migrujících pracovnících s bydlištěm v tomto státě. Soudní dvůr zdůraznil, že nárok na čekací příspěvky dětí závislých na migrujících pracovnících s bydlištěm v Belgii v každém případě vyplývá z čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1612/68¹⁵, bez ohledu na to, zda existuje skutečné pouto k trhu práce, či nikoli.

3.6. Požadavky práva Společenství v oblasti **svobody usazování a volného pohybu služeb** byly předmětem pěti věcí, jež zasluhují zmínku, přičemž první dvě věci se týkají koncesí na veřejné služby, třetí věc střetů z vzájemného působení těchto svobod a vnitrostátních daňových předpisů, čtvrtá věc požadavků směrnice 96/71 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a pátá věc telekomunikací.

Ve věci *Coname* (rozsudek ze dne 21. července 2005, C-231/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) byla Soudnímu dvoru předložena předběžná otázka týkající se výkladu

¹⁵ Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. L 257, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 15).

článků 43 ES, 49 ES, 81 ES a 86 ES, jakož i zásad zákazu diskriminace, transparentnosti a rovného zacházení.

Pokud jde o skutkový rámec této věci, Coname (Consortio Aziende Metano) uzavřela s obcí Cingia de' Botti smlouvu o zadání služeb týkajících se údržby, řízení a dozoru nad sítí metanového plynu na období od 1. ledna 1999 do 31. prosince 2000. Městská rada poté přímým zadáním svěřila společnosti Padania služby týkající se správy, distribuce a údržby zařízení na distribuci metanového plynu na období od 1. ledna 2000 do 31. prosince 2005. Coname toto zadání napadla z důvodu, že mělo být provedeno prostřednictvím vyhlášení veřejné zakázky. Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru předběžnou otázku. Otázka se týká toho, zda články 43 ES, 49 ES a 81 ES brání tomu, aby obec zadala přímo, tedy bez vyhlášení veřejné zakázky, správu veřejných služeb distribuce plynu společnosti s většinově veřejným kapitálem, v níž má tato obec účast ve výši 0,97 %.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že směrnice o veřejných zakázkách neupravují udělení koncese, a že je tedy třeba toto udělení přezkoumat ve světle základních svobod stanovených Smlouvou. Soudní dvůr vyloučil rovněž použití článku 81 ES, protože toto ustanovení se vztahuje pouze na dohody mezi podniky.

Vzhledem k tomu, že o koncesi může mít zájem i podnik usazený v jiném členském státě, než je členský stát, ve kterém se nachází obec uzavírající smlouvu, představuje udělení této koncese podniku usazenému v posledně uvedeném členském státě bez jakékoli transparentnosti rozdílné zacházení v neprospěch podniku usazeného v jiném členském státě. Při neexistenci jakékoli transparentnosti nemá podnik nacházející se v jiném členském státě žádnou reálnou možnost dát najevo svůj zájem o získání uvedené koncese. To představuje nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti zakázanou na základě článků 43 ES a 49 ES. Vnitrostátnímu soudu přísluší, aby ověřil, zda napadené udělení splňuje požadavky transparentnosti, které, aniž by s sebou nutně nesly povinnost vyhlásit veřejnou zakázku, jsou s to umožnit, aby podnik nacházející se na území jiného členského státu než Italské republiky mohl mít přístup k příslušným informacím týkajícím se koncese předtím, než bude udělena, tak, aby tento podnik mohl dát najevo svůj zájem o získání této koncese, pokud by si to přál.

Soudní dvůr přezkoumal, zda v projednávaném případě přesto nebyly dány objektivní okolnosti, jež by mohly odůvodnit rozdílné zacházení. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že skutečnost, že obec Cingia de' Botti má podíl na kapitálu Padania ve výši 0,97 %, nepředstavuje jednu z těchto objektivních okolností. Vzhledem k tomu, že tento podíl je velmi nízký, nemůže umožnit kontrolu společnosti Padania ze strany obce.

Konečně, Soudní dvůr poznamenal, že ze spisu vyplývá, že Padania je společností zčásti otevřenou soukromému kapitálu, což brání tomu, aby byla považována za „vnitřní“ strukturu správy veřejných služeb pro obce, které v ní mají podíl.

V téže linii judikatury lze upozornit na věc *Parking Brixen* (rozsudek ze dne 13. října 2005, C-458/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), která řeší obdobnou problematiku jako věc Coname.

Ve věci *Marks & Spencer* (rozsudek ze dne 13. prosince 2005, C-446/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) byla Soudnímu dvoru předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu článků 43 ES a 48 ES.

Společnost Marks & Spencer, se sídlem ve Spojeném království, je hlavní společností skupiny specializované na velkoobchod s konfekcí, potravinami, domácími spotřebiči a finančními službami. Vlastnila dceřiné společnosti ve Spojeném království a v několika jiných členských státech, mimo jiné v Německu, Belgii a Francii. V roce 2001 ukončila své činnosti na evropském kontinentě v důsledku ztrát vykazovaných již od poloviny 90. let. Dne 31. prosince 2001 byla francouzská dceřiná společnost převedena na třetí osobu, zatímco německá a belgická dceřiná společnost ukončily veškerou obchodní činnost.

V roce 2000 a 2001 podala Marks & Spencer k daňovým orgánům Spojeného království žádosti o snížení daní skupiny týkající se ztrát německé, belgické a francouzské dceřiné společnosti. Britské daňové předpisy (zákon o daních z příjmů a o daních z příjmů společností z roku 1998, Income and Corporation Tax Act 1988, „ICTA“) umožňují mateřským společnostem skupiny provést za určitých podmínek vyrovnávání mezi jejich zisky a ztrátami jejich dceřiných společností. Nicméně tyto žádosti byly zamítnuty z důvodu, že právní úprava snížení daní skupiny se nevztahuje na dceřiné společnosti, které nemají sídlo ve Spojeném království ani zde nevykonávají hospodářskou činnost. Marks & Spencer toto zamítnutí napadla u Special Commissioners of Income Tax (daňový soud prvního stupně), kteří žalobu zamítli. Žalobkyně podala odvolání k High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, který se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru předběžné otázky. Britský soud se dotázal na slučitelnost britských právních předpisů, které vylučují možnost, aby mateřská společnost, která je rezidentem ve Spojeném království, mohla ze svého zdanitelného zisku odečíst ztráty vzniklé v jiných členských státech svým dceřiným společností se sídlem v těchto státech, zatímco takovou možnost přiznávají, pokud se jedná o ztráty vzniklé dceřiné společnosti-rezidentu, s články 43 ES a 48 ES týkajícími se svobody usazování.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že i když přímé daně spadají do pravomoci členských států, vnitrostátní orgány musejí při výkonu této pravomoci dodržovat právo Společenství.

Pokud jde o britské právní předpisy, Soudní dvůr rozhodl, že představují omezení svobody usazování v rozporu s články 43 ES a 48 ES v tom, že zacházejí daňově odlišně se ztrátami vzniklými dceřiné společnosti-rezidentu a se ztrátami vzniklými dceřiné společnosti-nerezidentu. To odrazuje mateřské společnosti od zakládání dceřiných společností v jiných členských státech.

Soudní dvůr nicméně uznal, že takové omezení lze připustit, sleduje-li legitimní cíl slučitelný se Smlouvou a je-li odůvodněno naléhavými důvody obecného zájmu. V takovém případě je třeba, aby bylo způsobilé zaručit uskutečnění dotčeného cíle a aby nepřekračovalo meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné.

Soudní dvůr tak použil příslušná objektivní kritéria, kterých se v této věci dovolávaly členské státy, k tomu, aby přezkoumal, zda britské právní předpisy odůvodňují rozdílné zacházení, které uplatňují. Těmito odůvodňujícími skutečnostmi jsou jednak ochrana vyvážené-

ho rozdělení zdaňovací pravomoci mezi jednotlivými zúčastněnými členskými státy tak, aby bylo se zisky a ztrátami zacházeno v rámci téhož daňového systému symetricky, jednak skutečnost, že zákon brání nebezpečí dvojího uplatnění ztrát, které by existovalo, kdyby byly ztráty zohledněny v členském státě mateřské společnosti i v členských státech dceřiných společností. Konečně, posledním kritériem je zabránit nebezpečí daňového úniku, které by existovalo, kdyby ztráty nebyly zohledněny v členských státech sídla dceřiných společností. Uvnitř skupiny společností by mohly být ztráty převáděny na společnosti se sídlem v členských státech, které uplatňují nejvyšší daňové sazby a ve kterých je daňová hodnota ztrát nejvyšší.

Soudní dvůr se s ohledem na tato kritéria domnívá, že britská právní úprava sleduje legitimní cíle slučitelné se Smlouvou, které patří mezi naléhavé důvody obecného zájmu.

Soudní dvůr se nicméně domnívá, že britská právní úprava nerespektuje zásadu proporcionality a překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení sledovaných cílů v situaci, kdy jednak dceřiná společnost-nerezident vyčerpala možnosti zohlednit ztráty, které existují v jejím státě sídla v rámci zdaňovacího období, kterého se týkala žádost o snížení daní, jakož i v rámci předcházejících zdaňovacích období, a jednak neexistuje možnost, aby ztráty zahraniční dceřiné společnosti mohly být zohledněny v jejím státě sídla v rámci budoucích zdaňovacích období buď jí samotnou, nebo třetí osobou, zejména v případě převodu dceřiné společnosti na tuto třetí osobu.

V důsledku toho Soudní dvůr rozhodl, že prokáže-li v členském státě mateřská společnost-rezident daňovým orgánům, že jsou tyto podmínky splněny, je v rozporu se svobodou usazování, aby byla vyloučena možnost pro tuto mateřskou společnost odečíst z jejího zisku zdanitelného v tomto členském státě ztráty vzniklé její dceřiné společnosti-nerezidentu.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. dubna 2005, *Komise v. Německo* (C-341/02, Sb. rozh. s. I-2733) se týká pravidel, která mohou s ohledem na směrnici 96/71¹⁶ o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb stanovit členské státy v oblasti zaměstnávání pracovníků vyslaných z jiného členského státu.

V roce 2002 podala Komise proti Německu žalobu pro nesplnění povinnosti, kterou zpochybnila slučitelnost metody používané tímto členským státem ke srovnání minimální mzdy stanovené vnitrostátními ustanoveními a odměny skutečně vyplacené zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státě s ustanoveními uvedené směrnice.

Komise ve své žalobě vytýká Německu, že neuznalo všechna navýšení a příplatky vyplácené zaměstnavateli usazenými v jiných členských státech jejich zaměstnancům v odvětví stavebnictví vyslaným do Německa, s výjimkou prémie poskytnuté pracovníkům tohoto odvětví, jako složky minimální mzdy. Podle Komise má toto nezohlednění za následek – z důvodu odlišného způsobu výpočtu odměny v jiných členských státech – vyšší náklady na mzdy pro zaměstnavatele usazené v jiných členských státech, kterým je tak bráněno v nabízení jejich služeb v Německu. I když je skutečností, jak připustila Komise, že členský

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. 1997, L 18, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 431).

stát, na jehož území je pracovník vyslán, je oprávněn vymezit minimální mzdu na základě směrnice 96/71, nic to nemění na tom, že nemůže při srovnání této minimální mzdy s odměnou vyplácenou zaměstnavateli usazenými v jiných členských státech ukládat svou vlastní strukturu odměňování.

Německá vláda tento argument zpochybňuje a tvrdí, že doba odpracovaná mimo běžnou pracovní dobu, která zahrnuje požadavky zvláště vysokého stupně ve smyslu kvality prováděné práce nebo která zahrnuje zvláštní omezení a nebezpečí, má vyšší hospodářskou hodnotu než běžná pracovní doba a že související prémie nemohou být zohledněny pro výpočet minimální mzdy. Pokud by tyto částky byly pro takový výpočet zohledněny, byl by pracovník zbaven hospodářské protihodnoty odpovídající této odpracované době a vztah mezi odměnou dlužnou zaměstnavatelem a prací, kterou musí pracovník odvést, by tak byl změněn k újmě pracovníka.

Soudní dvůr nejprve vzal na vědomí, že účastníci řízení se shodují v tom, že v souladu se směrnicí 96/71 nemají být mzda za přesčasy, příspěvky do doplňkových podnikových systémů zaopatření v důchodu, částky vyplacené z důvodu náhrady výdajů skutečně vynaložených v důsledku vyslání ani paušální částky vypočítané na jiném než hodinovém základě zohledněny jako složky tvořící součást minimální mzdy. Má být zohledněna hrubá mzda.

Soudní dvůr dále uvedl, že v průběhu řízení o nesplnění povinnosti Německo přijalo a navrhlo několik změn své právní úpravy, o nichž soudí, že mohou odstranit různé nesoudržnosti mezi německým právem a směrnicí. Jedná se zejména o zohlednění navýšení a příplatků vyplácených zaměstnavatelem, které při výpočtu minimální mzdy nemění vztah mezi prací vykonanou pracovníkem a protihodnotou, kterou dostává, a zohlednění, za určitých podmínek, prémie představované třináctou a čtrnáctou měsíční mzdou. K těmto změnám však došlo až po uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, tedy příliš pozdě na to, aby k nim mohl Soudní dvůr přihlédnout. Soudní dvůr tedy musel určit, že Německo nesplnilo povinnost.

Soudní dvůr konečně poznamenal, že je zcela běžné, že pokud zaměstnavatel vyžaduje, aby pracovník vykonal práci navíc nebo pracoval za zvláštních podmínek, je tato dodatečně vykonaná práce pracovníkovi kompenzována, aniž by tato kompenzace byla zohledněna pro výpočet minimální mzdy. Směrnice 96/71 totiž nevyžaduje, aby takové kompenzace, které, jsou-li zohledněny při výpočtu minimální mzdy, mění vztah mezi vykonanou prací a obdrženou protihodnotou, byly považovány za složky minimální mzdy. V tomto bodě tedy Soudní dvůr žalobu Komise zamítl.

Ve spojených věcech *Mobistar a Belgacom Mobile* (rozsudek Soudního dvora ze dne 8. září 2005, C-544/03 a C-545/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí) položil belgický Conseil d'État Soudnímu dvoru dvě předběžné otázky týkající se výkladu článku 59 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 49 ES) a článku 3c směrnice 90/388¹⁷, změněné s ohledem

¹⁷ Směrnice Komise 90/388/EHS ze dne 28. června 1990 o hospodářské soutěži na trhu telekomunikačních služeb (Úř. věst. 1990, L 192, s. 10).

na zavedení úplné hospodářské soutěže na telekomunikačním trhu směrnici 96/19¹⁸, v rámci sporů zahájených provozovateli služby mobilních telefonů se sídlem v Belgii, společností Mobistar SA a společností Belgacom Mobile SA. Tito dva provozovatelé žádali v původním řízení zrušení poplatků schválených obcemi Fléron (Belgie) a Schaerbeek (Belgie) za vysílací antény, stožáry a sloupy GSM nebo venkovní antény. Mezi žalobními důvody pro zrušení předloženými na podporu svých žalob oba uvedení provozovatelé uplatňovali zejména to, že nařízení, které zavedlo sporné poplatky, představuje omezení rozvoje jejich mobilní sítě, které je zakázáno článkem 3c směrnice 90/388.

Vzhledem k tomu, že Conseil d'État měl v rámci dvou sporů v původním řízení za to, že jednak nemůže rozhodnout o opodstatněnosti takového žalobního důvodu, aniž by uplatnil právní normu Společenství, u které vzniká problém jejího výkladu, a jednak že slučitelnost napadených poplatků s článkem 49 ES představuje rovněž problém, rozhodl se přerušit řízení a dotázat se Soudního dvora. První otázkou se předkládající soud dotázal, zda článek 59 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 49 ES) musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právní úprava vnitrostátního orgánu nebo územního samosprávného celku zavedla poplatky za infrastruktury pro mobilní a osobní komunikaci užívané v rámci výkonu činností, na které se vztahují licence a oprávnění. Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu bylo, zda se na opatření daňové povahy pro infrastruktury mobilních komunikací vztahuje článek 3c směrnice 90/388.

Tyto spojené věci poskytly Soudnímu dvoru nejprve příležitost připomenout, že článek 59 Smlouvy o ES brání použití jakékoliv vnitrostátní právní úpravy, která činí poskytování služeb mezi členskými státy obtížnější než čistě vnitrostátní poskytování služeb v určitém členském státě, a že vnitrostátní daňové opatření narušující výkon volného pohybu služeb může v tomto ohledu představovat zakázané opatření, ať již bylo vydáno státem, nebo územním samosprávným celkem. Upřesnil však, že článek 59 Smlouvy se nevztahuje na opatření, která způsobují pouze zvýšené náklady na dotčené služby a která se vztahují stejným způsobem na poskytování služeb mezi členskými státy jako na vnitrostátní poskytování služeb v určitém členském státě.

Pokud jde o první otázku, Soudní dvůr rozhodl, že článek 59 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 49 ES) je nutno vykládat v tom smyslu, že nebrání tomu, aby právní úprava vnitrostátního orgánu nebo územního samosprávného celku zavedla poplatek za infrastruktury pro mobilní a osobní komunikace užívané v rámci výkonu činností, na které se vztahují licence a oprávnění, který se uplatní bez rozdílu na tuzemské poskytovatele a poskytovatele z ostatních členských států a který ovlivňuje stejným způsobem vnitrostátní poskytování služeb v určitém členském státě a poskytování služeb mezi členskými státy.

Co se týče druhé otázky, Soudní dvůr rozhodl, že na opatření daňové povahy uplatňovaná na infrastruktury pro mobilní komunikace se vztahuje článek 3c výše uvedené směrnice 90/388 pouze v případě, že tato opatření přímo, nebo nepřímo zvýhodňují provozovatele, kteří mají nebo dříve měli zvláštní nebo výlučná práva, na úkor nových provozovatelů, a značně ovlivňují stav hospodářské soutěže.

¹⁸ Směrnice Komise 96/19/ES ze dne 13. března 1996, kterou se mění směrnice 90/388/EHS s ohledem na zavedení úplné hospodářské soutěže na telekomunikačním trhu (Úř. věst. 1996, L 74, s. 13).

3.7. Důsledky **volného pohybu kapitálu** byly upřesněny v rozsudku *D.* ze dne 5. července 2005, C-376/03 (dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), v němž se Soudní dvůr zabýval nizozemským režimem daně z majetku uplatňovaným do roku 2000. Uvedený režim přiznával poplatníkům rezidentům snížení základu daně, kterého nerezidenti mohli využít, pouze nacházelo-li se nejméně 90 % jejich majetku na nizozemském území. Soudní dvůr, jemuž předložil *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* (Nizozemsko) předběžnou otázku, rozhodl o slučitelnosti tohoto režimu s ustanoveními Smlouvy týkajícími se volného pohybu kapitálu.

Soudní dvůr konstatoval, že situace osoby povinné k dani z majetku a situace osoby povinné k dani z příjmů jsou v některých ohledech podobné, a dovodil paralelu se svou judikaturou v oblasti daní z příjmů, zejména se zásadním rozsudkem *Schumacker* (rozsudek ze dne 14. února 1995, C-279/93, Recueil, s. I-225). Soudní dvůr se tak domnívá, že stejně jako v případě daně z příjmů je situace nerezidenta u daně z majetku odlišná od situace rezidenta v tom, že nejen podstatná část příjmů, ale rovněž podstatná část majetku posledně uvedeného jsou obvykle soustředěny ve státě, jehož je rezidentem. V důsledku toho tento členský stát může lépe zohlednit celkovou schopnost rezidenta platit daně tím, že na něho případně použije snížení základu daně zakotvené v jeho právních předpisech. Soudní dvůr z toho vyvodil závěr, že stejně jako v případě daní z příjmů poplatník, který má pouze nepodstatnou část svého majetku v členském státě jiném než členském státě svého bydliště, není zpravidla ve srovnatelné situaci s rezidenty tohoto jiného členského státu. Zamítnutí snížení základu daně, kterého požívají posledně uvedení, dotčenými úřady tudíž vůči němu nepředstavuje diskriminaci zakázanou články 56 ES a 58 ES.

Soudní dvůr se krom toho vyjádřil k další otázce. Na základě smlouvy o zamezení dvojího zdanění uzavřené mezi Nizozemskem a Belgií bylo totiž právo na snížení daňového základu rozšířeno na belgické státní příslušníky za stejných podmínek, jaké platí pro poplatníky rezidenty, a to bez ohledu na podíl, který z jejich celkového majetku představuje nizozemský majetek. Je takto založené nerovné zacházení mezi belgickými státními příslušníky a státními příslušníky ostatních členských států v souladu s články 56 ES a 58 ES?

Soudní dvůr připomněl, že členské státy mají volnost v rámci dvoustranných smluv upravit hraniční určovatele za účelem rozdělení daňových pravomocí, a že uznal, že rozdíl mezi zacházením se státními příslušníky dvou smluvních států vycházející z takového rozdělení nemůže založit diskriminaci odporující článku 39 ES. Ve věci *Saint-Gobain ZN* (rozsudek ze dne 21. září 1999, C-307/97, Recueil, s. I-6161) sice rozhodl, že co se týče smlouvy o zamezení dvojího zdanění uzavřené mezi členským státem a třetí zemí, je na základě zásady národního zacházení členský stát, který je stranou uvedené smlouvy povinen poskytnout stálým provozovnám společností, které jsou nerezidenty, výhody stanovené ve smlouvě za stejných podmínek jako jsou ty, které se uplatní na společnosti, které jsou rezidenty. To bylo nicméně odůvodněno tím, že poplatník, který je nerezidentem a má stálou provozovnu v členském státě, je v rovnocenné situaci s poplatníkem, který je rezidentem tohoto státu. Soudní dvůr však konstatoval, že poplatník s bydlištěm v Belgii se, co se týče daně z majetku z nemovitého majetku nacházejícího se v Nizozemsku, nenachází ve shodné situaci jako poplatník s bydlištěm mimo Belgii. Skutečnost, že vzájemná práva a závazky stanovené belgicko-nizozemskou smlouvou se uplatní pouze na osoby s bydlištěm v jednom ze dvou smluvních členských států, je právě inherentním důsledkem smluv o zamezení dvojího zdanění.

3.8. V oblasti **hospodářské soutěže** lze upozornit na tři rozsudky, z nichž jeden byl vydán ve věci spojení podniků a další dva ve věci státních podpor.

Ve věci *Komise v. Tetra Laval BV* (rozsudek ze dne 15. února 2005, C-12/03 P, Sb. rozh., s. I-987) byl Soudu předložen kasační opravný prostředek Komise, která se domáhala zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 25. října 2002, *Tetra Laval v. Komise* (T-5/02, Recueil, s. II-4381), kterým tento Soud zrušil rozhodnutí 2004/124.

Rozhodnutím 2004/124 Komise prohlásila nabytí společností Sidel SA společností Tetra Laval BV za neslučitelné se společným trhem a fungováním dohody o EHP, přičemž Tetra Laval BV je finanční společností skupiny, která zahrnuje rovněž přední podnik v oblasti lepenkových obalů na světové úrovni, jenž je považován za podnik mající dominantní postavení na trhu, pokud jde o aseptické obaly, a Sidel SA je předním podnikem ve výrobě a dodávce strojů zvaných SBM, tj. přístrojů umožňujících tvarovat prázdné láhve z jednoduché plastové trubice, složené z polyethylentereftalátu (PET) a vysokohustotního polyethylenu (PEHD). Podle Komise pobízelo oznámené spojení Tetra Laval BV k využití jejího dominantního postavení na trhu zařízení a potravinářských výrobků pro lepenkové obaly prostřednictvím pákového efektu za účelem přesvědčení svých zákazníků na tomto trhu, kteří přecházejí na PET pro balení některých citlivých výrobků (mléko a tekuté mléčné výrobky, ovocné šťávy a nektary, nesycené nápoje s ovocnou příchutí a čajové nebo kávové nápoje), aby zvolili stroje SBM Sidel, čímž by byli vyloučeni mnohem menší soutěžitelé a z předního postavení Sidel na trhu strojů SBM pro citlivé výrobky by se stalo postavení dominantní. Komise rovněž měla za to, že oznámené spojení by posílilo dominantní postavení Tetra Laval BV na trzích lepenkových obalů a snížilo by podnět k úpravě jejich cen a inovacím, aby mohla čelit hrozbě, kterou PET představuje pro její postavení. Komise konečně usoudila, že závazky, které přijala Tetra Laval BV, nedostačují k vyřešení strukturálních problémů hospodářské soutěže vzešlých z oznámeného spojení, a uplatnila, že bude takřka nemožné kontrolovat jejich plnění.

Na základě žaloby na neplatnost, kterou podala Tetra Laval BV proti rozhodnutí Komise, Soud nicméně usoudil, že Komise se ve svých závěrech týkajících se pákového efektu a posílení dominantního postavení Tetra Laval BV v odvětví lepenky dopustila zjevně nesprávného posouzení, a v důsledku toho její rozhodnutí zrušil. Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek podaný Komisí proti rozsudku Soudu.

Tato věc nejprve poskytla Soudnímu dvoru příležitost potvrdit kritéria soudního přezkumu rozhodnutí Komise v oblasti spojování podniků, jak byla formulována v rozsudku zvaném „*Kali & Salz*“ (rozsudek ze dne 31. března 1998, *Francie a další v. Komise*, C-68/94 a C-30/95, Recueil, s. I-1375). Soudní dvůr připomněl, že hmotněprávní pravidla týkající se kontroly spojování podniků, obsažená v nařízení č. 4064/89¹⁹, a zejména v jeho článku 2, svěřují Komisi především při hospodářském posouzení určitou diskreční pravomoc, a že tedy přezkum výkonu takové pravomoci soudem Společenství, který je pro definici pravidel v oblasti spojování zásadní, musí být proveden s přihlédnutím k určitému volnému uvážení, které se váže k normám hospodářského charakteru, jež jsou součástí právní úpra-

¹⁹ Nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. 1989, L 395, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 31).

vy spojování podniků. Soudní dvůr nicméně upřesnil, že jestliže přiznává Komisi určité volné uvážení v hospodářské oblasti, neznamená to, že soud Společenství nesmí přezkoumávat výklad údajů hospodářské povahy provedený Komisí. Soud Společenství totiž musí zejména ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazních materiálů, jejich věrohodnost a jejich soudržnost, ale rovněž přezkoumat, zda tyto skutečnosti představují veškeré relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a zda o ně lze opřít vyvozené závěry. Takový přezkum je podle Soudního dvora o to nezbytnější, pokud jde o analýzu pravděpodobného vývoje nezbytnou pro zkoumání plánovaného spojení s konglomerátním účinkem.

Soudní dvůr dále rovněž uvedl, že analýza předpokládaného vývoje, jaká je nezbytná pro kontrolu spojení, musí být provedena velmi obezřetně, neboť nejde o zkoumání událostí v minulosti, k nimž často existuje řada poznatků umožňujících porozumět jejich příčinám, ani o zkoumání událostí v přítomnosti, ale o odhad událostí, ke kterým v budoucnu s větší či menší pravděpodobností dojde, pokud nebude přijato rozhodnutí, jímž bude plánované spojení zakázáno nebo budou upřesněny jeho podmínky. Taková analýza, která spočívá ve zkoumání, jak by spojení mohlo změnit faktory určující stav hospodářské soutěže na daném trhu, aby bylo možné zjistit, zda by z něho vyplývalo významné narušení účinné hospodářské soutěže, vyžaduje podle Soudního dvora představu různých řetězení příčin a následků, aby bylo možno vyjít z těch s největší pravděpodobností. Pokud jde o analýzu spojení konglomerátního typu, v níž jednak zohlednění období rozšířeného do budoucna, a jednak pákový efekt nezbytný pro významné narušení účinné hospodářské soutěže znamenají, že řetězení příčin a následků jsou špatně rozpoznatelná, neurčitá a obtížně prokazatelná, Soudní dvůr zdůraznil, že kvalita důkazních materiálů předložených Komisí k prokázání nezbytnosti rozhodnutí, jímž je spojení prohlášeno za neslučitelné se společným trhem, je obzvláště důležitá, neboť tyto poznatky mají podpořit posouzení Komise, podle nichž by bez přijetí takového rozhodnutí byl scénář hospodářského vývoje, z něž tento orgán vychází, pravděpodobný.

Soudní dvůr mimoto rozhodl, že při analýze účinků spojení konglomerátního typu prováděné Komisí musí být pravděpodobnost protisoutěžního chování způsobilého vyvolat pákový efekt přezkoumána vcelku, tedy s přihlédnutím jak k podnětům vedoucím k takovému chování, tak k faktorům které mohou snížit či dokonce vyloučit takové podněty, včetně případného protiprávního charakteru tohoto chování. Upřesnil však, že požadavek, aby Komise u každého plánovaného spojení zkoumala, v jakém rozsahu by byly sníženy či dokonce vyloučeny podněty k protisoutěžnímu chování z důvodu protiprávnosti dotčeného chování, pravděpodobnosti jeho odhalení, jeho stíhání příslušnými orgány na úrovni Společenství i na vnitrostátní úrovni a možných finančních sankcí, by odporoval preventivnímu cíli nařízení č. 4064/89. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil, že taková analýza by totiž znamenala nutnost vyčerpávajícího a podrobného zkoumání právních úprav různých právních řádů, jež by mohly být použity, a represivní politiky uplatňované těmito právními řády a že by byla užitečná jen za předpokladu, že by existoval vysoký stupeň pravděpodobnosti, že nastanou skutečnosti, jež by mohly být vytýkány z důvodu, že jsou součástí protisoutěžního chování. Z toho vyvodil závěr, že ve stadiu posouzení plánovaného spojení by byla analýza mířící k prokázání pravděpodobné existence porušení článku 82 ES a k ujištění se, že toto porušení podléhá sankci ve více právních rádech, příliš spekulativní a neumožnila by Komisi opřít její posouzení o všechny relevantní skutkové okolnosti, aby mohla ověřit, zda podporují popis scénáře hospodářského vývoje jako pákového efektu.

Soudní dvůr krom toho potvrdil zásadu vytyčenou v rozsudku *Soudu Gencor v. Komise* (rozsudek ze dne 25. března 1999, T-102/96, Recueil, s. II-753), pokud jde o závazky navržené dotýcnými podniky, které mohou učinit oznámené spojení slučitelným se společným trhem. Připomněl, že takové závazky musejí Komisi umožnit, aby došla k závěru, že dotčené spojení nevytvoří ani neposílí dominantní postavení ve smyslu čl. 2 odst. 2 a 3 nařízení č. 4064/89, a z toho vyvodil, že není rozhodné, zda navržený závazek může být kvalifikován jako závazek vztahující se ke způsobu chování nebo závazek strukturální, a že tak nemůže být *a priori* vyloučeno, že by závazky, jež se na první pohled vztahují ke způsobu chování, jako například nevyužívání ochranné známky po určitou dobu nebo poskytnutí třetím soutěžitelům části výrobní kapacity podniku vzešlého ze spojení, nebo obecněji přístup k základní infrastruktuře za nikoli diskriminačních podmínek, mohly rovněž zabránit vzniku nebo posílení dominantního postavení.

Soudní dvůr konečně poté, co poukázal na to, že z čl. 2 odst. 1 nařízení č. 4064/89 vyplývá, že Komise při posouzení, zda je spojení slučitelné se společným trhem, vezme v úvahu veškeré okolnosti, jako je struktura dotčených trhů, skutečná nebo potenciální hospodářská soutěž ze strany podniků, tržní postavení a hospodářská a finanční síla dotýcných podniků, alternativy pro dodavatele a uživatele, existence překážek vstupu na trh a vývoj nabídky a poptávky, došel k závěru, že pouhá skutečnost, že nabývajícím podnikem již zaujímá silné dominantní postavení na dotýcném trhu, třebaže představuje důležitou okolnost, sama o sobě nedostačuje k odůvodnění závěru, že snížení potenciální hospodářské soutěže, již musí tento podnik čelit, zakládá posílení jeho postavení. Podle Soudního dvora totiž potenciální hospodářská soutěž, kterou představuje výrobce substitučních výrobků na části dotčeného trhu, je pouze jednou z okolností, které musejí být zohledněny při posouzení, zda existuje nebezpečí, že by účinkem spojení bylo posílení dominantního postavení a nelze vyloučit, že by snížení této potenciální hospodářské soutěže bylo kompenzováno jinými faktory, takže konkurenční postavení podniku, který již zaujímá dominantní postavení, zůstane nezměněno.

Ve spojených věcech *AEM* (rozsudek ze dne 14. dubna 2005, C-128/03 a C-129/03, Sb. rozh. s. I-2861) Consiglio di Stato položil Soudnímu dvoru dvě předběžné otázky týkající se výkladu článku 87 ES a směrnice 96/92²⁰, zejména jejích článků 7 a 8, v rámci sporu mezi dvěma vodními a geotermálními elektrárnami a italskou agenturou pro elektrickou energii a plyn ohledně zvýšení poplatků za přístup k vnitrostátní energetické přenosové soustavě a za její užívání. Žalobkyně v původním řízení podaly k Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia žaloby proti dvěma rozhodnutím uvedeného orgánu podrobnujícím elektřinu zvýšení poplatku za užívání soustavy, který pokrývá dynamické služby, jakož i proti aktům, které jim předcházely, byly pro ně východiskem nebo s nimi souvisí. Vzhledem k tomu, že tyto žaloby byly zamítnuty, podaly žalobkyně v původním řízení opravné prostředky ke Consiglio di Stato, jimiž se domáhaly zrušení zamítavých rozhodnutí. Uplatňovaly, že uvedené zvýšení poplatku spadá zcela do režimu dotací pro fungování určitých podniků nebo výrobních odvětví, která jsou financována prostřednictvím plnění z dodávek podniků v odvětví, což je nutné posoudit jako státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, které byly poskytnuty, aniž bylo zahájeno řízení upravené ve Smlouvě o ES. Tvrdily rovněž, že rozdílná cena za přístup k přenosové soustavě, která se projevuje jako vyšší

²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/92/ES ze dne 19. prosince 1996 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (Úř. věst. 1997, L 27, s. 20; Zvl. vyd. 12/02, s. 3).

náklady pro některé podniky, představuje porušení jedné ze základních zásad směrnice 96/92, pokud jde o přístup k uvedené soustavě pro všechny a bez jakékoli diskriminace.

V tomto kontextu se Consiglio di Stato dotázal Soudního dvora v podstatě na to, zda jednak opatření, které se opírá o nutnost čelit neoprávněným výhodám a nevyvážené soutěži, jež se objevily během prvního období liberalizace trhu s elektřinou v důsledku provedení směrnice 96/92, a kterým členský stát ukládá pouze některým podnikům vyrábějícím či distribuujícím elektřinu, které využívají vnitrostátní energetickou přenosovou soustavu, zvýšení poplatku za přístup k této soustavě a za její užívání, představuje státní podporu ve smyslu článku 87 ES, a jednak, zda čl. 7 odst. 5 a čl. 8 odst. 2 směrnice 96/92 v rozsahu, v němž zakazují jakoukoli diskriminaci mezi uživateli vnitrostátní energetické přenosové soustavy, brání členskému státu, aby přijal takové opatření přechodně.

Pokud jde o první otázku, Soudní dvůr rozhodl, že opatření, které přechodně ukládá zvýšení poplatku za přístup k vnitrostátní přenosové soustavě a za její užívání pouze podnikům vyrábějícím a distribuujícím elektřinu z vodních a geotermálních elektráren za účelem vyrovnaní výhody vzniklé těmto podnikům během přechodného období liberalizací trhu s elektřinou v důsledku provedení směrnice 96/92 představuje rozlišování mezi podniky v oblasti nákladů vyplývající z povahy a struktury dotčeného systému nákladů, které jako takové nepředstavuje státní podporu ve smyslu článku 87 ES. Krom toho připomněl, že zkoumání podpory nemůže být odděleno od účinků jejího způsobu financování a pokud existuje vztah závazného určení mezi zvýšením poplatku za přístup k vnitrostátní přenosové soustavě a za její užívání a režimem vnitrostátní podpory v tom smyslu, že výnos ze zvýšení poplatku je nezbytně určen k financování této podpory, je uvedené zvýšení nedílnou součástí tohoto režimu, a musí být tedy zkoumáno společně s tímto režimem.

Co se týče druhé otázky, Soudní dvůr rozhodl, že pravidlo nediskriminačního přístupu k vnitrostátní energetické přenosové soustavě potvrzené směrnicí 96/92 nebrání členskému státu, aby přijal přechodné opatření, které ukládá pouze některým podnikům vyrábějícím a distribuujícím elektřinu zvýšení poplatku za přístup k uvedené soustavě a za její užívání za účelem vyrovnaní výhody vzniklé těmto podnikům během přechodného období změnou právního kontextu v důsledku liberalizace trhu s elektřinou vyplývající z provedení uvedené směrnice. Upřesnil však, že předkládajícímu soudu přísluší, aby se ujistil, že zvýšení poplatku nepřekračuje to, co je nezbytné pro vyrovnaní uvedené výhody.

Ve věci *Komise v. Řecko* (rozsudek ze dne 12. května 2005, C-415/03, Sb. rozh. s. I-3875) se Komise domáhala, aby Soudní dvůr určil, že Řecká republika tím, že nepřijala v předepsané lhůtě v souladu s článkem 3 rozhodnutí 2003/372²¹ všechna opatření nezbytná k vrácení podpor, které byly tímto rozhodnutím prohlášeny za protiprávní a neslučitelné se společným trhem, nebo v každém případě tím, že Komisi neinformovala o opatřeních přijatých na základě tohoto rozhodnutí, nesplnila své povinnosti.

²¹ Rozhodnutí Komise 2003/372/ES ze dne 11. prosince 2002 o podpoře, kterou Řecko poskytuje ve prospěch Olympic Airways (Úř. věst. 2003, L 132, s. 1).

V roce 1996 totiž Komise zahájila proti Řecké republice řízení podle čl. 93 odst. 2 Smlouvy o ES (nyní čl. 88 odst. 2 ES), které vedlo k přijetí rozhodnutí 1999/332²². Poskytnutí těchto podpor bylo spojeno s restrukturalizačním plánem revidovaným pro období týkající se let 1998 až 2002 a řídilo se zvláštními podmínkami.

Na základě nových stížností týkajících se poskytnutí dalších podpor Olympic Airways Komise nicméně zahájila nové řízení podle čl. 88 odst. 2 ES z důvodu, že restrukturalizační plán této společnosti nebyl proveden a že některé podmínky stanovené v jejím předchozím souhlasném rozhodnutí, zejména povinnost předložit Komisi určité informace na základě článku 10 nařízení č. 659/1999²³, nebyly dodrženy.

Na závěr tohoto řízení Komise přijala rozhodnutí 2003/372, které bylo založeno zejména na zjištěních, že většiny cílů restrukturalizačního plánu Olympic Airways nebylo dosaženo, podmínky stanovené v souhlasném rozhodnutí nebyly plně dodržovány a toto rozhodnutí bylo uplatněno nesprávným způsobem. Mimoto zdůraznila existenci nových provozních podpor, které spočívaly v podstatě v tom, že řecký stát toleruje neplacení nebo posunutí lhůt pro platby příspěvků na sociální pojištění, daně z přidané hodnoty z pohonných hmot a náhradních dílů, nebo i nájemného dlužného letišť, letištních poplatků a poplatku vybíraného od cestujících při odletu z řeckých letišť, tzv. „spatosimo“.

Komise požadovala, aby Řecká republika přijala opatření nezbytná k zajištění toho, aby společnost, která byla příjemcem, navrátila uvedené podpory a aby ji informovala ve lhůtě dvou měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí o opatřeních přijatých k jeho uplatnění. Vzhledem k tomu, že to řecká vláda odmítla provést a Komise nebyla spokojena s vysvětleními, která tato vláda poskytla, podala Komise žalobu, kterou byla zahájena tato věc. Soudní dvůr rozhodl, že uvedená žaloba Komise je opodstatněná.

Připomněl, že jediným důvodem na obranu, kterého by se mohl dovolávat členský stát proti žalobě pro nesplnění povinnosti podané Komisí na základě čl. 88 odst. 2 ES, je takový důvod, jenž vychází z absolutní nemožnosti správného provedení rozhodnutí nařizujícího vymáhání dotčené podpory. Pokud jde o rozhodnutí Komise týkající se státní podpory, podmínka absolutní nemožnosti provedení není splněna, pokud se žalovaná vláda omezí na to, že Komisi sdělí právní, politické nebo praktické obtíže, které představuje uplatnění rozhodnutí, aniž by podnikla skutečné kroky za účelem navrácení podpory od dotčených podniků a navrhla Komisi alternativní způsoby uplatnění tohoto rozhodnutí umožňující překonat tyto obtíže. Pokud provedení takového rozhodnutí naráží pouze na určité obtíže ve vnitrostátním právním řádu, musí Komise a členský stát na základě zásady ukládající členským státům a orgánům Společenství vzájemnou povinnost loajální spolupráce, která má základ zejména v článku 10 ES, spolupracovat v dobré víře za účelem překonání obtíží při plném dodržování ustanovení Smlouvy, a zejména těch, která se týkají státních podpor.

Soudní dvůr krom toho znovu potvrdil, že v rámci žaloby, jejímž předmětem je neprovedení rozhodnutí v oblasti státních podpor, které nebylo napadeno u Soudního dvora člen-

²² Rozhodnutí Komise 1999/332/ES ze dne 14. srpna 1998 o podporách, které Řecko poskytuje ve prospěch společnosti Olympic Airways (Úř. věst. 1999, L 128, s. 1).

²³ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339).

ským státem, jenž je jeho adresátem, tento posledně uvedený stát nemůže opodstatněně zpochybnit legalitu takového rozhodnutí.

Konečně, Soudní dvůr rovněž připomněl, že žádné ustanovení práva Společenství nevyžaduje, aby Komise, když nařídí vrácení podpory, jež byla shledána neslučitelnou se společným trhem, určila přesnou částku podpory, která má být vrácena. Postačuje totiž, když rozhodnutí Komise obsahuje údaje, které umožní jeho příjemci, aby sám bez nadměrných obtíží určil tuto částku.

Komise se tedy může platně omezit na konstatování povinnosti vrácení dotčených podpor a přenechat vnitrostátním orgánům vypočtení přesné částky k vrácení. Navíc vzhledem k tomu, že výrok rozhodnutí v oblasti státních podpor je neoddělitelný od jeho odůvodnění, takže musí být v případě potřeby vykládán s ohledem na důvody, které vedly k jeho přijetí, je možné částky, které mají být vráceny na základě rozhodnutí Komise, odvodit ze znění důvodů tohoto rozhodnutí.

3.9. V nesourodé oblasti **sblížení právních předpisů** mají zvláštní význam dva rozsudky v oblasti veřejných zakázek, rozsudek v oblasti telekomunikací, rozsudek v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících a rozsudek týkající se ochrany spotřebitelů.

Ve věci *Stadt Halle a RPL Lochau* (rozsudek ze dne 11. ledna 2005, C-26/03, Sb. rozh. s. I-1) položil Oberlandesgericht Naumburg Soudnímu dvoru dvě řady předběžných otázek týkajících se jednak výkladu čl. 1 odst. 1 směrnice 89/665²⁴, ve znění pozdějších změn, a jednak výkladu čl. 1 bodu 2 a čl. 13 odst. 1 směrnice 93/38²⁵, ve znění pozdějších změn, v rámci sporu mezi městem Halle v Německu a společností RPL Lochau na jedné straně a společností TREA Leuna na straně druhé ve věci zachování pravidel postupu s ohledem na právní předpisy Společenství při zadání veřejné zakázky na služby týkající se zpracování odpadů města Halle společností RPL Lochau, na jejímž kapitálu má většinovou účast město Halle a minoritní účast soukromá společnost, aniž by došlo k vyhlášení zakázky.

Podstatou první řady otázek Oberlandesgericht Naumburg bylo, zda čl. 1 odst. 1 směrnice 89/665 musí být vykládán v tom smyslu, že povinnost členských států zajistit účinný a rychlý přezkum rozhodnutí učiněných zadavateli se vztahuje rovněž na rozhodnutí učiněná mimo formální postup při zadání zakázky a před formálním vyhlášením zakázky, zejména na rozhodnutí o tom, zda určitá zakázka je v osobní nebo věcné působnosti směrnice 92/50²⁶ a od kterého okamžiku v rámci získání zakázky musí členské státy umožnit uchazeči, zájemci nebo jiné dotčené osobě přístup k přezkumnému řízení.

²⁴ Směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (Úř. věst. 1989, L 395, s. 33; Zvl. vyd. 06/01, s. 246).

²⁵ Směrnice Rady 93/38/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací (Úř. věst. 1993, L 199, s. 84; Zvl. vyd. 06/02, s. 194).

²⁶ Směrnice Rady 92/50/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby (Úř. věst. L 209, s. 1; Zvl. vyd. 06/01, s. 322).

Podstatou druhé řady otázek předkládajícího soudu bylo, zda v případě, že zadavatel má v úmyslu uzavřít se společností soukromého práva od něj právně odlišnou – ve které má však většinovou účast a nad kterou vykonává určitou kontrolu – úplatnou smlouvu o službách, které jsou ve věcné působnosti směrnice 92/50, je vždy povinen použít postupy pro vyhlášení veřejných zakázek stanovené touto směrnicí na základě pouhé skutečnosti, že soukromý podnik má účast, byť menšinovou, na kapitálu této společnosti, se kterou má být uzavřena smlouva. V případě záporné odpovědi na tuto otázku se předkládající soud krom toho dotázal, na základě jakých kritérií je namístě určit, že zadavatel této povinnosti nepodléhá.

Pokud jde o první řadu otázek, Soudní dvůr rozhodl, že čl. 1 odst. 1 směrnice Rady 89/665, ve znění pozdějších změn, musí být vykládán v tom smyslu, že povinnost členských států stanovit účinné a rychlé prostředky přezkumu rozhodnutí učiněných zadavateli se vztahuje rovněž na rozhodnutí učiněná mimo formální postup při zadání zakázky a před formálním vyhlášením zakázky, zejména na rozhodnutí o určení, zda určitá zakázka je v osobní a věcné působnosti směrnice 92/50 ve znění pozdějších změn. Soudní dvůr krom toho zdůraznil, že tato možnost přezkumu je dostupná každé osobě, která má nebo měla zájem na získání určité veřejné zakázky a které v důsledku domnělého protiprávního jednání vznikla škoda nebo jí hrozí, a to od okamžiku, kdy byla vyjádřena vůle zadavatele, která může mít právní účinky, a že tedy členské státy nemohou podmínit možnost přezkumu skutečností, že postup týkající se dotčené veřejné zakázky formálně dosáhl určitého stadia.

Pokud jde o druhou řadu otázek, Soudní dvůr rozhodl, že v případě, že zadavatel má v úmyslu uzavřít se společností od něj právně odlišnou, na jejímž kapitálu má účast spolu s jedním nebo více soukromými podniky, úplatnou smlouvu o službách, které jsou ve věcné působnosti směrnice 92/50, ve znění směrnice 97/52²⁷, musí být vždy použity postupy pro zadávání veřejných zakázek stanovené touto směrnicí.

Ve spojených věcech *Fabricom* (rozsudek ze dne 3. března 2005, C-21/03 a C-34/03, Sb. rozh. s. I-1559) položil belgický Conseil d'État Soudnímu dvoru dvě řady předběžných otázek. Týkaly se výkladu směrnice 92/50²⁸, ve znění směrnice 97/52²⁹, a konkrétněji jejího čl. 3 odst. 2, směrnice 93/36³⁰, ve znění směrnice 97/52, a konkrétněji jejího čl. 5 odst. 7, směrnice 93/37³¹, ve znění směrnice 97/52, a konkrétněji jejího čl. 6 odst. 6, jakož i směrnice

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. října 1997, kterou se mění směrnice 92/50/EHS, 93/36/EHS a 93/37/EHS, které koordinují postupy při zadávání veřejných zakázek na služby, dodávky a stavební práce (Úř. věst. 1997, L 328, s. 1; Zvl. vyd. 06/03, s. 3).

²⁸ Směrnice Rady 92/50/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby (Úř. věst. 1992, L 209, s. 1; Zvl. vyd. 06/01, s. 322).

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. října 1997, kterou se mění směrnice 92/50/EHS, 93/36/EHS a 93/37/EHS, které koordinují postupy při zadávání veřejných zakázek na služby, dodávky a stavební práce (Úř. věst. 1997, L 328, s. 1; Zvl. vyd. 06/03, s. 3).

³⁰ Směrnice Rady 93/36/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky (Úř. věst. 1993, L 199, s. 1; Zvl. vyd. 06/02, s. 110).

³¹ Směrnice Rady 93/37/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce (Úř. věst. 1993, L 199, s. 54; Zvl. vyd. 06/02, s. 163).

ce 93/38³², ve znění směrnice 98/4³³, a konkrétněji jejího čl. 4 odst. 2, ve spojení se zásadou proporcionality, se svobodou obchodu a průmyslu a s právem vlastnit majetek. Uvedené předběžné otázky se krom toho týkaly výkladu směrnice 89/665³⁴, a konkrétněji jejího čl. 2 odst. 1 písm. a) a článku 5, jakož i směrnice 92/13³⁵, a konkrétněji jejích článků 1 a 2.

Cílem těchto otázek bylo umožnit vnitrostátnímu soudu rozhodnout dva spory mezi Fabricom SA, stavebním podnikem pravidelně podávajícím nabídky na veřejné zakázky, zejména v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací na jedné straně a belgickým státem na straně druhé ohledně legality vnitrostátních ustanovení, konkrétně článků 26 a 32 královské vyhlášky ze dne 25. března 1999, kterými se mění královské vyhlášky z 8. a 10. ledna 1996, které za určitých podmínek, přičemž znění obou je v podstatě obdobné, brání tomu, aby se osoba pověřená výkonem přípravných prací v rámci veřejné zakázky, nebo podnik s ní propojený, mohly této zakázky účastnit. V obou věcech v původním řízení uvedený stavební podnik uplatňoval, že toto ustanovení je v rozporu zejména se zásadou rovného zacházení se všemi uchazeči, se zásadou efektivity soudního přezkumu, jak ji zaručuje směrnice 92/13, se zásadou proporcionality, se svobodou obchodu a průmyslu, jakož i s právem vlastnit majetek, jak je upraveno v článku 1 dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950.

Conseil d'État se vzhledem k tomu, že řešení sporů, které mu byly předloženy, vyžadovalo výklad některých ustanovení výše uvedených směrnic v oblasti veřejných zakázek, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru dvě řady tří předběžných otázek, které mohl Soudní dvůr vzhledem k jejich obdobnému obsahu a podstatě přezkoumat jako tři otázky. Soudní dvůr nicméně poté, co uvedl, že druhá z těchto otázek je založena na předpokladu, který není možné přijmout, odpověděl pouze na první a třetí otázku. Podstatou první předběžné otázky položené Conseil d'État v rámci obou sporů v původním řízení bylo, zda ustanovení práva Společenství, na která odkazuje, brání takovému pravidlu, jako je pravidlo stanovené výše uvedenými vnitrostátními právními předpisy, podle kterého jakákoli osoba pověřená výzkumem, pokusy, studiem nebo vývojem stavebních prací, dodávek nebo služeb není oprávněna účastnit se veřejné zakázky nebo podat nabídku na veřejnou zakázku na tyto stavební práce, dodávky nebo služby, a to aniž by této osobě bylo umožněno prokázat, že za okolností daného případu jí nabyté zkušenosti nemohly narušit soutěž. Podstatou třetí otázky Conseil d'État bylo, zda směrnice 89/665, a konkrétněji její čl. 2 odst. 1 písm. a) a článek 5, jakož i směrnice 92/13, a konkrétněji její články 1 a 2 brání tomu,

³² Směrnice Rady 93/38/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací (Úř. věst. 1993, L 199, s. 84; Zvl. vyd. 06/02, s. 194).

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/4/ES ze dne 16. února 1998, kterou se mění směrnice 93/38/EHS o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací (Úř. věst. 1998, L 101, s. 1; Zvl. vyd. 06/03, s. 91).

³⁴ Směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce (Úř. věst. 1989, L 395, s. 33; Zvl. vyd. 06/01, s. 246).

³⁵ Směrnice Rady 92/13/EHS ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací (Úř. věst. 1992, L 76, s. 14; Zvl. vyd. 06/01, s. 315).

aby zadavatel mohl odmítnout až do konce přezkoumání nabídek, aby se řízení účastnil nebo nabídku podal podnik propojený s jakoukoli osobou, jež vykonala určité přípravné práce, přestože na dotaz zadavatele v tomto ohledu tento podnik tvrdí, že nečerpá z tohoto důvodu neoprávněnou výhodu, která by narušovala obvyklé podmínky soutěže.

Pokud jde o první otázku, Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 92/50, 93/36, 93/37, ve znění směrnice 97/52, a směrnice 93/38, ve znění směrnice 98/4, a konkrétněji ustanovení každé z těchto směrnic, podle kterého musí zadavatelé zajistit rovné zacházení s uchazeči, brání vnitrostátní právní úpravě, podle které osoba pověřená výzkumem, pokusy, studiem nebo vývojem stavebních prací, dodávek nebo služeb není oprávněna podat žádost o účast na veřejné zakázce nebo podat nabídku na veřejnou zakázku na tyto stavební práce, dodávky nebo služby, a to aniž by této osobě bylo umožněno prokázat, že za okolností daného případu jí nabyté zkušenosti nemohly narušit soutěž. Podle Soudního dvora, i když s ohledem na výhodnou situaci, ve které by se mohla ocitnout osoba, jež vykonala takové přípravné práce, není možné tvrdit, že zásada rovného zacházení ukládá zacházet s touto osobou stejným způsobem jako se všemi ostatními uchazeči, pravidlo, které neponechává uvedené osobě žádnou možnost prokázat, že v jejím konkrétním případě tato situace nemůže narušit soutěž, jde nicméně nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle rovného zacházení se všemi uchazeči.

Pokud jde o třetí otázku, směrnice 89/665, a konkrétněji její čl. 2 odst. 1 písm. a) a článek 5, jakož i směrnice 92/13, a konkrétněji její články 1 a 2, brání tomu, aby zadavatel mohl odmítnout až do konce přezkoumání nabídek, aby se řízení účastnil nebo nabídku podal podnik propojený s osobou pověřenou výzkumem, pokusy, studiem nebo vývojem stavebních prací, dodávek nebo služeb, přestože na dotaz zadavatele v tomto ohledu tento podnik tvrdí, že nečerpá z tohoto důvodu neoprávněnou výhodu, jež by narušovala obvyklé podmínky soutěže. Podle Soudního dvora možnost zadavatelů odložit až do velmi pokročilého stadia řízení rozhodnutí o možnosti takového podniku účastnit se řízení nebo podat nabídku, přestože tento zadavatel má k dispozici všechny skutečnosti pro přijetí tohoto rozhodnutí, odebrá tomuto podniku možnost dovolávat se pravidel Společenství v oblasti zadávání veřejných zakázek vůči zadavateli po dobu, která závisí na volné úvaze zadavatele a která může případně sahát až do okamžiku, kdy již není možné efektivně napravit porušení. Taková situace může tedy nejen zasáhnout užitečný účinek směrnic 89/665 a 92/13, jelikož může vést k neoprávněnému odsunutí možnosti dotčených osob vykonávat práva, která jim byla přiznána právem Společenství, ale je nadto v rozporu s cílem směrnic 89/665 a 92/13 spočívajícím v ochraně uchazečů vůči zadavatelům.

Rozsudek ze dne 20. října 2005, *ISIS Multimedia Net*, C-327/03 a C-328/03 (dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), se týká odvětví telekomunikací. Cílem směrnice 97/13³⁶, přijaté v rámci liberalizace uvedeného odvětví, je stanovit v této oblasti, pokud jde o udělování obecných povolení a individuálních licencí členskými státy, jednotný rámec založený na zásadách proporcionality, transparentnosti a nediskriminace. Za tímto účelem zejména určuje daňová omezení a zatížení, která lze uložit podnikům v rámci postupů pro udělování povolení, ať se jedná o obecná povolení, nebo individuální licence. U individuálních licencí článek 11 směrnice omezuje poplatky, které lze uložit podnikům, tak, aby pouze

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/13/ES ze dne 10. dubna 1997 o společném rámci pro obecná povolení a individuální licence v oblasti telekomunikačních služeb (Úř. věst. L 117, s. 15).

pokrývaly administrativní náklady. Uvedené ustanovení nicméně ve svém druhém odstavci umožňuje v případě „omezených zdrojů“ vybírat poplatky k zajištění optimálního využití takového zdroje. Tyto poplatky musí být nediskriminační a musí zohlednit zejména nezbytnost podporovat rozvoj inovačních služeb a hospodářské soutěže.

Soudní dvůr se vyjádřil k dosahu tohoto ustanovení v návaznosti na předběžné otázky, které mu položil Bundesverwaltungsgericht (Německo) v rámci sporu mezi podniky Isis Multimedia Net a Firma 02 a německým státem. Dotyčné podniky, noví telekomunikační operátoři, podaly u regulačního úřadu žádost o přidělení telefonních čísel určených pro své zákazníky. Přidělení těchto čísel vedlo v souladu s platnou právní úpravou k uložení poplatku ve výši patnáctkrát vyšší než výše vzniklých administrativních nákladů. Deutsche Telekom, právní nástupce původního operátora, který měl dříve na německém trhu monopol, přitom využívá zásoby 400 milionů telefonních čísel, kterou obdržel zdarma.

Za účelem posouzení slučitelnosti poplatku, který byl takto uložen novým operátorům, s čl. 11 odst. 2 směrnice 97/13 se Soudní dvůr zabýval postupně třemi podmínkami stanovenými touto směrnicí. Co se týče první podmínky týkající se optimálního využití omezeného zdroje, Soudní dvůr usoudil, že telefonní čísla mohou existovat pouze v omezeném množství, a mohou tedy představovat takový zdroj. Pokud jde o podmínku nediskriminace, Soudní dvůr musel konstatovat, že s Deutsche Telekom a jejími konkurenty není zacházeno stejně: zatímco ISIS Multimedia a Firma 02, stejně jako každý nový operátor, proto musejí, aby získaly telefonní čísla a vstoupily na trh, zaplatit sporný poplatek, Deutsche Telekom disponuje významnou zásobou čísel, která jí umožňuje působit na tomto trhu, přičemž za její získání nezaplatila žádný poplatek. Pokud jde o případné odůvodnění tohoto rozdílného zacházení, Soudní dvůr, aniž by vyloučil jeho možnost, nepřijal vzhledem k neexistenci důkazních materiálů argumenty německé vlády týkající se univerzální služby, kterou zajišťuje Deutsche Telekom, jakož i závazků vůči úředníkům, které převzala. Soudní dvůr konečně konstatoval, že třetí podmínka týkající se nezbytnosti podporovat rozvoj inovačních služeb a hospodářské soutěže v žádném případě není splněna. Naopak, poplatek uložený německou právní úpravou tím, že zatěžuje rozpočet nových operátorů již od počáteční fáze zahájení provozu, takže tito operátoři nejsou postaveni naroveň podnikům s dominantním postavením, brání vstupu nových operátorů na trh, a v důsledku toho brzdí rozvoj hospodářské soutěže a podporu inovačních služeb, což je opakem toho, co požaduje čl. 11 odst. 2 směrnice 97/13.

Rozsudek ze dne 14. července 2005 ve věci C-192/04, *Lagardère Active Broadcast* (dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), se týká působnosti a dosahu směrnic 92/100³⁷ a 93/83³⁸ v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících. Skutkový stav byl následující. Lagardère Active Broadcast je vysílací společnost usazená ve Francii, která je právní nástupkyní společnosti Europe 1. Její programy, vytvářené v pařížských studiích, jsou přenášeny na družici, jež vysílá signály na pozemní retranslační stanice, které vysílají progra-

³⁷ Směrnice Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. L 346, s. 61; Zvl. vyd. 17/01, s. 120).

³⁸ Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu (Úř. věst. L 248, s. 15; Zvl. vyd. 17/01, s. 134).

my veřejnosti. I když většina těchto retranslačních stanic se nachází ve Francii, jedna z nich, ačkoli vysílá programy do Francie, je umístěna v Německu, v Sársku, a je spravována německou dceřinou společností společnosti Lagardère. Tyto programy ve francouzštině mohou být technicky přijímány v omezeném okruhu v Německu, ale nejsou zde předmětem obchodního využívání. Co se týče duševního vlastnictví, jsou za užití chráněných zvukových záznamů placeny výkonným umělcům a výrobcům těchto zvukových záznamů dva poplatky: jeden ve Francii společností Lagardère, druhý v Německu výše uvedenou dceřinou společností. V tomto kontextu vyvstaly dvě předběžné otázky, k rozhodnutí o nichž byl nakonec vyzván Soudní dvůr žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce podanou francouzským Cour de cassation. Zaprvé, může být poplatek upraven nejen francouzským právem, ale rovněž právem německým? Zadruhé, může vysílací společnost odečíst od poplatku splatného ve Francii poplatek odvedený nebo požadovaný v Německu?

K zodpovězení první otázky je rozhodující směrnice 93/83. Cílem uvedené směrnice totiž je v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu „zabránit kumulativnímu použití několika vnitrostátních právních předpisů na jediné vysílání“. V souladu se směrnicí musí být poplatek upraven pouze právem státu, z něž je signál vyslán, tedy francouzským právem. To nicméně předpokládá, že uvedená směrnice je použitelná, a tedy že přenos dotčený v projednávaném případě představuje „sdělení veřejnosti prostřednictvím družice“ ve smyslu této směrnice. Soudní dvůr poté, co přezkoumal charakteristické vlastnosti tohoto přenosu (kódované signály z družice, které mohou být přijímány pouze pomocí zařízení vyhrazeného odborníkům, signály, které nejsou na rozdíl od programů určeny k tomu, aby je zachytila veřejnost, existence pozemního audiodigitálního vedení umožňujícího přenos signálů v případě poruchy družice), konstatoval, že tomu tak není. Vzhledem k tomu, že se nejedná o „sdělení veřejnosti prostřednictvím družice“ ve smyslu směrnice 93/83, není tato směrnice použitelná, a nebrání tedy tomu, aby byl v projednávaném případě poplatek upraven současně Francií i Německem.

Co se týče možnosti odečíst od poplatku splatného ve Francii poplatek odvedený nebo požadovaný v Německu, je rozhodný čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100³⁹, který stanoví požadavek spravedlivé odměny. Soudní dvůr upřesnil, že práva související s autorským právem mají teritoriální povahu. Jelikož v projednávaném případě k vysílací činnosti dochází na území dvou členských států, jsou uvedená práva založena na dvou vnitrostátních právních úpravách. Soudní dvůr dále připomněl, že mu nepřísluší, aby vymezil přesná pravidla pro stanovení jednotné spravedlivé odměny. Jedině členským státům přísluší, aby na svém území vymezily co nejvíce relevantní kritéria k zajištění dodržování spravedlivé odměny, jak je tento pojem obsažen v právu Společenství. Nicméně pro posouzení spravedlivé povahy odměny je třeba vzít v úvahu hodnotu užití zvukového záznamu a především přihlídnout ke všem parametrům vysílání, jakými jsou zejména skutečný počet diváků, potenciální počet diváků a jazyková verze programu. V projednávaném případě, pokračoval Soudní dvůr, vysílání v Německu nesnižuje hodnotu tohoto užití ve Francii. Krom toho, ke skutečnému obchodnímu využití dochází pouze na francouzském území. Nicméně počet skutečných nebo potenciálních posluchačů v Německu není zcela nulový, takže užití chráněných zvukových záznamů má určitou hospodářskou hodnotu, byť malou, i v tomto státě.

³⁹ Směrnice Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. 1992, L 346, s. 61; Zvl. vyd. 17/01, s. 120).

V důsledku toho lze v Německu požadovat zaplacení odměny. Skutečnost, že hospodářská hodnota je malá, má vliv pouze na výši tohoto poplatku, nikoli na princip tohoto poplatku. Tento poplatek je odměnou za užití zvukových záznamů v tomto státě; jeho zaplacení nelze zohlednit při výpočtu spravedlivé odměny ve Francii a provést jeho odečtení.

Rozsudky Soudního dvora ze dne 25. října 2005 ve věcech *Schulte*, C-350/03, a *Crailsheimer Volksbank*, C-229/04 (dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí) následovaly po dvou předběžných otázkách, položených Soudnímu dvoru dvěma německými soudy, Landgericht Bochum a Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen, a týkajících se výkladu směrnice o „podomním prodeji“ z roku 1985 (směrnice 85/577⁴⁰). Oběma předkládajícím soudům byly předloženy spory mezi investory do nemovitostí a bankami ohledně finančních investic, u nichž se smluvní jednání uskutečnila při podomním prodeji. Investice sestávaly zejména ze smlouvy o koupi nemovitosti uzavřené s developerskou společností a smlouvy o úvěru, který slouží k financování koupě. Tyto smlouvy byly spotřebitelům nabídnuty v průběhu návštěvy zástupce developerské společnosti nebo nezávislého realitního makléře v místě jejich bydliště.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že směrnice nepřiznává spotřebiteli právo odstoupit od smlouvy o koupi nemovitosti, a to ani pokud je tato smlouva součástí finanční investice, jejíž financování je zajištěno úvěrem, a smluvní jednání, jak pokud jde o smlouvu o koupi nemovitosti, tak pokud jde o smlouvu o půjčce sloužící k financování koupě, se uskutečnila při podomním prodeji. I když je totiž cílem této směrnice ochrana spotřebitele před riziky vlastními uzavření smlouvy zejména v průběhu návštěvy dodavatele u spotřebitele tím, že mu přiznává za určitých podmínek právo na odstoupení, směrnice výslovně a jednoznačně vylučuje ze svého rozsahu působnosti smlouvy o koupi nemovitostí.

Směrnice krom toho nebrání vnitrostátním předpisům, které stanoví jako jediný důsledek odstoupení od smlouvy o půjčce zrušení této smlouvy, i když se jedná o finanční investice, pro které by půjčka nebyla poskytnuta, pokud by nedošlo k nabytí nemovitosti.

Krom toho, jestliže byl spotřebitel bankou poučen o svém právu odstoupit od smlouvy o úvěru, směrnice v zásadě nebrání ani tomu, aby vnitrostátní právní úprava stanovila spotřebiteli povinnost v případě odstoupení od smlouvy o úvěru nejen vrátit částky získané na základě této smlouvy, ale zaplatit věřiteli ještě úroky ve výši běžné na trhu.

Soudní dvůr nicméně rozhodl, že v takových situacích, jako jsou situace v projednávaných případech, kdy spotřebitel nebyl poučen o svém právu odstoupit od smlouvy o úvěru, nese rizika vlastní dotčeným investicím banka. Pokud by totiž byl spotřebitel poučen bankou včas, mohl by zrušit své rozhodnutí uzavřít tuto smlouvu a neuzavřel by případně k pozdějšímu datu u notáře kupní smlouvu. Mohl by tak zabránit tomu, aby byl vystaven rizikům, že cena nemovitosti v okamžiku koupě je nadhodnocená, že předvídané nájemné nebude získáno a že očekávání ohledně vývoje cen nemovitostí se ukáží chybnými. Vnitrostátnímu zákonodárci a vnitrostátním soudům přísluší, aby zajistili ochranu spotřebitele před důsledky naplnění těchto rizik.

⁴⁰ Směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. prosince 1985 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory (Úř. věst. 1985, L 372, s. 31; Zvl. vyd. 15/01, s. 262).

3.10. V oblasti **sociálního práva** mají zvláštní význam tři rozsudky, týkající se zachování práv pracovníků v případě převodu podniků, respektive ochrany těhotné ženy spojené se zákazem diskriminace mezi pracujícími muži a ženami, a zákazu diskriminace vůči starším osobám.

Ve věci C-478/03, *Celte*, v níž byl vydán rozsudek Soudního dvora ze dne 26. května 2005 (Sb. rozh. s. I-4389), se House of Lords dotázal Soudního dvora na podmínky uplatnění směrnice 77/187⁴¹ na privatizaci služeb odborného vzdělávání ve Walesu.

V rámci správní reformy zahájené v roce 1989 vláda Spojeného království vytvořila „Training and Enterprise Councils“ („TEC“), jež převzaly činnosti místních agentur financovaných vládou a řízených úředníky, které byly zodpovědné za programy vzdělávání mládeže a nezaměstnaných. Za účelem provedení této postupné privatizace TEC využívaly prostory Department of Employment (ministerstvo práce) a měly volný přístup k informačním systémům a databázím. Během počáteční etapy, odhadované na tři roky, byli zaměstnanci místních agentur přiděleni k TEC, přičemž jim zůstal zachován statut úředníků. Zaměstnanci Department of Employment pokračovali ve výkonu stejné činnosti ve stejných budovách pod dohledem TEC. Nicméně v dopise zaslaném dne 16. prosince 1991 Secretary of State předsedům „Staffing Group“ (skupina pověřená otázkami zaměstnanců) TEC bylo uvedeno, že TEC se nakonec stanou zaměstnavateli těchto zaměstnanců. Po skončení období přidělení byla zaměstnancům dána možnost buď být znovu přijati k Department of Employment, přičemž by změnili funkci, nebo pokračovat ve své činnosti jako zaměstnanci TEC. V rámci toho uzavřel Department of Employment v roce 1992 s TEC dohodu definující jejich povinnosti vůči úředníkům, kteří změnili svůj statut a stali se zaměstnanci TEC.

Předběžné otázky se týkaly výkladu pojmu „den převodu“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 77/187 v případě převodu majícího podobu složité operace, která se uskutečňuje v několika etapách.

Soudní dvůr poté, co nejprve upřesnil, že privatizace činností odborného vzdělávání spadá do rozsahu působnosti směrnice 77/187, odpověděl předkládajícímu soudu, že k převodu pracovních smluv a pracovních poměrů na základě čl. 3 odst. 1 směrnice 77/187 dochází nutně ke stejnému datu, jako je datum převodu podniku. Datum tohoto převodu odpovídá datu, ke kterému přechází z převodce na nabyvatele postavení zaměstnavatele odpovědného za provoz převáděného útvaru. Toto datum je přesným okamžikem, který nemůže být odložen na jiné datum na základě vůle převodce nebo nabyvatele.

Soudní dvůr dodal, že z toho vyplývá, že na základě uvedeného čl. 3 odst. 1 jsou pracovní smlouvy nebo pracovní poměry existující ke dni převodu uvedenému v tomto ustanovení mezi převodcem a zaměstnanci přidělenými k převáděnému podniku považovány za převedené k uvedenému datu z převodce na nabyvatele bez ohledu na podmínky dohodnuté v tomto ohledu mezi těmito stranami převodu.

⁴¹ Směrnice Rady 77/187/EHS ze dne 14. února 1977 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. 1977, L 61, s. 26).

Ve svém rozsudku ze dne 8. září 2005, *McKenna*, C-191/03 (dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), se Soudní dvůr musel znovu zabývat otázkou práv zaměstnané a těhotné ženy v právním řádu Společenství a zásadou zákazu diskriminace mezi pracujícími ženami a muži.

Margaret McKenna otěhotněla v lednu 2000. Na základě lékařského doporučení z důvodu patologického stavu spojeného s těhotenstvím musela čerpat volno z důvodu nemoci, které pokračovalo téměř po celou dobu těhotenství. Od 6. července 2000 dotčená vyčerpala své právo na plnou odměnu po dobu volna z důvodu nemoci a její mzda byla snížena na polovinu. Od 3. září do 11. prosince 2000 byla M. McKenna na mateřské dovolené a pobírala svoji plnou odměnu. Po uplynutí této mateřské dovolené byla M. McKenna nadále ze zdravotních důvodů práce neschopná a její odměna byla opět snížena na polovinu. Margaret McKenna byla její pracovní neschopnost způsobená těhotenstvím krom toho odečtena od jejího nároku na volno z důvodu nemoci.

V problematice, která byla předmětem projednávané věci, šlo o to zjistit, zda pracovní neschopnost způsobená patologickým stavem spojeným s těhotenstvím, která nastane v jeho průběhu, může být v souladu s právem Společenství posuzována jakožto pracovní neschopnost způsobená jakoukoliv nemocí a odečtena od počtu dnů, po něž mají zaměstnanci podle režimu volna z důvodu nemoci vztahujícího se na tento případ právo na zachování své plné a poté částečné odměny.

Prostřednictvím svých předběžných otázek se irský Labour Court dotázal zaprvé, zda dotčený vnitrostátní režim spadá do působnosti čl. 141 odst. 1 a 2 ES a směrnice 75/117⁴² nebo do působnosti směrnice 76/207⁴³. Předkládající soud se zadruhé dotázal, zda vzhledem k použitelným ustanovením práva Společenství má být takový režim považován za diskriminační.

Pokud jde o ustanovení práva Společenství použitelná v projednávaném případě, Soudní dvůr odpověděl, že režim volna z důvodu nemoci, který zachází stejným způsobem s pracujícími ženami trpícími nemocí spojenou s těhotenstvím a s jinými pracovníky postiženými nemocí, která se netýká těhotenství, spadá do působnosti článku 141 ES a směrnice 75/117.

Takový režim totiž definuje podmínky pro zachování odměny pracovníka v případě nepřítomnosti z důvodu nemoci. Podmiňuje zachování úplné odměny nepřekročením roční maximální délky a v případě překročení uvedené délky stanoví zachování odměny ve výši 50 % s omezením na celkovou maximální dobu určenou pro jednotlivé období čtyř let. Takový režim, který má za následek snížení odměny a poté vyčerpání nároků na odměnu, funguje automaticky na základě započtení dnů nepřítomnosti z důvodu nemoci.

⁴² Směrnice Rady 75/117/EHS ze dne 10. února 1975 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se uplatňování zásady stejné odměny za práci pro muže a ženy (Úř. věst. 1975, L 45, s. 19; Zvl. vyd. 05/01, s. 179).

⁴³ Směrnice Rady 76/207/EHS ze dne 9. února 1976 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky (Úř. věst. 1976, L 39, s. 40; Zvl. vyd. 05/01, s. 187).

Co se týče druhého aspektu předběžných otázek, Soudní dvůr se domnívá, že režim volna z důvodu nemoci dotčený v projednávaném případě není diskriminační.

Soudní dvůr se totiž domnívá, že článek 141 ES a směrnice 75/117 musejí být vykládány v tom smyslu, že diskriminaci na základě pohlaví nezakládají:

- pravidlo režimu volna z důvodu nemoci, které ve vztahu k pracujícím ženám nepřítomným před mateřskou dovolenou z důvodu nemoci spojené s těhotenstvím, jakož i ve vztahu k pracujícím mužům nepřítomným následkem jiné nemoci stanoví snížení odměny, pokud nepřítomnost překročí určitou dobu, za předpokladu jednak, že se pracující ženě dostane stejného zacházení jako pracujícímu muži nepřítomnému z důvodu nemoci, a jednak, že výše poskytovaných peněžních dávek nebude snížena na takovou úroveň, která by ohrozila cíl ochrany pracujících těhotných žen;
- pravidlo režimu volna z důvodu nemoci, které stanoví odečtení nepřítomnosti z důvodu nemoci od celkového maximálního počtu placených dnů volna z důvodu nemoci, na které má pracovník nárok v průběhu určeného období, ať jde, či nejde o nemoc spojenou s těhotenstvím, za předpokladu, že odečtení nepřítomnosti z důvodu nemoci spojené s těhotenstvím nemá za následek, že během nepřítomnosti dotčené uvedeným odečtením po mateřské dovolené obdrží pracující žena peněžní dávky nižší, než je minimální částka, na kterou měla nárok během nemoci, k níž došlo v průběhu jejího těhotenství.

Rozsudek ze dne 22. listopadu 2005, *Mangold*, C-144/04 (dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), poskytuje v oblasti sociální politiky zajímavé osvětlení ochrany proti diskriminaci související s věkem. V této věci *Arbeitsgericht München* (Německo) položil Soudnímu dvoru řadu předběžných otázek v rámci sporu mezi zaměstnancem a jeho zaměstnavatelem ohledně použití německého zákona o práci na částečný pracovní úvazek a smlouvách na dobu určitou. Tento zákon umožňuje až do konce roku 2006 uzavírat smlouvy na dobu určitou bez omezení důvodu, doby trvání nebo obnovení, pokud zaměstnanec dosáhl věku 52 let, ledaže existuje úzká spojitost s předchozí pracovní smlouvou na dobu neurčitou uzavřenou s tímž zaměstnavatelem. Cílem směrnice 2000/78⁴⁴, jejíž výkladu se týkají předběžné otázky především, je přitom stanovit obecný rámec pro boj s určitými formami diskriminace, mezi jinými těmi, které jsou založeny na věku, v zaměstnání a povolání. Rozdílné zacházení založené přímo na věku je tak v zásadě zakázáno. Nicméně čl. 6 odst. 1 této směrnice umožňuje členským státům stanovit, že takové rozdíly v zacházení nepředstavují diskriminaci, jestliže jsou v souvislosti s vnitrostátními právními předpisy objektivně a rozumně odůvodněny legitimními cíli souvisejícími zejména s politikou zaměstnanosti nebo trhem práce a jestliže prostředky k dosažení uvedených cílů jsou přiměřené a nezbytné. Směrnice jako takové uvádí například zvláštní podmínky pro přístup k zaměstnání, pro zaměstnání a povolání, včetně podmínek propuštění, pro starší osoby za účelem podpory jejich pracovního začlenění nebo zajištění jejich ochrany.

Soudní dvůr konstatoval, že cíl německého zákona je jasný: podpora pracovního začlenění starších nezaměstnaných pracovníků. Podle Soudního dvora nelze rozumně zpochybnit

⁴⁴ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

legitimitu takového cíle obecného zájmu, takže musí být v zásadě považován za cíl, který „objektivně a rozumně“, ve smyslu výše uvedeného ustanovení, odůvodňuje rozdílné zacházení na základě věku. Je však ještě třeba, aby prostředky uplatněné k dosažení tohoto legitimního cíle byly „přiměřené a nezbytné“. Pokud jde o tento bod, podle Soudního dvora je nezpochybnitelné, že členské státy mají značný prostor pro uvážení při volbě opatření k dosažení svých cílů v oblasti sociální politiky a politiky zaměstnanosti. Avšak německá právní úprava vede k situaci, v níž všem pracovníkům, kteří dosáhli 52 let věku, bez ohledu na to, zda byli před uzavřením smlouvy nezaměstnaní či nikoli, a bez ohledu na dobu trvání případné nezaměstnanosti, mohou být až do důchodu nabízeny pracovní smlouvy na dobu určitou, které lze neomezeně prodlužovat. Nebezpečí spočívá v tom, že tito pracovníci jsou po podstatnou část profesní kariéry vyloučeni z možnosti stabilního zaměstnání, které přitom představuje významný prvek ochrany pracovníků. Podle Soudního dvora jdou takové právní předpisy nad rámec toho, co je vhodné a nezbytné pro dosažení sledovaného cíle, a nemohou být tedy odůvodněny na základě čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78.

V dotčené věci vyvstala rovněž další problematika. Směrnice 2000/78 totiž umožnila, že lhůta k jejímu provedení byla vůči Německu prodloužena až do 2. prosince 2006, takže při uzavření sporné pracovní smlouvy v projednávaném případě ještě neuplynula. Soudní dvůr konstatoval, že tato okolnost nemá vliv. V souladu s jeho judikaturou se totiž v době běhu lhůty k provedení směrnice členské státy musejí zdržet přijímání předpisů, které by mohly vážně ohrozit výsledek stanovený touto směrnicí. Ale nejen to. Soudní dvůr totiž zdůraznil skutečnost, že zásadu rovného zacházení v zaměstnání a povolání nezakotvuje směrnice 2000/78. Jde o zásadu, jejímž pramenem jsou různé mezinárodně právní instrumenty a ústavní tradice společné členským státům, takže zásada zákazu diskriminace na základě věku musí být považována za obecnou zásadu práva Společenství. Dodržování této obecné zásady nemůže být jako takové závislé na uplynutí lhůty poskytnuté členským státům k provedení směrnice, jež má stanovit obecný rámec pro boj s diskriminací na základě věku. Pokud tedy vnitrostátní soud rozhoduje spor, v němž je zpochybněna uvedená zásada, musí v rámci svých pravomocí zajistit právní ochranu, která pro procesní subjekty vyplývá z práva Společenství, a zaručit jeho plný účinek tím, že nepoužije žádné ustanovení vnitrostátního práva, jež by s ním případně bylo v rozporu, a to i v případě, že lhůta k provedení uvedené směrnice ještě neuplynula,

Pokud jde o právo společností, je třeba zmínit rozsudek Soudního dvora ze dne 3. května 2005, ve spojených věcech C-387/02, C-391/02 a C-403/02, *Berlusconi a další* (Sb. rozh. s. I-3565), který náleží do rámce trestních řízení, v nichž bylo italskými orgány stíháno několik fyzických osob za nepravdivé údaje v účetních zápisech, kterých se dopustily před rokem 2002, tedy datem, kdy v Itálii nabyla účinnosti nová trestní ustanovení týkající se takového protiprávního jednání.

Podle italských soudů použití těchto nových ustanovení, která jsou příznivější než předchozí ustanovení, brání trestnímu stíhání obžalovaných. Tato ustanovení stanoví výrazně kratší promlčecí lhůtu (čtyři a půl roku místo nanejvýš sedmi a půl roku), požadavek podání trestního oznámení společníkem nebo věřitelem, který se cítí poškozen chybnými údaji, jako podmínky pro zahájení trestního stíhání, jakož i neexistenci sankcí za nepravdivé údaje, které mají nepodstatné účinky nebo minimální závažnost a nepřekračují určité prahové hodnoty.

V tomto kontextu se Tribunale di Milano a Corte d'Appello di Lecce obrátily na Soudní dvůr s otázkou, zda se na trestný čin nepravdivých údajů v účetních zápisech vztahuje první směrnice o společnostech (první směrnice 68/151⁴⁵) a zda jsou nová italská ustanovení slučitelná s požadavkem práva Společenství na odpovídající, tj. účinný, přiměřený a odrazující, charakter sankcí stanovených vnitrostátními zákony za porušení právních předpisů Společenství.

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že účelem sankcí za nepravdivé údaje v účetních zápisech je trestat závažná porušení základní zásady vytyčené ve čtvrté a sedmé směrnici o společnostech (čtvrtá směrnice 78/660⁴⁶ a sedmá směrnice 83/349⁴⁷), podle níž roční účetní závěrky společností musí podávat pravdivý a věrný obraz o stavu aktiv, pasiv, finanční pozici a zisku nebo ztrátě společnosti.

Soudní dvůr poté rozhodl, že režim sankcí v případě nezveřejňování ročních účetních závěrek stanovený v článku 6 první směrnice musí být chápán tak, že zahrnuje nejenom případ jakéhokoli nezveřejňování, ale také případ zveřejňování účetních závěrek, které nebyly sestaveny v souladu s pravidly předepsanými čtvrtou směrnicí, jinak řečeno, zveřejňování nepravdivých údajů. Článek 6 první směrnice naopak nelze použít v případě nedodržení povinností ohledně konsolidovaných účetních závěrek, stanovených sedmou směrnicí, na které první směrnice nijak neodkazuje.

Po tomto konstatování soud Společenství usoudil, že zásada retroaktivního použití mírnějšího trestu je součástí obecných zásad práva Společenství, které vnitrostátní soud musí respektovat, pokud uplatňuje vnitrostátní právo přijaté k provedení práva Společenství, a konkrétněji k provedení směrnic o právu společností.

Soudní dvůr tedy došel k závěru, že orgány členského státu se nemohou dovolávat požadavku odpovídajícího charakteru sankcí v případě nezveřejňování ročních účetních závěrek, uloženého v článku 6 první směrnice, jako takového vůči obviněnému v rámci trestního řízení za účelem přezkoumání slučitelnosti trestních ustanovení příznivějších pro obviněného, která nabyla účinnosti po spáchání trestného činu, s tímto ustanovením, pokud by jejich neslučitelnost mohla vést k vyloučení použití režimu mírnějších trestů, který stanoví tato ustanovení. Směrnice totiž nemůže sama o sobě a nezávisle na vnitrostátním zákoně členského státu přijatém k jejímu provedení vést ke stanovení nebo zpřísnění trestní odpovědnosti obviněného.

3.11. V oblasti **životního prostředí** zasluhuje zvláštní zmínku rozsudek ze dne 7. července 2005 ve věci C-364/03, *Komise v. Řecko* (dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí). Bylo

⁴⁵ První směrnice Rady 68/151/EHS ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. 1968, L 65, s. 8; Zvl. vyd. 17/01, s. 3).

⁴⁶ Čtvrtá směrnice Rady 78/660/EHS ze dne 25. července 1978, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy, o ročních účetních závěrkách některých forem společností (Úř. věst. 1978, L 222, s. 11; Zvl. vyd. 17/01, s. 21).

⁴⁷ Sedmá směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o konsolidovaných účetních závěrkách (Úř. věst. 1983, L 193, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 58).

jím rozhodnuto o žalobě pro nesplnění povinnosti podané proti Řecké republice, již Komise vytkla, že nedodržela povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 13 směrnice 84/360⁴⁸.

Podle této směrnice měly členské státy do 30. června 1987 provést tento právní předpis (článek 16) a přijmout nezbytná opatření určená k prevenci a snižování znečištění ovzduší z průmyslových zařízení v rámci Společenství (článek 1). Zařízení dotčená směrnicí jsou vyjmenovaná v příloze I směrnice 84/360, která se týká zejména energetiky, jejíž součástí tvoří tepelné elektrárny s výjimkou jaderných elektráren. Článek 13 směrnice stanoví, že státy realizují politiky a strategie stejně jako vhodná opatření „pro přizpůsobení stávajících zařízení nejlepší dostupné technologii“, přičemž berou v úvahu taková kritéria, jako jsou technické parametry zařízení, míra využití zařízení a doba jeho životnosti, povaha a objem znečišťujících emisí z tohoto zařízení a omezení nákladů.

V projednávaném případě byla řecká tepelná elektrárna umístěná na Krétě předmětem stížnosti týkající se znečištění životního prostředí, což vedlo k tomu, že se Komise začala zajímat o provoz této elektrárny a o dodržování směrnice 84/360 řeckými orgány. Komise došla k závěru o porušení článku 13 směrnice zejména tím, že emise oxidu siřičitého a oxidu dusíku elektrárny mezi rokem 1992 a 2002 neklesly, a tím, že Řecko nepřijalo mezní hodnoty pro emise z průmyslových zařízení, a rozhodla se podat žalobu k Soudnímu dvoru.

Řecká vláda nicméně uvedla, že byla přijata opatření za účelem rozšíření elektrárny a zavedení politiky a strategie vhodných k přizpůsobení elektrárny nejlepší dostupné technologii. Krom toho tvrdila, že kvalita životního prostředí v oblasti je výborná a že slabé znečištění nepředstavuje nebezpečí pro veřejné zdraví.

Soudní dvůr úvodem připomněl povinnosti, které vyplývají z článku 13 směrnice, a nutnost přizpůsobit zařízení vývoji dostupné technologie. Soudní dvůr poté v protikladu k tomu, co tvrdila řecká vláda, uvedl, že čl. 2 odst. 1 směrnice 84/360 stanoví definici znečištění ovzduší, podle níž toto znečištění představuje „lidskou činností přímo, či nepřímo způsobené vniknutí látek nebo energie do ovzduší, které má škodlivé účinky vedoucí k ohrožení lidského zdraví, k poškození biologických zdrojů a ekosystémů“.

Následně Soudní dvůr došel k závěru, že „vzhledem k tomu, že je nesporné, že emise určitých látek mají škodlivé účinky na lidské zdraví, jakož i na biologické zdroje a ekosystémy, povinnost členského státu přijmout nezbytná opatření pro snížení emisí těchto látek nezávisí na obecném stavu životního prostředí v oblasti, kde se dotčené průmyslové zařízení nachází“. Členský stát, který nedefinuje politiky ani strategie pro postupné přizpůsobení jednotek s parními a plynovými turbínami elektrárny nejlepší dostupné technologii, nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 13 směrnice 84/360.

I když článek 13 směrnice 84/360 neukládá členským státům výslovně povinnost, aby přijaly mezní hodnoty pro emise z průmyslových zařízení, je třeba nicméně podotknout, že přijetí mezních hodnot pro emise z takových zařízení by představovalo mimořádně užitečné opatření v rámci provádění politiky nebo strategie ve smyslu uvedeného článku 13.

⁴⁸ Směrnice Rady 84/360/EHS ze dne 28. června 1984 o boji proti znečišťování ovzduší z průmyslových zařízení (Úř. věst. 1984, L 188, s. 20; Zvl. vyd. 15/01, s. 219).

Snížení maximálního obsahu škodlivých látek v palivech může být považováno za opatření k přizpůsobení takového průmyslového zařízení, jakým je elektrárna, nejlepší dostupné technologii, neboť takové snížení může vést k výraznému snížení úrovně znečištění ovzduší z takového zařízení. To nicméně předpokládá, aby obsah škodlivých látek v dotčeném palivu odpovídal nejnižšímu možnému obsahu dostupnému na trhu. Opatřeními k přizpůsobení elektrárny nejlepší dostupné technologii mohou být rovněž postupné nahrazování hořáků, jakož i opatření dohledu a kontroly emisí, avšak pouze za podmínky, že tato opatření jsou doprovázena dalšími činnostmi, které budou mít na emise dotyčné elektrárny přímý účinek.

Soudní dvůr došel k závěru, že Řecká republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 13 směrnice 84/360.

B – Složení Soudního dvora

(Protokolární pořádek ke dni 18. ledna 2005)

První řada, zleva doprava:

soudce C. Gulmann; předseda senátu A. Borg Barthet; předsedkyně senátu R. Silva de Lapuerta; předsedové senátů A. Rosas a P. Jann; předseda Soudního dvora V. Skouris; předseda senátu C. W. A. Timmermans; první generální advokát L. A. Geelhoed; předseda senátu K. Lenaerts; generální advokát F. G. Jacobs.

Druhá řada, zleva doprava:

generální advokát A. Tizzano; soudkyně N. Colneric; generální advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer; soudci J.-P. Puissochet a A. M. La Pergola; generální advokát P. Léger; soudci R. Schintgen, S. von Bahr a J. N. Cunha Rodrigues.

Třetí řada, zleva doprava:

soudci G. Arestis, P. Kūris a K. Schieman; generální advokátky J. Kokott a C. Stix-Hackl; generální advokát L. M. Poiares Maduro; soudci J. Makarczyk a E. Juhász.

Čtvrtá řada, zleva doprava:

soudci A. Ó Caoimh, U. Löhmus, J. Malenovský, M. Ilešič, J. Klučka a E. Levits; vedoucí soudní kanceláře R. Grass.

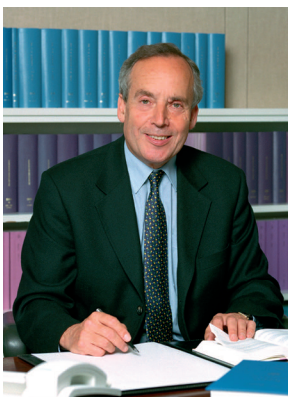
1. Členové Soudního dvora

(podle pořadí nástupu do funkcí)

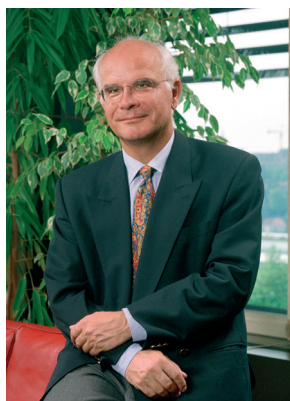
Vassilios Skouris

narozen v roce 1948; diplom obdržel na svobodné univerzitě v Berlíně (1970); doktorát z ústavního a správního práva na univerzitě v Hamburku (1973); profesor na univerzitě v Hamburku (1972–1977); profesor veřejného práva na univerzitě v Bielefeldu (1978); profesor veřejného práva na univerzitě v Soluni (1982); ministr vnitra (1989 a 1996); člen správního výboru na krétské univerzitě (1983–1987); ředitel Centra mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (od roku 1997); předseda Řeckého sdružení pro evropské právo (1992–1994); člen Řeckého národního výboru pro výzkum (1993–1995); člen Vrchního výboru pro výběr řeckých zaměstnanců státní správy (1994–1996); člen vědecké rady Akademie evropského práva v Trevíru (od 1995); člen správního výboru Řecké národní školy veřejné správy (1995–1996); člen vědecké rady ministerstva zahraničních věcí (1997–1999); předseda Řecké ekonomické a sociální rady v roce 1998; soudce Soudního dvora od 8. června 1999; předseda Soudního dvora od 7. října 2003.

Francis Geoffrey Jacobs

narozen v roce 1939; barrister (advokát), Queen's Counsel; zaměstnán v sekretariátu Evropské komise pro lidská práva; referendář generálního advokáta J. P. Warnera; profesor evropského práva na univerzitě v Londýně; ředitel Centre of European Law King's College, Londýn; autor mnoha děl o evropském právu; generální advokát Soudního dvora od 7. října 1988.

Claus Christian Gulmann

narozen v roce 1942; zaměstnán na ministerstvu spravedlnosti; referendář soudce Maxe Sørensen; profesor mezinárodního práva veřejného a děkan na právnické fakultě univerzity v Kodani; advokát; předseda a člen rozhodčích soudů; člen odvolacího správního soudu; generální advokát Soudního dvora od 7. října 1991 do 6. října 1994; soudce Soudního dvora od 7. října 1994.

Antonio Mario La Pergola

narozen v roce 1931; profesor ústavního a veřejného práva obecného a srovnávacího (univerzity v Padově, v Boloni a v Římě); člen Vrchní soudní rady (1976–1978); člen ústavního soudu a předseda ústavního soudu (1986–1987); ministr pro politiky Společenství (1987–1989); poslanec Evropského parlamentu (1989–1994); soudce Soudního dvora od 7. října 1994 do 31. prosince 1994; generální advokát od 1. ledna 1995 do 14. prosince 1999; soudce Soudního dvora od 15. prosince 1999.

Jean-Pierre Puissochet

narozen v roce 1936; člen Conseil d'Etat (Francie); ředitel, později vrchní ředitel právní služby Rady Evropských společenství (1968–1973); generální ředitel Agence nationale pour l'emploi (1973–1975); ředitel všeobecné správy na ministerstvu průmyslu (1977–1979); ředitel právního útvaru v OECD (1979–1985); ředitel Institut international d'administration publique (1985–1987); právní poradce, ředitel právní sekce na ministerstvu zahraničních věcí (1987–1994); soudce Soudního dvora od 7. října 1994.

Philippe Léger

narozen v roce 1938; soudce na ministerstvu spravedlnosti (1966–1970); vedoucí kabinetu, posléze odborný poradce v kanceláři ministra pro kvalitu života v roce 1976; odborný poradce v kanceláři ministra spravedlnosti (1976–1978); náměstek ředitele pro trestní věci a udělování milostí (1978–1983); soudce odvolacího soudu v Paříži (1983–1986); náměstek ředitele v kanceláři ministra spravedlnosti (1986); předseda Tribunal de grande instance v Bobigny (1986–1993); ředitel kanceláře ministra spravedlnosti a generální advokát odvolacího soudu v Paříži (1993–1994); profesor „associé“ na univerzitě René Descartes (Paříž V) (1988–1993); generální advokát Soudního dvora od 7. října 1994.

Peter Jann

narozen v roce 1935; doktor práv na univerzitě ve Vídni (1957); jmenován soudcem a přidělen ke spolkovému ministerstvu spravedlnosti (1961); soudce pro věci tisku na Straf-Bezirksgericht ve Vídni (1963–1966); tiskový mluvčí spolkového ministerstva spravedlnosti (1966–1970); posléze pověřen funkcemi na tomtéž ministerstvu v mezinárodním odboru; poradce komise pro soudnictví a tiskový mluvčí v parlamentu (1973–1978); jmenován členem ústavního soudu (1978); stálý soudce zpravodaj u posledně uvedeného soudu do konce roku 1994; soudce Soudního dvora od 19. ledna 1995.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

narozen v roce 1949; soudce; soudní úředník Consejo General del Poder Judicial (Vrchní soudní rady); profesor; vedoucí kanceláře předsedy Vrchní soudní rady; soudce ad hoc Evropského soudního dvora pro lidská práva; soudce Tribunal Supremo od roku 1996; generální advokát Soudního dvora od 19. ledna 1995.

Romain Schintgen

narozen v roce 1939; ministerský rada na ministerstvu práce; předseda Hospodářské a sociální rady; správce Národní úvěrové a investiční společnosti a Evropské satelitní společnosti; vládní člen výboru Evropského sociálního fondu, poradního výboru pro volný pohyb pracovníků a správní rady Evropské nadace pro zlepšování podmínek života a práce; soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 11. července 1996; soudce Soudního dvora od 12. července 1996.

Ninon Colneric

narozena v roce 1948; studia v Tübingenu, Mnichově a Ženevě; vědecký výzkum v Londýně, doktorka práv na univerzitě v Mnichově; soudkyně Arbeitsgericht v Oldenburgu; habilitována na univerzitě v Brémách pro výuku pracovního práva, sociologie práva a práva sociálního; dočasně ustanovená profesorka na právnické fakultě univerzity ve Frankfurtu a univerzity v Brémách; předsedkyně Landesarbeitsgericht v Šlesvicku-Holštýnsku (1989); expertní spolupráce na projektu European Expertise Service (EU) týkajícím se reformy pracovního práva v Kyrgyzstánu (1994–1995); honorární profesorka pracovního práva na univerzitě v Brémách, konkrétněji evropského pracovního práva; soudkyně Soudního dvora od 15. července 2000.

Stig von Bahr

narozen v roce 1939; pracoval u parlamentního veřejného ochránce práv a na sekretariátu švédské vlády i na ministerstvech, konkrétně jako zástupce tajemníka na ministerstvu financí; jmenován soudcem Kammarrätten (správní odvolací soud) v Göteborgu v roce 1981, posléze soudcem Regeringsrätten (nejvyšší správní soud) v roce 1985; přispěl k mnoha oficiálním odborným zprávám, zejména z oblasti daňového zákonodárství a účetnictví; mimo jiné byl předsedou výboru pro zdaňování příjmu přizpůsobovaného inflaci, předsedou výboru pro účetnictví a zvláštním zpravodajem výboru pro pravidla zdaňování společníků soukromých společností; rovněž byl předsedou rady pro účetní normy a členem rady národní soudní správy, stejně jako předsedou rady orgánu finančního dohledu; publikoval mnoho článků, zejména z oblasti daňového zákonodárství; soudce Soudního dvora od 7. října 2000.

Antonio Tizzano

narozen v roce 1940; jako vyučující zastával různé funkce na italských univerzitách; právní poradce ve Stálém zastoupení Italské republiky při Evropských společenstvích (1984–1992); advokát u kasačního soudu a jiných vyšších soudních instancí; člen italské delegace během mezinárodních jednání a mezivládních konferencí týkajících se Jednotného evropského aktu a Smlouvy o Evropské unii; publikační činnost; člen skupiny nezávislých expertů prověřujících financování Evropské komise (1999); profesor evropského práva, ředitel institutu mezinárodního a evropského práva univerzity v Římě; generální advokát Soudního dvora od 7. října 2000.

José Narciso da Cunha Rodrigues

narozen v roce 1940; různé funkce v soudnictví (1964–1977); vládou pověřen různými úkoly za účelem uskutečnění a koordinace studie reformy soudního systému; vládní zmocněnec u Evropské komise pro lidská práva a Evropského soudu pro lidská práva (1980–1984); znalec u řídicího výboru pro lidská práva Rady Evropy (1980–1985); člen revizní komise pro trestní zákoník a trestní řád; Procurador-Geral da República (1984–2000); člen kontrolního výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) (1999–2000); soudce Soudního dvora od 7. října 2000.

Christiaan Willem Anton Timmermans

narozen v roce 1941; referendář Soudního dvora Evropských společenství (1966–1969); úředník Komise Evropských společenství (1969–1977); doktor práv (univerzita v Leidenu); profesor evropského práva na univerzitě v Groningenu (1977–1989); soudce odvolacího soudu v Arnheimu; publikační činnost; zástupce ředitele právní služby Komise Evropských společenství (1989–2000); profesor evropského práva na univerzitě v Amsterdamu; soudce Soudního dvora od 7. října 2000.

Leendert A. Geelhoed

narozen v roce 1942; odborný asistent na univerzitě v Utrechtu (1970–1971); referendář Soudního dvora Evropských společenství (1971–1974); hlavní poradce na ministerstvu spravedlnosti (1975–1982); člen rady pro vládní politiku (1983–1990); pedagogická činnost; tajemník na ministerstvu hospodářství (1990–1997); tajemník na ministerstvu všeobecných záležitostí (1997–2000); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2000.

Christine Stix-Hackl

narozena v roce 1957; doktorka práv (univerzita ve Vídni), postgraduální studium evropského práva (Collège d'Europe, Bruggy); členka diplomatické služby (od roku 1982); odbornice pro otázky týkající se Evropské unie v kanceláři právního poradce ministerstva zahraničních věcí (1985–1988); právní služba Komise Evropských společenství (1989); vrchní ředitelka „právní sekce – EU“ ministerstva zahraničních věcí (1992–2000, zplnomocněná ministryně); účast na jednáních o Evropském hospodářském prostoru a o přijetí Rakouské republiky do Evropské unie, zmocněnkyně Rakouské republiky u Soudního dvora Evropských společenství; generální konzulka Rakouska v Curychu (2000); pedagogická činnost, publikační činnost; generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2000.

Allan Rosas

narozen v roce 1948; doktor práv na univerzitě v Turku (Finsko); profesor práv na univerzitě v Turku (1978–1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981–1996); ředitel Institutu pro lidská práva tamtéž (1985–1995); různé odpovědné univerzitní funkce, národní a mezinárodní; člen vědeckých společností; koordinátor národních i mezinárodních výzkumných projektů a programů, zvláště v následujících oblastech: právo Společenství, mezinárodní právo, základní lidská práva a svobody; ústavní právo a srovnávací nauka o veřejné správě; jakožto zástupce finské vlády členem nebo poradcem finských delegací na různých mezinárodních konferencích a setkáních; odborník na finské právo, zejména ve vládních a parlamentních právních komisích ve Finsku, stejně jako v Organizaci Spojených národů, v Unesco, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a v Radě Evropy; od roku 1995 hlavní právní poradce právní služby Evropské komise pověřený vnějšími vztahy; od března roku 2001 zástupce generálního ředitele právní služby Evropské komise; soudce Soudního dvora od 17. ledna 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

narozena v roce 1954; licenciée en droit (bakalářka práv) (univerzita Complutense v Madridu); abogado del Estado (soudní úřednice) v Malaze; abogado del Estado v právní sekci ministerstva dopravy, turistiky a komunikací, posléze v právní sekci ministerstva zahraničních věcí; abogado del Estado-Jefe ve státní právní službě pověřena zastupováním v řízení před Soudním dvorem a zástupkyně generálního ředitele sekce právní pomoci v mezinárodním právu a právu Společenství Abogacia General del Estado (ministerstvo spravedlnosti); členka poradní přípravné skupiny Komise pro budoucnost soudního systému Společenství; vedoucí španělské delegace skupiny „Amis de la Présidence“ (Přátelé předsednictví) pro reformu soudního systému Společenství v rámci Niceské smlouvy a zvláštní pracovní skupiny „Cour de justice“ (Soudní dvůr) Rady; profesorka práva Společenství na diplomatické škole v Madridu; spolu-šéfredaktorka časopisu „Noticias de la Unión Europea“; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2003.

Koen Lenaerts

narozen v roce 1954; licencié en droit (bakalář práv) a doktor práv (Katholieke Universiteit Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979–1983), později profesor evropského práva na Katholieke Universiteit Leuven (od roku 1983); referendář Soudního dvora (1984–1985); profesor na Collège d'Europe v Bruggách (1984–1989); advokát bruselské advokátní komory (1986–1989); hostující profesor na Harvard Law School (1989); soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 6. října 2003; soudce Soudního dvora od 7. října 2003.

Juliane Kokott

narozena v roce 1957; studium práv (univerzity v Bonnu a Ženevě); LL.M. (American University/Washington D.C.); doktorka práv (univerzita v Heidelbergu, 1985; Harvardská univerzita, 1990); hostující profesorka na univerzitě v Berkeley (1991); profesorka veřejného práva německého a cizích států, mezinárodního práva a evropského práva na univerzitách v Augsburgu (1992), v Heidelbergu (1993) a v Düsseldorfu (1994); zastupující soudkyně německé vlády u Mezinárodního smírčího a rozhodčího soudu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE); viceprezidentka Federální poradní rady pro globální změny (WBGU, 1996); profesorka mezinárodního práva a mezinárodního práva obchodního a evropského práva na univerzitě v St. Gallen (1999); ředitelka Institutu evropského a mezinárodního obchodního práva na univerzitě v St. Gallen (2000); zástupkyně ředitele studijního programu specializovaného na obchodní právo na univerzitě v St. Gallen (2001); generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2003.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

narozen v roce 1967; licencié en droit (bakalář práv) (univerzita v Lisabonu, 1990); asistent (Evropský univerzitní institut, 1991); doktor práv (Evropský univerzitní institut ve Florencii, 1996); hostující profesor (Collège de l'Europe de Natolin; Institut Ortega y Gasset v Madridu; portugalská katolická univerzita; Institut evropských studií v Macao); profesor (nezávislá univerzita v Lisabonu, 1997); Fulbright Visiting Research Fellow (Harvardská univerzita, 1998); jeden z ředitelů Akademie mezinárodního obchodního práva; spolu-šéfredaktor (Hart Series on European Law and Integration, European Law Journal) a člen redakčního výboru mnoha právních časopisů; generální advokát u Soudního dvora od 7. října 2003.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

narozen v roce 1937; studium práv v Cambridgi; barrister (1964–1980); Queen's Counsel (1980–1986); soudce High Court of England and Wales (1986–1995); Lord Justice of Appeal (1995–2003); přední člen od roku 1985 a v roce 2003 pokladník Honourable Society of the Inner Temple; soudce Soudního dvora od 8. ledna 2004.

Jerzy Makarczyk

narozen v roce 1938; doktor práv (1966); profesor mezinárodního práva veřejného (1974); Senior Visiting Fellow na Univerzitě v Oxfordu (1985); profesor na Mezinárodní křesťanské univerzitě v Tokiu (1988); autor několika publikací o mezinárodním právu veřejném, právu Společenství a lidských právech; člen několika vědeckých společností v oblasti mezinárodního práva, evropského práva a lidských práv; vyjednavatel polské vlády pro stažení ruských jednotek z území Polské republiky; zástupce státního tajemníka, poté státní tajemník pro zahraniční věci (1989–1992); vedoucí polské delegace na Valném shromáždění Spojených národů; soudce Evropského soudu pro lidská práva (1992–2002); předseda Institutu mezinárodního práva (2003); poradce prezidenta Polské republiky pro zahraniční politiku a lidská práva (2002–2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Pranas Kūris

narozen v roce 1938; držitel diplomu v oboru právo Univerzity ve Vilniusu (1961); kandidát právních věd, Univerzita v Moskvě (1965); habilitovaný doktor (Dr. hab.), Univerzita v Moskvě (1973); stážista v Institutu mezinárodních vysokých učeních (ředitel: prof. Ch. Rousseau), univerzita v Paříži (1967–1968); řádný člen Litevské akademie věd (1996); doktor honoris causa Litevské právnické univerzity (2001); různé funkce v oblasti výuky a správy na univerzitě ve Vilniusu (1961–1990), docent, profesor, profesor mezinárodního práva veřejného, děkan právnické fakulty; několik vládních funkcí v litevské diplomacii a spravedlnosti; ministr spravedlnosti (1990–1991), státní poradce (1991), velvyslanec Litevské republiky pro Belgii, Lucembursko a Nizozemsko (1992–1994); soudce Evropského soudu pro lidská práva (bývalého) (červen 1994 – listopad 1998); Soudce litevského Nejvyššího soudu a předseda tohoto soudu (prosinec 1994 – říjen 1998); soudce Evropského soudu pro lidská práva (od listopadu 1998); účast na několika mezinárodních konferencích; člen delegace Litevské republiky pro vyjednávání se SSSR (1990–1992); autor četných publikací (přibližně 200); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Endre Juhász

narozen v roce 1944; držitel diplomu v oboru právo Univerzity v Szege-du, Maďarsko (1967); přijímací zkouška do maďarské advokátní komory (1970); postgraduální studium v oboru srovnávacího práva na Univerzitě ve Štrasburku, Francie (1969, 1970, 1971, 1972); úředník právního odboru ministerstva zahraničního obchodu (1966–1974), ředitel pro legislativní záležitosti (1973–1974); první obchodní attaché na velvyslanectví Maďarska v Bruselu, odpovědný za otázky Společenství (1974–1979); ředitel na ministerstvu zahraničního obchodu (1979–1983); první obchodní attaché, dále pak obchodní poradce na velvyslanectví Maďarska ve Washingtonu DC, Spojené státy (1983–1989); generální ředitel ministerstva obchodu a ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů (1989–1991); hlavní vyjednavatel pro dohodu o přidružení mezi Maďarskem a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy (1990–1991); generální tajemník ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů, ředitel Úřadu pro evropské záležitosti (1992); státní tajemník při ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1993–1994); státní tajemník, prezident Úřadu pro evropské záležitosti ministerstva průmyslu a obchodu (1994); zvláštní a zplnomocněný velvyslanec, vedoucí diplomatické mise Maďarské republiky při Evropské unii (leden 1995 – květen 2003); hlavní vyjednavatel pro přistoupení Maďarské republiky k Evropské unii (červenec 1998 – duben 2003); ministr bez portfeje pro koordinaci otázek evropské integrace (od května 2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

George Arestis

narozen v roce 1945; držitel diplomu v oboru právo Univerzity v Athénách (1968); M. A. Comparative Politics and Government, Univerzita Kent v Canterbury (1970); výkon profese advokáta na Kypru (1972–1982); jmenování do funkce District Court Judge (1982); povýšen do funkce President District Court (1995); Administrative President District Court v Nicosii (1997–2003); soudce Nejvyššího soudu Kypru (2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

narozen v roce 1947; doktorát v oboru právo královské univerzity na Maltě v roce 1973; nástup do maltské veřejné správy jako Notary to Government v roce 1975; poradce republiky v roce 1978, první poradce republiky v roce 1979, náměstek Attorney General v roce 1988, jmenovaný Attorney General prezidentem Malty v roce 1989; lektor občanského práva na částečný úvazek na Maltské univerzitě (1985–1989); člen univerzitní rady Maltské univerzity (1998–2004); člen komise pro správu spravedlnosti (1994–2004); člen výboru guvernérů rozhodčího centra na Maltě (1998–2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Marko Ilešič

narozen v roce 1947; doktor práv (univerzita v Ljublaně); zaměření na srovnávací právo (univerzity ve Štrasburku a Coimbre); advokát; soudce pracovního tribunálu v Ljublaně (1975–1986); předseda sportovního tribunálu (1978–1986); rozhodce rozhodčího soudu pojišťovací společnosti Triglav (1990–1998); předseda burzovní rozhodčí komory (od 1995); rozhodce burzovního rozhodčího tribunálu (od roku 1998); rozhodce Jugoslávské obchodní komory (až do roku 1991) a Slovinské obchodní komory (od roku 1991); rozhodce Mezinárodní obchodní komory v Paříži; soudce odvolacího soudu UEFA (od roku 1988) a FIFA (od roku 2000); předseda Unie sdružení slovinských právníků; člen Asociace mezinárodního práva, Mezinárodního námořního výboru a dalších mezinárodních právních asociací; profesor občanského, obchodního a mezinárodního soukromého práva; děkan právnické fakulty univerzity v Ljublaně; autor četných právních publikací; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Jiří Malenovský

narozen v roce 1950; doktor práv Univerzity Karlovy v Praze (1975); odborný asistent (1974–1990), proděkan (1989–1991) a vedoucí katedry mezinárodního a evropského práva (1990–1992) Masarykovy univerzity v Brně; soudce Ústavního soudu ČSFR (1992); velvyslanec ČR při Radě Evropy (1993–1998); předseda Výboru delegátů ministrů Rady Evropy (1995); vrchní ředitel na ministerstvu zahraničních věcí (1998–2000); předseda české a slovenské sekce Asociace mezinárodního práva (1999–2001); soudce Ústavního soudu (2000–2004); člen Legislativní rady (1998–2000); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (od roku 2000); profesor v oboru mezinárodního práva veřejného na Masarykově univerzitě v Brně (2001); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Ján Klučka

narozen v roce 1951; doktor práv univerzity v Bratislavě (1974); profesor v oboru mezinárodního práva na univerzitě v Košicích (od roku 1975); soudce Ústavního soudu (1993); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (1994); člen Benátské komise (1994); předseda Slovenské společnosti pro mezinárodní právo (2002); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Uno Lõhmus

narozen v roce 1952; doktorát v oboru právo v roce 1986; člen advokátní komory (1977–1998); hostující profesor v oboru trestního práva na Univerzitě v Tartu; soudce Evropského soudu pro lidská práva (1994–1998); předseda Nejvyššího soudu Estonska (1998–2004); člen právní komise pro Ústavu; konzultant redakčního výboru pro trestní zákon; člen redakční pracovní skupiny pro trestní řád; autor několika publikací o lidských právech a ústavním právu; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Egils Levits

narozen v roce 1955; držitel diplomu v oboru právo a politické vědy univerzity v Hamburku; vědecký spolupracovník na právnické fakultě univerzity v Kielu; poradce lotyšského parlamentu pro otázky mezinárodního práva, ústavního práva a legislativní reformy; velvyslanec Lotyšska v Německu a Švýcarsku (1992–1993), v Rakousku, Švýcarsku a Maďarsku (1994–1995); místopředseda vlády a ministr spravedlnosti, pověřený řízením ministerstva zahraničních věcí (1993–1994); smírčí soudce Smírčího a rozhodčího soudu OBSE (od roku 1997); člen Stálého rozhodčího soudu (od roku 2001); v roce 1995 zvolen soudcem Evropského soudu pro lidská práva, znovu zvolen v roce 1998 a 2001; četné publikace v oblasti ústavního práva a správního práva, legislativní reformy a práva Společenství; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Aindrias Ó Caoimh

narozen v roce 1950; bakalář v oboru občanského práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom vyššího studia evropského práva (University College Dublin, 1977); barrister u irské advokátní komory (1972–1999); docent evropského práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994–1999); zástupce irské vlády v četných věcech před Soudním dvorem Evropských společenství (od roku 1999); soudce High Court v Irsku (od roku 1999); Benchler (doyen) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); náměstek předsedy Irské společnosti evropského práva; člen Asociace mezinárodního práva (irská sekce); syn Andrease O'Keeffeho (Aindrias Ó Caoimh), soudce Soudního dvora (1974–1985); soudce Soudního dvora od 14. října 2004.

Roger Grass

narozen v roce 1948; diplom obdržel na Institutu politických studií v Paříži a po vysokoškolských studiích veřejného práva; náměstek státního zástupce u Tribunal de grande instance ve Versailles; vrchní rada u Soudního dvora; generální tajemník vrchního státního zastupitelství Cour d'appel v Paříži; kancelář ministra spravedlnosti; referendář předsedy Soudního dvora; vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora od 10. února 1994.

2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2005

V roce 2005 se složení Soudního dvora nezměnilo.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna do 6. října 2005

Pan V. Skouris, předseda Soudního dvora
Pan P. Jann, předseda prvního senátu
Pan C. W. A. Timmermans, předseda druhého senátu
Pan A. Rosas, předseda třetího senátu
Pan L. A. Geelhoed, první generální advokát
Paní R. Silva de Lapuerta, předsedkyně pátého senátu
Pan K. Lenaerts, předseda čtvrtého senátu
Pan A. Borg Barthet, předseda šestého senátu
Pan F. G. Jacobs, generální advokát
Pan C. Gulmann, soudce
Pan A. M. La Pergola, soudce
Pan J.-P. Puissochet, soudce
Pan P. Léger, generální advokát
Pan D. Ruiz-Jarabo Colomer, generální advokát
Pan R. Schintgen, soudce
Paní N. Colneric, soudkyně
Pan S. von Bahr, soudce
Pan A. Tizzano, generální advokát
Pan J. N. Cunha Rodrigues, soudce
Paní C. Stix-Hackl, generální advokátka
Paní J. Kokott, generální advokátka
Pan L. M. Poiares P. Maduro, generální advokát
Pan K. Schiemann, soudce
Pan J. Makarczyk, soudce
Pan P. Küris, soudce
Pan E. Juhász, soudce
Pan G. Arestis, soudce
Pan M. Ilešič, soudce
Pan J. Malenovský, soudce
Pan J. Klučka, soudce
Pan U. Löhmus, soudce
Pan E. Levits, soudce
Pan A. Ó Caoimh, soudce

Pan R. Grass, vedoucí soudní kanceláře

od 7. října do 31. prosince 2005

Pan V. Skouris, předseda Soudního dvora
Pan P. Jann, předseda prvního senátu
Pan C. W. A. Timmermans, předseda druhého senátu
Pan A. Rosas, předseda třetího senátu
Paní C. Stix-Hackl, první generální advokátka
Pan K. Schiemann, předseda čtvrtého senátu
Pan J. Makarczyk, předseda pátého senátu
Pan J. Malenovský, předseda šestého senátu
Pan F. G. Jacobs, generální advokát
Pan C. Gulmann, soudce
Pan A. M. La Pergola, soudce
Pan J.-P. Puissochet, soudce
Pan P. Léger, generální advokát
Pan D. Ruiz-Jarabo Colomer, generální advokát
Pan R. Schintgen, soudce
Paní N. Colneric, soudkyně
Pan S. von Bahr, soudce
Pan A. Tizzano, generální advokát
Pan J. N. Cunha Rodrigues, soudce
Pan L. A. Geelhoed, generální advokát
Paní R. Silva de Lapuerta, soudkyně
Pan K. Lenaerts, soudce
Paní J. Kokott, generální advokátka
Pan L. M. Poiares P. Maduro, generální advokát
Pan P. Küris, soudce
Pan E. Juhász, soudce
Pan G. Arestis, soudce
Pan A. Borg Barthet, soudce
Pan M. Ilešič, soudce
Pan J. Klučka, soudce
Pan U. Löhmus, soudce
Pan E. Levits, soudce
Pan A. Ó Caoimh, soudce

Pan R. Grass, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Soudního dvora

Pilotti Massimo, soudce (1952–1958), předseda od 1952 do 1958
Serrarens Petrus, Josephus, Servatius, soudce (1952–1958)
Riese Otto, soudce (1952–1963)
Delvaux Louis, soudce (1952–1967)
Rueff Jacques, soudce (1952–1959 a 1960–1962)
Hammes Charles Léon, soudce (1952–1967), předseda od 1964 do 1967
Van Kleffens Adrianus, soudce (1952–1958)
Lagrange Maurice, generální advokát (1952–1964)
Roemer Karl, generální advokát (1953–1973)
Rossi Rino, soudce (1958–1964)
Donner Andreas Matthias, soudce (1958–1979), předseda od 1958 do 1964
Catalano Nicola, soudce (1958–1962)
Trabucchi Alberto, soudce (1962–1972), poté generální advokát (1973–1976)
Lecourt Robert, soudce (1962–1976), předseda od 1967 do 1976
Strauss Walter, soudce (1963–1970)
Monaco Riccardo, soudce (1964–1976)
Gand Joseph, generální advokát (1964–1970)
Mertens de Wilmars Josse J., soudce (1967–1984), předseda od 1980 do 1984
Pescatore Pierre, soudce (1967–1985)
Kutscher Hans, soudce (1970–1980), předseda od 1976 do 1980
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generální advokát (1970–1972)
Mayras Henri, generální advokát (1972–1981)
O'Dalaigh Cearbhall, soudce (1973–1974)
Sørensen Max, soudce (1973–1979)
Mackenzie Stuart Alexander J., soudce (1973–1988), předseda od 1984 do 1988
Warner Jean-Pierre, generální advokát (1973–1981)
Reischl Gerhard, generální advokát (1973–1981)
O'Keeffe Aindrias, soudce (1975–1985)
Capotorti Francesco, soudce (1976), poté generální advokát (1976–1982)
Bosco Giacinto, soudce (1976–1988)
Touffait Adolphe, soudce (1976–1982)
Koopmans Thyman, soudce (1979–1990)
Due Ole, soudce (1979–1994), předseda od 1988 do 1994
Everling Ulrich, soudce (1980–1988)
Chloros Alexandros, soudce (1981–1982)
Slynn Sir Gordon, generální advokát (1981–1988), poté soudce (1988–1992)
Rozès Simone, generální advokátka (1981–1984)
VerLoren van Themaat Pieter, generální advokát (1981–1986)
Grévisse Fernand, soudce (1981–1982 a 1988–1994)
Bahlmann Kai, soudce (1982–1988)
Mancini G. Federico, generální advokát (1982–1988), poté soudce (1988–1999)
Galmot Yves, soudce (1982–1988)
Kakouris Constantinos, soudce (1983–1997)
Lenz Carl Otto, generální advokát (1984–1997)

Darmon Marco, generální advokát (1984–1994)
Joliet René, soudce (1984–1995)
O'Higgins Thomas Francis, soudce (1985–1991)
Schockweiler Fernand, soudce (1985–1996)
Mischo Jean, generální advokát (1986–1991 a 1997–2003)
De Carvalho Moithinho de Almeida José Carlos, soudce (1986–2000)
Da Cruz Vilaça José Luis, generální advokát (1986–1988)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, soudce (1986–2003), předseda od 1994 do 2003
Diez de Velasco Manuel, soudce (1988–1994)
Zuleeg Manfred, soudce (1988–1994)
Van Gerven Walter, generální advokát (1988–1994)
Tesauro Giuseppe, generální advokát (1988–1998)
Kapteyn Paul Joan George, soudce (1990–2000)
Murray John L., soudce (1991–1999)
Edward David Alexander Ogilvy, soudce (1992–2004)
Cosmas Georges, generální advokát (1994–2000)
Hirsch Günter, soudce (1994–2000)
Elmer Michael Bendik, generální advokát (1994–1997)
Ragnemalm Hans, soudce (1995–2000)
Sevón Leif, soudce (1995–2002)
Fennelly Nial, generální advokát (1995–2000)
Wathelet Melchior, soudce (1995–2003)
Ioannou Krateros, soudce (1997–1999)
Alber Siegbert, generální advokát (1997–2003)
Saggio Antonio, generální advokát (1998–2000)
O'Kelly Macken Fidelma, soudkyně (1999–2004)

— Předsedové

Pilotti Massimo (1952–1958)
Donner Andreas Matthias (1958–1964)
Hammes Charles Léon (1964–1967)
Lecourt Robert (1967–1976)
Kutscher Hans (1976–1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980–1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984–1988)
Due Ole (1988–1994)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos (1994–2003)

— Vedoucí soudní kanceláře

Van Houtte Albert (1953–1982)
Heim Paul (1982–1988)
Giraud Jean-Guy (1988–1994)

Kapitola II

Soud prvního stupně Evropských společenství

A – Činnost Soudu prvního stupně v roce 2005

Autor: předseda Bo Vesterdorf

Rok 2005 zůstane pro Soud prvního stupně rokem, ve kterém došlo k významnému vývoji objemu a formy jeho soudní agendy.

Soudní statistiky pro rok 2005 především ukazují velmi citelný nárůst počtu vyřízených věcí. V roce 2005 totiž Soud prvního stupně ukončil 610 věcí, což představuje nárůst o 69 % ve vztahu k předcházejícímu roku, v jehož průběhu bylo vyřízeno 361 věcí. Tento velký vzestup je třeba relativizovat, neboť 117 věcí ukončených Soudem v průběhu roku 2005 bylo ukončeno z důvodu postoupení Soudu po veřejnou službu Evropské unie. Nicméně nárůst počtu vyřízených věcí zůstává ve vztahu k roku 2004 značný (37 %), i když se toto postoupení nezohlední. Lze si všimnout, že jako v předcházejících letech velká většina (a sice 83 %) věcí vyřízených v roce 2005 byla projednána senátem o třech soudcích. Deset procent těchto věcí bylo ukončeno senátem o pěti soudcích a v 1 % případů Soud rozhodoval samosoudcem. Soud krom toho v roce 2005 vydal své první rozsudky ve velkém senátu (složeném z jedenácti soudců) v šesti věcech týkajících se žalob na náhradu škody mířících proti Společenství (část III).

Tento velmi citelný nárůst počtu vyřízených věcí, který byl dán z velké míry příchodem deseti nových soudců v roce 2004, byl provázen snížením počtu věcí zapsaných do rejstříku v průběhu roku 2005. Tento počet totiž činí 469 oproti 536 v roce 2004, což představuje snížení o 12 %. Toto snížení je však třeba relativizovat vzhledem k tomu, že v průběhu roku 2004 bylo 21 věcí postoupeno Soudním dvorem z důvodu přenosu pravomocí umožňujícího Soudu rozhodovat o přímých žalobách podaných členskými státy. Počet věcí zapsaných v tomto roce do rejstříku se ve skutečnosti vrátil na úroveň porovnatelnou s rokem 2003 (466 věcí). Krom toho se stabilizoval objem soudní agendy v oblasti ochranných známek Společenství, jelikož v roce 2005 bylo zahájeno 98 věcí (oproti 110 v roce 2004), což nicméně představuje, stejně jako v minulém roce, přibližně 20 % z počtu zahájených věcí. Naproti tomu počet věcí v oblasti veřejné služby dále narůstal jak v absolutním vyjádření (151 věcí oproti 146 v roce 2004), tak i ve vyjádření relativním (32 % oproti 27 % v předcházejícím roce).

Na konci roku 2005 počet projednávaných věcí činí 1 033, což představuje snížení o 141 věcí, a sice o 12 % ve vztahu k předcházejícímu roku. Po postoupení 117 věcí Soudu pro veřejnou službu Evropské unie projednává Soud prvního stupně 152 věcí týkajících se veřejné služby, což odpovídá o něco více než roční činnosti soudu v této oblasti.

Ačkoliv tedy soudní statistiky pro rok 2005 vykazují velmi povzbudivý tok věcí, průměrná délka trvání řízení se nicméně v průběhu roku 2005 dosti citelně zvýšila, neboť mimo soudní agendu týkající se veřejné služby a duševního vlastnictví činí 25,6 měsíců (oproti 22,6 měsícům v roce 2004).

Statistiky za tento rok je rovněž třeba analyzovat s vědomím toho, že vytvoření Soudu pro veřejnou službu Evropské unie již od příštího roku citelně ovlivní objem a profil veškeré soudní agendy Soudu, a umožní mu tak zaměřit se bezprostředněji na některé oblasti hospodářských sporů. Soud pro veřejnou službu Evropské unie představuje první soudní

komoru příslušnou rozhodovat v prvním stupni v určitých kategoriích věcí, jak to umožňuje ode dne vstupu v platnost Niceské smlouvy článek 225a ES. Všechny sedm nových soudců tohoto Soudu připojeného k Soudu prvního stupně složilo přísahu dne 5. října 2005. Dne 2. prosince 2005 předseda Soudního dvora konstatoval, že Soud pro veřejnou službu byl řádně zřízen. Toto rozhodnutí bylo zveřejněno dne 12. prosince 2005 v *Úředním věstníku Evropské unie*¹. V důsledku toho bylo dne 15. prosince 2005 na základě rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. listopadu 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie² 117 věcí původně zahájených u Soudu prvního stupně, ve kterých písemná část řízení ještě nebyla k tomuto datu ukončena, postoupeno usneseními Soudu pro veřejnou službu.

Zřízení Soudu pro veřejnou službu rovněž vedlo Soud ke změně jeho jednacího řádu tak, aby do něj byla zanesena ustanovení týkající se kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím nového soudu³. Tato změna jednacího řádu mimoto umožnila jednak přizpůsobit ustanovení týkající se právní pomoci s ohledem na ustanovení směrnice Rady 2003/8/ES ze dne 27. ledna 2003 o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech⁴, a jednak vyjasnit dosah nebo přizpůsobit další ustanovení jednacího řádu, zejména zvýšením pružnosti zrychleného řízení stanoveného v článku 76a řádu. Pokud jde o toto posledně uvedené ustanovení, lze si povšimnout, že v průběhu roku 2005 bylo podáno dvanáct žádostí o zrychlené řízení a v šesti věcech bylo těmto žádostem vyhověno. Mimo vyškrtnutí věci ukončil Soud ostatně v průběhu roku 2005 prostřednictvím tohoto řízení tři věci⁵. Zrychlené řízení opět dokázalo svoji účinnost, neboť každá z těchto věcí byla vyřízena v době, která nepřesáhla sedm měsíců⁶.

Kromě zásadní změny, kterou představuje připojení k Soudu první ze soudních komor předpokládaných Niceskou smlouvou dne 6. října 2005, uzavřel Soud prvního stupně další důležitou stránku své historie. Hans Jung totiž opustil svou funkci vedoucího soudní kanceláře, kterou zastával od zřízení tohoto Soudu v roce 1989. Slavnostní zasedání, které bylo uspořádáno k jeho odchodu, bylo příležitostí uctít jeho neocenitelný přínos pro zřízení a poté pro další vývoj Soudu. Bylo rovněž příležitostí přijmout složení přísahy jeho nástupce Emmanuela Coulona.

Konečně, o hlavních směrech v judikatuře je pojednáno v následujících částech, které se týkají nejprve některých obecných aspektů řízení (I) a dále pak soudní agendy v oblasti přezkumu legality (II), náhrady škody (III) a předběžných opatření (IV).

¹ Úř. věst. L 325, s. 1.

² Úř. věst. L 333, s. 7.

³ Změna jednacího řádu Soudu prvního stupně přijatá dne 12. října 2005 (Úř. věst. L 298, s. 1).

⁴ Úř. věst. L 26, s. 41; Zvl. vyd. 19/06, s. 90.

⁵ Usnesení Soudu ze dne 10. ledna 2005, Španělsko v. Komise, T-209/04; rozsudky Soudu ze dne 21. září 2005, EDP v. Komise, T-87/05, a ze dne 23. listopadu 2005, Spojené království v. Komise, T-178/05, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁶ Tamtéž.

I. *Procesní aspekty*

a) *Vedlejší účastenství*

Článek 40 čtvrtý pododstavec Statutu Soudního dvora, použitelný na řízení před Soudem, stanoví, že návrhová žádání obsažená v návrhu na vstoupení vedlejšího účastníka do řízení se omezí na podporu návrhových žádání jedné ze stran sporu. Krom toho podle čl. 116 odst. 3 jednacího řádu Soudu musí vedlejší účastník přijmout stav řízení takový, jaký je v době jeho vstupu do něj. Tato dvě ustanovení, jejichž uplatňování není jednoduché, byla předmětem bohaté judikatury⁷, kterou doplnily dva rozsudky vydané v tomto roce.

Jednak ve věci **VKI v. Komise** vedlejší účastníci řízení vznesli argumenty, které nebyly dovolávány Komisí, tj. účastníkem řízení, kterého vedlejší účastníci podporovali, a které by způsobily, pokud by byly uznány za opodstatněné, zrušení napadeného rozhodnutí, to znamená opačný výsledek, než ke kterému směřovala návrhová žádání Komise⁸. Soud z toho odvodil, že tyto argumenty mění rámec sporu a jsou na základě této skutečnosti nepřipustné.

Dále pak ve věci **Regione autonoma della Sardegna v. Komise** někteří účastníci řízení, kteří vstoupili do řízení jako vedlejší účastníci na podporu žalobce, vznesli důvody, kterých se žalobce nedovolával⁹. Komise zpochybňovala přípustnost těchto důvodů a obecně tvrdila, že vedlejší účastníci nemají právo dovolávat se jiných důvodů, než které uplatňuje hlavní účastník řízení, kterého podporují. Ve svém rozsudku Soud nicméně rozhodl, že tito účastníci řízení mají právo uplatňovat vlastní důvody „za předpokladu, že podporují návrhová žádání jednoho z hlavních účastníků řízení a úplně se neliší od návrhů, které jsou základem sporu mezi žalobcem a žalovanou, což by mělo za následek změnu předmětu tohoto sporu“. V tomto případě některé z důvodů vedlejších účastníků, ačkoliv se lišily od důvodů vznesených žalobcem, souvisely s předmětem sporu, a mohly být tedy dovolávány před Soudem.

b) *Přezkum důvodu veřejného pořádku z úřední povinnosti*

V průběhu roku 2005 Soud uplatňoval zásady týkající se přezkumu důvodů veřejného pořádku z úřední povinnosti poměrně tradičním způsobem.

Ve věci **Freistaat Thüringen v. Komise** tak nesprávné skutkové zjištění, kterého se dopustila Komise, vedlo Soud k uplatnění i bez návrhu žalobního důvodu vyplývajícího z nedo-

⁷ Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 23. února 1961, *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. Vysoký úřad*, 30/59, Recueil, s. 3, 37, a rozsudek Soudu ze dne 3. dubna 2003, *Royal Philips Electronics v. Komise*, T-119/02, Recueil, s. II-1433, body 203 a 212.

⁸ Rozsudek Soudu ze dne 13. dubna 2005, *Verein für Konsumenteninformation v. Komise*, T-2/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

⁹ Rozsudek Soudu ze dne 15. června 2005, *Regione autonoma della Sardegna v. Komise*, T-171/02, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

statku odůvodnění¹⁰. Stejně tak ve věci **Suproco v. Komise** Soud z úřední povinnosti přezkoumal nedostatky odůvodnění rozhodnutí Komise, kterým se zamítá poskytnutí odchylky, pokud jde o některá pravidla původu použitelná na cukr z Nizozemských Antil¹¹. Konečně ve věci **CIS v. Komise** Soud rovněž přezkoumal z úřední povinnosti nedostatky odůvodnění rozhodnutí ohledně zrušení pomoci z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), neboť toto rozhodnutí se nevyjadřovalo k jednotlivým skutkovým okolnostem a argumentům zásadním pro to, aby bylo možno posoudit jeho legalitu ve vztahu k žalobním důvodům vzneseným žalobkyní¹².

Krom toho v rozsudku **Corsica Ferries France v. Komise** Soud rozhodl, že porušení práv obhajoby nepředstavuje porušení podstatných formálních náležitostí, a nesmí tedy být projednáváno z úřední povinnosti, a potvrdil tak judikaturu již citovanou ve výroční zprávě z roku 2004¹³. Ve stejném smyslu se Soud ve svém rozsudku **Common Market Fertilizers v. Komise** odmítl zabývat z úřední povinnosti námitkou protiprávnosti směřující proti ustanovení vycházejícímu z celních předpisů vzhledem k tomu, že se nezakládala na nedostatku pravomoci původce napadeného aktu¹⁴.

c) *Vyřazení písemností ze spisu*

Ve věci **Gollnisch a další v. Parlament** žalobci předložili Soudu stanovisko právní služby Parlamentu vyhotovené pro předsednictvo tohoto orgánu. Parlament navrhl vyřazení této písemnosti ze spisu. Tento návrh poskytl Soudu příležitost tím, že vyhověl návrhu Parlamentu potvrdit judikaturu, kterou lze napříště považovat za ustálenou, podle níž připustit, aby takovéto vnitřní dokumenty mohly být předkládány ve sporu před Soudem jinými osobami než službami, na jejichž žádost byly vyhotoveny, a to bez povolení dotčeného orgánu nebo rozhodnutí soudu, je v rozporu s veřejným zájmem, který vyžaduje, aby orgány mohly využívat stanovisek své právní služby, která byla vydána zcela nezávisle¹⁵.

¹⁰ Rozsudek Soudu ze dne 19. října 2005, Freistaat Thüringen v. Komise, T-318/00, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹¹ Rozsudek Soudu ze dne 22. září 2005, Suproco v. Komise, T-101/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹² Rozsudek Soudu ze dne 22. června 2005, CIS v. Komise, T-102/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹³ Rozsudek Soudu ze dne 15. června 2005, Corsica Ferries France v. Komise, T-349/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, opírající se o rozsudek Soudu ze dne 8. července 2004, JFE Engineering v. Komise, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00 (probíhají řízení o kasačním opravném prostředku C-403/04 P a C-405/04 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 425.

¹⁴ Rozsudek Soudu ze dne 27. září 2005, Common Market Fertilizers v. Komise, T-134/03 a T-135/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-443/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁵ Usnesení Soudu ze dne 10. ledna 2005, Gollnisch a další v. Parlament, T-357/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, opírající se o usnesení Soudního dvora ze dne 23. října 2002, Rakousko v. Rada, C-445/00, Recueil, s. I-9151, bod 12, a o rozsudek Soudu ze dne 8. listopadu 2000, Ghignone a další v. Rada, T-44/97, RecueilFP, s. I-A-223 a II-1023, bod 48.

Naproti tomu ve věci **Entorn v. Komise** Soud zamítl návrh na vyřazení ze spisu prohlášení učiněných třetí stranou před úředníky Koordinační jednotky pro boj proti podvodům (UCLAF)¹⁶. Podle Soudu žalobkyně totiž podala věrohodné vysvětlení skutečnosti, že mohla tento dokument získat, aniž se dopustila protiprávního jednání, které by mohlo bránit tomu, aby se tohoto dokumentu mohla dovolávat v rámci řízení před Soudem.

II. *Soudní agenda v oblasti přezkumu legality*

V této části budou uvedena nejdůležitější rozhodnutí vydaná k žalobám na neplatnost podaným na základě článku 230 ES¹⁷. Je třeba zdůraznit, že tento výběr je nezbytně částečně subjektivní a že na základě této skutečnosti některé záležitosti, kterými se Soud zabýval v průběhu roku 2005, nebudou předmětem samostatného rozboru v této zprávě navzdory tomu, že některá z těchto vydaných rozhodnutí přinesla upřesnění judikatury. Jedná se o rozhodnutí vydaná ohledně EFRR¹⁸, Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF)¹⁹, Evropského sociálního fondu (ESF)²⁰, pravidel upravujících použití určitých příjmových položek Parlamentu²¹, jakož i rozhodnutí vydaná v oblastech rybolovu²², přípravků na ochranu rostlin²³, veřejných zakázek²⁴, obchodních ochranných opatření²⁵, životního prostředí²⁶, jakož i sblížování právních předpisů v této oblasti²⁷.

¹⁶ Rozsudek Soudu ze dne 18. ledna 2005, Entorn v. Komise, T-141/01 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-162/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁷ Nepřímo budou moci být rovněž zmíněny některé rozsudky (a usnesení) vydané v rámci žalob na náhradu škody. S přihlédnutím k podmínce založení odpovědnosti Společenství za protiprávní akt spočívající v protiprávnosti dotčeného chování, se tyto rozsudky (a usnesení) totiž někdy rovněž týkají legality aktů přijatých orgány Společenství.

¹⁸ Rozsudky Soudu ze dne 18. října 2005, Regione Siciliana v. Komise, T-60/03, a ze dne 31. května 2005, Comune di Napoli v. Komise, T-272/02, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁹ Rozsudek Entorn v. Komise, poznámka 16 výše.

²⁰ Rozsudek Soudu ze dne 30. června 2005, Branco v. Komise, T-347/03, a usnesení Soudu ze dne 13. října 2005, Fintecna v. Komise, T-249/02, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

²¹ Usnesení Gollnisch a další v. Parlament, poznámka 15 výše.

²² Usnesení Španělsko v. Komise, poznámka 5 výše, a rozsudek Soudu ze dne 19. října 2005, Cofradía de pescadores de „San Pedro“ de Bermeo a další v. Rada, T-415/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

²³ Rozsudek Soudu ze dne 28. června 2005, Industrias Químicas del Vallés v. Komise, T-158/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-326/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

²⁴ Viz například rozsudek Soudu ze dne 6. července 2005, TQ3 Travel Solutions Belgium v. Komise, T-148/04, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

²⁵ Rozsudky Soudu ze dne 17. března 2005, Eurocoton v. Rada, T-192/98; Ettlin Gesellschaft für Spinnerei und Weberei a další v. Rada, T-195/98, a Philips v. Rada, T-177/00, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

²⁶ Rozsudek Spojené království v. Komise, poznámka 5 výše.

²⁷ Rozsudek Soudu ze dne 5. října 2005, Land Oberösterreich v. Komise, T-366/03 a T-235/04 (probíhají řízení o kasačním opravném prostředku C-439/05 P a C-454/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

A. Přípustnost žalob podaných na základě článku 230 ES

Stejně jako v roce 2004 měl Soud v roce 2005 příležitost přezkoumat, ať z úřední povinnosti, nebo na návrh účastníka řízení, podmínky přípustnosti žalob na neplatnost²⁸.

1. Akty, proti kterým lze podat žalobu

Kromě uplatňování ustálené judikatury, podle níž pouze akty s právně závaznými účinky mohou být předmětem žaloby²⁹, byl tento rok příležitostí zabývat se méně běžnou otázkou vztahů mezi žalobami na neplatnost a spory ze smluv. Ve věci **Helm Düngemittel v. Komise** tak Soud potvrdil, že akty přijaté orgány, které jsou součástí čistě smluvního rámce, od kterého jsou neoddělitelné, nepatří z důvodu své povahy mezi akty uvedené v článku 249 ES, proti kterým lze podat žalobu na neplatnost³⁰. Soud, opíraje se v projednávaném případě o smluvní povahu vztahu mezi žalobcem a Komisí, zamítl jako nepřipustnou žalobu na neplatnost směřující proti aktu neoddělitelnému od tohoto vztahu a odmítl re kvalifikovat žalobu na návrh podaný podle článku 238 ES (který dává pravomoc soudům Společenství rozhodovat na základě rozhodčí doložky obsažené ve smlouvě uzavřené Společenstvím).

2. Lhůta pro podání žaloby

Podle čl. 230 pátého pododstavce ES žaloby na neplatnost musí být podány ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení příslušného aktu, ode dne jeho oznámení navrhovateli nebo ode dne, kdy se o něm navrhovatel dozvěděl. Podle ustálené judikatury má kritérium data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl, jako počátek lhůty k podání žaloby podpůrnou povahu vzhledem k datu vyhlášení aktu nebo jeho oznámení. Krom toho, pokud se akt nevyhlašuje nebo neoznamuje, lhůta k podání žaloby může začít běžet až od okamžiku, kdy se dotýčná třetí osoba o obsahu a důvodech dotčeného aktu dozvěděla, tak, aby mohla využít svého práva podat žalobu. Nicméně přísluší tomu, kdo se dozvěděl o existenci aktu, jenž se ho dotýká, aby si v přiměřené lhůtě vyžádal jeho úplné znění.

²⁸ Pro přezkum z úřední povinnosti viz například rozsudky Soudu ze dne 14. dubna 2005, *Sniace v. Komise*, T-88/01 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-260/05 P); *Land Oberösterreich v. Komise*, poznámka 27 výše, a ze dne 25. října 2005, *Fardoom a Reinard v. Komise*, T-43/04, a usnesení Soudu ze dne 7. září 2005, *Krahl v. Komise*, T-358/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

²⁹ Viz například usnesení Soudu ze dne 16. listopadu 2005, *Deutsche Post a Securicor Omega Express v. Komise*, T-343/03, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, a rozsudek ze dne 15. prosince 2005, *Infront WM v. Komise*, T-33/01, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí. K nemožnosti podat žalobu proti přípravnému aktu viz rovněž usnesení Soudu ze dne 22. července 2005, *Polyelectrolyte Producers Group v. Rada a Komise*, T-376/04 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-368/05 P), dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

³⁰ Usnesení Soudu ze dne 9. června 2005, *Helm Düngemittel v. Komise*, T-265/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

Soud proto mohl rozhodnout, že skutečnost, že žalobce požadoval sdělení rozhodnutí týkajícího se vyloučení uznatelných výdajů na základě programu realizovaného v rámci EFRR, a to více než čtyři měsíce poté, co se o něm dozvěděl, představuje překročení přiměřené lhůty ve smyslu výše uvedené judikatury³¹.

Věc **Olsen v. Komise**³² umožnila Soudu poskytnout důležité upřesnění k použití těchto zásad na spory v oblasti státních podpor³³. V této věci žalobkyně napadla rozhodnutí, kterým Komise schválila státní podporu vyplacenou španělskému soutěžiteli. Její žaloba byla podána o něco víc než šest měsíců po doručení rozhodnutí Španělskému království, které bylo jediným adresátem napadeného rozhodnutí. Jelikož žalobkyně nebyla adresátem napadeného rozhodnutí, Soud ve svém rozsudku rozhodl, že se u ní neuplatní kritérium oznámení aktu. Pokud jde dále o otázku, zda se v projednávaném případě uplatní kritérium vyhlášení nebo kritérium data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl, Soud připomíná ustálenou judikaturu, podle níž, pokud jde o akty, které se podle ustálené praxe dotýkáho orgánu zveřejňují v *Úředním věstníku Evropské unie*, kritérium data, kdy se žalobce o aktu dozvěděl, se v takovém případě neuplatní, a že lhůta k podání žaloby počíná běžet od data zveřejnění³⁴.

Ve věci státních podpor se přitom rozhodnutí, ve kterých Komise po předběžném posouzení určí, že oznámené opatření nevyvolává pochybnosti o své slučitelnosti se společným trhem, a ve kterých rozhodne, že toto opatření je se společným trhem slučitelné, zveřejňují v *Úředním věstníku Evropské unie* ve formě souhrnného sdělení³⁵. Krom toho podle nedávno zavedené, ale ustálené praxe Komise toto souhrnné sdělení obsahuje odkaz na internetovou stránku Generálního sekretariátu Komise a zmiňuje, že úplné znění předmětného rozhodnutí neobsahující důvěrné údaje je na této stránce dostupné v závazném jazykovém znění či zněních. V důsledku toho Soud rozhodl, že skutečnost, že Komise třetím osobám poskytuje úplný přístup ke znění rozhodnutí umístěného na své internetové stránce ve spojení se zveřejněním souhrnného sdělení v *Úředním věstníku Evropské unie*, které umožňuje dotčeným osobám zjistit existenci předmětného rozhodnutí a které je seznamuje s možností přístupu přes internet, je třeba považovat za vyhlášení ve smyslu čl. 230 pátého pododstavce ES. V projednávaném případě se žalobkyně tedy mohla legitimně domnívat, že napadené rozhodnutí bude vyhlášeno v *Úředním věstníku Evropské unie*. Jelikož její žaloba byla podána dokonce před tímto vyhlášením, byla prohlášena za přípustnou.

³¹ Usnesení Soudu ze dne 27. května 2005, COBB v. Komise, T-485/04, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

³² Rozsudek Soudu ze dne 15. června 2005, Olsen v. Komise, T-17/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-320/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

³³ Toto upřesnění bylo zopakováno ve třech usneseních Soudu ze dne 15. června 2005, SIMSA a další v. Komise, T-98/04, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 19. září 2005, Air Bourbon v. Komise, T-321/04, a ze dne 21. listopadu 2005, Tramarin v. Komise, T-426/04, dosud nezveřejněných ve Sbírce rozhodnutí.

³⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. března 1998, Německo v. Rada, C-122/95, Recueil, s. I-973, bod 39.

³⁵ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88 Smlouvy o ES] (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339).

3. Zájem na podání žaloby

Zájem na podání žaloby musí být posuzován ke dni, kdy je žaloba podána³⁶. Soud nicméně ve věci **First Data v. Komise** rozhodl, že v zájmu řádného výkonu spravedlnosti nemůže toto hledisko týkající se okamžiku posouzení přípustnosti žaloby zabránit Soudu, aby konstatoval, že se o žalobě nerozhodne v případě, že žalobce, který původně měl zájem na podání žaloby, ztratil veškerý osobní zájem na zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu události, ke které došlo po podání uvedené žaloby³⁷. V projednávaném případě žalobkyně napadly rozhodnutí, kterým Komise na základě článku 81 ES nebránila některým pravidlům upravujícím členství v systému bankovních karet. Tato pravidla byla po podání žaloby zrušena, takže Soud rozhodl, že zájem žalobkyň na podání žaloby, pokud vůbec existoval, zanikl.

Skutečnosti v této věci, stejně jako ve čtyřech dalších věcech ukončených v roce 2005, Soudu rovněž umožnily uplatnit zásadu, podle níž zájem na podání žaloby nemůže být hodnocen v závislosti na budoucí a hypotetické události. Zejména, jestliže se zájem, kterého se žalobkyně dovolává, týká budoucí právní situace, žalobkyně musí prokázat, že zásah do této situace je již od nynějška jistý³⁸.

Ve třech usneseních ze dne 10. března 2005 tak Soud uplatnil tyto zásady, aby z důvodu nedostatku zájmu na podání žaloby prohlásil za nepřipustné několik žalob podaných italskými podniky proti rozhodnutí Komise prohlašujícímu určitá opatření přijatá ve prospěch podniků na území Benátek a Chioggia za neslučitelná se společným trhem³⁹. Posuzuje z úřední povinnosti nepřipustnost z důvodu nedostatku podmínek řízení, Soud konstatoval nedostatek zájmu na podání žaloby, když se opřel především o rozhodnutí Italské republiky nepožadovat navrácení podpor žalobkyněmi. Žalobkyně se totiž při prokazování svého právního zájmu na podání žaloby omezily na to, že se dovolávaly okolností, jež jsou budoucí a nejisté, a sice případu, ve kterém by Komise dospěla k posouzení odlišnému od posouzení Italské republiky a uložila by jí přistoupit k navrácení předmětných podpor žalujícími podniky.

Tudíž zaprvé, žalující podniky neodůvodnily vzniklý a trvající zájem na zrušení napadeného rozhodnutí, jelikož pouze budoucí a nejisté vydání rozhodnutí Komise, zpochybňujícího prováděcí rozhodnutí Italské republiky, by mohlo ovlivnit jejich právní situaci. Ostatně i kdyby tento případ nastal, žalující podniky by tím ještě nebyly zbaveny veškeré účinné soudní ochrany vzhledem k možnosti napadnout u vnitrostátního soudu případná rozhodnutí příslušných vnitrostátních orgánů ukládající jim navrácení předmětných podpor. Zadruhé, pokud jde o argumenty žalobkyň týkající se budoucích účinků napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž prohlašuje předmětné režimy podpor za neslučitelné se společ-

³⁶ Rozsudek Soudu ze dne 30. dubna 1998, *Cityflyer Express v. Komise*, T-16/96, Recueil, s. II-757, bod 30.

³⁷ Usnesení Soudu ze dne 17. října 2005, *First Data a další v. Komise*, T-28/02, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

³⁸ Rozsudek Soudu ze dne 17. září 1992, *NBV a NVB v. Komise*, T-138/89, Recueil, s. II-2181, bod 33.

³⁹ Usnesení Soudu ze dne 10. března 2005, *Gruppo ormezzatori del porto di Venezia a další v. Komise*, T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-245/00 až T-248/00, T-250/00, T-252/00, T-256/00 až T-259/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, T-275/00, T-276/00, T-281/00, T-287/00 a T-296/00, dosud nezveřejněná ve Sbírce rozhodnutí; *Sagar v. Komise*, T-269/00, a *Gardena Hotels a Comitato Venezia Vuole Vivere v. Komise*, T-288/00, nezveřejněná ve Sbírce rozhodnutí. Viz rovněž usnesení Soudu ze dne 20. září 2005, *Makro Cash & Carry Nederland v. Komise*, T-258/99, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

ným trhem, a brání tak jejich používání v budoucnosti, Soud připomíná, že potenciální příjemci režimu podpor nemohou být pouze z důvodu této své vlastnosti považováni za osobně dotčené rozhodnutím Komise, kterým se konstatuje neslučitelnost tohoto režimu se společným trhem⁴⁰. Dovolávání se případného právního zájmu na podání žaloby pouze z tohoto důvodu by tudíž bylo v každém případě nerelevantní pro účely posouzení přípustnosti těchto žalob.

Dalším uplatněním judikatury týkající se zájmu na podání žaloby Soud v rozsudku **Sniace v. Komise** ze dne 14. dubna 2005, rovněž vydaným v oblasti státních podpor, prohlásil za nepřipustnou žalobu podanou Sniace, kterou tento podnik napadl rozhodnutí Komise prohlašující podporu přijatou tímto podnikem za slučitelnou se společným trhem⁴¹. Společnost Sniace zamýšlela napadnout kvalifikaci státní podpory učiněnou v rozhodnutí, která podle ní nepříznivě zasahovala do jejího právního postavení zejména z důvodu rizika žalob a určitých dopadů na její vztahy s úvěrovou institucí, která jí poskytla podporu. Soud zamítá žalobu z důvodu nedostatku zájmu na jejím podání, opíraje se o výše uvedenou judikaturu, podle které, pokud se tento zájem, jehož se žalobce dovolává, týká budoucí právní situace, musí žalobce dokázat, že zásah do této situace je již jistý⁴². V projednávaném případě žalobkyně v první řadě nijak neprokázala, že jí dovolávané riziko žalob je vzniklé a trvající, a dále ani to, že kvalifikace státní podpory v tomto případě může v budoucnosti zakládat povinnost oznámit veškerá opatření přijatá touto úvěrovou institucí v její prospěch, a konečně ani to, že újma vyplývající podle žalobkyně ze správního řízení může mít spojitost s kvalifikací státní podpory obsaženou v napadeném rozhodnutí.

4. Aktivní legitimace

Článek 230 čtvrtý pododstavec ES stanoví, že „[k]aždá fyzická nebo právnická osoba může [...] podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají“.

a) Bezprostřední dotčení

V několika věcech týkajících se nařízení Parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o statutu a financování politických stran na evropské úrovni⁴³ Soud rozhodl, že poslanci jednající sami za sebe (a nikoliv za stranu, ke které patří) nejsou bezprostředně dotčeni nařízením určujícím podmínky financování politických stran zejména proto, že hospodářské důsledky tohoto nařízení se netýkají jejich právního postavení, ale pouze

⁴⁰ Viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 2. února 1988, Van der Kooy a další v. Komise, 67/85, 68/85 a 70/85, Recueil, s. 219, bod 15, rozsudek Soudu ze dne 22. listopadu 2001, Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie v. Komise, T-9/98, Recueil, s. II-3367, bod 77.

⁴¹ Rozsudek Soudu ze dne 14. dubna 2005, Sniace v. Komise, T-141/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

⁴² Rozsudek NBV a NVB v. Komise, poznámka 38 výše, bod 33.

⁴³ Úř. věst. L 297, s. 1.

jejich faktického postavení⁴⁴. Naopak ve dvou z těchto věcí měl Soud za to, že dotčené nařízení, které tvoří statut politické strany na evropské úrovni, se bezprostředně dotýká určitých politických uskupení. Jednak totiž vytvoření zvýhodněného právního postavení, kterého požívá část politických uskupení, zatímco ostatní nikoliv, může ovlivnit rovnost příležitostí mezi politickými stranami. Dále pak rozhodnutí o financování politických stran přijatá podle kritérií určených sporným nařízením vyplývají z přesně stanovené pravomoci příslušného orgánu. Tato rozhodnutí tedy mají čistě automatický charakter, který vyplývá pouze z napadeného nařízení bez použití jakýchkoliv zprostředkujících předpisů⁴⁵.

Krom toho v rozsudku **Regione Siciliana v. Komise** Soud upřesnil určité podrobnosti kritéria bezprostředního dotčení, jsou-li přijímána rozhodnutí týkající se poskytnutí pomoci z EFRR⁴⁶. Tento rozsudek znamená určitý posun ve vztahu k předcházejícím rozhodnutím vydaným v mírně odlišných souvislostech⁴⁷. V této věci žalobkyně zpochybňovala rozhodnutí o zrušení podpory poskytnuté Italské republice a poté vyplacené žalobkyni za účelem výstavby přehrady. Komise tvrdila, že toto rozhodnutí se žalobkyně bezprostředně nedotýkalo, jelikož členské státy představují clonu mezi Komisí a příjemci pomoci. Soud nicméně zamítl tuto námitku nepřípustnosti, když uplatňuje judikaturu, ze které vyplývá, že aby měl akt bezprostřední dopad na jednotlivce, kterému není určen, musí zakládat přímé právní účinky na právní postavení dotčené osoby a jeho uplatnění musí být čistě automatické povahy a musí vyplývat výlučně ze samotné právní úpravy Společenství s vyloučením dalších zprostředkujících předpisů⁴⁸.

Pokud jde jednak o změnu právního postavení žalobkyně, Soud rozhodl, že účinkem napadeného rozhodnutí byla změna jejího majetkového postavení, neboť byla připravena o zůstatek pomoci nevyplacený Komisí a byla povinna vrátit částky vyplacené jako zálohy. Pokud jde dále o kritérium automatické použitelnosti napadeného rozhodnutí, Soud uvedl, že napadené rozhodnutí samo o sobě mechanicky vůči žalobkyni založilo své právní účinky, to znamená na základě samotné právní úpravy Společenství a aniž by vnitrostátní orgány měly jakoukoli posuzovací pravomoc, co se týče jejich povinnosti vykonat toto rozhodnutí. Při této příležitosti Soud nepřijal argumenty, podle kterých vnitrostátní orgány mohou teoreticky rozhodnout, že zprostí žalobkyni finančních důsledků, kterými ji napadené rozhodnutí bezprostředně zatížilo. Vnitrostátní rozhodnutí tohoto charakteru by se totiž podle práva Společenství použití napadeného rozhodnutí nedotklo a jeho účinkem by bylo pouze navrácení žalobkyně do situace, ve které se nacházela před přijetím napadeného rozhodnutí, což by způsobilo druhou změnu právního postavení žalobkyně, které již bylo změněno, poprvé a automaticky, napadeným rozhodnutím.

⁴⁴ Usnesení Soudu ze dne 11. července 2005, *Bonde a další v. Parlament a Rada*, T-13/04, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; *Bonino a další v. Parlament a Rada*, T-40/04; a *Front national a další v. Parlament a Rada*, T-17/04 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-338/05 P), dosud nezveřejněná ve Sbírce rozhodnutí.

⁴⁵ Usnesení *Bonino a další v. Parlament a Rada*, poznámka 44 výše, a *Front national a další v. Parlament a Rada*, poznámka 44 výše.

⁴⁶ Rozsudek *Regione Siciliana v. Komise*, poznámka 18 výše.

⁴⁷ Usnesení Soudu ze dne 6. června 2002, *SLIM Sicilia v. Komise*, T-105/01, Recueil, s. II-2697, a ze dne 8. července 2004, *Regione Siciliana v. Komise*, T-341/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-417/04 P), dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁴⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1998, *Dreyfus v. Komise*, C-386/96 P, Recueil, s. I-2309, bod 43.

b) *Osobní dotčení*

Použitím zásad vyplývajících z ustálené judikatury měl Soud zejména za to, že aktem napadeným ve své žalobě nebyli osobně dotčeni: nezařazení poslanci Evropského parlamentu, pokud jde o změnu podmínek použití příjmových položek, které se uplatní na politické skupiny a nezařazené poslance⁴⁹; výrobci banánů, pokud jde o dvě nařízení, kterými se stanoví určité dovozní podmínky těchto výrobků do Společenství⁵⁰; výrobci italských vín a sdružení, která je sdružují, pokud jde o nařízení, kterým se mění režim tradičních výrazů⁵¹; italské hospodářské subjekty v odvětví cukru, pokud jde o nařízení, kterým se stanoví odvozená intervenční cena bílého cukru⁵², a majitelka lesnického hospodářství, pokud jde o rozhodnutí, kterým se schvaluje programový dokument rozvoje venkova v Rakouské republice⁵³.

Věc **Sniace v. Komise**, která umožnila Soudu opětovně upřesnit podmínky použití čl. 230 čtvrtého pododstavce ES v oblasti státních podpor, vyžaduje rozvést⁵⁴. V této věci Sniace napadla rozhodnutí Komise, kterým Komise rozhodla o slučitelnosti několika opatření ve prospěch rakouské společnosti Lenzing Lyocell se společným trhem. Soud vynesl bez návrhu otázku aktivní legitimace žalobkyně, pokud jde o toto rozhodnutí, a konkrétně o otázku jejího osobního dotčení ve vztahu ke kritériím identifikovaným Soudním dvorem poprvé v rozsudku COFAZ a další v. Komise⁵⁵. Podle těchto kritérií se v oblasti státních podpor uznávají za osobně dotčené rozhodnutím Komise, kterým se uzavírá řízení zahájené podle čl. 88 odst. 2 ES týkající se individuální podpory, kromě podniku, který je příjemcem podpory, i podniky konkurující posledně uvedenému, které hrály aktivní úlohu v rámci takového řízení, pokud jejich postavení na trhu bylo podstatně dotčeno opatřením o podpoře, které bylo předmětem napadeného rozhodnutí. O tento případ se však v projednávané věci nejednalo. Jednak žalobkyně hrála v rámci správního řízení pouze malou úlohu, zejména jelikož nepředložila žádnou stížnost nebo vyjádření výrazně ovlivňující průběh řízení, a jednak analýza fyzikálních vlastností, ceny a výrobního postupu výrobků prodávaných žalobkyní a Lenzing Lyocell neumožnila Soudu dospět k závěru, že mezi nimi existoval přímý konkurenční vztah a žalobkyně ostatně ani neprokázala, že sporným rozhodnutím mohlo být podstatně dotčeno její postavení na trhu.

V jiném kontextu Soud v rozsudku **Infront WM v. Komise**⁵⁶ rozhodl, že žalobkyně jako držitelka výhradních televizních vysílacích práv k události považované Spojeným králov-

⁴⁹ Usnesení Gollnisch a další v. Parlament, poznámka 15 výše.

⁵⁰ Rozsudek Soudu ze dne 3. února 2005, Comafica a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, T-139/01, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

⁵¹ Usnesení Soudu ze dne 28. června 2005, FederDoc a další v. Komise, T-170/04, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁵² Usnesení Soudu ze dne 28. června 2005, Eridania Sadam a další v. Komise, T-386/04, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁵³ Usnesení Soudu ze dne 28. února 2005, von Pezold v. Komise, T-108/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁵⁴ Rozsudek Sniace v. Komise, poznámka 28 výše.

⁵⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. ledna 1986, COFAZ a další v. Komise, 169/84, Recueil, s. 391, bod 25.

⁵⁶ Rozsudek Infront WM v. Komise, poznámka 29 výše.

stvím za událost národního zájmu ve smyslu směrnice 89/552/EHS⁵⁷ byla osobně dotčena rozhodnutím Komise vztahujícím opatření přijaté Spojeným královstvím na subjekty televizního vysílání se sídlem v jiném členském státě, jelikož toto rozhodnutí bylo povahy omezující volné nakládání s právy, která žalobkyně nabyla dříve.

B. Pravidla hospodářské soutěže použitelná na podniky

Tento rok Soud vydal jedenáct rozsudků rozhodujících o hmotněprávních pravidlech zakazujících protisoutěžní dohody, opět hlavně ve věcech kartelových dohod⁵⁸. Tento vysoký počet je v kontrastu s jediným rozsudkem týkajícím se použití článku 82 ES⁵⁹ a se třemi rozsudky rozhodujícími o hmotněprávních otázkách týkajících se kontroly spojování podniků⁶⁰.

1. Působnost soutěžních pravidel

V rozsudku **Piau v. Komise** Soud opět upřesňuje, že soutěžní pravidla se mohou za jistých okolností použít na oblast sportu⁶¹. V této věci Komise zamítla z důvodu nedostatku významu pro Společenství stížnost žalobce týkající se nařízení Mezinárodní federace fotbalových asociací (FIFA) upravujícího činnost agentů hráčů. Ve svém rozsudku má Soud za to, že fotbalové kluby a národní asociace, které je sdružují, jsou podniky, respektive sdruženími podniků, ve smyslu soutěžního práva Společenství, takže FIFA, která sdružuje národní asociace, představuje rovněž sdružení podniků ve smyslu článku 81 ES. Tento předpoklad umožňuje Soudu rozhodnout, že nařízení upravující činnost agentů hráčů představuje rozhodnutí sdružení podniků. Předmětem této činnosti je totiž pravidelně a za odměnu zprostředkovávat kontakt mezi hráčem a klubem za účelem uzavření pracovní smlouvy nebo mezi dvěma kluby za účelem uzavření smlouvy o přestupu. Jedná se tedy o hospodářskou činnost poskytování služeb, na kterou se nevztahuje sportovní specifická, jak byla definována judikaturou.

⁵⁷ Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání (Úř. věst. L 298, s. 23; Zvl. vyd. 06/01, s. 224), v platném znění.

⁵⁸ Rozsudky Soudu ze dne 26. ledna 2005, Piau v. Komise, T-193/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-171/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 15. června 2005, Tokai Carbon a další v. Komise, T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-328/05 P), nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 18. července 2005, Scandinavian Airlines System v. Komise, T-241/01; ze dne 27. července 2005, Brasserie nationale a další v. Komise, T-49/02 až T-51/02; ze dne 15. září 2005, DaimlerChrysler v. Komise, T-325/01; ze dne 25. října 2005, Groupe Danone v. Komise, T-38/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-3/06 P); ze dne 29. listopadu 2005, Britannia Alloys & Chemicals v. Komise, T-33/02; SNCZ v. Komise, T-52/02; Union Pigments v. Komise, T-62/02; Heubach v. Komise, T-64/02, a ze dne 6. prosince 2005, Brouwerij Haacht v. Komise, T-48/02, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁵⁹ Rozsudek Piau v. Komise, poznámka 58 výše.

⁶⁰ Rozsudky EDP v. Komise, poznámka 5 výše; ze dne 14. prosince 2005, Honeywell v. Komise, T-209/01, a General Electric v. Komise, T-210/01, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁶¹ Rozsudek Piau v. Komise, poznámka 58 výše.

2. Řízení k postihu protisoutěžních praktik

V rozsudku **Sumitomo Chemical a další v. Komise** Soud rozhodl, že uplynutí pětileté promlčecí doby stanovené právní úpravou Společenství pro sankcionování protiprávního jednání proti článkům 81 ES a 82 ES nebrání tomu, aby Komise určila, že došlo k protiprávnímu jednání, aniž by po uplynutí této lhůty uložila pokutu⁶². Soud upřesnil, že nepoužití promlčení na pouhé určení, že došlo k protiprávnímu jednání, nebrání zaprvé ani zásada právní jistoty, zadruhé ani společné právní zásady členských států a zatřetí ani presumpce nevin. Naproti tomu Soud rovněž rozhodl, že aby Komise mohla legálně určit, že došlo k promlčenému protiprávnímu jednání, je ještě třeba, aby mohla odůvodnit „oprávněný zájem“⁶³. V projednávaném případě však Komise otázku existence takového zájmu nepřezkoumala, což odůvodnilo zrušení rozhodnutí v rozsahu, v němž se týkalo žalobkyň.

3. Přínos v oblasti článku 81 ES

a) Použití čl. 81 odst. 1 ES

Rozhodnutím ze dne 10. října 2001 Komise Evropských společenství konstatovala, že DaimlerChrysler sama nebo prostřednictvím svých belgických a španělských dceřiných společností porušila pravidla Společenství v oblasti hospodářské soutěže tím, že se svými distributory v Německu, Belgii a Španělsku uzavřela dohody týkající se maloobchodu s osobními automobily značky Mercedes-Benz. V rozsudku, který byl vydán na základě žaloby DaimlerChrysler, Soud potvrdil, že tento podnik se prostřednictvím své belgické dceřiné společnosti skutečně účastnil se svými belgickými autorizovanými prodejci kartelové dohody spočívající v „opatřeních proti prodeji za sníženou cenu“, ale naopak nesouhlasil s analýzou Komise týkající se německého a španělského trhu⁶⁴.

Na německém trhu bylo žalobkyni zejména vytýkáno, že dávala instrukce svým obchodním zástupcům jednak, aby prodávali nová vozidla v nejvyšší možné míře zákazníkům ze svého smluvního území, a vyhnuli se tak vnitřní hospodářské soutěži, a jednak, aby u objednávky nových vozidel od zákazníků z jiného smluvního území požadovali zaplacení zálohy ve výši 15 % z ceny vozidla. Soud ve svém rozsudku připomněl, že zatímco Smlouva o ES zakazuje koordinovaná protisoutěžní chování dvou nebo více podniků, jednostranné chování výrobce tomuto zákazu nepodléhá. Soud rozhodl, že DaimlerChrysler jednala v projednávaném případě jednostranně. Komise tak nesprávně usoudila, že němečtí obchodní zástupci, kterým DaimlerChrysler dávala instrukce, nesli hospodářské riziko dostatečné k tomu, aby je odlišovalo jako nezávislé hospodářské subjekty; Tito zástupci musejí být ve

⁶² Rozsudek Soudu ze dne 6. října 2005, Sumitomo Chemical a další v. Komise, T-22/02 a T-23/02, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí. Viz v rozhodné době z hlediska skutkového stavu článek 1 nařízení Rady (EHS) č. 2988/74 ze dne 26. listopadu 1974 o promlčení v záležitostech stíhání a výkonu práva v oblasti dopravy a hospodářské soutěže v Evropském hospodářském společenství (Úř. věst. L 319, s. 1; Zvl. vyd. 07/01, s. 61). Viz napříště článek 25 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).

⁶³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. března 1983, GVL v. Komise, 7/82, Recueil, s. 483.

⁶⁴ Rozsudek DaimlerChrysler v. Komise, poznámka 58 výše.

skutečnosti postavení naroveň zaměstnancům DaimlerChrysler a považování za začleněné do tohoto podniku, se kterým tak tvoří hospodářskou jednotku.

Pokud jde o španělský trh, DaimlerChrysler bylo vytýkáno, že svým autorizovaným prodejcem zakázala dodávat osobní automobily leasingovým společností, které ještě nemají konkrétního zákazníka, čímž jim znemožnila vytvořit zásoby a rychle dodat vozidlo. Soud nicméně konstatoval, že španělské právní předpisy ukládají všem leasingovým společnostem, aby měly již v okamžiku zakoupení vozidla nalezeného nájemce pro účely smlouvy o finančním pronájmu, nezávisle na ustanoveních sporné smlouvy o autorizovaném prodeji. Z toho vyplývá, že již v důsledku působení těchto právních předpisů se společnosti mimo skupinu Mercedes-Benz nacházejí ve stejné situaci jako společnosti, které patří do této skupiny, takže omezení dodávek leasingovým společností ve Španělsku nepředstavují omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.

b) *Použití čl. 81 odst. 3 ES*

Ve výše zmíněné věci **Piau v. Komise**⁶⁵ Komise usoudila, že závazný charakter licence uložené dotčeným nařízením FIFA může být odůvodněn podle čl. 81 odst. 3 ES. Ve svém rozsudku Soud uvedl, že požadavek licence pro výkon profese agenta hráčů je překážkou přístupu k této hospodářské činnosti a ovlivňuje fungování hospodářské soutěže, takže může tedy být připuštěn pouze pokud jsou splněny podmínky uvedené v čl. 81 odst. 3 ES. V projednávaném případě Soud přitom rozhodl, že se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že shledala, že na omezení, která vyplývají ze závazného charakteru licence, by se mohlo vztahovat takové vynětí. Okolnosti, které odůvodnily zásah FIFA, byly totiž zaprvé potřeba profesionalizace a bezúhonnosti činnosti agenta hráčů, aby chránila hráče, zadruhé skutečnost, že hospodářská soutěž není systémem licence vyloučena, zatřetí téměř úplná nepřítomnost vnitrostátních právních předpisů a začtvrté nedostatek kolektivní organizace agentů hráčů.

c) *Pokuty*

V průběhu roku 2005 vydal Soud deset rozsudků týkajících se legality nebo vhodnosti pokut uložených za porušení článku 81 ES⁶⁶. Podstatná část rozsudků vydaných v těchto věcech uplatňuje zásady, které jsou nyní již dobře zavedené. Tato část zprávy se tedy zaměří pouze na nejvýznamnější aspekty, které se v tomto roce opět týkají hlavně použití pokut o metodě stanovování pokut (dále jen „pokyny”)⁶⁷. Rovněž je možno si povšimnout

⁶⁵ Rozsudek Piau v. Komise, poznámka 58 výše.

⁶⁶ Rozsudky Tokai Carbon a další v. Komise, poznámka 58 výše; Scandinavian Airlines System v. Komise, poznámka 58 výše; Brasserie nationale a další v. Komise, poznámka 58 výše; DaimlerChrysler v. Komise, poznámka 58 výše; Groupe Danone v. Komise, poznámka 58 výše; Britannia Alloys & Chemicals v. Komise, poznámka 58 výše; SNCZ v. Komise, poznámka 58 výše; Union Pigments v. Komise, poznámka 58 výše; Heubach v. Komise, poznámka 58 výše, a Brouwerij Haacht v. Komise, poznámka 58 výše.

⁶⁷ Pokyny o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESÚO (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3).

citelného nárůstu soudní agendy týkající se podmínek, za kterých může být Komise povinná vrátit, po zrušení nebo změně pokuty, úroky z prodlení ze zaplacené pokuty nebo výdaje za bankovní záruku vynaložené za účelem vyhnutí se okamžité platbě pokuty⁶⁸.

— Pokyny

V roce 2005, stejně jako v předcházejících letech, Soud upřesnil podmínky použití několika pravidel pro stanovování pokut obsažených v pokynech. Soud se vyjádřil zvláště ke kritériím umožňujícím Komisi zaprvé posoudit závažnost protiprávního jednání, zadruhé uplatnit diferencované zacházení na spoluúčastníky protiprávního jednání a zatřetí posoudit existenci přitěžujících nebo polehčujících okolností.

K závažnosti

Podle bodu 1 A pokynů je při hodnocení závažnosti protiprávního jednání třeba brát v úvahu jeho povahu, skutečný dopad na trh, pokud jej lze měřit, a velikost relevantního zeměpisného trhu.

Pokud jde o první kritérium, a to povahu protiprávního jednání, Soud měl několik příležitostí zdůraznit jeho důležitost ve vztahu ke kritériím skutečného dopadu a velikosti trhu. Soud tak ve věci **Groupe Danone v. Komise** rozhodl, že dohody či jednání ve vzájemné shodě, jejichž předmětem je zejména stanovení cen a rozdělení zákazníků, mohou podle pokynů již na základě své povahy vést ke kvalifikaci jako „velmi závažná“ protiprávní jednání, aniž by bylo nutné taková chování charakterizovat zvlášť pomocí dopadu či zeměpisného rozsahu⁶⁹.

Pokud jde o druhé kritérium, a sice dopad kartelové dohody, Soud rozhodl, rovněž ve věci **Groupe Danone v. Komise**, že i částečné provedení dohody mající protisoutěžní cíl stačí k vyloučení možného závěru o neexistenci dopadu uvedené dohody na trh⁷⁰. Krom toho podle rozhodnutí Soudu stále v téže věci, nezávisle na zeměpisném rozsahu protiprávního jednání a na poměru, které dotyčné prodeje představují ve vztahu k prodejům skutečným v celé Evropské unii, je absolutní hodnota těchto prodejů rovněž relevantním ukazatelem závažnosti protiprávního jednání, neboť věrně odráží hospodářský význam transakcí, které mají být protiprávním jednáním vyloučeny z běžné hospodářské soutěže⁷¹. Konečně ve věci **Scandinavian Airlines System v. Komise** Soud rozhodl, že poněvadž pro účely posouzení závažnosti protiprávního jednání se skutečný dopad protiprávního jednání na trh smí vzít v úvahu pouze tehdy, když jej lze měřit, v případě globální dohody

⁶⁸ Rozsudek Soudu ze dne 21. dubna 2005, *Holcim (Deutschland) v. Komise*, T-28/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-282/05 P), a usnesení Soudu ze dne 4. května 2005, *Holcim (France) v. Komise*, T-86/03, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; usnesení Soudu ze dne 20. června 2005, *Cementir – Cementerie del Tirreno v. Komise*, T-138/04, a rozsudek Soudu ze dne 14. prosince 2005, *Greencore Group v. Komise*, T-135/02, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

⁶⁹ Rozsudek *Groupe Danone v. Komise*, poznámka 58 výše. Viz v tomto smyslu rovněž rozsudek *Scandinavian Airlines System v. Komise*, poznámka 58 výše.

⁷⁰ Rozsudek *Groupe Danone v. Komise*, poznámka 58 výše.

⁷¹ Tamtéž.

směřující k odstranění potenciální hospodářské soutěže, jejíž skutečný účinek je již pojmově obtížně měřitelný, Komise nebyla povinna přesně prokázat skutečný dopad kartelové dohody na trh a kvantifikovat jej, ale mohla se omezit na odhady pravděpodobnosti takového účinku⁷².

K diferencovanému zacházení

Posouzení závažnosti protiprávního jednání podle pokynů spočívá v paušálním přístupu v tom smyslu, že základní částka pokuty je v zásadě nezávislá na obratu dotčeného podniku. Bod 1 A nicméně opravňuje Komisi, aby použila diferencované zacházení na podniky, které se účastnily protiprávního jednání tak, že je rozdělí do několika kategorií odpovídajících různým výchozím částkám. Otázka výběru obratu vhodného pro diferencované zacházení mezi podniky již zavdala podnět k judikatuře, kterou v roce 2005 upřesnily tři věci zdůrazňující velký prostor pro uvážení Komise v tomto ohledu.

Zprv ve věci „**Speciální grafity**“ se Komise rozhodla, že rozdělí podniky v závislosti na jejich světovém obratu pro každý z výrobků dotčených sankcionovaným protiprávním jednáním, v projednávaném případě určením cen bez rozdělení trhů⁷³. Žalobkyně napadly tuto volbu a tvrdily zejména, že Komise měla zohlednit jejich obrat v Evropském hospodářském prostoru (EHP) jako ve věci „Lyzín“⁷⁴. Ve svém rozsudku Soud nicméně schválil přístup Komise s poukazem na to, že přístup založený na světovém obratu sice může být vhodný v případě globální kartelové dohody o rozdělení trhů (viz věc „Uhlíkové elektrody“⁷⁵), avšak ještě to neznamená, že takový přístup musí být vyloučen v případě neexistence rozdělení trhů. Zohlednění celkového obratu na dotčených trzích (a nikoliv obratu z veškerých výrobků podniku) přitom představovalo v projednávaném případě vhodnou metodu. Pokud jde o dovolávané srovnání s věcí „Lyzín“, Soud uvádí, že diferencované zacházení se v této věci zakládalo na celkovém obratu uskutečněném podniky ze všech jejich činností, zatímco v projednávaném případě Komise použila světové obraty uskutečněné prodejem dotčeného výrobku.

Zadruhé Soud ve svém rozsudku **SNCZ v. Komise** rozhodl, že Komise se nedopustila zjevně nesprávného posouzení tím, že pro účely diferencovaného zacházení zohlednila podíl na trhu a dotčený obrat na dotčeném trhu, neboť celkový obrat dotčených podniků představoval pouze neúplný pohled na skutečnost⁷⁶.

Zatřetí, prostor pro uvážení při volbě vhodného obratu byl Komisi přiznán obzvláště obecným způsobem v rozsudku **Scandinavian Airlines System v. Komise**, poněvadž Soud

⁷² Rozsudek *Scandinavian Airlines System v. Komise*, poznámka 58 výše.

⁷³ Rozsudek *Tokai Carbon a další v. Komise*, poznámka 58 výše.

⁷⁴ Viz zejména rozsudky Soudu ze dne 9. července 2003, *Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise*, T-224/00 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-397/03 P), Recueil, s. II-2597.

⁷⁵ Rozsudek Soudu ze dne 29. dubna 2004, *Tokai Carbon a další v. Komise*, T-236/01, T-239/01, T-244/01, T-246/01, T-251/01 a T-252/01 (probíhají řízení o kasačním opravném prostředku C-289/04 P, C-301/04 P, C-307/04 P a C-308/04 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

⁷⁶ Rozsudek *SNCZ v. Komise*, poznámka 58 výše.

v něm z judikatury odvodil, že pro účely stanovení výše pokuty má Komise „právo zohlednit obrat podle své volby, pokud se tato volba nejeví jako neopodstatněná v závislosti na okolnostech projednávaného případu“⁷⁷. V projednávaném případě nemohlo být konstatováno zjevně nesprávné posouzení, pokud jde o volbu Komise, která zohlednila jak celkový obrat sankcionovaných podniků, tak jejich obrat uskutečněný na relevantním trhu.

K přitěžujícím okolnostem

V průběhu roku 2005 se Soud vyjádřil k přitěžujícím okolnostem spojeným s existencí pohrůzek odvetnými opatřeními za účelem rozšíření kartelové dohody, opakovaným protiprávním jednáním a vedoucí úlohou sankcionovaného podniku.

Podle bodu 2 čtvrté odrážky pokynů mohou přitěžující okolnosti představovat odvetná opatření proti jiným podnikům s cílem prosadit praktiky, které představují protiprávní jednání. Ve věci **Groupe Danone v. Komise** Soud schválil postoj Komise, podle něhož skutečnost, že určitý podnik, který je stranou kartelové dohody, nutí jinou stranu uvedené kartelové dohody k rozšíření jejího rozsahu, přičemž jí hrozí odvetnými opatřeními v případě, že by odmítla, lze uplatnit jako přitěžující okolnost. Příмым důsledkem takového chování je totiž zhoršení škod způsobených kartelovou dohodou. Podnik, který takový přístup zaujal, musí z tohoto důvodu nést zvláštní odpovědnost⁷⁸. Naproti tomu Komise neprokázala dostačujícím způsobem příčinnou souvislost mezi existencí pohrůzek vyřčených Danone a rozšířením spolupráce mezi tímto podnikem a Interbrew. Soud tedy změnil pokutu tomu odpovídajícím způsobem.

V bodě 2 první odrážce pokynů Komise krom toho uvedla, že zamýšlí zohledňovat opakované protiprávní jednání jako přitěžující okolnost odůvodňující zvýšení základní částky. Stále ve věci **Groupe Danone v. Komise** přitom Komise uvedla přitěžující okolnost vycházející ze skutečnosti, že tento podnik již byl odsouzen dvakrát pro skutkově obdobné protiprávní jednání porušující článek 81 ES, i když žalobkyně tehdy nenesla své současné jméno a obě předcházející protiprávní jednání měla dopad na jiné odvětví⁷⁹. Ve svém rozsudku Soud souhlasil s Komisí a potvrdil, že analýza závažnosti spáchaného protiprávního jednání musí zohledňovat případné opakované protiprávní jednání. Soud v tomto ohledu upřesnil, že pojem opakovaného protiprávního jednání vzhledem k svému cíli nutně nepředpokládá konstatování předchozí peněžní sankce, ale pouze konstatování předchozího protiprávního jednání.

Konečně podle bodu 2 třetí odrážky pokynů Soud snížil ve věci „**Speciální grafity**“ procentní navýšení uložené Komisí společnosti SGL Carbon z důvodu její vedoucí úlohy, neboť tato úloha byla nadhodnocena ve vztahu k úloze ostatních dvou členů kartelové dohody⁸⁰.

⁷⁷ Rozsudek Scandinavian Airlines System v. Komise, poznámka 58 výše.

⁷⁸ Rozsudek Groupe Danone v. Komise, poznámka 58 výše.

⁷⁹ Rozsudek Groupe Danone v. Komise, poznámka 58 výše.

⁸⁰ Rozsudek Tokai Carbon a další v. Komise, poznámka 58 výše.

K polehčujícím okolnostem

Bod 3 pokynů obsahuje demonstrativní výčet polehčujících okolností pro účely snížení základní částky pokuty. Lze si povšimnout, že ve věci **Brasserie nationale a další v. Komise** Soud v podstatě rozhodl, že k okolnosti, která není takové povahy, aby odůvodnila kartelovou dohodu (v projednávaném případě právní nejistota ohledně platnosti určitých smluv), nelze přihlídnout jako k polehčující okolnosti odůvodňující snížení pokuty uložené z důvodu této kartelové dohody⁸¹.

— Maximální výše 10 %

Nařízení č. 17 stanovilo, jak to napříště stanoví čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, že pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání v rozporu s články 81 ES nebo 82 ES nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok. Ačkoliv použití tohoto pravidla obecně nepůsobí mnoho potíží, Soud měl v roce 2005 možnost poskytnout dvě důležitá upřesnění, která se jej týkají.

Jednak ve věci „**Speciální grafity**“ Soud upřesnil podmínky, za nichž se musí uplatnit maximální výše 10 %, je-li protiprávní jednání formálně přičítáno dvěma společnostem, z nichž je jedna dceřinou společností druhé, které se rozdělily před přijetím rozhodnutí ukládajícího pokutu⁸². V takovém případě, rozhodl Soud, jelikož se maximální výše 10 % vztahuje k hospodářskému roku, který předchází datu rozhodnutí, tato maximální výše směřuje k ochraně podniků „proti nadměrné výši pokuty, která by mohla narušit jejich hospodářský základ“. Obrat se tak nevztahuje k období sankcionovaného protiprávního jednání, ale k období blízkému uložení pokuty (hospodářskému roku, který mu předchází). Maximální výše 10 % se tedy musí uplatnit nejdříve na každého odděleného příjemce rozhodnutí a až poté – pouze tehdy, když několik příjemců tvoří „podnik“ ve smyslu hospodářské jednotky odpovědné za protiprávní jednání, a to ještě k datu rozhodnutí – lze maximální výši uplatnit na jejich kumulovaný obrat. Jinými slovy, pokud hospodářská jednotka mezi společnostmi byla před rozhodnutím přerušena, každý příjemce má právo na to, aby na něj byla maximální výše 10 % uplatněna individuálně.

Krom toho ve věci **Britannia Alloys & Chemicals v. Komise** Soud upřesnil podmínky, za kterých se uplatní maximální výše, když podnik, který se dopustil protiprávního jednání, převedl všechny své činnosti před vydáním rozhodnutí sankcionujícího protiprávní jednání⁸³. Podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 musí být maximální výše vypočítána na základě obratu dosaženého v hospodářském roce předcházejícím rozhodnutí o uložení pokuty. Nicméně v projednávaném případě se v okamžiku rozhodnutí žalobkyně stala nevýdělečnou společností a ukončila své činnosti v odvětví zinku. Jelikož tedy její obrat za hospodářský rok předcházející rozhodnutí byl nulový, Soud rozhodl, že nemohl sloužit za základ pro určení maximální výše uvedené v nařízení č. 17. Podle Soudu totiž z cílů systému, do něhož se uvedený čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 začleňuje, a z judikatury vyplývá, že použití maxi-

⁸¹ Rozsudek *Brasserie nationale a další v. Komise*, poznámka 58 výše.

⁸² Rozsudek *Tokai Carbon a další v. Komise*, poznámka 58 výše.

⁸³ Rozsudek *Britannia Alloys & Chemicals v. Komise*, poznámka 58 výše.

mální výše 10 % předpokládá jednak, že Komise má k dispozici obrat za poslední hospodářský rok, který předchází datu přijetí rozhodnutí, a jednak, že se tyto údaje vztahují k úplnému finančnímu roku běžné hospodářské činnosti v období dvanácti měsíců. Komise tedy byla ke stanovení maximální hranice pokuty povinna použít nejaktuálnější obrat za úplný rok hospodářské činnosti. V projednávaném případě Komise tedy právem určila maximální výši ve vztahu k hospodářskému roku, který skončil dne 30. června 1996, a to navzdory skutečnosti, že rozhodnutí Komise sankcionující protiprávní jednání pocházelo z měsíce prosince 2001.

— Sdělení o spolupráci

Také v tomto roce se celá řada věcí týkala použití sdělení o spolupráci z roku 1996, v očekávání prvních věcí týkajících se sdělení z roku 2002⁸⁴.

Aby podniku svědčil nárok na snížení výše pokuty na základě nezpochybnění skutkových zjištění v souladu s bodem D 2 druhou odrážkou sdělení o spolupráci, musí výslovně informovat Komisi o tom, že nemá v úmyslu zpochybňovat věcnou správnost skutkových zjištění poté, co se seznámil s oznámením námitek⁸⁵. Soud byl přiveden k upřesnění těchto zásad ve věci **Groupe Danone v. Komise**, v níž rozhodl, že „prohlášení o nezpochybnění věcné správnosti skutkových zjištění, ke kterému je [...] připojena řada připomínek, jimiž žalobkyně údajně hodlá vyjasnit dosah některých skutkových okolností, ale které ve skutečnosti představují zpochybnění těchto skutkových okolností, nelze považovat za usnadnění úkolu Komise spočívajícího ve zjišťování a potlačování dotčeného protiprávního jednání porušujícího pravidla hospodářské soutěže“⁸⁶. Za takových okolností nemůže podniku příslušet nárok na snížení z důvodu nezpochybnění věcné správnosti skutkových zjištění na základě bodu D 2 druhé odrážky sdělení o spolupráci.

Krom toho ve věci **„Speciální grafty“** Soud Komisi přiznal široký prostor pro uvážení k určení totožnosti „prvního podniku“, který Komisi poskytl „určující skutečnosti“ ve smyslu bodu B písm. b) sdělení o spolupráci, jelikož Soud zamýšlí sankcionovat Komisi pouze v případě „zjevného překročení“⁸⁷.

Nakonec lze poznamenat, že ve věci **Brouwerij Haacht v. Komise** Soud rozhodl, že poskytnutí, i rozhodujících, informací může odůvodnit snížení výše pokuty uložené dotčenému podniku pouze v rozsahu, v němž jdou uvedené informace „nad rámec informací, jejichž poskytnutí může Komise požadovat podle článku 11 nařízení č. 17“⁸⁸. Jelikož v projednávaném případě informace poskytnuté žalobkyní tyto podmínky nesplňovaly, bylo správné, že Komise nesnížila z tohoto důvodu žalobkyni pokutu.

⁸⁴ Sdělení o upuštění od stanovení pokut nebo jejich snížení ve věcech týkajících se kartelových dohod (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4, dále jen „sdělení o spolupráci“), napříště nahrazené sdělením o imunitě vůči uložení pokut a o snížení jejich částky ve věcech týkajících se kartelových dohod (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3).

⁸⁵ Rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, Mayr-Melnhof v. Komise, T-347/94, Recueil, s. II-1751, bod 309.

⁸⁶ Rozsudek Groupe Danone v. Komise, poznámka 58 výše.

⁸⁷ Rozsudek Tokai Carbon a další v. Komise, poznámka 58 výše.

⁸⁸ Rozsudek Brouwerij Haacht v. Komise, poznámka 58 výše.

— Výkon soudního přezkumu v plné jurisdikci

Ve věci pokut Soud rozhoduje s pravomocí soudního přezkumu v plné jurisdikci, což mu umožňuje snížit nebo zvýšit pokuty uložené Komisí. V průběhu roku 2005 Soud vykonal tento přezkum zejména k vyvození důsledků z nesprávného posouzení, kterého se dopustila Komise⁸⁹ nebo k opravě nesprávného posouzení v pořadí použití stadií stanovení pokut upravených v pokynech⁹⁰.

Soud nově poskytl několik upřesnění o případném výkonu svého přezkumu v plné jurisdikci pro zohlednění skutkových okolností, které nastaly po přijetí napadeného rozhodnutí. Ve věci **Scandinavian Airlines System v. Komise** žalobkyně navrhla Soudu, aby snížil pokutu, která jí byla uložena, z důvodu zohlednění chování po vydání rozhodnutí, které podle ní bylo příkladné⁹¹. Ve svém rozsudku Soud nicméně rozhodl, že žalobkyně nemohla z judikatury vyvodit zásadu, podle níž by pokuta uložená podniku mohla být snížena s ohledem na chování po vydání rozhodnutí, které ukládá pokutu. Při této příležitosti Soud upřesnil, že takové snížení, „pokud by bylo možné, by v každém případě mohlo být učiněno soudem Společenství pouze s velkou obezřetností a za velmi zvláštních okolností, zejména z důvodu, že by takový postup mohl být vnímán jako vybízení k protiprávním jednáním se spekulací, že pokuta může být snížena v důsledku změny chování podniku po přijetí rozhodnutí.“

4. Přínos v oblasti článku 82 ES

Ve výše zmíněné věci **Piau v. Komise**⁹² měl Soud za to, že na trhu, kterého se týkají dotčené právní předpisy FIFA, který je trhem poskytování služeb, kde kupujícími jsou hráči a kluby a prodávajícími agenti, může být FIFA považována za jednající na účet fotbalových klubů, jejichž je emanací jako sdružení ve druhém stupni podniků, kterými jsou kluby.

Podle Soudu přitom z důvodu závazného charakteru nařízení FIFA pro národní asociace, které jsou jejími členy, a kluby, které tyto asociace sdružují, mají kluby kolektivní dominantní postavení na trhu poskytování služeb agenty hráčů. V důsledku toho Soud na rozdíl od Komise rozhodl, že FIFA, která je emanací těchto klubů a na trhu jedná jejich prostřednictvím, má dominantní postavení na trhu služeb agentů hráčů, přičemž v tomto ohledu není důležité, že nejedná na trhu přímo jako hospodářský subjekt a že její zásah je normotvornou činností. Naproti tomu podle Soudu Komise právem usoudila, že napadené praktiky nepředstavují zneužití dominantního postavení. Z toho vyplývá, že legalita zamítnutí stížnosti z důvodu nedostatku zájmu Společenství na pokračování v řízení nebyla dotčena zjištěným nesprávným právním posouzením.

⁸⁹ Rozsudky Tokai Carbon a další v. Komise, poznámka 58 výše; a Groupe Danone v. Komise, poznámka 58 výše.

⁹⁰ Rozsudek Groupe Danone v. Komise, poznámka 58 výše.

⁹¹ Rozsudek Scandinavian Airlines System v. Komise, poznámka 58 výše.

⁹² Rozsudek Piau v. Komise, poznámka 58 výše.

5. Přínos v oblasti kontroly spojování podniků

Mezi čtyřmi věcmi týkajícími se použití nařízení č. 4064/89, které je již nyní nahrazeno nařízením č. 139/2004, si tři zasluhují, aby byly zmíněny⁹³.

Zprvé, rozsudek **EDP v. Komise**⁹⁴ přináší důležitá upřesnění ohledně důkazního břemene, je-li zpochybňován dostatečný charakter závazků navržených účastníky spojení, a ohledně posouzení spojení v odvětví neotevřeném hospodářské soutěži.

Soud tak jednak upřesnil, že je na Komisi, aby prokázala, že závazky platně předložené účastníky spojení nezpůsobují, že toto spojení tak, jak je změněno závazky, je slučitelné se společným trhem. Soud však dodal, že skutečnost, že Komise považuje závazky, které byly platně předloženy, za nedostatečné, představuje nesprávné přenesení důkazního břemene pouze tehdy, když Komise zakládá toto posouzení jejich nedostatečnosti nikoli na posouzení těchto závazků založeném na objektivních a ověřitelných kritériích, ale spíše na úsudku, že účastníci neposkytli dostatečné důkazy, aby Komisi umožnili provést posouzení věci samé. Komise má nadto právo zamítnout nezavazující závazky, neboť tímto nepřenáší důkazní břemeno na účastníky, ale popírá určitý a změřitelný charakter, který závazky musejí vykazovat.

Krom toho Soud upřesnil, že v odvětví nepodléhajícím hospodářské soutěži „představuje monopol absolutní dominantní postavení, které z tohoto důvodu nemůže být posíleno“ na dotčeném trhu, takže žádná účinná hospodářská soutěž nemůže být spojením narušena. V uvedeném případě *Energias de Portugal (EDP)*, původní portugalská energetická společnost, a *Eni SpA*, italská energetická společnost, měly společně nabýt společnost *Gás de Portugal (GDP)*, původní portugalskou plynárenskou společnost. Toto spojení by mělo účinky zejména na některých trzích se zemním plynem. Tyto trhy přitom měly být otevřeny hospodářské soutěži do 1. července 2004 pro všechny zákazníky mimo domácnosti a do 1. července 2007 pro ostatní zákazníky. Členské státy se nicméně za určitých okolností mohly od některých povinností odchýlit a zpozdít se v uplatňování směrnice, přičemž Portugalsko právě takovouto výjimku využilo až do roku 2007. Soud se domníval, že když Komise založila zákaz spojení na posílení dominantních postavení, v jehož důsledku by došlo k významnému narušení hospodářské soutěže na trzích se zemním plynem neotevřených hospodářské soutěži na základě výjimky, nezohlednila účinky, a tedy rozsah této výjimky.

Nicméně toto pochybení je omezeno pouze na trhy se zemním plynem. Posouzení Komise týkající se situace na trzích s elektřinou v Portugalsku, rovněž dotčených spojením, tím tedy nejsou ovlivněna. V tomto ohledu se Soud domníval, že se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení, když měla za to, že spojení by způsobilo, že by důležitý potenciální soutěžitel EDP (a sice GDP) zmizel ze všech trhů s elektřinou, a že závazky dotčených

⁹³ Nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989 o kontrole spojování podniků [Úř. věst. L 395, s. 1, opravy v Úř. věst. 1990, L 257, s. 13; Zvl. vyd. 08/01, s. 31, zrušené nařízením (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 24, s. 1; Zvl. vyd. 08/03, s. 40)]. Jediná věc neuvedená v této zprávě se týká rozhodnutí, ve kterém byla použita klasická judikatura ohledně skutečnosti, že jednotlivec nemůže zpochybnit odmítnutí Komise zahájit řízení o nesplnění povinnosti státem (usnesení Soudu ze dne 25. května 2005, *Retecal* a další v. *Komise*, T-443/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí).

⁹⁴ Rozsudek *EDP v. Komise*, poznámka 5 výše.

podniků neumožňovaly vyřešit problémy, které určila. Tento závěr o trzích s elektřinou sám o sobě stačil k odůvodnění rozhodnutí o neslučitelnosti dotčeného spojení se společným trhem, což vedlo Soud k tomu, že ho nezrušil.

Zadruhé, ve věci **General Electric v. Komise** Soud poskytl četná ujasnění ohledně dosahu svého soudního přezkumu s ohledem na rozhodnutí Komise o spojení podniků, jakož i ohledně soutěžního posouzení spojení s konglomerátními účinky v návaznosti na rozsudky vydané Soudem a poté Soudním dvorem ve věci Tetra Laval v. Komise⁹⁵. Soud především zdůraznil zvláštní význam jednak účinného soudního přezkumu, provádí-li Komise analýzu předpokládaného vývoje, ke kterému by na trhu mohlo dojít v návaznosti na plánované spojení, a jednak kvality důkazních materiálů předložených Komisí v případě spojení konglomerátního typu.

Tato věc má svůj původ v rozhodnutí Komise ze dne 3. července 2001, kterým tento orgán prohlásil spojení mezi americkými společnostmi Honeywell International a General Electric Company (GE) za neslučitelné se společným trhem, důsledkem čehož byl zákaz jeho uskutečnění v Evropské unii. Ve svém rozsudku General Electric v. Komise Soud schválil posouzení Komise, podle kterého by toto spojení vytvořilo nebo posílilo dominantní postavení, v důsledku čehož by byla významně narušena účinná hospodářská soutěž na třech trzích, a sice trhu s proudovými motory pro velká regionální letadla, trhu s proudovými motory pro podniková letadla a trhu s malými lodními turbínami na plyn. Soud tak schválil sled úvah Komise, podle kterého by spojení posílilo již existující dominantní postavení žalobkyně na světovém trhu s proudovými motory pro velká regionální letadla. V tomto ohledu je opodstatněné zjištění Komise, že spojení by zákazníky zbavilo výhod plynoucích z hospodářské soutěže, pokud jde o ceny. Krom toho Soud schválil odmítnutí ze strany Komise závazku navrženého účastníky spojení za účelem vyřešení problémů s hospodářskou soutěží vytvořených spojením na tomto trhu. V tomto ohledu Soud upřesnil, že strukturální závazky navržené účastníky mohou být Komisí přijaty pouze tehdy, jestliže může dojít s jistotou k závěru, že je bude možné provést a že nové obchodní struktury, které z něj vzniknou, budou dostatečně funkční a trvalé, aby nemohlo dojít v relativně blízké budoucnosti k vytvoření nebo posílení dominantního postavení nebo k narušení účinné hospodářské soutěže, kterým mají závazky zabránit. Ve stejném smyslu Soud odmítl argumenty GE kritizující posouzení Komise týkající se vytvoření dominantních postavení na trhu s proudovými motory pro podniková letadla a na trhu s malými lodními turbínami na plyn.

Tato zjištění stačí k přijetí závěru, že spojení je neslučitelné se společným trhem. Ve svém rozsudku tudíž Soud nezrušil rozhodnutí i přes některé chyby, kterých se dopustila Komise zejména v rámci své analýzy konglomerátních účinků způsobených spojením.

Soud tak ve svém rozsudku rozhodl, že Komise mohla dojít k závěru, aniž by se dopustila zjevně nesprávného posouzení, že GE měla před spojením dominantní postavení na trhu s proudovými motory pro velká obchodní letadla. Za tímto účelem se Komise mohla plátně domnívat, že GE využívala obchodní sílu dceřiných společností spadajících do její skupiny, zejména společnosti poskytující leasing na letadla, GECAS, aby získala zakázky, které

⁹⁵ Rozsudek General Electric v. Komise, poznámka 60 výše. Viz rovněž rozsudky Soudu ze dne 25. října 2002, Tetra Laval v. Komise, T-5/02, Recueil, s. II-4381, a Soudního dvora ze dne 15. února 2005, Komise v. Tetra Laval, C-12/03 P, Sb. rozh. s. I-987.

by pravděpodobně bez jejich zásahu nezískala. Soud naopak rozhodl, že tři odlišné části rozhodnutí Komise jsou postiženy protiprávnostmi.

V první řadě ta část napadeného rozhodnutí, která se týká posílení již existujícího dominantního postavení GE na trhu s proudovými motory pro velká obchodní letadla vyplývajícího z tohoto vertikálního překrytí není opodstatněná. Soud zvláště konstatoval, že účinky na trhu předvídané Komisí by vyplývaly z určitého budoucího jednání spojené entity, takže bylo věcí Komise předložit přesvědčivé důkazy ohledně jeho pravděpodobnosti. Těmito důkazy mohou být případně hospodářské studie stanovící pravděpodobný vývoj situace na trhu a uvádějící existenci faktorů podněcujících spojenou entitu k tomu, aby se chovala daným způsobem, aniž by tím nicméně byla dotčena volnost dokazování. V uvedeném případě měla Komise k dispozici všechny prvky analýzy nezbytné pro posouzení, v jakém rozsahu by dotčené chování mohlo představovat zneužití dominantního postavení zakázané článkem 82 ES a postižitelné jako takové. Podle Soudu Komise tedy nesprávně nezohlednila odrazující účinek tohoto ustanovení za účelem posouzení pravděpodobnosti dotčeného chování. Analýza Komise je tak postižena právním omylem, který nutně způsobil zjevně nesprávné posouzení.

Soud dále rozhodl, že Komise neprokázala s dostatečným stupněm pravděpodobnosti, že by spojená entita přenesla na trhy, kde působí společnost Honeywell (letecké a neletecké výrobky), praktiky GE na trhu s proudovými motory pro velká obchodní letadla spočívající ve využívání její finanční a obchodní síly vyplývající z její leasingové dceřiné společnosti. V každém případě Komise náležitě neprokázala, že by tyto praktiky za předpokladu, že by byly uskutečněny, pravděpodobně vedly k vytvoření dominantního postavení na jednotlivých relevantních trzích s leteckými a neleteckými výrobky. V důsledku toho se rovněž v tomto ohledu Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení.

Konečně Soud rozhodl, že Komise dostatečně neprokázala, že by spojená entita uskutečňovala spojené prodeje motorů GE a leteckých a neleteckých výrobků společnosti Honeywell. Při neexistenci takových prodejů by pouhá skutečnost, že tato entita má širší řadu výrobků než její soutěžitelé, nestačila k prokázání, že z její strany došlo k vytvoření nebo posílení dominantního postavení na jednotlivých relevantních trzích. V důsledku toho se rovněž v tomto ohledu Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení.

Pokud jde o třetí a poslední rozsudek vydaný v oblasti kontroly spojování podniků, a sice rozsudek **Honeywell International v. Komise**, byl vydán ohledně téhož spojení jako bylo spojení dotčené v rozsudku *General Electric v. Komise*⁹⁶. I když má menší význam než posledně uvedený rozsudek, umožnil nicméně Soudu uplatnit pravidlo, podle kterého, jestliže je výrok rozhodnutí Komise založen na několika bodech odůvodnění, z nichž každý sám o sobě by postačoval k odůvodnění tohoto výroku, je v zásadě namístě zrušit tento akt pouze tehdy, je-li každý z těchto bodů postižen protiprávností. V důsledku toho omyl nebo jiná protiprávnost, která postihuje pouze jediný z bodů odůvodnění, nemůže postačovat k odůvodnění zrušení sporného rozhodnutí, jelikož nemohla mít rozhodující vliv na výrok přijatý orgánem. Použitím tohoto pravidla na žalobu společnosti Honeywell Soud tuto žalobu zamítl z důvodu neexistence účinného žalobního důvodu. Žalobkyně totiž nenapadla všechny body odůvodnění, z nichž každý představuje dostatečný právní a skutkový základ napadeného rozhodnutí. Z toho vyplývá, že i za předpokladu, že by všechny

⁹⁶ Rozsudek *Honeywell v. Komise*, poznámka 60 výše.

žalobní důvody právoplatně vznesené žalobkyní byly opodstatněné, nemohla její žaloba vést ke zrušení napadeného rozhodnutí.

C. Státní podpory

1. Hmotněprávní pravidla

a) *Zakládající znaky*

Žádné rozhodnutí Soudu tento rok významněji neupřesnilo zakládající znaky pojmu státní podpora. Nicméně v několika věcech Soud zrušil rozhodnutí Komise z důvodu nesprávných skutkových zjištění nebo nesprávných posouzení nebo pro nedostatky odůvodnění.

Soud tak ve věci **Freistaat Thüringen v. Komise** konstatoval několik nedostatků odůvodnění a několik skutkových pochybení, kterých se dopustila Komise při svém přezkumu určitých opatření provedených ve prospěch německého podniku⁹⁷. Tato pochybení ho vedla k částečnému zrušení napadeného rozhodnutí, zčásti i prostřednictvím důvodu neplatnosti uplatněného bez návrhu vycházejícího z nedostatku odůvodnění.

Ve svém rozsudku **Confédération nationale du Crédit mutuel v. Komise** Soud stejně tak zrušil pro nedostatek odůvodnění rozhodnutí Komise, kterým se posledně uvedená domnívala, že některá opatření přijatá Francouzskou republikou z titulu nákladů na správu a příjem vkladů regulovaného spoření v rámci mechanismu „Livret bleu“ (modré vkladní knížky) představovala státní podpory neslučitelné se společným trhem⁹⁸. Poté, co Soud konstatoval, že výrok rozhodnutí neumožňuje určit opatření, která Komise považovala za podporu, přezkoumal důvody rozhodnutí. Po svém přezkumu rozhodl, že analýza podmínek, které musejí být splněny, aby intervence státu mohla být kvalifikována jako podpora, rovněž neumožňuje přesně v rozhodnutí určit opatření, která jsou považována za přiznávající podporu Crédit mutuel. Soud například konstatoval několik nejasností postihujících rozhodnutí, pokud jde o kvalifikaci daňového zvýhodnění poskytnutého spořitelům, kteří Livret bleu využili. Analýza rozhodnutí nedovoluje jasně určit, zda Komise měla za to, že toto daňové osvobození může představovat převod státních prostředků, zachovávajíc však současně možnost takového výkladu. Soud se tak domníval, že se nachází v situaci, kdy nemůže vykonat svůj soudní přezkum ohledně posouzení režimu Livret bleu provedeného Komisí.

b) *Rozhodnutí přijaté v návaznosti na výzvu členského státu*

Rozsudek **Regione autonoma della Sardegna v. Komise**⁹⁹ je prvním rozsudkem, v němž Soud přezkoumal rozhodnutí přijaté Komisí v návaznosti na výzvu k tomu, aby rozhodla ve lhůtě dvou měsíců.

⁹⁷ Rozsudek Freistaat Thüringen v. Komise, poznámka 10 výše.

⁹⁸ Rozsudek Soudu ze dne 18. ledna 2005, Confédération nationale du Crédit mutuel v. Komise, T-93/02, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

⁹⁹ Rozsudek Regione autonoma della Sardegna v. Komise, poznámka 9 výše.

V roce 1998 oznámily italské orgány Komisi projekt režimů podpor na restrukturalizaci malých zemědělských podniků v obtížích vypracovaný regionem Sardinie v celkové výši přibližně 30 milionů eur. Komise v roce 2001 rozhodla, že tento projekt je neslučitelný se společným trhem. Region Sardinie se domáhal, aby Soud zrušil rozhodnutí Komise, když jí vytýkal, že se zejména domnívala, že není jisté, že jeho projektem budou zvýhodněny výlučně podniky v obtížích a že projekt obnoví jejich funkční schopnost, aniž by způsobil neodůvodněné narušení hospodářské soutěže.

Článek 7 odst. 1 a 6 nařízení č. 659/1999¹⁰⁰ v podstatě stanoví jednak, že formální vyšetřovací řízení v oblasti státních podpor je v zásadě ukončeno rozhodnutím, a jednak, že Komise rozhodne ve lhůtě dvou měsíců na základě informací, které jsou jí dostupné, pokud o to dotýčný stát požádá. V uvedeném případě Soud konstatoval, že po uplynutí orientační lhůty osmnácti měsíců, ve které se Komise snaží v zásadě přijmout rozhodnutí, Italská republika vyzvala Komisi, aby rozhodla ve lhůtě dvou měsíců. V takovém případě je Komise povinna rozhodnout na základě jí dostupných informací a přijmout záporné rozhodnutí, pokud by tyto informace nebyly dostatečné k určení slučitelnosti projektu předloženého k jejímu přezkumu se společným trhem. V uvedeném případě se Komise mohla legálně domnívat, že nebylo jisté, že prospěch ze stanovených podpor bude vyhrazen podnikům v obtížích. Snažila se ostatně získat informace, které by jí umožnily posoudit účinky projektu na podniky, které by z něho měly mít prospěch a na hospodářskou soutěž, ale italské orgány jí je neposkytly. Komisi dostupné informace tedy neumožňovaly určit slučitelnost projektu se společným trhem, a Komise tak právem přijala záporné rozhodnutí.

c) *Rámcová pravidla*

I když na základě článku 87 ES jsou podpory poskytované státem, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž, ovlivňují-li obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, přesto některé podpory mohou být prohlášeny za slučitelné se společným trhem podle podmínek stanovených Smlouvou a rámcovými pravidly, která Komise v některých případech stanovila v hlavních zásadách týkajících se různých druhů podpor, aby omezila svůj prostor pro volné uvážení. V hlavních zásadách často dovolávalých před Soudem Komise zejména definovala podmínky, za kterých mohou být státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích prohlášeny za slučitelné se společným trhem¹⁰¹. Mezi tyto podmínky patří zejména omezení podpory na minimum nezbytné pro provedení restrukturalizace.

O tato pravidla se jednalo mimo jiné ve věci **Regione autonoma della Sardegna v. Komise**¹⁰², ale na tomto místě bude pojednáno zvláště o věci **Corsica Ferries France v. Komise**, ve které měl Soud za to, že Komise nesprávně posoudila podmínku minimálního charakte-

¹⁰⁰ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88 ES] (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339).

¹⁰¹ Hlavní zásady Společenství pro státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. 1999, C 288, s. 2).

¹⁰² Rozsudek Regione autonoma della Sardegna v. Komise, poznámka 9 výše.

ru podpory, čímž byla dotčena legalita jejího rozhodnutí¹⁰³. Zatímco totiž Komise měla povinnost zohlednit celý čistý zisk z prodejů realizovaných v rámci restrukturalizačního plánu, nezahrnula do svého výpočtu čistý zisk dvanácti milionů eur plynoucí pro Société nationale maritime Corse-Méditerranée z prodeje nemovitostí. Soud zajisté podotkl, že Komise je v zásadě oprávněna se při výkonu své široké posuzovací pravomoci držet přibližného vyčíslení čistého zisku z prodejů stanovených restrukturalizačním plánem. Tak tomu nicméně nebylo v uvedeném případě, jelikož Komise měla k dispozici informace, které jí umožňovaly podporu vyčíslit přesně.

d) *Zneužití*

Smlouvou o ES jsou zakázány nejen podpory neslučitelné se společným trhem, ale rovněž jejich zneužití. Tento pojem je upřesněn v čl. 1 písm. g) nařízení č. 659/1999, který ho definuje jako označující „podporu použitou příjemcem v rozporu s rozhodnutím [nevznést námitky, kladným rozhodnutím nebo podmíněčným rozhodnutím Komise]“. V průběhu roku 2005 Soud tento pojem uplatnil ve dvou věcech.

Zprv ve věci **Saxonia Edelmetalle v. Komise**¹⁰⁴ Komise nejdříve povolila vyplacení podpor několika podnikům bývalé Německé demokratické republiky. O pět let později však rozhodla, že podpory byly zneužity ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, přičemž toto posouzení bylo jednou ze dvou žalobkyň zpochybněno. Ve svém rozsudku měl Soud za to, že se Komise nedopustila zjevně nesprávného posouzení, když přijala rozhodnutí, aniž by určila skutečné použití dotčené částky. Ačkoliv totiž německé orgány obdržely příkaz poskytnout velký počet údajů týkající se této otázky, poskytly pouze neúplné odpovědi, z nichž bylo možno vyvodit dvojí výklad, jež v obou případech vedl ke zjištění existence zneužití podpory. I když v zásadě je přitom věcí Komise, aby prokázala, že podpory, které předtím povolila, byly zneužity, je nicméně na členském státě, aby poskytl všechny informace požadované Komisí v příkazu k poskytnutí informací a v případě, že tak členský stát neučiní, je Komise oprávněna přijmout rozhodnutí o ukončení formálního vyšetřovacího řízení na základě dostupných informací.

Dále v rozsudku **Freistaat Thüringen v. Komise** Soud zrušil část rozhodnutí Komise, ve kterém měla za to, že došlo ke zneužití podpory¹⁰⁵. Podle Soudu k tomu, aby bylo prokázáno, že podpora poskytnutá v souladu se schváleným režimem podpor byla zneužita, musí Komise dokázat, že tato podpora byla použita v rozporu s vnitrostátními předpisy upravujícími tento režim nebo s doplňujícími podmínkami, které byly přijaty členským státem v okamžiku schvalování režimu. Naopak porušení pouhé doplňující podmínky uložené jednostranně poskytovatelem podpory, aniž by tato podmínka byla výslovně zakotvena v těchto vnitrostátních předpisech schválených Komisí, nemůže být považováno za dostatečný prvek pro určení, že došlo ke zneužití podpory ve smyslu čl. 88 odst. 2 prvního pododstavce ES. Soud tudíž v uvedeném případě zrušil rozhodnutí Komise, kterým měla

¹⁰³ Rozsudek Corsica Ferries France v. Komise, poznámka 13 výše.

¹⁰⁴ Rozsudek Soudu ze dne 11. května 2005, Saxonia Edelmetalle v. Komise, T-111/01 a T-133/01, dosud nezveřejněný Sbírce rozhodnutí.

¹⁰⁵ Rozsudek Freistaat Thüringen v. Komise, poznámka 10 výše.

za to, že došlo ke zneužití podpory uplatněné za porušení kritéria jednostranně stanoveného spolkovou zemí Durynsko.

e) *Navrácení*

Pokud Komise konstatuje, že podpory jsou neslučitelné se společným trhem, může nařídít členskému státu, aby požadoval jejich navrácení od jejich příjemců. Zrušení protiprávní podpory prostřednictvím jejího navrácení je logickým důsledkem konstatování její protiprávnosti a má za cíl obnovení předchozí situace na trhu¹⁰⁶. Podle judikatury je tento cíl dosažen, pokud dotčené podpory, případně navýšené o úroky z prodlení, byly vráceny příjemcem nebo jinými slovy podniky, které je skutečně použily¹⁰⁷. Určení příjemce podpory však někdy přináší choulostivé problémy v případě, že došlo k převodu obchodních podílů nebo aktiv podniku, který byl původně příjemcem. Tyto složité otázky vedou ke značnému počtu sporů, jak dokládají tři věci ukončené Soudem v roce 2005. Tyto věci upřesnily pojem „skutečného používání“, je-li podpora poskytnuta buď skupině podniků zrušené před přijetím napadeného rozhodnutí (*Saxonia Edelmetalle v. Komise*), nebo společnému podniku, jehož aktiva byla před přijetím napadeného rozhodnutí částečně převedena (*Freistaat Thüringen v. Komise* a *CDA Datenträger Albrechts v. Komise*).

Zprv ve věci **Saxonia Edelmetalle v. Komise** Soud upřesnil povinnosti, které je Komise povinna dodržovat při určování příjemce podpory, která má být vrácena¹⁰⁸. V uvedeném případě byla podpora poskytnuta původně skupině podniků, která v době přijetí rozhodnutí již neexistovala, takže Komise rozhodla, že povinnost navrácení se musí vztahovat na všechny podniky, které byly součástí skupiny, aniž by předem přezkoumala, v jakém rozsahu měly jednotlivé podniky skupiny prospěch z této podpory. Komise přitom krom toho konstatovala, že poskytnuté finanční prostředky si ponechala holdingová společnost skupiny. Za těchto podmínek měl Soud za to, že Komise nemohla považovat dceřiné společnosti tohoto holdingu za příjemce dotčené zneužitě podpory, jelikož ji skutečně nepoužily. Komise se nemohla domnívat, že nebyla povinna přezkoumat, v jakém rozsahu jednotlivé podniky skupiny měly ze zneužitě podpory prospěch.

Soud nicméně upřesnil, že vzhledem k okolnostem věci Komise nebyla povinna určit v napadeném rozhodnutí, v jakém rozsahu měl každý podnik prospěch z dotčené částky, ale mohla se omezit na to, aby vyzvala německé orgány, aby požadovaly navrácení těchto podpor od jejich příjemce nebo příjemců, to znamená od podniku nebo podniků, které je skutečně použily. Pak by tedy náleželo Spolkové republice Německo v rámci jejích povinností podle práva Společenství, aby vymohla navrácení předmětné částky. Navíc v případě, že se během provádění tohoto příkazu k vrácení členský stát setká s nepředvídanými obtížemi, je namís-

¹⁰⁶ Rozsudky Soudního dvora ze dne 12. července 1973, *Komise v. Německo*, 70/72, Recueil, s. 813, bod 20; ze dne 8. května 2003, *Itálie a SIM 2 Multimedia v. Komise*, C-328/99 a C-399/00, Recueil, s. I-4035, bod 65, a ze dne 29. dubna 2004, *Německo v. Komise*, C-277/00, Recueil, s. I-3925, body 73 a 74.

¹⁰⁷ Tímto vrácením příjemce totiž ztrácí výhodu, kterou měl na trhu ve srovnání se svými soutěžiteli, a je obnovena situace předcházející vyplacení podpory (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 4. dubna 1995, *Komise v. Itálie*, C-350/93, Recueil, s. I-699, bod 22; ze dne 3. července 2003, *Belgie v. Komise*, C-457/00, Recueil, s. I-6931, bod 55, a *Německo v. Komise*, poznámka 106 výše, bod 75).

¹⁰⁸ Rozsudek *Saxonia Edelmetalle v. Komise*, poznámka 104 výše.

tě připomenout, že je může předložit k posouzení Komisi, která spolu s členským státem musí v takovém případě v souladu s povinností loajální spolupráce, vyjádřené zejména v článku 10 ES, spolupracovat v dobré víře za účelem překonání obtíží při současném úplném dodržení ustanovení Smlouvy a zejména ustanovení týkajících se podpor¹⁰⁹.

Zadruhé a zatřetí ve věcech **Freistaat Thüringen v. Komise a CDA Datenträger Albrechts v. Komise**¹¹⁰ byla bankami a německými veřejnými entitami poskytnuta finanční zvýhodnění za účelem výstavby továrny na výrobu kompaktních disků v Albrechts. Továrna byla ve vlastnictví společného podniku, jehož podíly byly poté několikrát převedeny. Mimoto po restrukturalizační fázi, jež byla nezbytná z důvodu provozních obtíží továrny, byla část aktiv (investiční majetek, provozní aktiva, krátkodobý hmotný majetek, jakož i technické know-how a marketing) odkoupena třetím podnikem (CDA), zatímco vlastníkem pozemku nezbytného k provozu budov, které se na něm nacházejí, jakož i technické infrastruktury a zásobovacího zařízení, zůstal společný podnik (nazvaný „LCA“). CDA a LCA poté uzavřely smlouvu o výměně služeb. Jelikož se nicméně Komise domnívala, že různé finanční pomoci poskytnuté německými orgány představovaly státní podpory neslučitelné se společným trhem, nařídila, že zejména LCA a CDA tyto podpory musí vrátit z důvodu, že tyto podniky pokračují v činnosti původního příjemce podpory pomocí jeho výrobních prostředků.

Co se týče dvou pomoci poskytnutých jednomu ze dvou původních vlastníků společného podniku, vlastníku továrny, určených na financování její výstavby, Soud měl za to, že Komise v zásadě správně nařídila jejich navrácení ze strany LCA¹¹¹.

Naproti tomu, co se týče ostatních podpor poskytnutých skupině, jež byla vlastníkem společného podniku, který byl jejich příjemcem, které nebyly určeny na restrukturalizaci tohoto podniku, je vyloučeno, že z nich mohl mít skutečně prospěch. V důsledku toho nemohla být LCA kvalifikována jako příjemce. Rovněž tak, pokud jde o podpory určené společnému podniku, ale neoprávněně použité ve prospěch jiných podniků téže skupiny, měla Komise v okamžiku přijímání napadeného rozhodnutí k dispozici soubor shodujících se nepřímých důkazů, z nichž vyplývalo, že společný podnik nečerpal skutečně prospěch z velké části podpor určených na výstavbu, konsolidaci a restrukturalizaci továrny na kompaktní disky. Kromě toho tyto nepřímé důkazy umožňovaly přinejmenším přibližně určit rozsah neoprávněného použití. Jelikož společný podnik nebyl příjemcem dotčených podpor, nemohlo být jejich navrácení požadováno po LCA.

Pokud jde o příkaz k navrácení od CDA, Komise založila své posouzení hlavně na existenci vůle obejít následky jejího rozhodnutí. Podle Soudu však neexistují důkazy o této vůli, a to tím méně, že k převzetí aktiv došlo za cenu odpovídající tržní ceně. Ohledně argumentu Komise, podle kterého LCA, která byla v likvidaci, měla být zamýšlena jako „prázdná sko-

¹⁰⁹ Viz zejména rozsudky Soudního dvora ze dne 21. března 1991, Itálie v. Komise, C-303/88, Recueil, s. I-1433, bod 58, a ze dne 13. června 2002, Nizozemsko v. Komise, C-382/99, Recueil, s. I-5163, bod 50.

¹¹⁰ Rozsudky Freistaat Thüringen v. Komise, poznámka 10 výše, a ze dne 19. října 2005, CDA Datenträger Albrechts v. Komise, T-324/00, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹¹¹ Na základě rozsudku Belgie v. Komise, poznámka 107 výše, body 55 až 62.

řápka“, od které není možné získat navrácení podpor, Soud na něj odpověděl, připomínaje zejména, že obnovení předchozí situace a vyloučení narušení hospodářské soutěže vyplývajícího z protiprávně poskytnutých podpor lze v zásadě dosáhnout zanesením závazku týkajícího se vrácení dotyčných podpor do pasiv podniku v likvidaci. Podle judikatury je totiž takové zanesení dostačující k zajištění výkonu rozhodnutí nařizujícího navrácení státních podpor neslučitelných se společným trhem¹¹².

2. Procesní otázky

a) Právo zúčastněných stran podat připomínky

Řízení o kontrole státních podpor je s ohledem na svou obecnou strukturu řízením zahájeným proti členskému státu odpovědnému za poskytnutí podpory¹¹³, a nikoliv proti příjemci nebo příjemcům podpory¹¹⁴. Na základě čl. 88 odst. 2 ES není vyžadována žádná individuální výzva jednotlivcům, Komise je pouze povinná jednat tak, aby všechny potenciálně zúčastněné strany byly informovány a měly příležitost uplatnit své argumenty¹¹⁵. V praxi jsou zúčastněné strany především zdrojem informací pro Komisi v rámci správního řízení zahájeného na základě čl. 88 odst. 2 ES¹¹⁶.

Soud ve věci **Saxonia Edelmetalle v. Komise** upřesnil, že pro možnost užitečně uplatnit své připomínky nestačí pouze být informovaný o zahájení formálního řízení¹¹⁷. S přihlédnutím k čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 Soud rozhodl, že rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, i přes nezbytně předběžnou povahu posouzení, které obsahuje, musí být dostatečně přesné, aby se zúčastněné strany mohly účinně účastnit formálního vyšetřovacího řízení, ve kterém budou mít možnost uplatnit své argumenty. Žalobkyně nicméně v uvedeném případě netvrdily, že rozhodnutí o zahájení řízení bylo nedostatečně odůvodněno k tomu, aby jim bylo umožněno účinně vykonat jejich právo předložit připomínky, a v každém případě jeho sdělením zveřejněným v *Úředním věstníku Evropských společenství* Komise žalobkyním umožnila účinně jejich právo podat připomínky vykonat.

¹¹² Viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 15. ledna 1986, *Komise v. Belgie*, 52/84, Recueil, s. 89, bod 14, a ze dne 21. března 1990, *Belgie v. Komise*, C-142/87, Recueil, s. I-959, body 60 a 62.

¹¹³ Rozsudky Soudního dvora ze dne 10. července 1986, *Belgie v. Komise*, zvaný „Meura“, 234/84, Recueil, s. 2263, bod 29, a Soudu ze dne 14. ledna 2004, *Fleuren Compost v. Komise*, T-109/01, Recueil, s. II-127, bod 42.

¹¹⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 24. září 2002, *Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise*, C-74/00 P a C-75/00 P, Recueil, s. I-7869, bod 83, a rozsudek *Fleuren Compost v. Komise*, poznámka 113 výše, bod 44.

¹¹⁵ Rozsudky Soudního dvora ze dne 14. listopadu 1984, *Intermills v. Komise*, 323/82, Recueil, s. 3809, bod 17, a Soudu ze dne 25. června 1998, *British Airways a další v. Komise*, T-371/94 a T-394/94, Recueil, s. II-2405, bod 59.

¹¹⁶ Rozsudek Soudu ze dne 22. října 1996, *Skibsværftsforeningen a další v. Komise*, T-266/94, Recueil, s. II-1399, bod 256.

¹¹⁷ Rozsudek *Saxonia Edelmetalle v. Komise*, poznámka 104 výše.

b) *Dovolávání se skutkových okolností nezmíněných při správní fázi před Komisí před Soudem*

Ve věci **Saxonia Edelmetalle v. Komise** se jedna ze žalobkyň před Soudem dovolávala několika skutkových údajů, které nebyly sděleny Komisi při správním řízení¹¹⁸. Soud vyhověl námitkám Komise, která měla za to, že tyto skutkové argumenty jsou nepřípustné. Za tímto účelem se Soud opřel o zásadu, podle které musí být legalita aktu Společenství v rámci žaloby na neplatnost podané na základě článku 230 ES posouzena podle skutkových a právních poznatků existujících ke dni, kdy byl akt přijat. Zejména posouzení Komise musí být přezkoumána pouze na základě poznatků, které měla k dispozici v době, kdy tato posouzení prováděla¹¹⁹. Soud z toho vyvodil, že žalobce, který se účastnil vyšetřovacího řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, nemůže uplatňovat skutkové argumenty, které byly Komisi neznámé a které jí nebyly oznámeny v průběhu vyšetřovacího řízení.

Soud uvedl, že tato prekluze nemůže být nutně rozšířena na všechny případy, v nichž se podnik neúčastnil vyšetřovacího řízení podle čl. 88 odst. 2 ES a zároveň zdůraznil, že v uvedeném případě žalobkyně nevyužila své právo účastnit se vyšetřovacího řízení, i když na několika místech v rozhodnutí o zahájení tohoto vyšetřovacího řízení byla zvláště uvedena. Za těchto podmínek skutkové argumenty, které byly Komisi neznámé v době přijetí napadeného rozhodnutí, nemohou být vzneseny proti tomuto rozhodnutí poprvé před Soudem.

Tatáž otázka se v podstatě naskýkala ve věci **Freistaat Thüringen v. Komise**¹²⁰. V uvedené věci Soud rozhodl, že pokud členský stát a ostatní zúčastněné strany mají za to, že určité skutečnosti, které jsou uvedeny v rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, jsou nesprávné, musí to oznámit Komisi během správního řízení, neboť jinak by nemohly tyto skutečnosti zpochybnit v rámci soudního řízení. V případě neexistence opačných informací od dotčených stran se Komise může opřít o skutečnosti, byť nesprávné, které má k dispozici v okamžiku vydání konečného rozhodnutí, jestliže byly dotčené skutkové poznatky předmětem příkazu Komise ve vztahu k členskému státu, aby jí poskytl nezbytné informace. Pokud naopak Komise členskému státu nepřikáže, aby jí předložil informace ohledně skutečností, které zamýšlí konstatovat, nemůže pak odůvodnit případná nesprávná skutková zjištění tím, že uplatní, že se v okamžiku přijetí rozhodnutí o ukončení formálního vyšetřovacího řízení opírala pouze o informace, které jí tehdy byly dostupné.

¹¹⁸ Rozsudek Saxonia Edelmetalle v. Komise, poznámka 104 výše.

¹¹⁹ Rozsudky British Airways a další v. Komise, poznámka 115 výše, bod 81, a ze dne 6. října 1999, Kneissl Dachslein v. Komise, T-110/97, Recueil, s. II-2881, bod 47.

¹²⁰ Rozsudek Freistaat Thüringen v. Komise, poznámka 10 výše.

D. Ochranná známka Společenství

Tento rok opět byly velmi početné věci uplatňující nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství¹²¹. Počet rozhodnutých věcí o ochranných známkách (94) tak představuje 15 % věcí ukončených Soudem v roce 2005.

Podle nařízení č. 40/94 může být zápis ochranné známky zamítnut jak na základě absolutních důvodů, tak i relativních důvodů pro zamítnutí.

1. Absolutní důvody pro zamítnutí zápisu

Z celkového počtu 17 rozsudků, kterými Soud rozhodl věci týkající se absolutních důvodů pro zamítnutí zápisu, rozhodl o třech zrušeníh¹²². Přínos judikatury z tohoto roku se týká především absolutních důvodů pro zamítnutí vycházejících zprv z nemožnosti grafického ztvárnění dotčeného označení [článek 4 a čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení č. 40/94], zadruhé z nedostatku rozlišovací způsobilosti nebo popisné povahy přihlášeného označení [čl. 7 odst. 1 písm. b) a c) nařízení č. 40/94] a zatřetí ze zásahu do veřejného pořádku nebo dobrých mravů [čl. 7 odst. 1 písm. f) nařízení č. 40/94].

a) Označení neschopná grafického ztvárnění

Článek 7 odst. 1 písm. a) nařízení č. 40/94 zakazuje zápis označení, která nesplňují podmínky článku 4 tohoto nařízení. Toto posledně uvedené ustanovení přitom stanoví, že „[o]chrannou známkou Společenství může být jakékoliv označení schopné grafického

¹²¹ Úř. věst. L 11, s. 1.

¹²² Rozsudky Soudu ze dne 12. ledna 2005, Deutsche Post EURO EXPRESS v. OHIM (EUROPREMIUM), T-334/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-121/05 P); ze dne 14. dubna 2005, Celltech v. OHIM (CELLTECH), T-260/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-273/05 P), a ze dne 25. října 2005, Peek & Cloppenburg v. OHIM (Cloppenburg), T-379/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí. Čtrnáct rozsudků, které nevedly ke zrušení, jsou rozsudky Soudu ze dne 12. ledna 2005, Wieland-Werke v. OHIM (SnTEM, SnPUR, SnMIX), T-367/02 až T-369/02; ze dne 19. ledna 2005, Proteome v. OHIM (BIOKNOWLEDGE), T-387/03; ze dne 11. května 2005, Naipes Heraclio Fournier v. OHIM – France Cartes (Meč z karetní hry, Obuškový jezdec a Mečový král), T-160/02 až T-162/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-311/05 P); ze dne 7. června 2005, Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft v. OHIM (MunichFinancial-Services), T-316/03; ze dne 8. června 2005, Wilfer v. OHIM (ROCKBASS), T-315/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-301/05 P); ze dne 22. června 2005, Metso Paper Automation v. OHIM (PAPERLAB), T-19/04; ze dne 13. července 2005, Sunrider v. OHIM (TOP), T-242/02; ze dne 8. září 2005, CeWe Color v. OHIM (DigiFilm et DigiFilmMaker) T-178/03 a T-179/03; ze dne 13. září 2005, Sportwetten v. OHIM – Intertops Sportwetten (INTERTOPS), T-140/02; ze dne 15. září 2005, Citicorp v. OHIM (LIVE RICHLI), T-320/03; ze dne 27. září 2005, Cargo Partner v. OHIM (CARGO PARTNER), T-123/04; ze dne 27. října 2005, Eden v. OHIM (Vůně zralé jahody), T-305/04, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; rozsudek Soudu ze dne 30. listopadu 2005, Almdudler-Limonade v. OHIM (Tvar limonádové láhve), T-12/04, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí; rozsudky Soudu ze dne 15. prosince 2005, BIC v. OHIM (Tvar kamínkového zapalovače), T-262/04, a BIC v. OHIM (Tvar elektronického zapalovače), T-263/04, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

ztvárnění [...], pokud jsou způsobilá rozlišit výrobky nebo služby jednoho podniku od výrobků nebo služeb jiných podniků“. Ve věci **Eden v. OHIM (Vůně zralé jahody)** Soud použil tato ustanovení, aby poprvé rozhodl o přihlášce čichové ochranné známky. V tomto rozsudku tak bylo rozhodnuto, že odvolací senát legálně zamítá zápis čichového označení, které není vnímatelné vizuálně, popsaného slovy „vůně zralé jahody“ a doplněného barevným vyobrazením představujícím jahodu¹²³. Ochrannou známku může totiž tvořit označení, které není způsobilé být samo o sobě vnímáno vizuálně, za podmínky, že může být předmětem grafického ztvárnění, zejména prostřednictvím vyobrazení, čar nebo znaků, které musí být jasné, přesné, úplné samo o sobě, snadno přístupné, srozumitelné, trvalé a objektivní. Tak tomu však v uvedené věci nebylo, navzdory zejména obrazovému prvku předloženému žalobkyní, neboť vyobrazení jahody obsažené v přihlášce k zápisu představuje pouze ovoce, které vydává vůni, která je údajně totožná s dotčeným čichovým označením, a nikoli přihlašovanou vůni.

b) *Nedostatek rozlišovací způsobilosti nebo popisná povaha*

Podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 40/94 se do rejstříku nezapíše podle písm. b) tohoto odstavce ochranné známky, které postrádají rozlišovací způsobilost, a podle písm. c) tohoto odstavce ochranné známky, které jsou tvořeny výlučně označeními nebo údaji, které mohou sloužit v oblasti obchodu k označení druhu, jakosti, množství, účelu, hodnoty, zeměpisného původu nebo doby výroby výrobků nebo poskytnutí služby nebo jiných jejich vlastností. Článek 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 40/94 brání tomu, aby uvedená označení nebo údaje byly vyhrazeny jedinému podniku z důvodu jejich zápisu jako ochranné známky. Toto ustanovení tak sleduje cíl obecného zájmu, který vyžaduje, aby taková označení nebo údaje mohly být volně užívány všemi.

Soud třikrát rozhodl, že se odvolací senát Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM) dopustil pochybení, když měl za to, že dotčená označení měla rozlišovací způsobilost nebo popisnou povahu.

Nejprve ve věci **Celltech v. OHIM (CELLTECH)** Soud usoudil, že odvolací senát neprokázal, že slovní označení CELLTECH, označující „cell technology“ (buněčnou technologii), popisuje dotčené výrobky a služby spadající do farmaceutického oboru¹²⁴. Nebylo totiž vysvětleno, čím tyto výrazy poskytují informaci ohledně účelu a vlastností výrobků a služeb, kterých se týkají přihlášky, zejména pokud jde o způsob, kterým jsou tyto výrobky a služby pro buněčnou technologii používány nebo jak z ní vyplývají. Jelikož odvolací senát neprokázal ani to, že dotčené slovní označení postrádá rozlišovací způsobilost ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94, Soud rozhodnutí odvolacího senátu zrušil.

¹²³ Rozsudek Eden v. OHIM (Vůně zralé jahody), poznámka 122 výše.

¹²⁴ Rozsudek Celltech v. OHIM (CELLTECH), poznámka 122 výše.

Dále ve věci **Deutsche Post EURO EXPRESS v. OHIM (EUROPREMIUM)** odvolací senát usoudil, že ochranná známka EUROPREMIUM může být spotřebiteli vnímána jako údaj o výjimečné kvalitě a evropském původu výrobků a služeb, jež jsou předmětem přihlášky¹²⁵. Soud toto rozhodnutí zrušil, máje za to, že pojmy „euro“ a „premium“ tvořící označení nejsou popisem výrobků a služeb přihlašovaných žalobkyní, v projednávaném případě výrobků a služeb vztahujících se k poštovní přepravě. Jelikož krom toho označení EUROPREMIUM jako celek ani neumožnilo dotčené veřejnosti vytvořit si bezprostřední a konkrétní spojitost s dotčenými výrobky a službami, rozhodnutí odvolacího senátu muselo být zrušeno.

Konečně ve věci **Peek & Cloppenburg v. OHIM (Cloppenburg)** měl odvolací senát za to, že zápisu slovního označení Cloppenburg pro „služby v oblasti maloobchodní činnosti“ brání absolutní důvod pro zamítnutí, jelikož toto označení označuje zejména německé město¹²⁶. Soud zasedající v rozšířeném senátu nicméně rozhodl, že čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 40/94 v zásadě nebrání zápisu zeměpisných názvů, které nejsou zúčastněným kruhům známy nebo nejsou alespoň známy jako označení zeměpisného místa nebo dále názvů, u kterých není z důvodu vlastností označeného místa pravděpodobné, že by zúčastněné kruhy mohlo napadnout, že dotčená kategorie výrobků nebo služeb pochází z tohoto místa nebo že je v něm koncipovaná. V projednávaném případě důvody podané v napadeném rozhodnutí, které měly prokázat, že průměrný spotřebitel v Německu zná toto označení jako zeměpisné místo, nebyly přesvědčivé. K tomu se připojila skutečnost, že odvolací senát neprokázal z právního hlediska dostatečným způsobem, že v očích dotčené veřejnosti existuje spojitost mezi městem nebo krajem Cloppenburg a kategorií dotčených služeb ani že je rozumné uvažovat, že slovo „Cloppenburg“ mohlo v očích této veřejnosti označovat zeměpisný původ dotčené kategorie služeb. Soud tedy rozhodnutí odvolacího senátu zrušil.

Naproti tomu byla posouzena jako popisná nebo postrádající rozlišovací způsobilost označení SnTEM, SnPUR a SnMIX pro kovové polotovary¹²⁷; slovní označení BIOKNOWLEDGE pro výrobky obsahující nebo umožňující přístup k informacím o organismech¹²⁸; několik obrazových označení přímo evokujících hrací karty pro karetní hry¹²⁹; slovní označení

¹²⁵ Rozsudek Deutsche Post EURO EXPRESS v. OHIM (EUROPREMIUM), poznámka 122 výše.

¹²⁶ Rozsudek Peek & Cloppenburg v. OHIM (Cloppenburg), poznámka 122 výše.

¹²⁷ Rozsudek Wieland-Werke v. OHIM (SnTEM, SnPUR, SnMIX), poznámka 122 výše.

¹²⁸ Rozsudek Proteome v. OHIM (BIOKNOWLEDGE), poznámka 122 výše.

¹²⁹ Rozsudek Naipes Heraclio Fournier v. OHIM – France Cartes (Meč z karetní hry, Obuškový jezdec a Mečový král), poznámka 122 výše.

MunichFinancialServices pro finanční služby¹³⁰; slovní označení ROCKBASS pro hudební nástroje a příslušenství¹³¹; slovní označení PAPERLAB pro vybavení pro zpracování dat a měřicí zařízení pro kontrolu a testování papíru¹³²; slovní označení DigiFilm a DigiFilmMaker pro materiály sloužící k záznamu, uchování a zpracování digitálních údajů¹³³; slovní označení LIVE RICHLY pro finanční a peněžní služby¹³⁴; slovní označení CARGO PARTNER pro služby dopravy, balení a skladování zboží¹³⁵; tvar průhledné láhve na limonádu se zrnitou horní a spodní částí¹³⁶ a dva tvary zapalovače pro elektronický zapalovač a kamínkový zapalovač¹³⁷. Krom toho bylo za postrádající rozlišovací způsobilost posouzeno slovní označení TOP, jelikož ho není možné považovat za způsobilé individualizovat obchodní původ výrobků, které označuje, a tedy plnit základní funkci ochranné známky¹³⁸.

c) *Zásah do veřejného pořádku a dobrých mravů*

Článek 7 odst. 1 písm. f) nařízení č. 40/94 stanoví, že do rejstříku se nezapíší „ochranné známky, které jsou v rozporu s veřejným pořádkem nebo s dobrými mravy“. Ve věci **Sportwetten v. OHIM – Intertops Sportwetten (INTERTOPS)** žalobkyně na tomto základě navrhla zrušení obrazové ochranné známky zapsané pro služby sázkových kanceláří, což OHIM zamítl¹³⁹. Žalobkyně svou argumentaci opírala o skutečnost, že na základě vnitrostátních právních předpisů opravňujících pouze podniky schválené příslušnými orgány k nabízení služeb týkajících se sázení bylo majitelce ochranné známky zakázáno nabízet v Německu dotčené služby a dělat na ně reklamu. Toto tvrzení umožnilo Soudu upřesnit, že je třeba zkoumat samotnou ochrannou známku, a sice označení vztahující se k výrobkům a službám obsaženým v zápisu ochranné známky, za účelem posouzení, je-li v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy, takže okolnost, že je majitelce ochranné známky zakázáno nabízet dotčené služby v Německu a dělat na ně reklamu, nemůže být posouzena tak, že se vztahuje k vnitřním vlastnostem této ochranné známky, a není tudíž možné, aby samotná ochranná známka byla následkem této okolnosti v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy.

¹³⁰ Rozsudek Münchener Rückversicherungs-Gesellschaft v. OHIM (MunichFinancialServices), poznámka 122 výše.

¹³¹ Rozsudek Wilfer v. OHIM (ROCKBASS), poznámka 122 výše.

¹³² Rozsudek Metso Paper Automation v. OHIM (PAPERLAB), poznámka 122 výše.

¹³³ Rozsudek CeWe Color v. OHIM (DigiFilm a DigiFilmMaker), poznámka 122 výše.

¹³⁴ Rozsudek Citicorp v. OHIM (LIVE RICHLY), poznámka 122 výše.

¹³⁵ Rozsudek Cargo Partner v. OHIM (CARGO PARTNER), poznámka 122 výše.

¹³⁶ Rozsudek Almdudler-Limonade v. OHIM (Tvar láhve na limonádu), poznámka 122 výše.

¹³⁷ Rozsudky BIC v. OHIM (Tvar kamínkového zapalovače), poznámka 122 výše, a BIC v. OHIM (Tvar elektronického zapalovače), poznámka 122 výše.

¹³⁸ Rozsudek Sunrider v. OHIM (TOP), poznámka 122 výše.

¹³⁹ Rozsudek Sportwetten v. OHIM – Intertops Sportwetten (INTERTOPS), poznámka 122 výše.

2. Relativní důvody pro zamítnutí zápisu

Ze 42 rozsudků zkoumajících relativní důvody pro zamítnutí odvolacími senáty Soud rozhodl o devíti zrušeních¹⁴⁰. Hlavní přínos těchto rozsudků se zaprvé týká srovnání slovních označení a kombinovaných obrazových označení a zadruhé ochrany poskytnuté skutečným užíváním ochranné známky.

¹⁴⁰ Rozsudky Soudu ze dne 20. dubna 2005, Faber Chimica v. OHIM – Nabersa (Faber), T-211/03; Atomic Austria v. OHIM – Fabricas Agrupadas de Muñecas de Onil (ATOMIC Blitz), T-318/03; ze dne 4. května 2005, Reemark v. OHIM – Bluenet (Westlife), T-22/04; ze dne 15. června 2005, Spa Monopole v. OHIM – Spaform (SPAFORM), T-186/04; Shaker v. OHIM – Limiñana y Botella (Limoncello della Costiera Amalfitana shaker), T-7/04 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-334/05 P); ze dne 7. července 2005, Miles International v. OHIM – Biker Miles (Biker Miles), T-385/03; ze dne 14. července 2005, Reckitt Benckiser (España) v. OHIM – Aladin (ALADIN), T-126/03; ze dne 5. října 2005, Bunker & BKR v. OHIM – Marine Stock (B.K.R.), T-423/04, a ze dne 17. listopadu 2005, Biofarma v. OHIM – Bausch & Lomb Pharmaceuticals (ALREX), T-154/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí. Třicet tři rozsudků, které nevedly ke zrušení, jsou rozsudky Soudu ze dne 1. února 2005, SPAG v. OHIM – Dann a Backer (HOOLIGAN), T-57/03; ze dne 15. února 2005, Lidl Stiftung v. OHIM – REWE-Zentral (LINDENHOF), T-296/02; Cervecería Modelo v. OHIM – Modelo Continente Hipermercados (NEGRA MODELO), T-169/02; ze dne 1. března 2005, Fusco v. OHIM – Fusco International (ENZO FUSCO), T-185/03; Sergio Rossi v. OHIM – Sissi Rossi (SISSI ROSSI), T-169/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-214/05 P), dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 8. března 2005, Leder & Schuh v. OHIM – Schuhpark Fascies (JELLO Schuhpark), T-32/03, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 9. března 2005, Osotspa v. OHIM – Distribution & Marketing (Hai), T-33/03; ze dne 16. března 2005, L'Oréal v. OHIM – Revlon (FLEXI AIR), T-112/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-235/05 P), dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 13. dubna 2005, Duarte y Beltrán v. OHIM – Mirato (INTEA), T-353/02; Gillette v. OHIM – Wilkinson Sword (RIGHT GUARD XTREME sport), T-286/03, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 20. dubna 2005, Krüger v. OHIM – Calpis (CALPICO), T-273/02; ze dne 21. dubna 2005, PepsiCo v. OHIM – Intersnack Knabber-Gebäck (RUFFLES), T-269/02; Ampafrance v. OHIM – Johnson & Johnson (monBeBé), T-164/03; ze dne 4. května 2005, Chum v. OHIM – Star TV (STAR TV), T-359/02; ze dne 11. května 2005, Grupo Sada v. OHIM – Sadia (GRUPO SADA), T-31/03; CM Capital Markets v. OHIM – Caja de Ahorros de Murcia (CM), T-390/03; ze dne 25. května 2005, Creative Technology v. OHIM – Vila Ortiz (PC WORKS), T-352/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-314/05 P); Spa Monopole v. OHIM – Spa-Finders Travel Arrangements (SPA-FINDERS), T-67/04; TeleTech Holdings v. OHIM – Teletech International (TELETECH GLOBAL VENTURES), T-288/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-312/05 P); ze dne 7. června 2005, Lidl Stiftung v. OHIM – REWE-Zentral (Salvita), T-303/03; ze dne 22. června 2005, Plus v. OHIM – Bälz a Hiller (Turkish Power), T-34/04 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-324/05 P); ze dne 28. června 2005, Canali Ireland v. OHIM – Canal Jean (CANAL JEAN CO. NEW YORK), T-301/03; ze dne 13. července 2005, Murúa Entrena v. OHIM – Bodegas Murúa (Julián Murúa Entrena), T-40/03; ze dne 14. července 2005, Wassen International v. OHIM – Stroschein Gesundkost (SELENIUM-ACE), T-312/03; ze dne 22. září 2005, Alcon v. OHIM – Biofarma (TRAVATAN), T-130/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-412/05 P); ze dne 27. října 2005, Éditions Albert René v. OHIM – Orange (MOBILIX), T-336/03; ze dne 23. listopadu 2005, Sofass v. OHIM – Sodipan (NICKY), T-396/04; ze dne 24. listopadu 2005, Sadas v. OHIM – LTJ Diffusion (ARTHUR ET FELICIE), T-346/04; Simonds Farsons Cisk v. OHIM – Spa Monopole (KINJI by SPA), T-3/04; GfK v. OHIM – BUS (Online Bus), T-135/04; ze dne 8. prosince 2005, Castellblanch v. OHIM – Champagnes Roederer (CRISTAL CASTELLBLANCH), T-29/04, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; ze dne 14. prosince 2005, Arysta Lifescience v. OHIM – BASF (CARPOVIRUSINE), T-169/04, a ze dne 15. prosince 2005, RB Square Holdings Spain v. OHIM – Unelko (cleanx), T-384/04, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

a) *Kombinované obrazové ochranné známky a slovní ochranné známky*

Čtyři rozhodnutí o zrušení vydaná v tomto roce zakládala zrušení na jednom nebo několika nesprávných posouzeních nebezpečí záměny mezi slovními označeními a kombinovanými obrazovými označeními skládajícími se ze dvou nebo několika kategorií označení, například z kombinace písmen a grafického zobrazení.

V rozsudku **Faber Chimica v. OHIM – Nabersa (Faber)** tak Soud rozhodl, že OHIM neprávem dospěl k závěru o vzhledové podobnosti mezi slovní ochrannou známkou „naber“ a kombinovanou obrazovou ochrannou známkou, která sice obsahuje slovní prvek „faber“, ale obsahuje rovněž podstatný obrazový aspekt, který se skládá z fantazijní kompozice vyžadující koncepční tvůrčí úsilí¹⁴¹. V téže rozsudku Soud rozhodl, že existuje fonetická odlišnost mezi oběma označeními, takže po globálním posouzení zejména s přihlédnutím k odbornosti relevantní veřejnosti Soud usoudil, že dotčená označení nejsou podobná.

Stejně tak ve věci **Shaker v. OHIM – Limiñana y Botella (Limoncello della Costiera Amalfitana shaker)** Soud nesouhlasil s posouzením odvolacího senátu a v rozporu s ním rozhodl, že kombinovaná obrazová ochranná známka skládající se zejména z kulatého talíře zdobeného citróny je obrazovým prvkem, který je dominantní a nemá nic společného se starší slovní ochrannou známkou LIMONCHELO¹⁴².

Krom toho ve věci **Miles Handesgesellschaft International v. OHIM – Biker Miles (Biker Miles)** odvolací senát učinil nesprávně závěr, že určité obrazové prvky (zejména silnice v kruhu) a slovní prvek („biker“) jsou důležité pro celkový dojem, kterým obrazová ochranná známka působí, zatímco této ochranné známce ve skutečnosti dominuje slovní prvek („miles“), který způsobuje záměnu se starší slovní ochrannou známkou MILES¹⁴³.

Konečně ve věci **Bunker & BKR v. OHIM – Marine Stock (B.K.R.)** odvolací senát správně identifikoval dominantní prvek kombinované obrazové ochranné známky (označení B.K.R.), ale naopak nesprávně posoudil její vzhledovou a fonetickou podobnost se starší slovní ochrannou známkou (BK RODS)¹⁴⁴.

¹⁴¹ Rozsudek Faber Chimica v. OHIM – Nabersa (Faber), poznámka 140 výše.

¹⁴² Rozsudek Shaker v. OHIM – Limiñana y Botella (Limoncello della Costiera Amalfitana shaker), poznámka 140 výše.

¹⁴³ Rozsudek Miles International v. OHIM – Biker Miles (Biker Miles), poznámka 140 výše.

¹⁴⁴ Rozsudek Bunker & BKR v. OHIM – Marine Stock (B.K.R.), poznámka 140 výše.

b) *Rozsah ochrany poskytnuté skutečným užíváním ochranné známky*

Podle čl. 43 odst. 2 nařízení č. 40/94 na žádost přihlašovatele majitel starší ochranné známky Společenství, který podal námitky, musí předložit důkaz o tom, že po dobu pěti let před zveřejněním přihlášky ochranné známky Společenství byla starší ochranná známka na území Společenství skutečně užívána pro výrobky nebo služby, pro které je zapsána a které uvádí pro odůvodnění námitek, nebo důkaz o existenci řádných důvodů pro její neužívání, pokud je k tomuto dni starší ochranná známka Společenství zapsána nejméně po dobu pěti let. Dále podle tohoto ustanovení „[b]yla-li starší ochranná známka užívána pouze pro některé z výrobků nebo služeb, pro které je zapsána, považuje se pro účely projednání námitek za zapsanou pouze pro tyto výrobky nebo služby“. Třetí odstavec článku 43 nařízení č. 40/94 rozšiřuje použití těchto zásad na případ starších národních ochranných známek.

Tři rozsudky vydané v tomto roce upřesnily pojem skutečného užívání a dosahu ochrany poskytnuté tímto užíváním.

Zprvé, pokud jde o pojem skutečného užívání, Soud potvrdil ve svých rozsudcích **GfK v. OHIM** a **Castellblanch v. OHIM**, že důkaz o takovém užívání „zahrnuje rovněž důkaz o užívání starší ochranné známky v podobě, která se liší od podoby, ve které byla tato ochranná známka zapsána, prvky nezhoršujícími rozlišovací způsobilost ochranné známky“¹⁴⁵.

Zadruhé, ve věci **Reckitt Benckiser (España) v. OHIM – Aladin (ALADIN)** Soud upřesnil rozsah výrobků chráněných částečným skutečným užíváním ochranné známky¹⁴⁶. Soud vyložil odkaz na částečné užívání v čl. 43 odst. 2 nařízení č. 40/94 tak, že směřuje k zabránění tomu, aby částečně užívaná ochranná známka požívala rozsáhlé ochrany pouze z důvodu, že byla zapsána pro širokou řadu výrobků nebo služeb. Pokud tedy ochranná známka byla zapsána pro kategorii výrobků nebo služeb dostatečně rozsáhlou pro to, aby uvnitř ní mohly být rozlišeny některé podkategorie, které by mohly být považovány za samostatné, má důkaz o skutečném užívání ochranné známky pro část těchto výrobků nebo těchto služeb v námitkovém řízení za následek pouze ochranu podkategorie nebo podkategorií, pod které spadají výrobky nebo služby, pro které byla ochranná známka skutečně užívána. Pokud by naopak ochranná známka byla zapsána pro výrobky nebo služby vymezené tak přesným a ohraničeným způsobem, že by nebylo možné provést podstatná dělení uvnitř dotyčné kategorie, důkaz o skutečném užívání ochranné známky pro uvedené výrobky nebo uvedené služby by se nezbytně týkal, pro účely projednání námitek, celé této kategorie.

V projednávaném případě žalobkyně tím, že předložila nezpochybněný důkaz o skutečném užívání ochranné známky pro „přípravek pro leštění kovů sestávající z vaty impregno-

¹⁴⁵ Rozsudky GfK v. OHIM – BUS (Online Bus), poznámka 140 výše, a Castellblanch v. OHIM – Champagne Roederer (CRISTAL CASTELLBLANCH), poznámka 140 výše.

¹⁴⁶ Rozsudek Reckitt Benckiser (España) v. OHIM – Aladin (ALADIN), poznámka 140 výše.

vané leštícím činidlem (kouzelná vata)“, který představuje „přípravek pro leštění kovů“ ve smyslu podkategorie výrobků, na které se vztahuje starší ochranná známka, řádně prokázala skutečné užívání ochranné známky pro celou tuto podkategorii. V důsledku toho odvolací senát tím, že pro účely přezkumu námitek považoval starší ochrannou známku za zapsanou pouze pro „přípravek pro leštění kovů sestávající z vaty impregnované leštícím činidlem (kouzelná vata)“, uplatnil nesprávně čl. 43 odst. 2 a 3 nařízení č. 40/94.

3. Formální a procesní otázky

a) Řízení před odvolacím senátem

Jazyk řízení v řízeních *ex parte*

Článek 115 odst. 4 nařízení č. 40/94 týkající se určení jazykového režimu, který se použije na řízení *ex parte* před OHIM, označuje za jednacím jazyk ten jazyk, v němž byla podána přihláška ochranné známky Společenství. Totéž ustanovení poskytuje OHIM možnost zasílat písemná sdělení přihlašovatelům i v druhém jazyce, který uvedl, byla-li přihláška ochranné známky Společenství podána v jiném jazyce, než jsou jazyky OHIM. Podle judikatury je řízení souborem aktů, které musejí být provedeny při posuzování přihlášky, takže pojem „procesní akty“ ve smyslu čl. 115 odst. 4 nařízení č. 40/94 se vztahuje na všechny akty požadované nebo stanovené právní úpravou Společenství pro posuzování ochranné známky Společenství, jakož i na akty, které jsou nutné k tomuto vyřízení, ať se jedná o sdělení, žádosti o opravu, vyjasnění, nebo jiné akty. Všechny tyto akty tedy OHIM musí vyhotovit v jazyce, v němž byla podána přihláška¹⁴⁷.

Ve věci **Sunrider v. OHIM (TOP)** Soud rozhodl, že OHIM porušil čl. 115 odst. 4 nařízení č. 40/94 tím, že žalobkyni doručil několik dokumentů v angličtině, zatímco přihláška byla podána v řečtině a angličtina v ní nebyla uvedena jako druhý jazyk¹⁴⁸. Soud nicméně odmítl zrušit rozhodnutí odvolacího senátu, neboť z dokumentů předložených žalobkyní vyplynulo, že žalobkyně byla schopna plně pochopit dotčená sdělení, takže její práva obhajoby nebyla poškozena.

Důkazní pravidla

— Skutkové poznatky a důkazy předložené v průběhu řízení *ex parte* před odvolacím senátem

Podle čl. 59 třetí věty nařízení č. 40/94 v rámci odvolání podaných proti rozhodnutím průzkumových referentů musí být písemné odůvodnění odvolání předloženo ve lhůtě čtyř měsíců ode dne doručení rozhodnutí.

¹⁴⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 9. září 2003, Kik v. OHIM, C-361/01 P, Recueil, s. I-8283.

¹⁴⁸ Rozsudek Sunrider v. OHIM (TOP), poznámka 122 výše.

Ve věci **Wilfer v. OHIM (ROCKBASS)** Soud rozhodl, že toto ustanovení nemůže být vykládáno v tom smyslu, že brání zohlednění nových skutečností nebo důkazů předložených během přezkumu odvolání týkajícího se absolutního důvodu zamítnutí po uplynutí lhůty k podání důvodů odvolání¹⁴⁹. Soud totiž uvedl, že čl. 74 odst. 2 nařízení č. 40/94, který stanoví, že OHIM nemusí přihlížet ke skutečnostem, které účastníci včas neuvedli, ani k důkazům, které včas nepředložili, svěřuje odvolacímu senátu posuzovací pravomoc, zda přihlédne k dodatečným skutečnostem předloženým po uplynutí této lhůty. Nicméně, ačkoliv odvolací senát nesprávně neprovedl přezkum odůvodnění předloženého žalobcem devět dní před rozhodnutím odvolacího senátu, Soud uvedené rozhodnutí nezrušil, neboť dotčené odůvodnění neobsahovalo nové argumenty nebo nové důkazy takové povahy, aby ovlivnily podstatu napadeného rozhodnutí.

— Návrh na provedení důkazu o skutečném užívání starší ochranné známky

V souladu s čl. 43 odst. 2 a 3 nařízení č. 40/94 se má za účelem přezkumu námitek podaných na základě článku 42 téhož nařízení za to, že starší ochranná známka byla skutečně užívána, až do okamžiku, kdy je předložen návrh přihlašovatele na provedení důkazu o takovém užívání. Účelem předložení takového návrhu je tedy přenesení důkazního břemene o skutečném užívání (nebo řádných důvodech pro neužívání) na osobu, která podala námitky, přičemž nejsou-li takové důkazy předloženy, její námitky se zamítnou. Aby takový účinek nastal, musí být návrh formulován u OHIM výslovně a včas.

Ve věci **L'Oréal v. OHIM – Revlon (FLEXI AIR)** měl odvolací senát za to, že návrh společnosti L'Oréal na provedení důkazu o skutečném užívání starší ochranné známky dovolávané společností Revlon, tedy osobou, která podala námitky, nebyl předložen ve stanovené lhůtě, a nemusel být tedy vzat v úvahu pro rozhodnutí o námitkách¹⁵⁰. Soud toto posouzení schválil, maje za to, že skutečné užívání starší ochranné známky představuje otázku, která musí, pokud je přihlašovatelem ochranné známky vznesena, být vyřešena předtím, než je rozhodnuto o samotných námitkách. Krom toho skutečnost, že odvolací senát nezmínil návrh na provedení důkazu o skutečném užívání, přestože žalobkyně ho před ním zopakovala, nemohlo odůvodnit zrušení napadnutého rozhodnutí, neboť skutkový stav se oproti skutkovému stavu, který existoval v době, kdy o věci rozhodovalo námitkové oddělení, nezměnil, takže odvolací senát mohl mít tedy podobně jako námitkové oddělení oprávněně za to, že u něj podpůrně předložený návrh nebyl předložen včas.

— Volnost při předkládání důkazů

Soud poskytl důležitá upřesnění ohledně volnosti při předkládání důkazů před odvolacími senáty. Ve věci **Atomic Austria v. OHIM – Fabricas Agrupadas de Muñecas de Onil (ATOMIC Blitz)** OHIM zamítl námitky, maje za to, že osvědčení o zápisu předložená osobou, která podala námitky, nebyla doprovázena důkazem o obnově dotčených ochranných známek¹⁵¹. Soud rozhodl, že jednak účastník podávající námitky má volnost výběru důka-

¹⁴⁹ Rozsudek Wilfer v. OHIM (ROCKBASS), poznámka 122 výše.

¹⁵⁰ Rozsudek L'Oréal v. OHIM – Revlon (FLEXI AIR), poznámka 140 výše.

¹⁵¹ Rozsudek Atomic Austria v. OHIM – Fabricas Agrupadas de Muñecas de Onil (ATOMIC Blitz), poznámka 140 výše.

zů, které považuje za užitečné předložit OHIM na podporu svých námitek, a jednak že OHIM je povinen prozkoumat všechny předložené důkazní prostředky, aby mohl rozhodnout, zda jsou skutečně důkazem o zápisu nebo podání přihlášky starší ochranné známky, aniž by mohl bez dalšího zamítnout některý typ důkazu jako nepřijatelný kvůli jeho formě. Pokud by totiž OHIM mohl určovat formální podmínky pro důkazy, které mají být předloženy, vedlo by to k tomu, že by v určitých případech předložení takových důkazů bylo pro účastníky nemožné, například pokud by vnitrostátní patentový úřad nevydával úřední dokument osvědčující obnovu ochranné známky. V projednávaném případě OHIM zamítl námitky založené na osvědčeních předložených žalobkyní, opíraje se o dobu trvání ochranné známky předpokládanou na základě právní domněnky podle rakouského práva. Tento předpoklad byl právně správný, ale kdyby jej OHIM ověřil, jak to měl učinit, ve vztahu k rakouskému právu, konstatoval by, že působení této právní domněnky mělo být obráceno. Soud tedy rozhodnutí odvolacího senátu zrušil.

— Použití zásady přiměřené lhůty na řízení před odvolacími senáty

V rozsudku **Sunrider v. OHIM (TOP)** Soud rozhodl, že zásada dodržování přiměřené lhůty se použije na řízení před jednotlivými odděleními OHIM, včetně řízení před odvolacími senáty, ale že stejně jako v ostatních oblastech, ve kterých se tato zásada použije, její porušení, i pokud by bylo prokázáno, neodůvodňuje automatické zrušení napadeného rozhodnutí¹⁵².

b) Řízení před Soudem

Přípustnost návrhových žádání OHIM

Tento rok byl opět bohatý na rozsudky ohledně přípustnosti návrhových žádání OHIM, kterými OHIM buď ponechává řešení na úvaze Soudu nebo navrhuje zrušení rozhodnutí jednoho ze svých odvolacích senátů.

Ve věci **Reemark v. OHIM – Bluenet (Westlife)** tak OHIM vyjádřil svou vůli podporovat návrhová žádání a žalobní důvody předložené žalobkyní, ale nicméně formálně navrhl zamítnutí žaloby výlučně proto, že měl za to, že je povinen tak učinit podle judikatury Soudu¹⁵³. V této věci, ostatně stejně jako ve věci **Spa Monopole v. OHIM – Spaform (SPA-FORM)**¹⁵⁴, Soud připomněl zásadu, podle níž v řízení týkajícím se žaloby proti rozhodnutí odvolacího senátu OHIM vydaném v rámci námitkového řízení, OHIM nemá pravomoc – prostřednictvím postoje, který zaujme před Soudem – změnit podmínky sporu, jak vyplývají z příslušných tvrzení a nároků přihlašovatele k zápisu a osoby, která podala námitky¹⁵⁵. Soud nicméně usoudil, že z této judikatury nevyplývá, že OHIM je povinen navrhopvat zamítnutí žaloby podané proti rozhodnutí jednoho ze svých odvolacích senátů, neboť

¹⁵² Rozsudek Sunrider v. OHIM (TOP), poznámka 122 výše.

¹⁵³ Rozsudek Reemark v. OHIM – Bluenet (Westlife), poznámka 140 výše.

¹⁵⁴ Rozsudek Spa Monopole v. OHIM – Spaform (SPA-FORM), poznámka 140 výše.

¹⁵⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. října 2004, Vedial v. OHIM, C-106/03 P, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, body 26 až 38.

ačkoli OHIM není aktivně legitimován k podání žaloby proti rozhodnutí odvolacího senátu, nemůže po něm naproti tomu být vyžadováno, aby systematicky hájil každé napadené rozhodnutí odvolacího senátu nebo aby povinně navrhoval, že každá žaloba proti takovému rozhodnutí má být zamítnuta. Soud tedy rozhodl, že OHIM může, aniž by změnil podmínky sporu, navrhnout, aby bylo vyhověno návrhům jednoho nebo druhého účastníka řízení, podle své volby, a předložit argumenty na podporu důvodů předložených tímto účastníkem. Oproti tomu, jak Soud rovněž připomněl ve věci *Reemark v. OHIM*, OHIM nemůže formulovat autonomní návrhová žádání směřující ke zrušení nebo předkládat důvody pro zrušení, které ostatní účastníci řízení nevznesli.

Ve věci **Peek & Cloppenburg v. OHIM (Cloppenburg)**, která se týkala řízení *ex parte*, OHIM po meritorní stránce podpořil návrhové žádání žalobkyně směřující ke zrušení napadeného rozhodnutí, ale domníval se, že tento přístup by znamenal uznání návrhu žalobkyně, a zbavil by tak Soud povinnosti rozhodnout o žalobě¹⁵⁶. V důsledku toho se OHIM vzdal možnosti formulovat konkrétní návrhové žádání a na jednání ponechal řešení na úvaze Soudu. Soud poté, co připomněl zásady uvedené výše a použil je na řízení *ex parte*, poukázal na to, že OHIM jasně vyjádřil svou vůli podpořit návrhové žádání a žalobní důvod předložené žalobkyní. Soud tedy změnil kvalifikaci návrhového žádání OHIM a usoudil, že OHIM po meritorní stránce navrhuje, aby bylo vyhověno návrhovému žádání žalobkyně. Krom toho na rozdíl od toho, co tvrdil OHIM, shodou argumentů účastníků řízení ohledně merita věci nepozbyla žaloba svůj předmět, neboť rozhodnutí odvolacího senátu nemohlo být ani změněno, ani vzato zpět z důvodu nezávislosti odvolacího senátu.

Přípustnost nových skutkových a právních poznatků před Soudem

Ve svém rozsudku **Solo Italia v. OHIM – Nuova Sala (PARMITALIA)** Soud rozhodl, že kontrola legality vykonávaná Soudem nad rozhodnutím odvolacího senátu musí být prováděna s ohledem na právní otázky, které byly předloženy odvolacímu senátu¹⁵⁷. Na základě této skutečnosti tedy odmítl přezkoumat žalobní důvod vycházející z porušení článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP), který nebyl vznesen před OHIM.

Soud ve svém rozsudku **SPAG v. OHIM – Dann a Backer (HOOLIGAN)** pokračoval tímž restriktivním směrem a stanovil zásadu, podle níž se kontrola legality rozhodnutí odvolacích senátů v rámci nařízení č. 40/94 musí provést podle článku 74 tohoto nařízení s ohledem na skutkový a právní rámec řízení, jak byl předložen odvolacímu senátu¹⁵⁸. Přesněji, pokud jde o skutkový rámec sporu, Soud z článku 74 nařízení č. 40/94 odvodil, že OHIM nelze vytknout nezákonnost, co se týče skutkových poznatků, které mu nebyly předloženy, takže skutkové poznatky uplatňované před Soudem, které předtím nebyly předloženy v některém stupni řízení před OHIM, nelze přijmout. Pokud jde o právní rámec sporu, Soud upřesňuje, že „právní poznatky uplatňované před Soudem, aniž by předtím byly před-

¹⁵⁶ Rozsudek *Peek & Cloppenburg v. OHIM (Cloppenburg)*, poznámka 122 výše.

¹⁵⁷ Rozsudek Soudu ze dne 31. května 2005, *Solo Italia v. OHIM – Nuova Sala (PARMITALIA)*, T-373/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁵⁸ Rozsudek *SPAG v. OHIM – Dann a Backer (HOOLIGAN)*, poznámka 140 výše. Viz rovněž v tomto smyslu rozsudek *Citicorp v. OHIM (LIVE RICHLY)*, poznámka 122 výše.

loženy v některém stupni řízení před OHIM, nemohou ovlivnit zákonnost rozhodnutí odvolacího senátu, které se týká použití relativního důvodu pro zamítnutí, vztahují-li se k právní otázce, která nebyla nezbytná pro zajištění správné aplikace nařízení č. 40/94 s ohledem na skutečnosti, důvody a návrhy předložené účastníky, neboť nepatří do právního rámce řízení, jak byl předložen odvolacímu senátu. Jsou tedy nepřipustné. Oproti tomu, pokud musí být dodržen právní předpis nebo rozhodnuta nějaká právní otázka, aby mohla být zajištěna správná aplikace nařízení č. 40/94 s ohledem na skutečnosti, důvody a návrhy předložené účastníky, lze se právního poznatku týkajícího se této otázky dovolávat poprvé až před Soudem“.

4. Funkční kontinuita mezi jednotlivými instancemi OHIM

Z funkční kontinuity mezi instancemi OHIM vyplývá, že v rámci působnosti čl. 74 odst. 1 *in fine* nařízení č. 40/94 (ukládajícího v řízení týkajícím se relativních důvodů zamítnutí, omezení přezkumu na skutečnosti, důvody a návrhy přednesené účastníky) je odvolací senát povinen založit své rozhodnutí na všech skutkových a právních okolnostech, které dotýčný účastník řízení předložil buď v řízení před útvarem rozhodujícím v první instanci, nebo v odvolacím řízení, s jedinou výhradou stanovenou v čl. 74 odst. 2 nařízení č. 40/94 (a sice nemožnost OHIM přihlížet ke skutečnostem, které účastníci včas neuvedli, ani k důkazům, které včas nepředložili)¹⁵⁹.

Ve věci **Focus Magazin Verlag v. OHIM** přitom námitkové oddělení zamítlo námitky předložené žalobkyní z důvodu, že jelikož žalobkyně nepředložila úplný překlad osvědčení o zápisu své německé ochranné známky, nepředložila důkaz o existenci své starší ochranné známky¹⁶⁰. Odvolací senát odmítl vzít v úvahu překlad osvědčení o německém zápisu, který byl poprvé předložen před ním. Soud rozhodl o protiprávnosti tohoto přístupu, opíraje se o zásadu funkční kontinuity mezi instancemi OHIM, a rozhodl, že dotčený dokument nebyl předložen opožděně ve smyslu čl. 74 odst. 2 nařízení č. 40/94, jelikož byl obsažen v příloze písemného odůvodnění předloženého žalobkyní odvolacímu senátu, to znamená ve lhůtě čtyř měsíců stanovené v článku 59 nařízení č. 40/94¹⁶¹.

Naproti tomu ve věci **TeleTech Holdings v. OHIM – Teletech International (TELETECH GLOBAL VENTURES)** Soud rozhodl, že ačkoliv ze zásady funkční kontinuity mezi odvolacími senáty a odděleními OHIM rozhodujícími v prvním stupni vyplývá, že odvolací senáty musejí přezkoumávat ve světle všech relevantních právních a faktických skutečností, zda nové rozhodnutí mají stejný výrok jako rozhodnutí, které je předmětem odvolání, může

¹⁵⁹ Rozsudek Soudu ze dne 23. září 2003, Henkel v. OHIM – LHS (UK) (KLEENCARE), T-308/01, Recueil, s. II-3253, bod 32. K tomuto bodu je třeba poznamenat, že nařízení Komise (ES) č. 1041/2005 ze dne 29. června 2005, kterým se mění nařízení (ES) č. 2868/95, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. L 172, s. 4), stanoví, že „[s]měňuje-li odvolání proti rozhodnutí námitkového oddělení, omezí senát přezkum odvolání na skutečnosti a důkazy předložené ve lhůtách stanovených nebo určených námitkovým oddělením v souladu s nařízením a těmito pravidly, pokud se senát nedomnívá, že by měly být vzaty v úvahu další nebo doplňkové skutečnosti a důkazy podle čl. 74 odst. 2 nařízení.“

¹⁶⁰ Rozsudek Soudu ze dne 9. listopadu 2005, Focus Magazin Verlag v. OHIM – ECI Telecom (Hi-FOCuS), T-275/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁶¹ Viz v tomtéž smyslu rozsudek GfK v. OHIM – BUS (Online Bus), poznámka 140 výše.

být legálně přijato, či nikoli v okamžiku, kdy je o odvolání rozhodováno, naopak v rámci řízení týkajících se relativních důvodů pro zamítnutí zápisu nebo důvodů relativní neplatnosti funkční kontinuita neukládá odvolacímu senátu povinnost, ba dokonce ani možnost, rozšířit jeho přezkum relativního důvodu neplatnosti na skutečnosti, důkazy nebo důvody, které účastníci neuplatnili u zrušovacího oddělení ani u odvolacího senátu¹⁶².

E. Přístup k dokumentům

V roce 2005 spočívalo devět rozhodnutí Soudu o rozhodnutích týkajících se žádostí o přístup k dokumentům na základě nařízení č. 1049/2001¹⁶³ v tom, že bylo potvrzeno, pokud jde o jedno z nich, že Soud vykonává pouze omezený přezkum rozhodnutí odpírajících přístup k dokumentům z důvodu výjimky týkající se veřejného zájmu [čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1049/2001]¹⁶⁴ a pokud jde o sedm dalších, že odepření přístupu k dokumentu ze strany členského státu (k dokumentu, který vydal nebo který byl pořízen pro něj) Komisi zavazuje, a zakazuje jí tedy k tomuto dokumentu umožnit přístup¹⁶⁵.

Pokud jde o deváté rozhodnutí vydané ve věci **VKI v. Komise**, Soud v něm upřesnil podmínky, za kterých musejí orgány projednat žádost o přístup týkající se velmi značného počtu dokumentů¹⁶⁶. V uvedené věci Verein für Konsumenteninformation (VKI), rakouské sdružení spotřebitelů, požádalo Komisi o povolení k nahlédnutí do správního spisu v řízení o hospodářské soutěži, které vedlo k odsouzení osmi rakouských bank za jejich účast na kartelové dohodě (zvané „klub Lombard“). Jelikož Komise zamítla tuto žádost v plném rozsahu, VKI podal k Soudu žalobu směřující ke zrušení tohoto zamítavého rozhodnutí.

Soud rozhodl, že jestliže je cílem konkrétního a individuálního přezkumu, který měl orgán v zásadě provést v rámci odpovědi na žádost o přístup, umožnit dotčenému orgánu jednak posoudit, do jaké míry se uplatní výjimka z práva na přístup, a jednak posoudit možnost částečného přístupu, nemusí být předmětný přezkum nezbytný, pokud je z důvodu zvláštních okolností projednávaného případu zjevné, že přístup musí být odepřen, nebo právě naopak poskytnut.

V uvedeném případě Soud konstatoval, že výjimky, jichž se Komise dovolává, se netýkají nutně celého spisu týkajícího se klubu Lombard, a že dokonce pokud jde o dokumenty,

¹⁶² Rozsudek TeleTech Holdings v. OHIM – Teletech International (TELETECH GLOBAL VENTURES), poznámka 140 výše.

¹⁶³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

¹⁶⁴ Rozsudek Soudu ze dne 26. dubna 2005, Sison v. Rada, T-110/03, T-150/03 a T-405/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-266/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁶⁵ Rozsudek Soudu ze dne 30. listopadu 2004, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds v. Komise, T-168/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-64/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí. Viz rozsudek Soudu ze dne 17. března 2005, Scippacercola v. Komise, T-187/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí; usnesení Soudu ze dne 8. června 2005, Nuova Agricast v. Komise, T-139/03; SIMSA v. Komise, T-287/03; Poli Sud v. Komise, T-295/03; Tomasetto Achille v. Komise, T-297/03; Bieffe v. Komise, T-298/03, nezveřejněná ve Sbírce rozhodnutí, a Nuova Faudi v. Komise, T-299/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁶⁶ Rozsudek Verein für Konsumenteninformation v. Komise, poznámka 8 výše.

jichž by se mohly případně týkat, lze tyto výjimky vztahovat pouze na některé jejich části. V důsledku toho Komise nemohla upustit od konkrétního a individuálního přezkumu každého z dokumentů uvedených v žádosti za účelem posouzení uplatnění výjimek nebo možnosti částečného přístupu.

Soud však dodal, že z této povinnosti přezkumu může být připuštěna ve výjimečných případech odchylka, pokud se administrativní zatížení vyvolané konkrétním a individuálním přezkumem dokumentů ukáže jako obzvlášť náročné a překračující tak meze toho, co lze rozumně vyžadovat. V takovém případě má orgán povinnost pokusit se dohodnout s žadatelem, aby se jednak seznámil s jeho zájmem na získání dotčených dokumentů nebo mu umožnil tento zájem upřesnit a aby jednak zkoumal možnosti, které má ohledně přijetí opatření méně omezujícího než konkrétní a individuální přezkum dokumentů. Orgán je pak povinen upřednostnit tu volbu, která zůstává pro právo žadatele o přístup nejvýhodnější, přičemž nepředstavuje sama o sobě práci překračující meze toho, co lze rozumně vyžadovat.

V uvedeném případě napadené rozhodnutí neuvádělo, že Komise zkoumala konkrétním a vyčerpávajícím způsobem jednotlivé možnosti, které se jí nabízely, aby podnikla kroky, které by jí nezpůsobily nepřiměřené pracovní zatížení, ale naproti tomu by zvýšily vyhlídky na to, že žalobci bude moci být přístup k dotčným dokumentům poskytnut, alespoň v rozsahu části jeho žádosti. V důsledku toho Soud toto rozhodnutí zrušil.

F. Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) – boj proti terorismu

V průběhu posledních let byla podána celá řada žalob směřujících proti omezujícím opatřením namířeným proti některým osobám a subjektům v rámci boje proti terorismu, což vedlo Soud v roce 2005 k rozhodnutí o pěti věcech týkajících se této oblasti. Tři z těchto věcí byly posouzeny jako nepřipustné z důvodu nedostatku aktivní legitimace žalobců¹⁶⁷ nebo, pokud jde o poslední z nich, pro zjevný nedostatek příslušnosti a prekluzi¹⁶⁸. V jiných dvou věcech Soud nicméně rozhodl ve věci samé, což mu umožnilo stanovit velmi významné zásady týkající se zvláště skloubení ustanovení právního řádu Společenství s ustanoveními Charty Spojených národů¹⁶⁹.

Jak před, tak po teroristických atentátech ze dne 11. září 2001 Rada bezpečnosti přijala několik rezolucí týkajících se Talibanu, Usámy bin Ládina, sítě Al-Kajdá a osob a subjektů, které jsou s nimi spojeny. Těmito rezolucemi byly všechny členské státy Spojených národů vyzvány, aby zmrazily prostředky a jiné finanční zdroje kontrolované přímo nebo nepřímo těmito osobami a subjekty. Výbor pro sankce je pověřený identifikací dotčených subjektů

¹⁶⁷ Usnesení Soudu ze dne 15. února 2005, KNK v. Rada, T-206/02, a PKK a KNK v. Rada, T-229/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-229/05 P), dosud nezveřejněná ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁶⁸ Usnesení Soudu ze dne 18. listopadu 2005, Selmani v. Rada a Komise, T-299/04, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁶⁹ Rozsudky Soudu ze dne 21. září 2005, Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, T-306/01 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-415/05 P), a Kadi v. Rada a Komise, T-315/01 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-402/05 P), dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

a finančních zdrojů, které musejí být zmrazeny, a přezkoumáváním žádostí o výjimku. Tyto rezoluce byly ve Společenství provedeny několika společnými postoji a nařízeními Rady, kterými je nařízeno zmrazení prostředků dotyčných osob a subjektů. Několik z nich se domáhalo zrušení těchto nařízení před Soudem.

Ve svých rozsudcích Soud nejprve rozhodl, že použití společného právního základu článků 60 ES, 301 ES a 308 ES umožňuje uskutečnit v oblasti hospodářských a finančních sankcí cíl sledovaný Unií a jejími členskými státy v rámci SZBP. Poté, co Soud takto rozhodl, že Rada je příslušná k přijetí napadeného nařízení, projednal žalobní důvody žalobců vycházející z porušení jejich základních práv uznaných právem Společenství a EÚLP. Jelikož napadená nařízení prováděla rozhodnutí přijatá Radou bezpečnosti Spojených národů, přezkum tohoto žalobního důvodu přivedl Soud k tomu, aby úvodem přezkoumal propojení mezi mezinárodním právním řádem vycházejícím ze Spojených národů a vnitrostátním právním řádem nebo právním řádem Společenství. V tomto ohledu Soud konstatoval, že z hlediska mezinárodního práva mají závazky členských států OSN na základě Charty této organizace přednost před jakýmkoliv jiným závazkem včetně závazků na základě EÚLP a závazků na základě Smlouvy o ES, přičemž tato přednost se vztahuje i na rozhodnutí Rady bezpečnosti přijatá na základě hlavy VII Charty. Navíc, i když Společenství samo není členem Spojených národů, je třeba mít za to, že je na základě samotné smlouvy o svém založení vázáno povinnostmi vyplývajícími z Charty Spojených národů, stejně jako jsou jimi vázány jeho členské státy. Společenství tudíž jednak nemůže porušovat povinnosti vyplývající pro jeho členské státy z Charty ani bránit jejich plnění. Krom toho je povinno přijmout při výkonu svých pravomocí veškerá opatření nezbytná k tomu, aby umožnilo svým členským státům tyto povinnosti plnit.

Soud dále provedl analýzu důsledků, které je třeba vyvozovat z této zásady, pokud jde o jeho soudní přezkum s ohledem na nařízení, kterými se pouze provádějí rozhodnutí Rady bezpečnosti Spojených národů. Soud v tomto ohledu uvedl, že jakýkoliv přezkum vnitřní legality tohoto nařízení by znamenal, že by Soud přezkoumával incidenčně legalitu dotčených rozhodnutí. S ohledem na jejich přednost jsou však dotčená rozhodnutí v zásadě vyloučena ze soudního přezkumu ze strany Soudu, takže Soud není oprávněn zpochybňovat, ani incidenčně, jejich legalitu vzhledem k právu Společenství nebo základním právům, tak jak jsou uznána v právním řádu Společenství. Naopak, Soud je povinen v co největším možném rozsahu vykládat a uplatňovat toto právo způsobem slučitelným se závazky členských států podle Charty Spojených národů. Soud má nicméně za to, že je oprávněn k přezkumu legality napadeného nařízení a incidenčně legality rozhodnutí Rady bezpečnosti, které toto nařízení provádí, s ohledem na vyšší pravidla obecného mezinárodního práva, náležející k *ius cogens* chápanému jako mezinárodní právní řád, od něhož se ani členské státy, ani orgány OSN nemohou odchýlit a jejichž součástí jsou zejména kogentní normy týkající se univerzální ochrany základních lidských práv.

Soud, prováděje tedy přezkum nařízení s ohledem na tyto normy, konstatoval, že zmrazení prostředků stanovené napadeným nařízením neporušuje základní práva žalobců, jak jsou chráněna *ius cogens*. Nařízení zejména neporušuje právo žalobců vlastnit majetek v rozsahu, v němž je toto právo chráněno *ius cogens*. Pokud jde o práva obhajoby, Soud konstatoval, že se jeví, že žádná norma *ius cogens* nevyžaduje, aby byly zúčastněné osoby osobně vyslechnuty před Výborem pro sankce, přičemž dotčené rezoluce ostatně stanoví mechanismus přezkumu jednotlivých případů.

Pokud jde o právo na účinnou soudní ochranu, Soud poukázal na to, že v rámci žaloby podané žalobci Soud provádí úplný přezkum legality napadeného nařízení, pokud jde ze strany orgánů Společenství o dodržení pravidel o příslušnosti, jakož i pravidel vnější legality a podstatných formálních náležitostí, které se vztahují na jejich činnost. Soud přezkouvává rovněž legalitu nařízení zejména z hlediska formální a věcné vhodnosti, vnitřní soudržnosti a přiměřenosti nařízení vzhledem k rozhodnutím Rady bezpečnosti. Dále přezkouvává legalitu nařízení a nepřímo i legalitu dotčených rezolucí Rady bezpečnosti s ohledem na *ius cogens*. Naproti tomu Soudu nepřísluší přezkouvávat nepřímo soulad rozhodnutí Rady bezpečnosti se základními právy, tak jak jsou chráněna právním řádem Společenství, ani ověřovat neexistenci nesprávného posouzení skutkového stavu a důkazních materiálů, které Rada bezpečnosti použila na podporu přijatých opatření, a ani nepřímo přezkouvávat vhodnost a přiměřenost těchto opatření. V tomto rozsahu a při neexistenci mezinárodního soudu pověřeného rozhodováním o žalobách směřujících proti rozhodnutím Výboru pro sankce žalobci nedisponují žádným soudním procesním prostředkem.

Soud nicméně uvedl, že taková mezera v soudní ochraně žalobců není sama o sobě v rozporu s *ius cogens*, neboť právo na přístup k soudům není absolutní. V uvedené věci naráží na soudní imunitu, kterou požívá Rada bezpečnosti. Zájem žalobců na tom, aby byl jejich případ po meritorní stránce projednán soudem, není totiž dostatečný k tomu, aby převážil nad základním obecným zájmem na zachování mezinárodního míru a bezpečnosti tváří v tvář hrozbě jasně určené Radou bezpečnosti. V důsledku toho Soud žaloby zamítl jako neopodstatněné.

G. Veřejná služba Společenství

V roce 2005 Soud rozhodl velký počet věcí v oblasti veřejné služby, neboť, aniž by bylo bráno v úvahu 117 věcí postoupených Soudu pro evropskou veřejnou službu, přibližně 20 % věcí rozhodnutých tento rok (tedy 119 věcí) spadá do této oblasti. Soud ostatně rozhodl v několika málo případech o zrušení, jelikož vydal v tomto smyslu pouze čtrnáct rozsudků. S ohledem na velmi vysoký počet rozhodnutí vydaných v této oblasti a omezený rozsah této zprávy zde budou uvedeny pouze tři poznámky.

V první řadě může být stejně jako minulý rok zdůrazněna rozličnost rozhodnutí zpochybněných před Soudem, jelikož rozsudky a usnesení se týkaly jak otázek jmenování, povýšení a výběrových řízení¹⁷⁰, tak finančních nároků úředníků a zaměstnanců¹⁷¹, rámcové doho-

¹⁷⁰ Viz například rozsudky Soudu ze dne 3. února 2005, Mancini v. Komise, T-137/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-172/05 P); Heurtaux v. Komise, T-172/03, a ze dne 17. března 2005, Milano v. Komise, T-362/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁷¹ Několik rozsudků se tento rok týkalo konkrétně podmínek zakládajících nárok na příspěvek za práci v zahraničí stanovený ve služebním řádu, které umožnily Soudu upřesnit pojem „stát“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) přílohy VII bývalého služebního řádu úředníků Evropských společenství [viz například rozsudky Soudu ze dne 30. června 2005, Olesen v. Komise, T-190/03, a ze dne 25. října 2005, Salazar Brier v. Komise, T-83/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-9/06 P), dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí].

dy uzavřené mezi Komisí a odborovými a profesními organizacemi¹⁷², smluv dočasných zaměstnanců¹⁷³, disciplinárních řízení¹⁷⁴ nebo zpráv o vývoji služebního postupu¹⁷⁵. Dále značná poměrná část zrušení (a sice šest rozsudků ze čtrnácti) má svůj původ v nedostatku nebo nedostatečnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí¹⁷⁶. Konečně z důvodu praktického významu rozhodované otázky je třeba uvést, že ve svém rozsudku *Fardoom a Reinard v. Komise* Soud posoudil jako legální systém cílového průměru a orientačních kvót zavedený Komisí v roce 2002 pro účely řízení o vypracovávání posudků úředníků¹⁷⁷. Soud měl totiž za to, že systém cílového průměru nejenže nijak neomezuje svobodu úsudku hodnotitelů, ale může ji naopak příznivě ovlivňovat, neboť podporuje vypracovávání posudku podle zásluh úředníků.

H. Celní právo

V roce 2005 jako v předchozích letech Soud rozhodl o několika žalobách týkajících se zamítnutí žádostí o prominutí dovozního cla ze strany Komise, založených na ustanovení o ekvite v celní právní úpravě Společenství upravujícím možnost vrácení nebo prominutí dovozního cla v případech, které vyplývají z okolností, jež nelze přičítat podvodnému jednání nebo hrubé nedbalosti zúčastněné osoby¹⁷⁸. Jestliže Soud tyto věci rozhodl především na základě použití klasických zásad v dané oblasti, dvě věci se nicméně odlišují.

Jednak ve věci **Geologistics v. Komise**, která se týkala žádosti o prominutí podané podnikem, který byl stanoven jako finančně odpovědný jakožto držitel režimu vnějšího tranzitu Společenství („hlavní povinný“) za odnětí zboží celnímu dohledu, Soud zrušil rozhodnutí Komise, když se domníval, že se dopustila dvou zjevně nesprávných posouzení¹⁷⁹. Zaprvé v rozporu s tím, co se domnívala Komise, skutečnost, že vnitrostátní orgány, které věděly o existenci podvodu dotýkajícího se žalobkyně a vedly vůči ní šetření, aniž by ji o tom uvědomily, a to pro potřeby uvedených šetření, žalobkyni uvedla do „zvláštní situace“, pokud

¹⁷² Rozsudek Soudu ze dne 12. dubna 2005, *Lebedef v. Komise*, T-191/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-268/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁷³ Rozsudek Soudu ze dne 13. září 2005, *Fernández Gómez v. Komise*, T-272/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-417/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁷⁴ Rozsudek Soudu ze dne 5. října 2005, *Rasmussen v. Komise*, T-203/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁷⁵ Rozsudek Soudu ze dne 12. července 2005, *De Bry v. Komise*, T-157/04 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-344/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁷⁶ Rozsudky *Heurtaux v. Komise*, poznámka 170 výše; ze dne 1. března 2005, *Smit v. Europol*, T-143/03; ze dne 2. června 2005, *Strohm v. Komise*, T-177/03; ze dne 5. července 2005, *Marcuccio v. Komise*, T-9/04; ze dne 15. září 2005, *Casini v. Komise*, T-132/03, a ze dne 8. prosince 2005, *Reynolds v. Komise*, T-237/00, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁷⁷ Rozsudek *Fardoom a Reinard v. Komise*, poznámka 28 výše.

¹⁷⁸ Článek 239 nařízení Rady (ES) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307), a článek 905 nařízení Komise (ES) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 253, s. 1; Zvl. vyd. 02/06, s. 3). Viz například rozsudek *Common Market Fertilizers v. Komise*, poznámka 14 výše.

¹⁷⁹ Rozsudek Soudu ze dne 27. září 2005, *Geologistics v. Komise*, T-26/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

jde o celní dluh týkající se podvodných operací, ke kterým došlo po zjištění tohoto podvodu a které s ním měly spojitost. Zadruhé se Komise nesprávně domnívala, že se žalobkyně dopustila „zjevné nedbalosti“, když nezajistila dohled nad jednotlivými třetími osobami podílejícími se na tranzitu a neuzavřela náležitá pojištění. První skutečnost nebyla dostatečně prokázána a, pokud jde o druhou, Soud rozhodl, že každopádně nelze přijmout jako obecné pravidlo, že nesjednání pojištění by bylo samo o sobě zjevně nedbalým jednáním hospodářského subjektu.

Dále pak v rozsudku **Ricosmos v. Komise** Soud poskytl dvě zajímavá upřesnění ohledně podmínek, za kterých může být žádost o prominutí zamítnuta¹⁸⁰.

Zprv se z hlediska procesního Soud opřel zejména o judikaturu týkající se přístupu ke spisu v oblasti soutěžního práva, aby upřesnil, že pokud Komise kdykoli během řízení hodlá přijmout rozhodnutí nepříznivé vůči žadateli, musí mu umožnit v okamžiku doručení svých námitek přezkoumat všechny doklady, které mohou být relevantní na podporu jeho žádosti o prominutí nebo vrácení cla, a že za tímto účelem mu Komise musí poskytnout minimálně vyčerpávající soupis dokladů ze spisu, které nemají důvěrný charakter, obsahující informace dostatečně přesné k tomu, aby žadateli se vši znalostí věci umožnily určit, zda popsané doklady pro něj mohou být užitečné.

Zadruhé, pokud jde o meritorní posouzení žádosti o prominutí, Soud upřesnil, že má-li být takováto žádost zamítnuta, musí sice existovat souvislost mezi nedbalostí vytykanou hospodářskému subjektu a zjištěnou zvláštní situací, avšak to ještě neznamená, že by bylo nezbytné, aby zvláštní situace byla přímým a bezprostředním důsledkem dotčené nedbalosti. Postačuje totiž, aby nedbalost zjednodušila odnětí zboží celnímu dohledu nebo k němu přispěla.

III. Soudní agenda v oblasti náhrady škody

Ponecháme-li stranou soudní agendu v oblasti veřejné služby, Soud v roce 2005 rozhodl v 17 rozsudcích a usneseníích o meritorních podmínkách mimosmluvní odpovědnosti Společenství¹⁸¹. Pouze ve věci **AFCon Management Consultants a další v. Komise** byl

¹⁸⁰ Rozsudek Soudu ze dne 13. září 2005, *Ricosmos v. Komise*, T-53/02 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-420/05 P), dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁸¹ Rozsudky Soudu ze dne 3. února 2005, *Chiquita Brands a další v. Komise*, T-19/01; *Comafica a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise*, poznámka 50 výše; ze dne 16. března 2005, *EnBW Kernkraft v. Komise*, T-283/02; ze dne 17. března 2005, *Agraz a další v. Komise*, T-285/03 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-243/05 P); *AFCon Management Consultants a další v. Komise*, T-160/03, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí; rozsudek *Holcim (Deutschland) v. Komise*, poznámka 68 výše; rozsudek Soudu ze dne 13. července 2005, *Camar v. Rada a Komise*, T-260/97; usnesení Soudu ze dne 14. září 2005, *Adviesbureau Ehcon v. Komise*, T-140/04, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí; rozsudek *Cofradía de pescadores de „San Pedro“ de Bermeo a další v. Rada*, poznámka 22 výše; usnesení Soudu ze dne 26. října 2005, *Ouariachi v. Komise*, T-124/04 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-4/06 P); rozsudky Soudu ze dne 30. listopadu 2005, *Autosalone Ispra v. Komise*, T-250/02; ze dne 14. prosince 2005, *FIAMM a FIAMM Technologies v. Rada a Komise*, T-69/00; *Laboratoire du Bain v. Rada a Komise*, T-151/00; *Groupe Fremaux a Palais Royal v. Rada a Komise*, T-301/00; *CD Cartondruck v. Rada a Komise*, T-320/00; *Beamglow v. Parlament a další*, T-383/00, a *Fedon & Figli a další v. Rada a Komise*, poznámka 181 výše, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

přiznán nárok na náhradu škody, v uvedeném případě ve výši přibližně 50 000 eur podniku, který byl protiprávně vyloučen z nabídkového řízení¹⁸². Krom toho ve věci **Camar v. Rada a Komise** Soud použitím klasických zásad pro vyčíslení škody stanovil výši náhrady škody, o jejíž existenci bylo předtím rozhodnuto mezitímním rozsudkem¹⁸³. Všechny ostatní žaloby, přestože byly zamítnuty, vyjasňují řadu otázek ohledně přípustnosti žalob na náhradu škody, nahraditelné škody a jednání, které může vést k odškodnění.

A. Podmínky přípustnosti žaloby na náhradu škody

Soud v roce 2005 poskytl několik upřesnění ohledně formálních podmínek přípustnosti žalob na náhrady škody, režimu promlčení v této oblasti a zásady autonomie procesních prostředků.

Zprv podle ustálené judikatury není žalobce povinen vyčíslit výši škody, o které tvrdí, že mu vznikla. Nicméně, jak upřesnil Soud ve věci **Polyelectrolyte Producers Group v. Rada a Komise** pro to, aby byly splněny formální podmínky přípustnosti stanovené jednacími řádem [čl. 44 odst. 1 písm. c)], je nezbytné, aby žalobce uvedl jasně skutečnosti umožňující posoudit povahu a rozsah škody. V uvedeném případě se vyhýbavá argumentace žalobkyně ohledně údajně utrpěné škody omezovala na pouhá tvrzení žádným způsobem nezaložená na relevantních důkazech, což odůvodňovalo nepřípustnost žaloby na náhradu škody¹⁸⁴.

Zadruhé, pokud jde o promlčení, Soud měl příležitost připomenout ustálenou judikaturu, podle které se promlčení použije pouze na období, které o víc než pět let předchází datu úkonu přerušujícího promlčení, aniž by ovlivnilo nároky vzniklé během pozdějších období¹⁸⁵. V usnesení **Adviesbureau Ehcon v. Komise** Soud rozhodl, že tato judikatura se použije „pouze ve výjimečném případě, kdy je prokázáno, že dotčená újma byla každodenně obnovována po vzniku skutečnosti, která ji způsobuje“. Tak tomu nebylo v uvedeném případě, kdy údajné škody, za předpokladu, že by byly prokázány, i když případně bylo možno uvědomit si jejich rozsah až po zamítnutí nabídky žalobkyně na dotčenou zakázku, byly nicméně způsobeny okamžikem uvedeného zamítnutí¹⁸⁶.

Konečně zatřetí ve věci **Holcim (France) v. Komise** Soud připomenul zásadu autonomie procesních prostředků, když rozhodl, že pokud žalobce mohl podat žalobu na neplatnost nebo žalobu pro nečinnost proti aktu nebo nečinnosti, jimiž mu byla údajně způsobena škoda, nicméně tak neučinil, nevyužití těchto procesních prostředků nepředstavuje příčinu

¹⁸² Rozsudek AFCon Management Consultants a další v. Komise, poznámka 181 výše.

¹⁸³ Rozsudek Camar v. Rada a Komise, poznámka 181 výše.

¹⁸⁴ Usnesení Polyelectrolyte Producers Group v. Rada a Parlament, poznámka 29 výše. Viz rovněž rozsudek Autosalone Ispra v. Komise, poznámka 181 výše.

¹⁸⁵ Viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 16. dubna 1997, Hartmann v. Rada a Komise, T-20/94, Recueil, s. II-595, bod 132. Pokud jde o uplatnění v roce 2005, viz rozsudek Holcim (Deutschland) v. Komise, poznámka 68 výše.

¹⁸⁶ Usnesení Ehcon v. Komise, poznámka 181 výše.

prekluze žaloby na náhradu škody¹⁸⁷. Rovněž v otázce autonomie procesních prostředků umožnila tato věc Soudu upřesnit dosah judikatury, podle které musí být žaloba na náhradu škody prohlášena za nepřipustnou, pokud ve skutečnosti směřuje ke zrušení individuálního rozhodnutí, proti němuž již nelze podat opravný prostředek. Tato judikatura se týká „výjimečného případu, kdy žaloba na náhradu škody směřuje k zaplacení částky, jejíž výše odpovídá přesně výši cla, které žalobce zaplatil na základě individuálního rozhodnutí, a kdy tudíž žaloba na náhradu škody směřuje ve skutečnosti ke zrušení individuálního rozhodnutí“¹⁸⁸. Soud upřesnil, že tato judikatura je tedy relevantní pouze za předpokladu, že „údajná škoda vyplývá výlučně z individuálního správního aktu, proti němuž již nelze podat opravný prostředek, ale který by zúčastněná osoba bývala mohla napadnout žalobou na neplatnost“. V uvedeném případě však škoda tvrzená žalobkyní neměla původ v individuálním správním aktu, který by žalobkyně bývala mohla napadnout, ale v protiprávním nepřijetí opatření vyplývajících z rozsudku Komise. Žaloba byla tudíž posouzena jako přípustná.

B. Nahraditelná škoda

V rozsudku **Internationaler Hilfsfonds v. Komise** Soud stanovil zásadu, podle které náklady na advokáta vynaložené před Evropským veřejným ochráncem práv nejsou nahraditelné z titulu náhrady škody v rámci žaloby na náhradu škody, zejména z důvodu možnosti obrátit se na veřejného ochránce práv i bez využití služeb advokáta¹⁸⁹. V tomtéž smyslu se Soud ve svém usnesení **Ehcon v. Komise** domníval, že za okolností uvedeného případu se žalobkyni nepodařilo prokázat existenci přímé příčinné souvislosti mezi těmito údajnými náklady vynaloženými před veřejným ochráncem práv a vytýkanými protiprávnostmi, jelikož svobodná volba občana obrátit se na veřejného ochránce práv se nemůže jevit jako přímý a nutný důsledek případů nesprávného úředního postupu příčetelného případně orgánů nebo institucí Společenství¹⁹⁰.

C. Odpovědnost za protiprávní jednání

Mimo případ odpovědnosti v případě neexistence protiprávního jednání, který bude vyložen dále, bývá obvykleji mimosmluvní odpovědnost Společenství založena z důvodu protiprávního jednání. V tomto případě musí být ke vzniku odpovědnosti splněn souhrn podmínek, a to protiprávnost jednání vytýkaného orgánům, existence skutečné škody a příčinná souvislost mezi tvrzeným jednáním a dovolávanou újmou¹⁹¹.

¹⁸⁷ Usnesení *Holcim (France) v. Komise*, poznámka 68 výše.

¹⁸⁸ Viz zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 26. února 1986, *Krohn v. Komise*, 175/84, Recueil, s. 753, bod 33.

¹⁸⁹ Usnesení Soudu ze dne 11. července 2005, *Internationaler Hilfsfonds v. Komise*, T-294/04 (probíhá řízení o kasačním opravném prostředku C-331/05 P), dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

¹⁹⁰ Usnesení *Ehcon v. Komise*, poznámka 181 výše.

¹⁹¹ Rozsudky Soudního dvora ze dne 29. září 1982, *Oleifici Mediterranei v. EHS*, 26/81, Recueil, s. 3057, bod 16, a Soudu ze dne 16. října 1996, *Efisol v. Komise*, T-336/94, Recueil, s. II-1343, bod 30.

V roce 2005 Soud vydal ne méně než devět rozsudků o žalobách na náhradu škody souvisejících se společnou organizací trhu¹⁹². Tato část je nicméně věnována zvláště šesti rozsudkům vydaným v prosinci 2005, ve kterých velký senát Soudu rozhodoval o otázce skloubení rozhodnutí Orgánu pro řešení sporů (DSB) Světové obchodní organizace (WTO) s právním řádem Společenství¹⁹³.

V těchto věcech žalobkyně tvrdily, že jednání Společenství bylo protiprávní vzhledem k dohodám WTO, což vedlo Soud k určení, zda takové dohody zakládají pro procesní subjekty právo uplatnit tyto dohody u soudu za účelem zpochybnění platnosti právní úpravy Společenství s ohledem na rozhodnutí DSB. V těchto šesti rozsudcích Soud rozhodl, že tomu tak není. Dohody WTO totiž v zásadě nepatří s ohledem na svou povahu a strukturu, mezi normy, ve vztahu k nimž soud Společenství přezkoumává legalitu jednání orgánů Společenství, vyjma případů, kdy by Společenství zamýšlelo splnit konkrétní povinnost převzatou v rámci WTO nebo kdy akt Společenství výslovně odkazuje na konkrétní ustanovení dohod WTO¹⁹⁴. Přitom v případě existence rozhodnutí DSB o neslučitelnosti opatření přijatých členem s pravidly WTO se žádná z těchto dvou výjimek nepoužije. Pokud jde o první výjimku, tím, že Komise přijala závazek vyhovět pravidlům WTO, nezamýšlela převzít konkrétní povinnost v rámci WTO, jež by umožňovala provádět přezkum, neboť systém řešení sporů vyhrazuje v každém případě významnou úlohu jednáním. Přezkum soudem Společenství by tudíž mohl zapříčinit oslabení pozice vyjednávačů Společenství při hledání vzájemně přijatelného řešení sporu. Pokud jde o druhou výjimku, Soud rozhodl, že na společnou organizaci trhu s banány nelze nahlížet tak, že výslovně odkazuje na konkrétní ustanovení dohod WTO.

Judikatura dále pro prohlášení jednání orgánu za protiprávní v rámci režimu odpovědnosti za protiprávní jednání vyžaduje, aby bylo prokázáno dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je udělení práv jednotlivcům. Režim právní úpravy stanovený Soudním dvorem v oblasti mimosmluvní odpovědnosti Společenství zohledňuje především složitost situací, které mají být upraveny, obtížnost použití nebo výkladu znění právních předpisů a konkrétněji prostor pro uvážení, kterým disponuje autor napadeného aktu. Rozhodující kritérium pro posouzení porušení práva Společenství jako dostatečně závažného porušení spočívá v tom, že dotýcný orgán Společenství zjevně a závažným způsobem překročí meze své posuzovací pravomoci. Pokud tento orgán disponuje pouze značně sníženým prostorem pro uvážení, či dokonce žádným, prosté porušení práva Společenství

¹⁹² Rozsudky Chiquita Brands a další v. Komise, poznámka 181 výše; Comafica a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, poznámka 50 výše; Agraz a další v. Komise, poznámka 181 výše; FIAMM a FIAMM Technologies v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; Laboratoire du Bain v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; Groupe Fremaux a Palais Royal v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; CD Cartondruck v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; Beamglow v. Parlament a další, poznámka 181 výše, a Fedon & Figli a další v. Rada a Komise, poznámka 181 výše.

¹⁹³ Rozsudky FIAMM a FIAMM Technologies v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; Laboratoire du Bain v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; Groupe Fremaux a Palais Royal v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; CD Cartondruck v. Rada a Komise, poznámka 181 výše; Beamglow v. Parlament a další, poznámka 181 výše, a Fedon & Figli a další v. Rada a Komise, poznámka 181 výše. K této otázce viz rovněž rozsudek Chiquita Brands a další v. Komise, poznámka 181 výše.

¹⁹⁴ Viz např. rozsudek Soudního dvora ze dne 23. listopadu 1999, Portugalsko v. Rada, C-149/96, Recueil, s. I-8395.

může postačovat k prokázání existence dostatečně závažného porušení¹⁹⁵. Ve věci **Holcim (Deutschland) v. Komise** se přitom žalobkyně domáhala náhrady nákladů na bankovní záruky zřízené za účelem vyhnutí se platbě pokuty, která byla Soudem nakonec zrušena¹⁹⁶. Soud konstatoval, že prostor pro uvážení Komise v oblasti, v níž se dopustila vytýkané protiprávnosti (posouzení porušení čl. 81 odst. 1 ES), byl sice omezený, ale že orgán nicméně posuzoval komplexní situace, takže protiprávnost, které se dopustil, není dostatečně závažná s ohledem na tuto komplexnost, aby zakládala právo na náhradu škody.

D. Odpovědnost při neexistenci protiprávního jednání

Podle článku 288 ES v případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Společenství v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené svými orgány nebo svými zaměstnanci při výkonu jejich funkce. V řadě rozsudků vyhlášených v prosinci 2005 velký senát Soudu výslovně uznal, že odpovědnost Společenství může být založena i při neexistenci protiprávního jednání¹⁹⁷.

V roce 1993 přijala Rada nařízení zavádějící pro členské státy společná pravidla pro dovoz banánů¹⁹⁸. Toto nařízení stanovilo preferenční předpisy ve prospěch banánů pocházejících z určitých afrických, karibských a tichomořských zemí. Na základě stížností podaných některými státy, mezi nimiž byly Spojené státy americké, DBS WTO posoudil dovozní režim banánů za neslučitelný s dohodami WTO. V roce 1998 tudíž Rada přijala nařízení, kterým byl tento režim změněn. Jelikož DBS měl za to, že nový režim je stále neslučitelný s dohodami WTO, povolil na žádost Spojených států, aby uplatňovaly celní dovozní přírážku na výrobky ze Společenství uvedené na seznamu vypracovaném americkými správními orgány. Šest společností usazených ve Společenství se nato domáhalo, aby Soud uložil Komisi a Radě povinnost nahradit škodu vzniklou z důvodu uplatnění odvetných amerických opatření na jejich vývoz do Spojených států.

Ve svém rozsudku Soud nejprve rozhodl, že odpovědnost Společenství nemůže být v uvedeném případě založena z důvodu protiprávního jednání. Měl nicméně za to, že pokud není prokázána protiprávnost jednání orgánů Společenství, nevyplývá z toho, že podniky, které musí nést nepřiměřenou část nákladů vyplývajících z omezení přístupu na vývozní trhy, nemohou být v žádném případě odškodněny z titulu odpovědnosti Společenství. Vnitrostátní právní předpisy o mimosmluvní odpovědnosti, na které odkazuje článek 288 ES, totiž jednotlivcům umožňují, i když v nestejně míře, ve specifických oblastech a podle

¹⁹⁵ Rozsudky Soudního dvora ze dne 4. července 2000, *Bergaderm a Goupil v. Komise*, C-352/98 P, Recueil, s. I-5291, body 40 a 42 až 44, a ze dne 10. prosince 2002, *Komise v. Camar a Tico*, C-312/00 P, Recueil, s. I-11355, body 52 až 55.

¹⁹⁶ Rozsudek *Holcim (Deutschland) v. Komise*, poznámka 68 výše.

¹⁹⁷ Rozsudky *FIAMM a FIAMM Technologies v. Rada a Komise*, poznámka 181 výše; *Laboratoire du Bain v. Rada a Komise*, poznámka 181 výše; *Groupe Fremaux a Palais Royal v. Rada a Komise*, poznámka 181 výše; *CD Cartondruck v. Rada a Komise*, poznámka 181 výše; *Beamglow v. Parlament a další*, poznámka 181 výše, a *Fedon & Figli a další v. Rada a Komise*, poznámka 181 výše.

¹⁹⁸ Nařízení Rady (EHS) č. 404/93 ze dne 13. února 1993 o společné organizaci trhu s banány (Úř. věst. L 47, s. 1; Zvl. vyd. 03/13, s. 388).

odlišných pravidel, získat v soudním řízení náhradu některých škod i při neexistenci protiprávního jednání původce škody. V případě škody způsobené jednáním orgánů Společenství, jehož protiprávní povaha není prokázána, tak může dojít ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Společenství, pokud jsou kumulativně splněny podmínky týkající se skutečnosti škody, příčinné souvislosti mezi ní a jednáním orgánů Společenství, jakož i neobvyklé a zvláštní povahy dotčené škody. Soud tak poprvé konstatoval nehypotetickým způsobem existenci mimosmluvní odpovědnosti Společenství v případě neexistence protiprávního jednání jeho orgánů.

V daném případě byla podmínka týkající se škody splněna. Stejně tomu bylo v případě podmínky týkající se příčinné souvislosti mezi škodou a jednáním orgánů. Na odnětí koncesí ve vztahu ke Společenství ve formě celní dovozní přírážky je totiž třeba nahlížet jako na následek objektivně vyplývající podle obvyklého a předvídatelného průběhu řešení sporů WTO uznaného Společenstvím z toho, že Rada a Komise ponechaly v platnosti režim dovozu banánů neslučitelný s dohodami WTO. Jednání těchto orgánů tak totiž nezbytně vedlo k přijetí odvetného opatření a „je třeba na něj nahlížet jako na rozhodující příčinu škody, kterou nesly žalobkyně v důsledku zavedení americké celní přírážky“. Naproti tomu se žalobkyním nepodařilo prokázat, že jim vznikla neobvyklá škoda, a sice škoda přesahující meze hospodářského rizika vlastního činností v dotčeném odvětví. Možnost suspendovat celní koncese je totiž jedním z nebezpečí vlastních stávajícímu systému mezinárodního obchodu, a proto ho musí nutně nést každý subjekt, který se rozhodne uvádět své výrobky na trh jednoho z členů WTO. V důsledku toho Soud všech šest žalob zamítl.

IV. *Návrhy na předběžná opatření*

Rok 2005 potvrdil snižování počtu návrhů na předběžná opatření, které bylo již zaznamenáno v roce 2004, neboť bylo podáno pouze 21 návrhů, ve srovnání s 26 v roce 2004 a 39 v roce 2003. V roce 2005 předseda Soudu jakožto soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních rozhodl třináct věcí.

V této zprávě budou zmíněny pouze závěry ohledně naléhavosti ve věci **Deloitte Business Advisory v. Komise**¹⁹⁹. V uvedené věci Deloitte Business Advisory navrhovala zejména odklad provádění jednak rozhodnutí Komise o odmítnutí nabídky podané konsorciem, jehož byla součástí, a jednak rozhodnutí o zadání dotčené zakázky třetí osobě. Kromě zásahu do své dobré pověsti se žalobkyně dovolávala skutečnosti, že v případě zrušení napadených rozhodnutí a nenařízení předběžných opatření již nebude možné jí v nabídkovém řízení zadat provádění dotčené zakázky, a v důsledku toho z ní ona nebude moci získat určitou prestiž, zkušenost a příjmy.

Soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních, přezkoumáváje, zda je s dostatečnou pravděpodobností prokázáno, že žalobkyni hrozí, že utrpí vážnou a nenaправitelnou škodu, nebudou-li vydána navrhovaná předběžná opatření, měl za to, že konsorcium, jehož součástí byla žalobkyně, ztratilo šanci, že mu bude zakázka zadána,

¹⁹⁹ Usnesení předsedy Soudu ze dne 20. září 2005, *Deloitte Business Advisory v. Komise*, T-195/05 R, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

a v důsledku toho šanci získat různé výhody, ať už finanční, či nefinanční, které mohly případně plynout z provedení smlouvy. Přitom zaprvé s ohledem na datum stanoveného plnění smlouvy bylo málo pravděpodobné, že by možnost, kterou má Komise, aby uspořádala nové nabídkové řízení, umožnila sama o sobě zachovat šanci, kterou měla žalobkyně, že jí bude zakázka dotčená v nabídkovém řízení zadána a že ji bude moci provést. Zadruhé, pokud jde o možnost, že škoda případně utrpěná žalobkyní může být předmětem pozdějšího odškodnění, spis neobsahoval žádnou skutečnost, jež by s dostatečným stupněm určitosti zaručovala, že v případě zrušení napadených rozhodnutí Komise žalobkyni odškodní nezávisle na podání žaloby na náhradu škody. Navíc újma spočívající pro žalobkyni ve ztrátě šance, že jí bude zakázka zadána, musí být považována za velmi obtížně vyčíslitelnou, a proto nenapravitelnou újmu. Žalobkyně nicméně neprokázala z právního hlediska dostačujícím způsobem, že mohla ze zadání zakázky v rámci nabídkového řízení a z jejího provedení získat dostatečně významné výhody. Jelikož porovnání významu proti sobě stojících zájmů se v každém případě přiklánělo k nevydání předběžných opatření, soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních návrh zamítl.

B – Složení Soudu prvního stupně

(Protokolární pořádek ze dne 7. října 2005)

První řada, zleva doprava:

soudkyně P. Lindh; předsedové senátů R. García-Valdecasas y Fernández, M. Vilaras a M. Jaeger; předseda Soudu B. Vesterdorf; předsedové senátů J. Pirrung a H. Legal; soudkyně V. Tiili; soudce J. Azizi.

Druhá řada, zleva doprava:

soudci O. Czúcz, F. Dehousse, N. J. Forwood, P. Mengozzi, J. D. Cooke a A. W. H. Meij; soudkyně M. E. Martins de Nazaré Ribeiro a E. Cremona.

Třetí řada, zleva doprava:

vedoucí soudní kanceláře E. Coulon; soudce S. S. Papasavvas; soudkyně K. Jürimäe; soudce D. Šváby; soudkyně I. Wiszniewska-Białecka a I. Pelikánová; soudce V. Vadapalas; soudkyně I. Labucka a soudce V. Trstenjak.

1. Členové Soudu prvního stupně

(podle pořadí nástupu do funkcí)

Bo Vesterdorf

narozen v roce 1945; právník-lingvista u Soudního dvora; ministerský rada na ministerstvu spravedlnosti; přisedící soudce; právní atašé na Stálé misi Dánska při Evropském hospodářském společenství; přidělený soudce u Østre Landsret (odvolací soud); vedoucí odboru ústavního a správního práva na ministerstvu spravedlnosti; ředitel odboru na ministerstvu spravedlnosti; docent; člen Řídícího výboru pro lidská práva Rady Evropy (CDDH), posléze člen kanceláře CDDH; člen „ad hoc“ výboru pro právní vzdělávání na Evropské právní akademii v Trevíru v Německu; soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989; předseda Soudu prvního stupně od 4. března 1998.

Rafael García-Valdecasas y Fernández

narozen v roce 1946; abogado del Estado (státní advokát) (v Jaén a Grenadě); tajemník u hospodářského správního soudu v Jaén, posléze v Córdobě; člen advokátní komory (Jaén, Grenada); ředitel sekce pro soudní agendu Společenství na ministerstvu zahraničních věcí; vedoucí španělské delegace v rámci pracovní skupiny Rady za účelem zřízení Soudu prvního stupně; soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989.

Virpi Tiili

narozena v roce 1942; státní doktorka práv na univerzitě v Helsinkách; asistentka občanského práva a obchodního práva na univerzitě v Helsinkách; ředitelka právních záležitostí a obchodní politiky finské Ústřední obchodní komory; vrchní ředitelka finské Správy ochrany spotřebitelů; soudkyně Soudu prvního stupně od 18. ledna 1995.

Pernilla Lindh

narozena v roce 1945; bakalářka práv na univerzitě v Lundu; soudkyně (přísedící) u odvolacího soudu ve Stockholmu; právnička a vrchní ředitelka právního odboru obchodní sekce ministerstva zahraničních věcí; soudkyně Soudu prvního stupně od 18. ledna 1995.

Josef Azizi

narozen v roce 1948; doktor práv a bakalář v oboru sociálních a hospodářských věd na univerzitě ve Vídni; přednášející a vyučující na Univerzitě hospodářských věd ve Vídni a na právnické fakultě univerzity ve Vídni; Ministerialrat (ministerský rada) a vedoucí odboru Federální státní kanceláře; člen Řídícího výboru pro právní spolupráci Rady Evropy (CDCJ); zmocněnec *ad litem* u Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud) v soudních řízeních kontroly ústavnosti federálních zákonů; koordinátor odpovědný za přizpůsobení rakouského federálního práva právu Společenství; soudce Soudu prvního stupně od 18. ledna 1995.

John D. Cooke

narozen v roce 1944; zapsán u irské advokátní komory v roce 1966; rovněž zapsán u anglické advokátní komory a u advokátní komory Walesu, Severního Irska a Nového Jižního Walesu; barrister (advokát) v letech 1966 až 1996; zapsán u Inner Bar v Irsku (Senior Counsel) v roce 1980 a v Novém Jižním Walesu v roce 1991; předseda Rady advokátních komor Evropského společenství (CCBE) v letech 1985 až 1986; hostující profesor na právnické fakultě University College v Dublinu; člen Chartered Institute of Arbitrators; předseda irské Royal Zoological Society v letech 1987 až 1990; bencher Honorable Society of Kings Inns (Dublin); honorary bencher Lincoln's Inn (Londýn); soudce Soudu prvního stupně od 10. ledna 1996.

Marc Jaeger

narozen v roce 1954; advokát; soudní atašé, zmocněnec u vrchního státního zástupce; soudce, zástupce předsedy okresního soudu v Lucemburku; vyučující v Univerzitním centru Lucemburku; uvolněný soudce; referendář u Soudního dvora od roku 1986; soudce Soudu prvního stupně od 11. července 1996.

Jörg Pirrung

narozen v roce 1940; asistent na univerzitě v Marburgu; doktor práv (univerzita v Marburgu); referent, později vedoucí odboru mezinárodního práva soukromého, posléze vedoucí úseku občanského práva na Spolkovém ministerstvu spravedlnosti; člen Řídící rady Unidroit (1993–1998); předseda komise Haagské konference mezinárodního práva soukromého pro vypracování Úmluvy o ochraně dětí (1996); honorární profesor na univerzitě v Trevíru (mezinárodní právo soukromé a procesní, evropské právo); od roku 2002 člen vědecké rady na Institutu Maxe Plancka pro srovnávací soukromé právo a mezinárodní právo v Hamburku; soudce Soudu prvního stupně od 11. června 1997.

Paolo Mengozzi

narozen v roce 1938; profesor mezinárodního práva a vedoucí katedry Jeana Monneta práva Evropských společenství univerzity v Bologni; doktor honoris causa univerzity Carlos III v Madridu; hostující profesor na univerzitách Johns Hopkins (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paříž-II, Georgia (Atény) a na Mezinárodním univerzitním institutu (Lucemburk); koordinátor European Business Law Pallas Program, organizovaného při univerzitě v Nijmegen; člen poradního výboru Komise Evropských společenství pro veřejné zakázky; zástupce státního tajemníka pro průmysl a obchod u příležitosti půlročního italského předsednictví Rady; člen poradní skupiny Evropských společenství pro Světovou obchodní organizaci (WTO) a ředitel výzkumného centra akademie mezinárodního práva v Haagu pro školní rok 1997 věnovaný WTO; soudce Soudu prvního stupně od 4. března 1998.

Arjen W. H. Meij

narozen v roce 1944; rada u nizozemského Nejvyššího soudu (1996); poradce a zástupce předsedy v College van Beroep voor het bedrijfsleven (správního obchodního a průmyslového soudu) (1986); dočasně přidělený rada u odvolacího soudu pro sociální zabezpečení a u soudní komise pro celní sazebník; referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1980); vyučující evropského práva na právnické fakultě univerzity v Groningenu a pomocný vědecký pracovník na University of Michigan Law School; člen mezinárodního sekretariátu amsterdamské obchodní komory (1970); soudce Soudu prvního stupně od 17. září 1998.

Mihalis Vilaras

narozen v roce 1950; advokát (1974–1980); národní expert v právní službě Komise Evropských společenství, posléze vrchní rada generálního ředitelství V (Zaměstnání, průmyslové vztahy, sociální věci); auditor, maître des requêtes u Conseil d'Etat a od roku 1999 poradce; mimořádný člen řeckého Zvláštního nejvyššího soudu; člen řeckého Ústředního výboru pro vypracování návrhů zákonů (1996–1998); ředitel právní služby při generálním sekretariátu řecké vlády; soudce Soudu prvního stupně od 17. září 1998.

Nicholas James Forwood

narozen v roce 1948; diplomy z univerzity v Cambridge (BA 1969, MA 1973) (mechanické vědy a právo); zapsán u anglické advokátní komory v roce 1970, následně vykonával advokátní profesi v Londýně (1971–1999) a v Bruselu (1979–1999); zapsán u irské advokátní komory v roce 1981; jmenován jako Queen's Counsel v roce 1987; bencher Middle Temple v roce 1998; zástupce anglické advokátní komory a advokátní komory Walesu v Radě advokátních komor Evropské unie (CCBE) a předseda stálého zastoupení CCBE při Soudním dvoru (1995–1999); člen kanceláře World Trade Law Association a European Maritime Law Organization (1993–2002); soudce Soudu prvního stupně od 15. prosince 1999.

Hubert Legal

narozen v roce 1954; conseiller d'État (státní rada) (Francie); absolvent École normale supérieure v Saint-Cloudu a École nationale d'administration; profesor angličtiny s agregací (1979–1985); zpravodaj, posléze vládní komisař u soudních kolegií pro sporná řízení Conseil d'État (1988–1993); právní poradce stálého zastoupení Francie při OSN v New Yorku (1993–1997); referendář v kabinetu soudce Puissecheta u Soudního dvora (1997–2001); soudce Soudu prvního stupně od 19. září 2001.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

narozena v roce 1956; studia v Lisabonu, Bruselu a Štrasburku; advokáta v Portugalsku a Bruselu; nezávislá vědecká pracovnice v Institutu evropských studií svobodné univerzity v Bruselu; referendář u portugalského soudce u Soudního dvora, J. C. Moitinha de Almeida (1986–2000), posléze u předsedy Soudu prvního stupně, B. Vestendorfa (2000–2003); soudkyně Soudu prvního stupně od 31. března 2003.

Franklin Dehousse

narozen v roce 1959; licencié en droit (bakalář práv) (univerzita v Lutychu, 1981); aspirant (Fonds national de la recherche scientifique, 1985–1989); právní poradce Chambre des représentants, (1981–1990); doktor práv (univerzita ve Štrasburku, 1990); profesor (univerzity v Lutychu a Štrasburku, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, univerzita Montesquieu v Bordeaux; Collège Michel Servet des universités de Paris; fakulty Notre-Dame de la Paix v Namuru); zvláštní zástupce ministra zahraničních věcí (1995–1999); ředitel evropských studií Institut royal des relations internationales (1998–2003); předsedící u Conseil d'Etat (2001–2003); poradce u Evropské komise (1990–2003); člen Observatoire Internet (2001–2003); soudce Soudu prvního stupně od 7. října 2003.

Ena Cremona

narozena v roce 1936; držitelka diplomu v oboru jazyky Královské univerzity na Maltě (1955); doktorka práv Královské univerzity na Maltě (1958); advokátka maltské advokátní komory od roku 1959; právní poradkyně Národní rady žen (1964–1979); členka Komise veřejné služby (1987–1989); členka představenstva Lombard Bank (Malta) Ltd, zastupující stát jako akcionáře (1987–1993); členka volební komise od roku 1993; členka zkušební komise disertací na Právnické fakultě Královské univerzity na Maltě; členka Evropské komise proti rasismu a intoleranci (ECRI) (2003–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Ottó Czúcz

narozen v roce 1946; doktor práv univerzity v Segedíně (1971); rada na ministerstvu práce (1971–1974); přednášející a profesor (1974–1989), děkan právnické fakulty (1989–1990), prorektor (1992–1997) univerzity v Segedíně; advokát; člen prezidia Národní důchodové pojišťovny; zástupce prezidenta Evropského institutu sociálního zabezpečení (1998–2002); člen vědecké rady Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení; soudce Ústavního soudu (1998–2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Irena Wiszniewska-Białecka

narozena v roce 1947; držitelka diplomu v oboru právo univerzity ve Varšavě (1965–1969); výzkumná pracovnice Institutu právních věd, asistentka, zvláštní profesorka, profesorka Akademie věd (1969–2004); výzkumná pracovnice Institutu Maxe Plancka pro zahraniční a mezinárodní patentové a autorské právo a právo hospodářské soutěže v Mnichově (1985–1986); advokátka (1992–2000); soudkyně Nejvyššího správního soudu (2001–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Irena Pelikánová

narozena v roce 1949; doktorka práv, asistentka hospodářského práva (před rokem 1989), poté doktorka věd, profesorka obchodního práva (od roku 1993) na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze; členka prezidia Komise pro cenné papíry (1999–2002); advokátka; členka Legislativní rady české vlády (1998–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Daniel Šváby

narozen v roce 1951; doktor práv (univerzita v Bratislavě); soudce obvodního soudu v Bratislavě; soudce odvolacího občanskoprávního senátu a místopředseda Městského soudu v Bratislavě; člen odboru občanského a rodinného práva Právního institutu ministerstva spravedlnosti; dočasně přidělený soudce obchodního kolegia Nejvyššího soudu; člen Evropské komise pro lidská práva (Štrasburk); soudce Ústavního soudu (2000–2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Vilenas Vadapalas

narozen v roce 1954; doktor práv univerzity v Moskvě; habilitovaný doktor práv univerzity ve Varšavě; profesor na univerzitě ve Vilniusu: mezinárodního práva (od roku 1981), lidských práv (od roku 1991) a práva Společenství (od roku 2000); vrchní ředitel vládního odboru evropského práva; profesor evropského práva na univerzitě ve Vilniusu a vedoucí katedry Jeana Monneta; předseda Litevské asociace studií o Evropské unii; předseda pracovní parlamentní skupiny pro ústavní reformu týkající se přistoupení Litvy; člen Mezinárodní komise právníků (duben 2003); bývalý expert Rady Evropy pro otázky týkající se slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod; soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Küllike Jürimäe

narozena v roce 1962; držitelka diplomu v oboru právo univerzity v Tartu (1981–1986); asistentka státního zástupce v Tallinnu (1986–1991); držitelka diplomu Estonské diplomatické školy (1991–1992); právní poradkyně (1991–1993) a vrchní rada hospodářské a průmyslové komory (1992–1993); soudkyně odvolacího soudu v Tallinnu (1993–2004); European Master v oboru lidská práva a demokratizace, univerzity v Padově a v Nottinghamu (2002–2003); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Ingrida Labucka

narozena v roce 1963; držitelka diplomu v oboru právo lotyšské univerzity (1986); inspektorka pro ministerstvo vnitra pro oblast Kirov a město Riga (1986–1989); soudkyně soudu prvního stupně v Rize (1990–1994); advokátka (1994–1998 a červenec 1999 až květen 2000); ministryně spravedlnosti (listopad 1998 až červenec 1999 a květen 2000 až říjen 2002); členka Mezinárodního rozhodčího soudu v Haagu (2001–2004); členka Parlamentu (2002–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Savvas S. Papasavvas

narozen v roce 1969; studia na univerzitě v Aténách (Ptychion v roce 1991); postgraduální studia na univerzitě v Paříži II (DEA veřejného práva v roce 1992) a na univerzitě v Aix-Marseille III (doktorát v oboru právo v roce 1995); zapsán u kyperské advokátní komory, člen nikosijské advokátní komory od roku 1993; přednášející na kyperské univerzitě (1997–2002), docent ústavního práva od září 2002; výzkumný pracovník Evropského centra veřejného práva (2001–2002); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Verica Trstenjak

narozena v roce 1962; doktorka práv lublaňské univerzity (1995); profesorka (od roku 1996) teorie práva a státu (právní nauka) a soukromého práva; vědecká pracovnice; doktorandská studia na univerzitě v Curychu, ve Vídni (Institut srovnávacího práva), na Institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku, na svobodné univerzitě v Amsterdamu; hostující profesorka na univerzitě ve Vídni, ve Freiburg (Německo) a na Bucerius Law School v Hamburku; vedoucí právní služby (1994–1996) a státní tajemnice ministerstva vědy a technologie (1996–2000); generální tajemnice vlády (2000); členka pracovní skupiny pro evropský občanský zákoník (Study Group on European Civil Code) od roku 2003, držitelka ceny Asociace slovinských právníků „právník roku 2003“; soudkyně Soudu prvního stupně od 7. července 2004.

Hans Jung

narozen v roce 1944; asistent, posléze asistent-profesor na právnické fakultě (Berlín); advokát (Frankfurt nad Mohanem); právník-lingvista u Soudního dvora; referendář u předsedy Soudního dvora H. Kutschery, posléze u německého soudce u Soudního dvora; zástupce vedoucího soudní kanceláře u Soudního dvora; vedoucí soudní kanceláře Soudu prvního stupně od 10. října 1989 do 6. října 2005.

Emmanuel Coulon

narozen v roce 1968; studia práv (univerzita Panthéon-Assas, Paříž); studia managementu (univerzita Paříž-Dauphine); Collège d'Europe (1992); vstupní zkouška do regionálního střediska pro vzdělávání advokátních koncipientů v Paříži; advokátní zkoušky u advokátní komory v Bruselu; výkon advokátní praxe v Bruselu; úspěšný uchazeč v obecném konkursu Komise Evropských společenství; referendář u Soudu prvního stupně Evropských společenství (kabinet předsedy A. Saggia, 1996–1998; kabinet předsedy B. Vesterdorfa, 1998–2002); vedoucí kabinetu předsedy Soudu prvního stupně (2003–2005); vedoucí kanceláře Soudu prvního stupně od 6. října 2005.

2. Změny ve složení Soudu prvního stupně v roce 2005

Dne 6. října 2005 odešel od Soudu prvního stupně vedoucí soudní kanceláře H. Jung a byl nahrazen E. Coulonem.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna do 6. října 2005

Pan B. Vesterdorf, předseda Soudu
Pan M. Jaeger, předseda senátu
Pan J. Pirrung, předseda senátu
Pan M. Vilaras, předseda senátu
Pan H. Legal, předseda senátu
Pan J. D. Cooke, předseda senátu
Pan R. García-Valdecasas y Fernández, soudce
Paní V. Tiili, soudkyně
Paní P. Lindh, soudkyně
Pan J. Azizi, soudce
Pan P. Mengozzi, soudce
Pan A. W. H. Meij, soudce
Pan N. J. Forwood, soudce
Paní M. E. Martins de Nazaré Ribeiro, soudkyně
Pan F. Dehousse, soudce
Paní E. Cremona, soudkyně
Pan O. Czúcz, soudce
Paní I. Wiszniewska-Białecka, soudkyně
Paní I. Pelikánová, soudkyně
Pan D. Šváby, soudce
Pan V. Vadapalas, soudce
Paní K. Jürimäe, soudkyně
Paní I. Labucka, soudkyně
Pan S. S. Papasavvas, soudce
Paní V. Trstenjak, soudkyně

Pan H. Jung, vedoucí soudní kanceláře

od 7. října do 31. prosince 2005

Pan B. Vesterdorf, předseda soudu
Pan M. Jaeger, předseda senátu
Pan J. Pirrung, předseda senátu
Pan M. Vilaras, předseda senátu
Pan H. Legal, předseda senátu
Pan R. García-Valdecasas y Fernández, předseda senátu
Paní V. Tiili, soudkyně
Paní P. Lindh, soudkyně
Pan J. Azizi, soudce
Pan J. D. Cooke, soudce
Pan P. Mengozzi, soudce
Pan A. W. H. Meij, soudce
Pan N. J. Forwood, soudce
Paní M. E. Martins de Nazaré Ribeiro, soudkyně
Pan F. Dehousse, soudce
Paní E. Cremona, soudkyně
Pan O. Czúcz, soudce
Paní I. Wiszniewska-Białecka, soudkyně
Paní I. Pelikánová, soudkyně
Pan D. Šváby, soudce
Pan V. Vadapalas, soudce
Paní K. Jürimäe, soudkyně
Paní I. Labucka, soudkyně
Pan S. S. Papasavvas, soudce
Paní V. Trstenjak, soudkyně

Pan E. Coulon, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Soudu prvního stupně

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995), předseda od roku 1989 do roku 1995
Barrington Donal Patrick Michael (1989–1996)
Saggio Antonio (1989–1998), předseda od roku 1995 do roku 1998
Edward David Alexander Ogilvy (1989–1992)
Kirschner Heinrich (1989–1997)
Yeraris Christos (1989–1992)
Schintgen Romain Alphonse (1989–1996)
Briët Cornelis Paulus (1989–1998)
Biancarelli Jacques (1989–1995)
Lenaerts Koen (1989–2003)
Bellamy Christopher William (1992–1999)
Kalogeropoulos Andreas (1992–1998)
Potocki André (1995–2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995–2003)

Předsedové

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995)
Saggio Antonio (1995–1998)

Vedoucí soudní kanceláře

Hans Jung (1989–2005)

Kapitola III

Soud pro veřejnou službu Evropské unie

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2005

Autor: předseda Paul J. Mahoney

Soudní struktura Evropské unie se v roce 2005 rozšířila o nový soud. Rozhodnutím ze dne 2. listopadu 2004¹ Rada zřídila Soud pro veřejnou službu Evropské unie, když využila pravomoc, kterou jí udělila Niceská smlouva, zřizovat soudní komory připojené k Soudu prvního stupně, aby vykonávaly v některých zvláštních oblastech soudní pravomoci stanovené Smlouvou (čl. 220 druhý pododstavec a článek 225a ES).

Důvodem zřízení Soudu pro veřejnou službu, jenž má pravomoc rozhodovat veškeré spory mezi Společenstvím a jeho zaměstnanci na základě článku 236 ES, je především příliš vysoké pracovní zatížení Soudu prvního stupně – jehož pravomoci se v průběhu let rozšířily – a z něj vyplývající důsledky, pokud jde o účinnost soudního přezkumu v právním řádu Společenství. Zřízením Soudu pro veřejnou službu bude Soud prvního stupně zbaven nezanedbatelného objemu soudní agendy, která představuje v současné době přibližně čtvrtinu ročně zahájených věcí.

Postup jmenování soudců Soudu pro veřejnou službu se liší od postupu platného pro Soudní dvůr a Soud prvního stupně, jelikož soudci Soudu pro veřejnou službu jsou jmenováni jednomyslně Radou po konzultaci výboru složeného ze sedmi nezávislých osobností, který „vydává stanovisko ke vhodnosti kandidátů na výkon funkce soudce“ a připojuje k tomuto stanovisku seznam kandidátů, jejichž počet odpovídá alespoň dvojnásobku počtu soudců, kteří mají být jmenováni (čl. 225a čtvrtý pododstavec a čl. 3 odst. 3 a 4 přílohy I statutu Soudního dvora)². Je rovněž stanoveno, že Rada dbá „na vyvážené složení Soudu na co nejširším zeměpisném základě z řad státních příslušníků členských států a z hlediska zastoupení vnitrostátních právních systémů“ (čl. 3 odst. 1 přílohy I statutu Soudního dvora).

Členové jsou jmenováni na dobu šesti let, přičemž mohou být jmenováni opakovaně a každé uvolněné místo se obsazuje jmenováním nového soudce na dobu šesti let (čl. 2 druhý a třetí pododstavec přílohy I statutu Soudního dvora).

Rozhodnutím ze dne 22. července 2005 (2005/577/ES, Euratom) Rada jmenovala sedm soudců, kteří na slavnostním zasedání Soudního dvora konaném dne 5. října 2005 složili přísahu.

Rozhodnutím ze dne 6. října 2005 Soud pro veřejnou službu jmenoval p. Paula Mahoneyho prvním předsedou Soudu na dobu tří let. Téhož dne bylo zahájen postup za účelem obsazení místa vedoucího soudní kanceláře. Rozhodnutím ze dne 9. listopadu 2005 Soud jmenoval pí Waltraud Hakenberg vedoucí kanceláře Soudu pro veřejnou službu, která složila přísahu na slavnostním zasedání konaném dne 30. listopadu 2005.

¹ Rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. listopadu 2004 (Úř. věst. L 333, s. 7).

² Rozhodnutím 2005/49/ES, Euratom ze dne 18. ledna 2005 (Úř. věst. L 21, s. 13) Rada stanovila pravidla fungování tohoto výboru.

K postoupení pravomocí došlo dne 12. prosince 2005 po zveřejnění rozhodnutí předsedy Soudního dvora, kterým konstatoval, že uvedený Soud byl řádně zřízen³, v *Úředním věstníku Evropské unie*. Jak stanoví čl. 3 odst. 3 rozhodnutí 2004/752, předseda Soudu prvního stupně poté nařídil postoupit věci, u nichž písemná část řízení dosud neskončila, tedy 117 věcí.

Z článku 3 odst. 4 rozhodnutí Rady 2004/752 vyplývá, že až do vstupu svého jednacího řádu v platnost Soud pro veřejnou službu používá obdobný jednací řád jako Soud prvního stupně.

Doba, která uplynula mezi složením přísahy soudců Soudu pro veřejnou službu a skutečným postoupením věcí, byla využita za účelem důkladného přezkumu tohoto posledně uvedeného řádu, aby byl přizpůsoben zvláštnostem Soudu pro veřejnou službu, jakož i ustanovením přílohy I statutu Soudního dvora.

Soud se rovněž důkladně zabýval svými metodami práce a zvláště zřízením a složením svých senátů, jakož i přidělením svých soudců a věcí. Soud tak v souladu s čl. 4 odst. 2 až 4 přílohy I statutu Soudního dvora a článkem 10 jednacího řádu Soudu prvního stupně jmenoval p. Horstpetera Kreppela a p. Seana Van Raepenbusche předsedy senátů. Soud zřídil tři senáty, které jsou, pokud jde o první a druhý senát, složeny ze tří soudců a, pokud jde o třetí senát, z pěti soudců. V tomto posledně uvedeném senátu mohou rovněž zasedat tři soudci; předsedá mu předseda Soudu⁴.

Soud pracuje na přípravě svého jednacího řádu, který bude muset vzít v úvahu zvláštnosti soudní agendy veřejné služby. Některé základní zásady jsou již vyjádřeny v článku 7 přílohy I statutu Soudního dvora. Podle odstavce 3 uvedeného článku tak písemná část řízení zahrnuje jen jednu výměnu spisů účastníků řízení, ledaže Soud rozhodne o nezbytnosti druhé výměny spisů. V tomto případě je stanoveno, že se souhlasem účastníků řízení Soud bude moci rozhodnout bez ústní části řízení. Podle odstavce 4 může Soud v každém stadiu řízení, včetně podání návrhu, zkoumat možnosti smírného narovnání a může se pokusit o jeho usnadnění. To znamená, že bude muset být zaveden vhodný procesní rámec, aby bylo splněno toto přání vyjádřené Radou.

Režim nákladů řízení Soudu pro veřejnou službu se liší od režimu platného pro Soudní dvůr a Soud prvního stupně v tom smyslu, že podle odst. 5 čl. 7 přílohy I statutu Soudního dvora nese náklady každý účastník řízení, který neměl úspěch, s výhradou zvláštních ustanovení jednacího řádu, které je třeba ještě definovat.

Soud by měl být schopen předložit Soudnímu dvoru návrh jednacího řádu v průběhu prvních měsíců roku 2006.

Oficiální adresou Soudu je adresa orgánu Soudního dvora, Soud pro veřejnou službu nicméně sídlí v budově Allegro, 35A avenue J. F. Kennedy, v Lucemburku. Soud má k dispozici vlastní jednací síň.

³ Úř. věst. L 325, s. 1.

⁴ Viz sdělení v Úř. věst. C 322, s. 16.

B – Složení Soudu pro veřejnou službu

(Protokolární pořádek ke dni 30. listopadu 2005)

Zleva doprava:

soudce H. Tagaras; soudkyně I. Boruta; předseda senátu H. Kreppel; předseda Soudu P. Mahoney; předseda senátu S. Van Raepenbusch; soudce H. Kanninen; soudce S. Gervasoni; vedoucí soudní kanceláře W. Hakenberg.

1. Členové Soudu pro veřejnou službu

(podle data nástupu do funkce)

Paul J. Mahoney

narozen v roce 1946; studia práv (Master of Arts, univerzita v Oxfordu, 1967; Master of Laws, University College Londýn, 1969); vyučující, University College London (1967–1973); barrister (Londýn, 1972–1974); rada, vrchní rada u Evropského soudu pro lidská práva (1974–1990); profesor práv hostující na univerzitě ve Saskatchewan, Saskatoon, Kanada (1988); vedoucí personálního oddělení Rady Evropy (1990–1993); vedoucí odboru (1993–1995), náměstek vedoucího soudní kanceláře (1995–2001), vedoucí kanceláře Evropského soudu pro lidská práva (2001–září 2005); předseda Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Horstpeter Kreppel

narozen v roce 1945; univerzitní studia v Berlíně, Mnichově, Frankfurtu nad Mohanem (1966–1972); první státní zkouška (1972); justiční čekatel ve Frankfurtu nad Mohanem (1972–1973 a 1974–1975); Collège d'Europe v Brugách (1973–1974); druhá státní zkouška (Frankfurt nad Mohanem, 1976); zaměstnán na Spolkovém úřadě práce a jako advokát (1976); soudce u pracovního soudu (Spolková země Hesensko, 1977–1993); vyučující na Fachhochschule für Sozialarbeit ve Frankfurtu nad Mohanem a na Verwaltungsfachhochschule ve Wiesbadenu (1979–1990); národní expert u právní služby Komise Evropských společenství (1993–1996 a 2001–2005); atašé pro sociální věci na velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Madridu (1996–2001); soudce u pracovního soudu ve Frankfurtu nad Mohanem (únor–září 2005); soudce u Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Irena Boruta

narozena v roce 1950; studium práv na univerzitě ve Wroclawi (1972), doktorka práv (Lodž 1982); advokátka u advokátní komory Polské republiky (od roku 1977); hostující badatelka (univerzita v Paříži X, 1987–1988; univerzita v Nantes, 1993–1994); expertka „Solidarnosci“ (1995–2000); profesorka v oboru pracovního práva a sociálního práva na univerzitě v Lodži (1997–1998 a 2001–2005), profesorka na Vyšší obchodní škole ve Varšavě (2002), profesorka pracovního práva a práva sociálního zabezpečení na Univerzitě kardinála Stefana Wyszyńskiego ve Varšavě (2002–2005); náměstkyně ministra práce a sociálních věcí (1998–2001); členka vyjednávacího výboru pro přistoupení Polské republiky k Evropské unii (1998–2001); zástupkyně polské vlády u Mezinárodní organizace práce (1998–2001); autorka několika publikací o evropském pracovním a sociálním právu; soudkyně u Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Heikki Kanninen

narozen v roce 1952; diplom na Škole vyšších obchodních studií v Helsinkách a na právnické fakultě univerzity v Helsinkách; referendář u Nejvyššího správního soudu Finska; generální sekretář výboru pro reformu právní ochrany ve veřejné správě; vrchní rada u Nejvyššího správního soudu; generální sekretář výboru pro reformu správních věcí, poradce na ředitelství pro legislativu ministerstva spravedlnosti; náměstek vedoucího kanceláře Soudního dvora ESVO; referendář u Soudního dvora Evropských společenství; soudce u Nejvyššího správního soudu (1998–2005); člen přezkumné komise pro uprchlíky; místopředseda výboru pro rozvoj finských soudních orgánů; soudce u Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Haris Tagaras

narozen v roce 1955; diplom v oboru právo (univerzita v Soluni, 1977); zvláštní diplom v oboru evropského práva (Institut evropských studií svobodné univerzity v Bruselu, 1980); doktor práv (univerzita v Soluni, 1984); právník lingvista u Rady Evropských společenství (1980–1982); badatel ve středisku mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1982–1984); rada u Soudního dvora Evropských společenství a u Komise Evropských společenství (1986–1990); profesor v oboru práva Společenství, mezinárodního práva soukromého a lidských práv na univerzitě Panteion v Aténách (od roku 1990); externí spolupracovník pro evropské věci na ministerstvu spravedlnosti a člen Stálého výboru pro Luganskou úmluvu (1991–2004); člen Národní komise pro hospodářskou soutěž (1999–2005); člen Národní komise pro telekomunikace a pošty (2000–2002); člen advokátní komory v Soluni, advokát u kasačního soudu; zakládající člen Unie evropských advokátů (UAE); přidružený člen Mezinárodní akademie srovnávacího práva; soudce u Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Sean Van Raepenbusch

narozen v roce 1956; diplom v oboru právo (svobodná univerzita v Bruselu, 1979); zvláštní diplom v oboru mezinárodní právo (Brusel, 1980); doktor práv (1989); odpovědný za právní útvar Société anonyme du canal et des installations maritimes v Bruselu (1979–1984); úředník u Komise Evropských společenství (generální ředitelství pro sociální věci, 1984–1988); člen právní služby Komise Evropských společenství (1988–1994); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1994–2005); vyučující na univerzitním středisku v Charleroi (mezinárodní a evropské sociální právo, 1989–1991), na univerzitě v Mons-Hainaut (evropské právo, 1991–1997), na univerzitě v Lutychu (právo evropské veřejné služby, 1989–1991; institucionální právo Evropské unie, 1995–2005; evropské sociální právo, 2004–2005); četné publikace v oblasti evropského sociálního práva a ústavního práva Evropské unie; soudce u Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Stéphane Gervasoni

narozen v roce 1967; diplom na Institutu politických věd v Grenoblu (1988) a Národní škole správní (1993); člen Státní rady (soudní sekce, 1993–1997, sekce pro sociální věci, 1996–1997; maître des requêtes od roku 1996); přednášející na Institutu politických věd v Paříži (1993–1995); commissaire du gouvernement u zvláštní kasační komise v oblasti důchodů (1994–1996); právní poradce ministerstva pro veřejnou službu a města Paříže (1995–1997); generální sekretář na prefektuře departementu Yonne, sous-préfet okresu Auxerre (1997–1999); generální sekretář prefektury departementu Savojsko, sous-préfet okresu Chambéry (1999–2001); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (září 2001– září 2005); řádný člen přezkumné komise NATO (od roku 2001); soudce u Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Waltraud Hakenberg

narozena v roce 1955; studia práv v Řezně a Ženevě (1974–1979); první státní zkouška (1979); postgraduální studia v oboru právo Společenství na Collège d'Europe v Brugách (1979–1980); justiční čekatelka v Řezně (1980–1983); doktorka práv (1982); druhá státní zkouška (1983); advokátka v Mnichově a Paříži (1983–1989); úřednice Soudního dvora Evropských společenství (1990–2005); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (kabinet soudce Janna, 1995–2005); vyučující na několika univerzitách v Německu, Rakousku, Švýcarsku a Rusku; honorární profesorka na univerzitě v Sársku (od roku 1999); členka různých právních výborů, sdružení a porot; četné publikace v oblasti práva a soudní agendy Společenství; vedoucí kanceláře Soudu pro veřejnou službu od 30. listopadu 2005.

2. Protokolární pořádky

od 6. října do 29. listopadu 2005

- p. P. Mahoney, předseda Soudu
- p. H. Kreppel, soudce
- pí I. Boruta, soudkyně
- p. H. Kanninen, soudce
- p. H. Tagaras, soudce
- p. S. Van Raepenbusch, soudce
- p. S. Gervasoni, soudce

od 30. listopadu 2005

- p. P. Mahoney, předseda Soudu
- p. H. Kreppel, předseda senátu
- p. S. Van Raepenbusch, předseda senátu
- pí I. Boruta, soudkyně
- p. H. Kanninen, soudce
- p. H. Tagaras, soudce
- p. S. Gervasoni, soudce
- pí W. Hakenberg, vedoucí soudní kanceláře

Kapitola IV

Setkání a návštěvy

A – Oficiální návštěvy a události u Soudního dvora a Soudu prvního stupně v roce 2005

17. ledna	p. Peter Chase, ředitel Office of European Union and Regional Affairs na U. S. Department of State, Bureau of European and Eurasian Affairs
17. ledna	p. Jānis Maizītis, nejvyšší státní zástupce Lotyšské republiky a pí Rudīte Āboliņa, náměstkyně nejvyššího státního zástupce Lotyšské republiky
19. ledna	Výbor pro evropské záležitosti dánského parlamentu
27. ledna	novoroční recepce „Bridge Forum Dialogue“
28. ledna	pí Louisa Macovei, ministryně spravedlnosti Rumunska, v doprovodu J. E. p. Tudorela Postolache, velvyslance Rumunska v Lucemburském velkovévodství
31. ledna	setkání zástupců členských států a evropských orgánů
24.–25. února	dialog Evropské unie s Čínou na téma lidských práv
14. března	p. Christos Artemides, předseda kyperského Nejvyššího soudu
14. března	delegace Výboru pro právní věci a vnitřní trh Evropského parlamentu
5. dubna	p. Mareks Segliņš, předseda právního výboru lotyšského parlamentu
6. dubna	J. E. p. Mehmet Burhan Ant, velvyslanec Turecké republiky v Lucemburském velkovévodství
11. dubna	J. E. p. Bülent Arinç, předseda Velkého národního shromáždění Turecké republiky a J. E. p. Mehmet Burhan Ant, velvyslanec Turecké republiky v Lucemburském velkovévodství
11.–15. dubna	delegace Společného soudního a rozhodčího dvora Organizace pro harmonizaci obchodního práva v Africe (OHADA)
17.–20. dubna	delegace Ústavního soudu České republiky
25. dubna	delegace správní rady Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie
27. května	p. Erik Fribergh, zástupce vedoucího soudní kanceláře Evropského soudu pro lidská práva
6. června	pí Judith Kumin a Erika Feller, oblastní zástupkyně Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky (UNHCR)
7. června	delegace Ústavního soudu Bulharské republiky

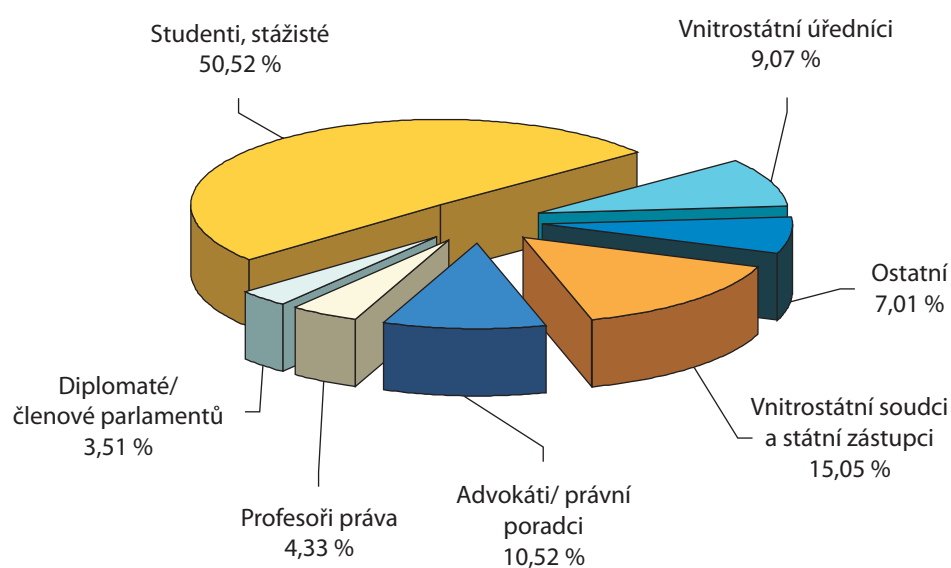
Oficiální návštěvy

Setkání a návštěvy

9. června	J. E. p. Bernhard Marfurt, velvyslanec, vedoucí švýcarské mise při Evropských společenstvích v Bruselu
13. června	ukrajinská vládní delegace
14.–15. června	p. John Jackson, profesor univerzity v Georgetown (Washington)
22. září	pí Anne E. Jensen, členka Evropského parlamentu
10.–11. října	delegace Ústavního soudu Polské republiky
11. října	delegace Ústavního soudu Bulharské republiky
14. listopad	delegace Rady advokátních komor Evropské unie (CCBE)
15. listopadu	p. Anton Tabone, předseda Sněmovny reprezentantů Maltské republiky
8. prosince	delegace Consiglio Nazionale Forense

B – Studijní návštěvy u Soudního dvora a Soudu prvního stupně v roce 2005

Rozdělení podle typů skupin

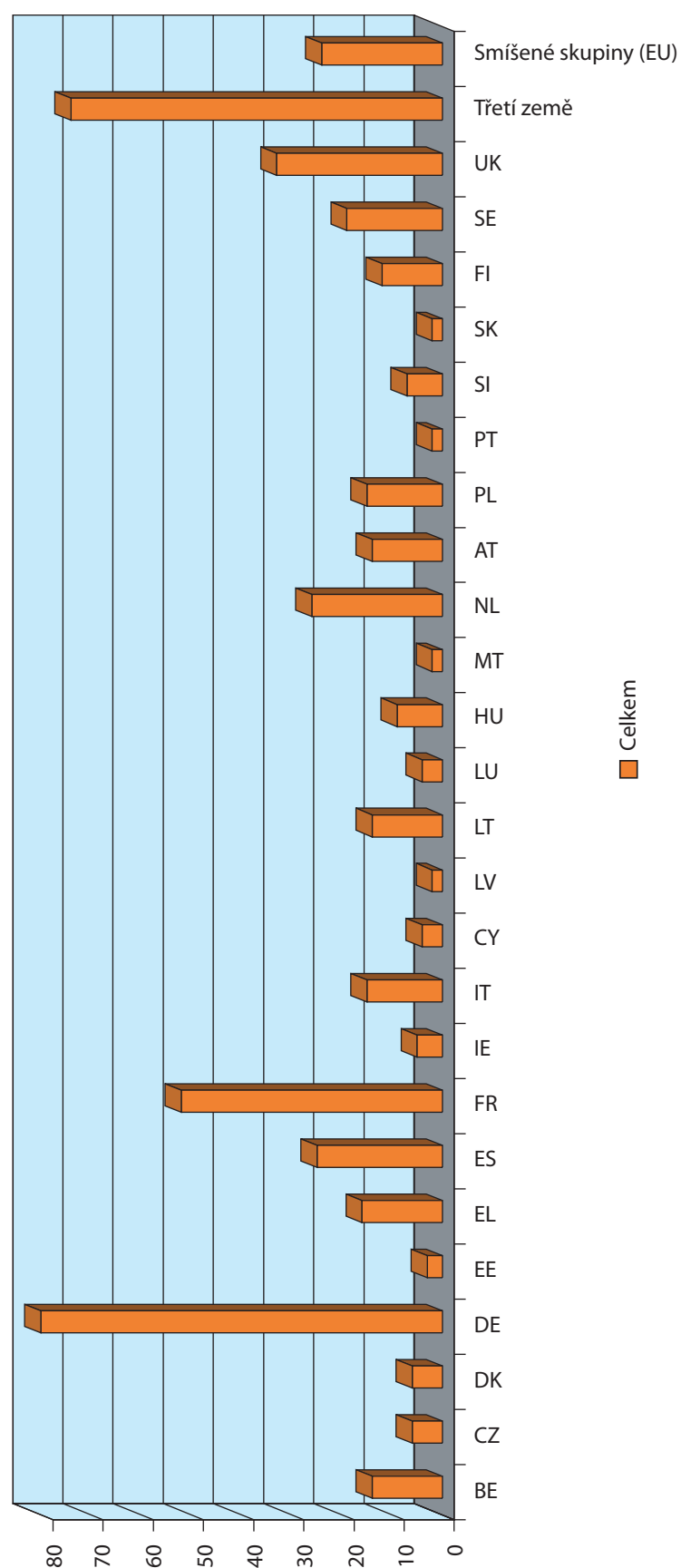
	Vnitrostátní soudci a státní zástupci	Advokáti/ právní poradci	Profesoři práva	Diplomaté/ členové parlamentů	Studenti, stážisté	Vnitrostátní úředníci	Ostatní	Celkem
Počet skupin	73	51	21	17	245	44	34	485

¹ Jiní než profesoři doprovázející skupiny studentů

Studijní návštěvy u Soudního dvora a Soudu prvního stupně v roce 2005 Rozdělení podle jednotlivých členských států

Studijní návštěvy

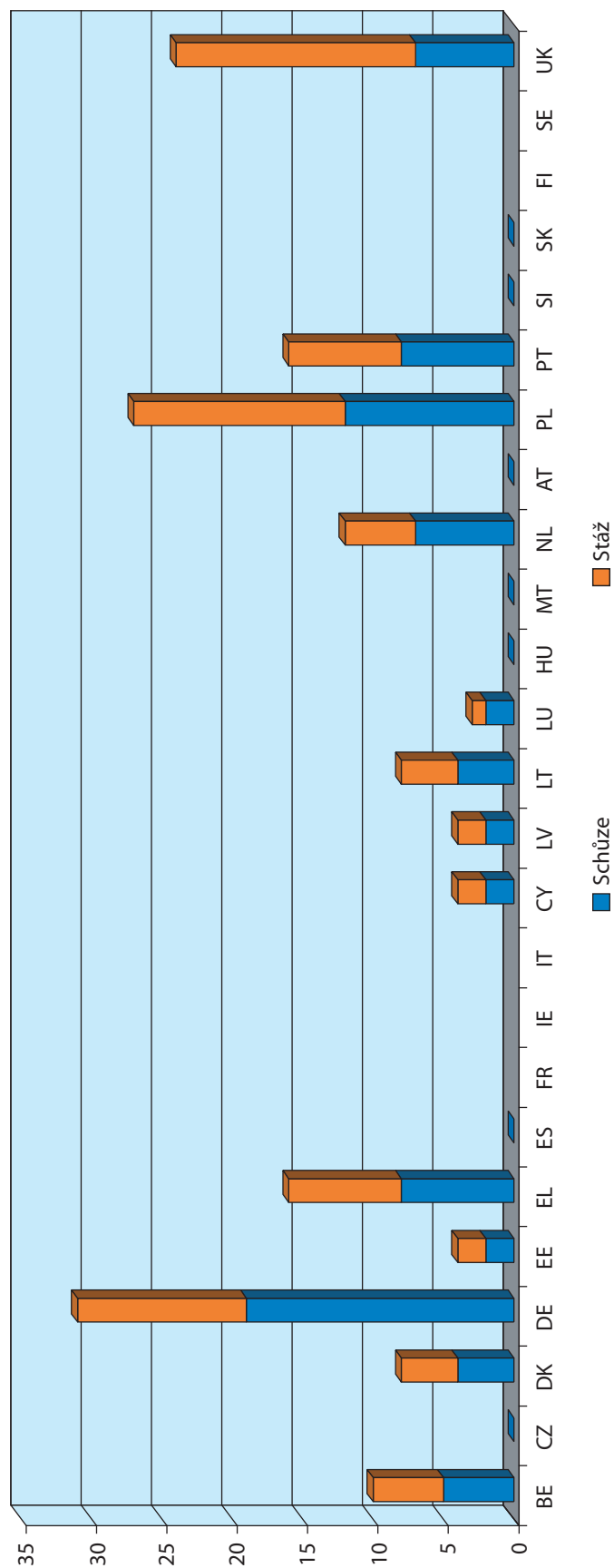
Setkání a návštěvy

Počet návštěvníků										Počet skupin	
	Vnitrostátní soudci a státní zástupci	Advokáti/ právní poradci	Profesoři práva	Diplomaté/ členové parlamentů	Studenti, stážisté	Vnitrostátní úředníci	Ostatní	Celkem	Celkem		
BE	92	3			307		18	420	420	14	14
CZ					42	16		58	58	6	6
DK	6				123	14		143	143	6	6
DE	241	156	8	166	1 435	232	159	2 397	2 397	80	80
EE	10	1						11	11	3	3
EL	167	52	6		166	25	50	466	466	16	16
ES	159	45			281	61	80	626	626	25	25
FR	227	59		140	1 002	10	114	1 552	1 552	52	52
IE		8			36	10	5	59	59	5	5
IT	20	1	2	189	238			450	450	15	15
CY		10			4			14	14	4	4
LV					4	3		7	7	2	2
LT		6	5	35	3	12		61	61	14	14
LU					16		126	142	142	4	4
HU			11		159		11	181	181	9	9
MT		5			35			40	40	2	2
NL	36	50			589	68	15	758	758	26	26
AT	30		5		212	10	38	295	295	14	14
PL	196	119	4		138	5		462	462	15	15
PT			4		2			6	6	2	2
SI	62	62			49			173	173	7	7
SK		6						6	6	2	2
FI		31		13	54		84	182	182	12	12
SE	85	28			54	178	23	368	368	19	19
UK	110	82		6	513	12		723	723	33	33
Třetí země	154	96	3	10	1 210	24	48	1 545	1 545	74	74
Smíšené skupiny (EU)		169		22	595	36	82	904	904	24	24
Celkem	1 595	989	48	581	7 267	716	853	12 049	12 049	485	485

¹ Jiní než profesoři doprovázející skupiny studentů

Studijní návštěvy u Soudního dvora a Soudů prvního stupně v roce 2005 Vnitrostátní soudci a státní zástupci

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Celkem
Schůze	5		4	19	2	8					2	2	4	2			7		12	8					7	82
Stáž	5		4	12	2	8					2	2	4	1			5		15	8					17	85

Studijní návštěvy

Setkání a návštěvy

C – Slavnostní zasedání v roce 2005

21. ledna	Slavnostní závazek předsedy a členů Komise Evropských společenství
7. března	Slavnostní zasedání na památku Roberta Lecourta, Ole Duea a Pietera VerLorena van Themaat, bývalých členů Soudního dvora
5. října	Slavnostní zasedání u příležitosti zahájení činnosti Soudu pro veřejnou službu Evropské unie
6. října	Slavnostní zasedání u příležitosti odchodu z funkce vedoucího soudní kanceláře p. H. Junga a nástupu p. E. Coulona do funkce vedoucího soudní kanceláře Soudu prvního stupně
30. listopadu	Slavnostní zasedání u příležitosti nástupu pí W. Hakenberg do funkce vedoucí soudní kanceláře Soudu pro veřejnou službu

D – Návštěvy a účast na oficiálních akcích v roce 2005

Soudní dvůr

10. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání „rentrée judiciaire de la Cour d’appel de Paris“
13.–15. ledna	Zastoupení Soudního dvora na 85. výročí estonského Nejvyššího soudu v Tartu
14. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání obou komor rakouského parlamentu u příležitosti 10. výročí vstupu Rakouské republiky do Evropské unie ve Vídni
21. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku
27. ledna	Účast předsedy na pohřbu p. Ole Duea, bývalého předsedy Soudního dvora, v Kodani
9. února	Účast předsedy na oslavách deseti let Řeckého hospodářského a sociálního výboru v Athénách
10. února	Účast předsedy na konferenci „Manouil Chrysoloras“ na téma „Vývoj soudního systému Evropské unie po Niceské smlouvě“ v Aténách
14. února	Účast předsedy na konferenci uspořádané Centrem evropských studií právnické fakulty univerzity Jeana Moulina na téma „Úloha Soudního dvora Evropských společenství v hospodářské integraci nové rozšířené Evropy“ v Lyonu.
14.–15. února	Zastoupení Soudního dvora na „Conference of Presidents of European Constitutional Courts“ uspořádané maďarským Ústavním soudem v Budapešti.
25.–26. února	Zastoupení Soudního dvora na 10. výročí vstupu Rakouské republiky do Evropské unie ve Vídni.
28. února	Účast předsedy na konferenci uspořádané Freie Universität v Berlíně
1. března	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání Spolkového pracovního soudu u příležitosti odchodu jeho předsedy a nástupu do funkce jeho nástupce v Erfurtu.
3. března	Zastoupení Soudního dvora na semináři uspořádaném v rámci lucemburského předsednictví na téma „Vzájemná důvěra v evropském prostoru pro vymáhání práva“ v Lucemburku.

16. března	Převzetí čestného vyznamenání „das österreichische Ehrenkreuz für Wissenschaft und Kunst 1. Klasse“ předsedou od J. E. p. W. Hagg, velvyslance Rakouské republiky v Lucemburku
17. března	Zastoupení Soudního dvora na zahájení 5. kongresu Evropské asociace právníků ve Štrasburku
21.–31. března	Oficiální návštěva předsedy a delegace Soudního dvora v Čínské lidové republice
7.–8. dubna	Zastoupení Soudního dvora na sympoziu uspořádaném u příležitosti 127. výročí advokátní komory v Istanbulu
26. dubna	Účast předsedy na slyšení o základních právech v Evropské unii uspořádaném Evropským parlamentem v Bruselu
5.–9. května	Oficiální návštěva předsedy a delegace Soudního dvora u kyprského Nejvyššího soudu
15. května	Zastoupení Soudního dvora na oficiálním ceremoniálu „Staatsakt“ u příležitosti 50. výročí podepsání rakouské Státní smlouvy ve Vídni
15.–18. května	Oficiální návštěva předsedy Soudního dvora a soudce P. Kūrise v Litvě ve Vilniusu
15.–19. května	Zastoupení Soudního dvora na XIII. kongresu „Conference of the European Constitutional Courts“ v Nikósii
23. května	Převzetí titulu „doktor <i>honoris causa</i> “ předsedou od Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften
25. května	Účast předsedy na sympoziu „Feierliche Zeugnisübergabe 2005 in Verbindung mit dem Kongress Internationaler Juristennachwuchs & Praxis anlässlich des 2500. Absolventen der Internationalen Rechtsstudien“ na univerzitě v Trevíru
30. května	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání Spolkového finančního soudu u příležitosti odchodu jeho předsedy a nástupu do funkce jeho nástupce v Mnichově.
1. června	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu pořádaném u příležitosti státního svátku Italské republiky v Římě
2.–3. června	Zastoupení Soudního dvora na 3. výroční konferenci „Evropské sítě soudních rad“ v Barceloně
5.–6. června	Zastoupení Soudního dvora na schůzi správní rady a na valné hromadě Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie v Lipsku
20. června	Účast předsedy na sympoziu „Veranstaltungsreihen des Centrums für Europäisches Privatrecht“ a vystoupení předsedy na téma „Rechtswirkungen von EG-Richtlinien in privatrechtlichen Beziehungen“ v Münsteru

20.–21. června	Zastoupení Soudního dvora na semináři o soudních řízeních ve sporech týkajících se cizinců a uprchlíků v Bruselu
27. června	Účast předsedy na ceremoniálu k odchodu předsedy řecké Státní rady v Athénách
28. června	Zastoupení Soudního dvora na oslavách pořádaných u příležitosti státního svátku Slovinské republiky v Bruselu
1. července	Zastoupení Soudního dvora na 50. výročí College van Beroep voor het bedrijfsleven v Noordwijk (Nizozemsko)
1.–2. července	Zastoupení Soudního dvora na čtvrté konferenci asociace European Competition Law Judges v Londýně
2.–4. července	Oficiální návštěva předsedy na Ústavním soudu v Polsku ve Varšavě
12. července	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním připomenutí 25. výročí španělského Ústavního soudu v Madridu
12.–13. července	Zastoupení Soudního dvora na slyšení uspořádaném výborem pro rozpočtovou kontrolu Evropského parlamentu o statutu a institucionálním rámci OLAF v Bruselu
7.–9. září	Účast předsedy na „3 ^e journée des juristes européens“ pořádaném Evropskou právní akademií v Ženevě
19.–20. září	Účast delegace Soudního dvora na „30 ^e réunion du Comité des conseillers juridiques sur le droit international public“ ve Štrasburku
21. září	Zastoupení Soudního dvora na sympoziu o „Harmonizaci práva afrického a evropského kontinentu“ v Bordeaux
28. září–1. října	Účast předsedy na „Rechtswissenschaftlicher Kongress in Tokio“ pořádaném „Deutscher Akademischer Austausch Dienst“ a Alexander von Humboldt-Stiftung v Tokiu
29.–30. září	Zastoupení Soudního dvora na čtvrtém sympoziu evropských soudců v oboru ochranné známky a vzory v Alicante
30. září	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním připomenutí zahájení činnosti rakouského Ústavního soudu ve Vídni
3. října	Zastoupení Soudního dvora na oficiálním ceremoniálu ke dni znovusjednocení Německa v Poznani
3. října	Účast delegace Soudního dvora na „Opening of the Legal Year“ v Londýně
17. října	Účast předsedy na sympoziu „Europäische Integration und Europäische Wirtschaft“ pořádaném Europa Institut – Saarland University v Sarrbrückenu

23. října	Zastoupení Soudního dvora na oficiálním ceremoniálu předávání „Friedenspreis“ des Deutschen Buchhandels ve Frankfurtu nad Mohanem
31. října	Účast předsedy na sympoziu „Budoucnost Evropy v současné nejisté situaci“ v Soluni
2.–4. listopadu	Účast předsedy na „6 th International ECLN-Colloquium“ v Berlíně
9. listopadu	Přednáška předsedy na téma „Fundamental Rights and Fundamental Freedoms: the challenge of striking a delicate balance“ v rámci „Sir Thomas More Lecture“ v Londýně
10. listopadu	Přednáška předsedy na téma „Effet utile versus legal certainty: the case-law of the European Court of Justice on the direct effect of directives“, během UKAEL annual address v Londýně
17. listopadu	Účast předsedy na večeři pro předsedy orgánů u příležitosti 10. výročí úřadu Evropského veřejného ochránce práv v Bruselu
21. listopadu	Přijetí vyznamenání „Grand Officier de l'Ordre du Mérite“ Italské republiky předsedou v Lucemburku
22. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na společném pracovním semináři členů sítě předsedů nejvyšších soudů Evropské unie a zástupců evropských orgánů v Bruselu
28.–29. listopadu	Účast delegace Soudního dvora na semináři na téma „EU-Argentina: The challenge of reforming democratic States“ pořádaném delegací Evropské komise v Argentině v Buenos Aires
29. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na schůzi správní rady Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů v Bruselu
6. prosince	Zastoupení Soudního dvora na recepci pořádané prezidentkou Finské republiky u příležitosti svátku nezávislosti v Helsinkách
22. prosince	Zastoupení Soudního dvora na oslavě pořádané slovinským Ústavním soudem u příležitosti dne ústavnosti v Lublani

Soud prvního stupně

24. února	Účast předsedy Soudu prvního stupně na konferenci na téma „Droit et économie de la concurrence“ pořádané Kasačním soudem v Paříži
3. března	Účast předsedy Soudu prvního stupně na „Anti-trust forum“ pořádaném University College London v Londýně
7. března	Setkání předsedy Soudu prvního stupně s M. Barrosem, předsedou Komise, v Bruselu

17. března	Účast předsedy Soudu prvního stupně na kongresu (zahajovací řeč) pořádaném Evropskou asociací právníček ve Štrasburku
8. dubna	Účast předsedy Soudu prvního stupně na fóru s názvem „Internationales Forum EG Kartellrecht“, pořádaném Studienvereinigung Kartellrecht E.V. v Bruselu
15. dubna	Setkání v Bruselu s pí Neelie Kroes, komisařkou pro hospodářskou soutěž, a s p. Michelem Petittem, generálním ředitelem právní služby Komise
25. dubna	Účast předsedy Soudu prvního stupně na ceremonii u příležitosti podpisu smlouvy o přistoupení Bulharska a Rumunska k Evropské unii
28. dubna	Účast předsedy Soudu prvního stupně na fóru s názvem „XII th St. Gallen International Competition Law Forum (ICL)“, pořádaném Universität St. Gallen ve Švýcarsku
3. května	Účast předsedy Soudu prvního stupně na „na evropském dni hospodářské soutěže“ pořádaném ministerstvem hospodářství a zahraničního obchodu a Radou pro hospodářskou soutěž v Lucemburku
9. května	Účast předsedy Soudu prvního stupně na konferenci s názvem „The Transatlantic Antitrust Dialogue“, pořádané British Institute of International and Competition Law, v Londýně
26. května	Účast předsedy Soudu prvního stupně na konferenci s názvem „Third Annual Forum of the European State Aid Law Institute“ a „Refining the concept of State Aid“ pořádané The European State Aid Law Institute v Bruselu
1. června	Účast předsedy Soudu prvního stupně na semináři pořádaném Dansk Konkurrenceretsforening (dánská společnost pro právo hospodářské soutěže) v Kodani
10. června	Účast předsedy Soudu prvního stupně na semináři s názvem „Advokatmødet 2005“ pořádaném Advokatsamfundet (dánská advokátní komora) v Kolding (Dánsko)
19. září	Účast předsedy Soudu prvního stupně na semináři s názvem „The Court of First Instance after enlargement: A Court of general competence“, pořádaném ministerstvem zahraničních věcí ve Finsku
20. října	Přednáška předsedy Soudu prvního stupně na univerzitě v Dublinu v rámci návštěvy pořádané Irish Center of European Law v Dublinu
24. října	Návštěva předsedy Soudu prvního stupně u Evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku

31. října	Přednáška předsedy Soudu prvního stupně na univerzitě v Kodani
3. listopadu	Účast předsedy Soudu prvního stupně na sympoziu s názvem „6 th International ECLN – Colloquium/IACL Round Table: The Future of the European Judicial System. The Constitutional Role of the European Court“ pořádaném Humboldt-Universität v Berlíně
4. listopadu	Účast předsedy Soudu prvního stupně na konferenci s názvem „Právo hospodářské soutěže a hospodářství“ v Lisabonu
17. listopadu	Účast na ceremoniálu k 10. výročí Evropského veřejného ochránce práv v Bruselu
2. prosince	Účast předsedy Soudu prvního stupně na konferenci o „The Modernisation Reform of EC Antitrust enforcement and its effects in the National Legal Order“, pořádané „Europarättslig Tidskrift“ (švédské noviny zabývající se evropským právem) a „The Swedish FIDE Association“; přednáška na téma „The EC system of Competition Law Enforcement and the Role of the Community Courts“ ve Stockholmu

Kapitola V

Soudní statistiky

A – Soudní Statistiky Soudního dvora

Obecná činnost Soudního dvora

1. Ukončené, zahájené, projednávané věci (2000–2005)

Ukončené věci

2. Povaha řízení (2000–2005)
3. Rozsudky, usnesení, posudky (2005)
4. Soudní kolegium (2005)
5. Předmět žaloby (2005)
6. Vydaná předběžná opatření: směr rozhodnutí (2005)
7. Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2005)
8. Délka trvání řízení (2000–2005)

Zahájené věci

9. Povaha řízení (2000–2005)
10. Přímé žaloby – Povaha žaloby (2005)
11. Předmět žaloby (2005)
12. Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2000–2005)
13. Zrychlená řízení (2000–2005)

Věci projednávané k 31. prosinci

14. Povaha řízení (2000–2005)
15. Soudní kolegium (2005)

Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2005)

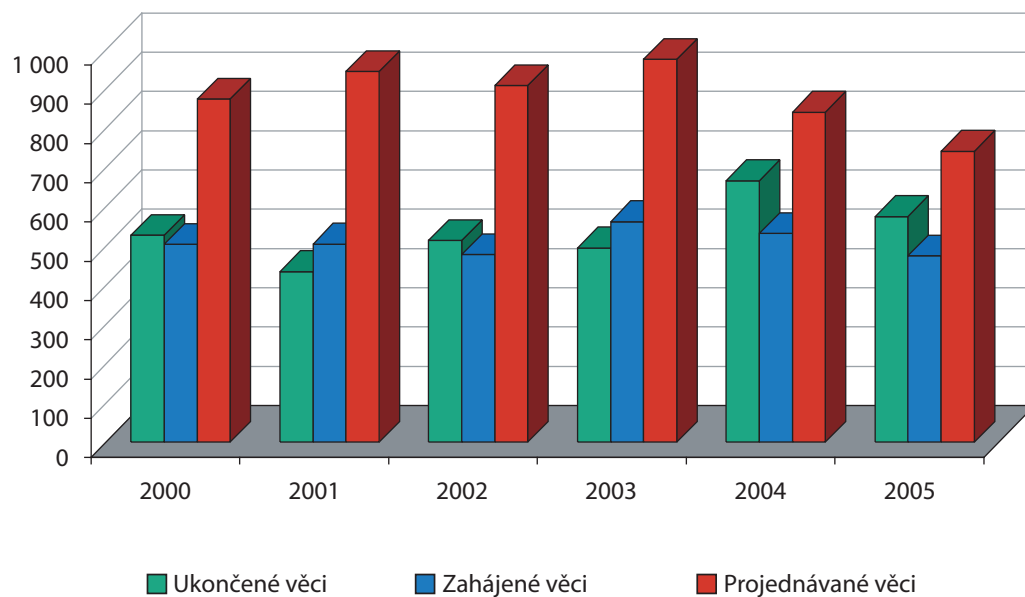
16. Zahájené věci a rozsudky
17. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)
18. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)
19. Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

Obecná činnost Soudního dvora

1. Ukončené, zahájené, projednávané věci (2000–2005)¹

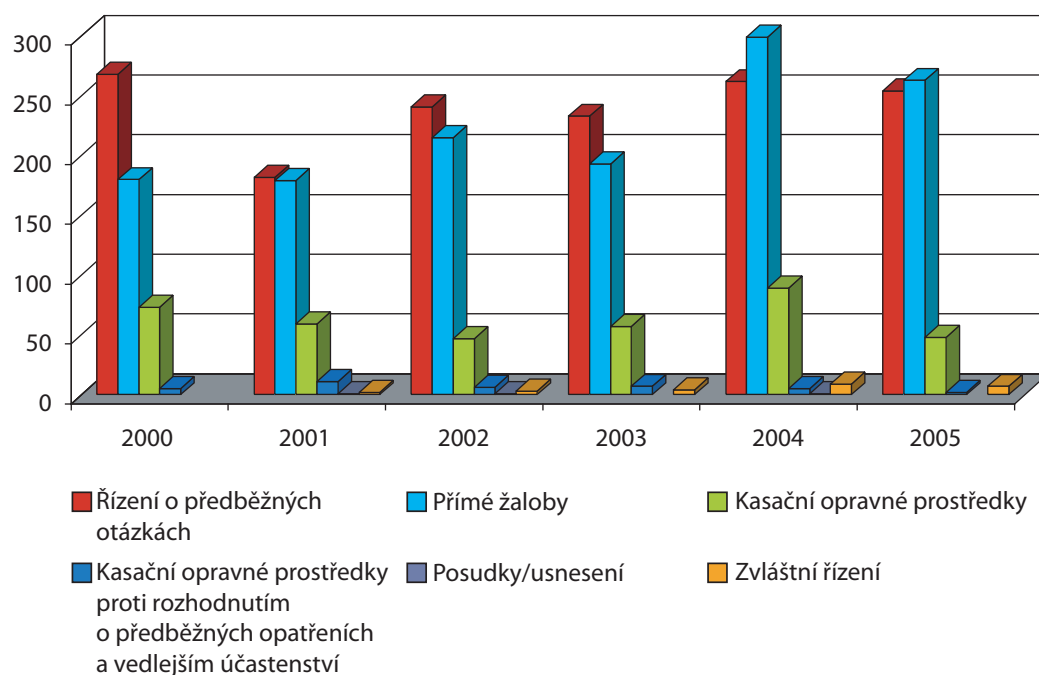

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ukončené věci	526	434	513	494	665	574
Zahájené věci	503	504	477	561	531	474
Projednávané věci	873	943	907	974	840	740

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

Ukončené věci

2. Povaha řízení (2000–2005)^{1 2}

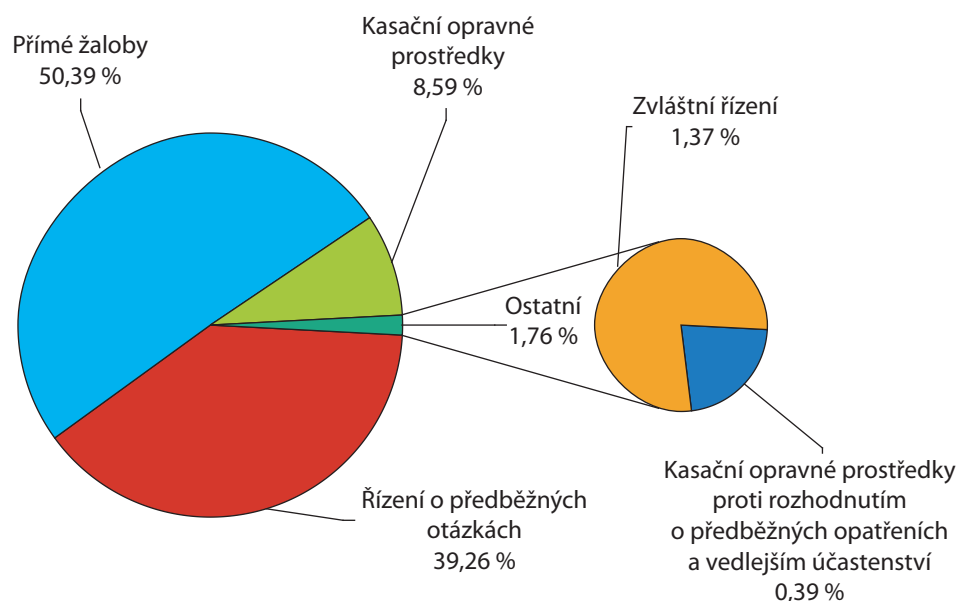

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Řízení o předběžných otázkách	268	182	241	233	262	254
Přímé žaloby	180	179	215	193	299	263
Kasační opravné prostředky	73	59	47	57	89	48
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	5	11	6	7	5	2
Posudky/usnesení		1	1		1	
Zvláštní řízení		2	3	4	9	7
Celkem	526	434	513	494	665	574

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Za „zvláštní řízení“ jsou považována: určení nákladů řízení (článek 74 jednacího řádu); právní pomoc (článek 76 jednacího řádu); odpor proti rozsudku (článek 94 jednacího řádu); námítky třetí osoby (článek 97 jednacího řádu); výklad rozsudku (článek 102 jednacího řádu); obnova řízení (článek 98 jednacího řádu); oprava rozsudku (článek 66 jednacího řádu); řízení o soudním zabavení pohledávky (protokol o výsadách a imunitách); věci v oblasti imunit (protokol o výsadách a imunitách).

3. Ukončené věci – Rozsudky, usnesení, posudky (2005)¹

	Rozsudky	Judikující usnesení ²	Usnesení o předběžných opatřeních ³	Ostatní usnesení ⁴	Posudky	Celkem
Řízení o předběžných otázkách	164	19		18		201
Přímé žaloby	177		1	80		258
Kasační opravné prostředky	21	19	3	1		44
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství			2			2
Posudky/usnesení						
Zvláštní řízení		1		6		7
Celkem	362	39	6	105	0	512

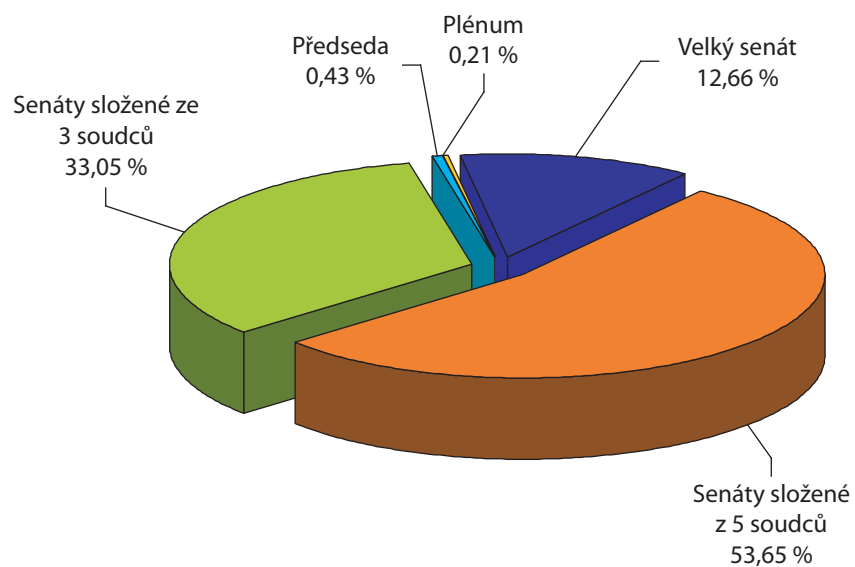
¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že věci spolu souvisejí (série spojených věcí = jedna věc).

² Judikující usnesení ukončující řízení (nepřípustnost, zjevná nepřipustnost, ...)

³ Usnesení vydaná na základě článků 185 nebo 186 Smlouvy o ES (nyní článků 242 ES a 243 ES) nebo na základě článku 187 Smlouvy o ES (nyní článku 244 ES) nebo na základě odpovídajících ustanovení Smlouvy o ESAE nebo ESUO nebo na základě kasačního opravného prostředku proti usnesení o předběžném opatření nebo vedlejším účastenství.

⁴ Usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu.

4. Ukončené věci – Soudní kolegium (2005)¹

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem
Plénium	1		1
Velký senát	59		59
Senáty složené z 5 soudců	245	5	250
Senáty složené ze 3 soudců	103	51	154
Předseda		2	2
Celkem	408	58	466

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Judikující ukončující řízení (jiná než usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním o rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu).

5. Ukončené věci – Předmět žalob (2005)¹

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem
Bruselská úmluva	8		8
Celní unie	8	1	9
Daně	34		34
Doprava	16		16
Duševní vlastnictví	3	2	5
Energie	3		3
Evropské občanství	2		2
Hospodářská soutěž	14	3	17
Institucionální právo	10	6	16
Obchodní politika	4		4
Politika rybolovu	11		11
Právní zásady Společenství	1	1	2
Právo podniků	24		24
Přidružení zámořských zemí a území	2		2
Přistoupení nových států	1		1
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	5		5
Průmyslová politika	11		11
Regionální politika	5		5
Sbližování právních předpisů	38	3	41
Sociální politika	26	3	29
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	10		10
Společný celní tarif	5	2	7
Státní podpory	22	1	23
Svoboda usazování	4	1	5
Vlastní zdroje Společenství	2		2
Vnější vztahy	7	1	8
Volný pohyb kapitálu	5		5
Volný pohyb osob	15	2	17
Volný pohyb služeb	9	2	11
Volný pohyb zboží	9	2	11
Výsady a imunity	1		1
Zemědělství	41	22	63
Životní prostředí a spotřebitelé	42	2	44
Smlouva o ES	398	54	452
Smlouva o EU	3		3
Smlouva o ESUO	3		3
Smlouva o ESAE	1		1
Řízení		1	1
Služební řád	3	3	6
Různé	3	4	7
CELKEM VŠE	408	58	466

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

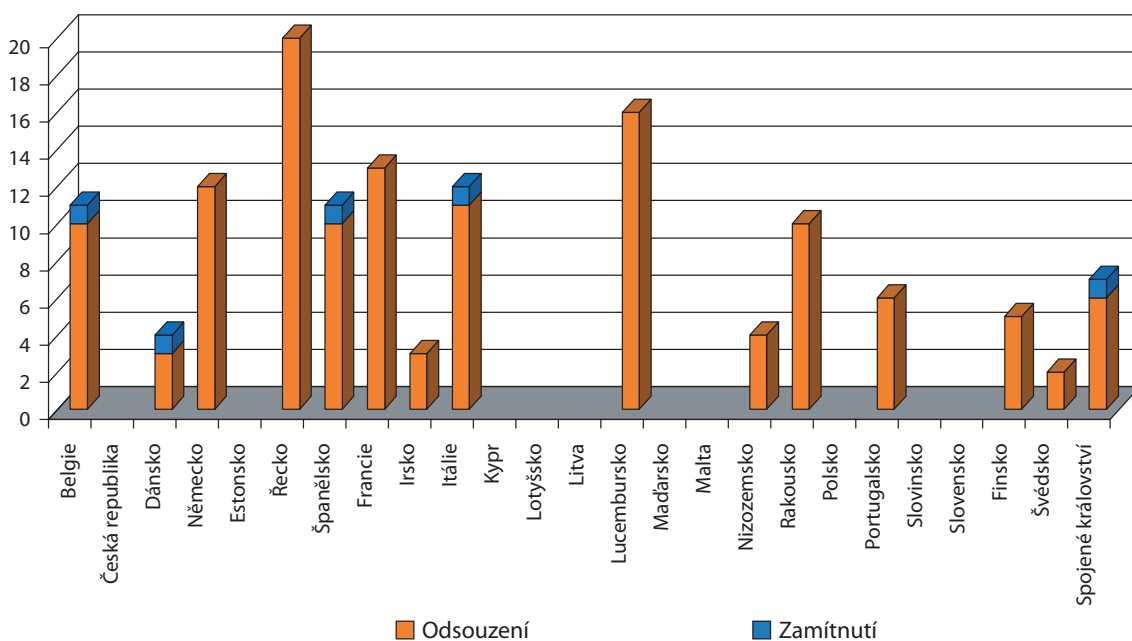
² Judikující ukončující řízení (jiná než usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu).

6. Vydaná předběžná opatření: směr rozhodnutí (2005)¹

	Počet předběžných opatření	Počet kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Směr rozhodnutí	
			Zamítnutí/Potvrzení napadeného rozhodnutí	Schválení/Zrušení napadeného rozhodnutí
Institucionální právo		1	1	
Státní podpory	1		1	
Zemědělství	2		2	
Životní prostředí a spotřebitelé	1	1	2	
Celkem Smlouva o ES	4	2	6	
Smlouva o ESAE				
Různé				
CELKEM VŠE	4	2	6	

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že věci spolu souvisejí (série spojených věcí = jedna věc).

7. Ukončené věci – Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2005)¹

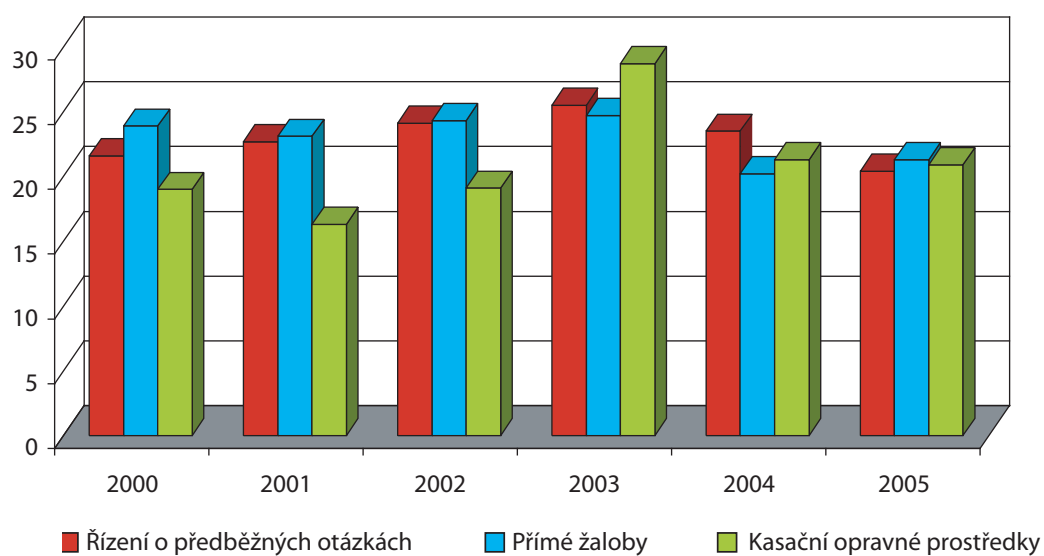

	Odsouzení	Zamítnutí	Celkem
Belgie	10	1	11
Česká republika	3	1	4
Dánsko	12		12
Německo	20		20
Estonsko	10	1	11
Řecko	13		13
Španělsko	3		3
Francie	11	1	12
Irsko			
Itálie			
Kypr			
Lotyšsko			
Litva			
Lucembursko	16		16
Maďarsko			
Malta			
Nizozemsko	4		4
Rakousko	10		10
Polsko	6		6
Portugalsko	5		5
Slovinsko	2		2
Slovensko			
Finsko	6		6
Švédsko	3		3
Spojené království	6	1	7
Celkem	131	5	136

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že věci spolu souvisejí (série spojených věcí = jedna věc).

8. Ukončené věci – Délka trvání řízení (2000–2005)¹

(rozsudky a judikující usnesení)²

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Řízení o předběžných otázkách	21,6	22,7	24,1	25,5	23,5	20,4
Přímé žaloby	23,9	23,1	24,3	24,7	20,2	21,3
Kasační opravné prostředky	19	16,3	19,1	28,7	21,3	20,9

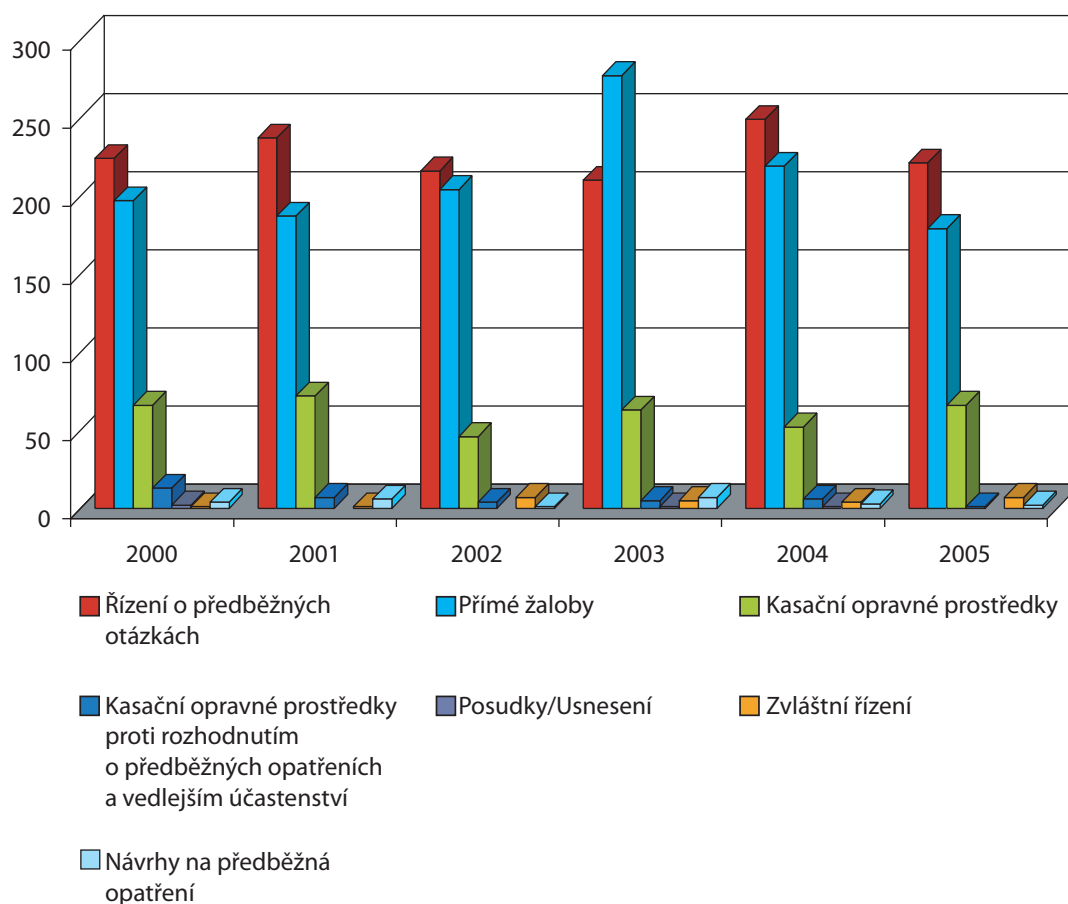
¹ Z výpočtu délky trvání řízení jsou vyloučeny: věci zahrnující mezitímní rozsudek nebo dokazování; posudky a usnesení; zvláštní řízení (a sice: určení nákladů řízení, právní pomoc, odpor proti rozsudku, námitky třetí osoby, výklad rozsudku, obnova řízení, oprava rozsudku, řízení o soudním zabavení pohledávky a věci v oblasti imunity); věci ukončené usnesením o vyškrtnutí, nevydáním rozhodnutí ve věci, postoupením Soudu, řízení o předběžných opatřeních, jakož i kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a v desetinách měsíce.

² Jedná se o jiná usnesení než usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu.

Zahájené věci

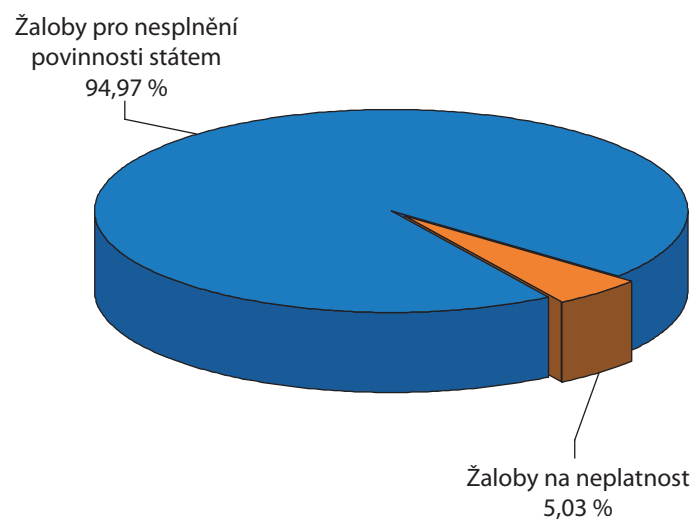
9. Povaha řízení (2000–2005)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Řízení o předběžných otázkách	224	237	216	210	249	221
Přímé žaloby	197	187	204	277	219	179
Kasační opravné prostředky	66	72	46	63	52	66
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	13	7	4	5	6	1
Posudky/Usnesení	2			1	1	
Zvláštní řízení	1	1	7	5	4	7
Celkem	503	504	477	561	531	474
Návrhy na předběžná opatření	4	6	1	7	3	2

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

10. Zahájené věci – Přímé žaloby – Povaha žalob (2005)¹

Žaloby na neplatnost	9
Žaloby pro nečinnost	
Žaloby na náhradu škody	
Žaloby pro nesplnění povinnosti státem	170
Celkem	179

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

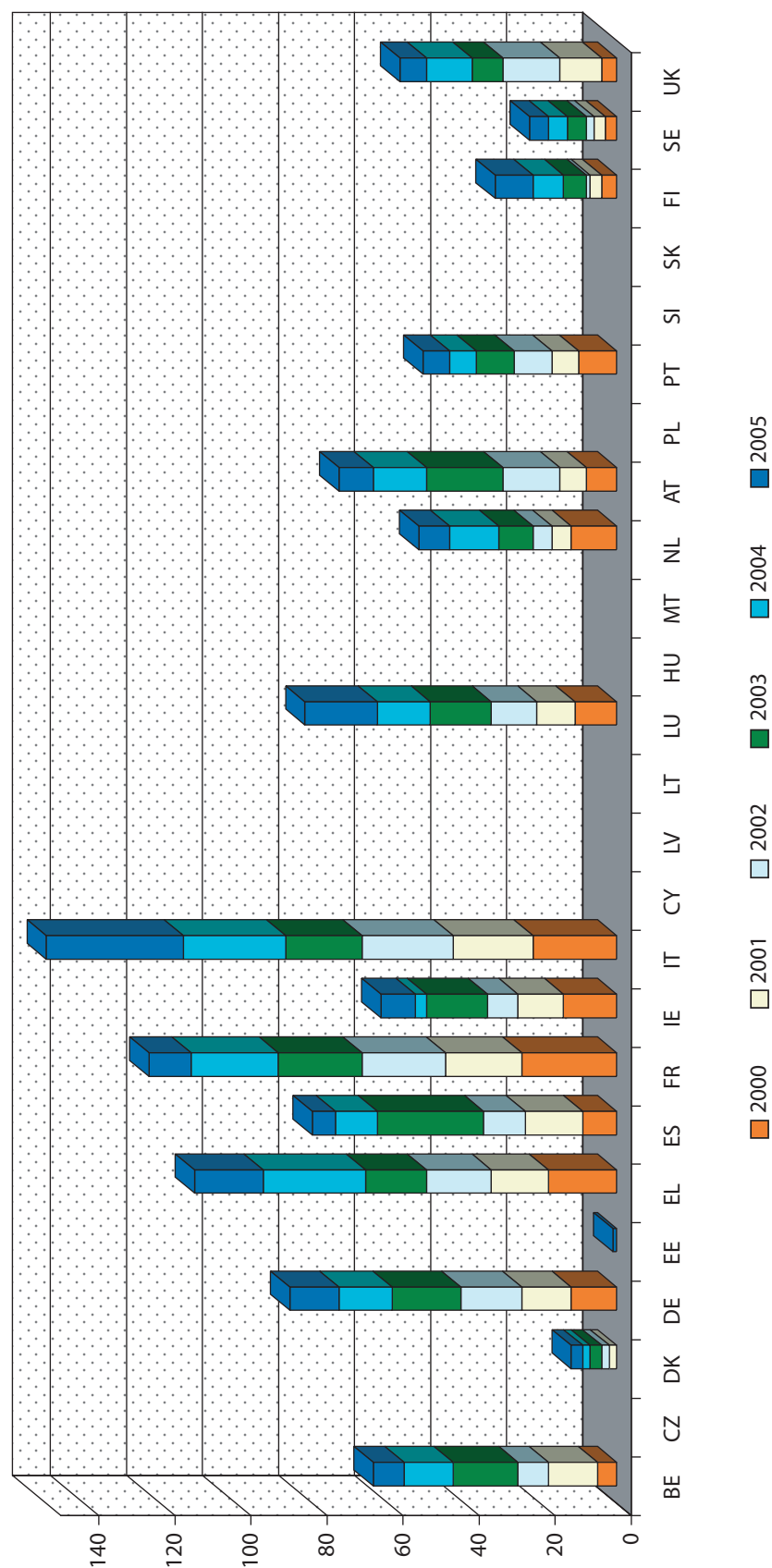
11. Zahájené věci¹ – Předmět žalob (2005)²

	Přímé žaloby	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Celkem	Zvláštní řízení
Bruselská úmluva		2			2	
Celní unie		5	4		9	
Daně	9	40			49	
Doprava	13	1			14	
Duševní vlastnictví	6	3	15		24	
Energie	9				9	
Evropské občanství	1	1			2	
Hospodářská a měnová politika	1	1			2	
Hospodářská soutěž	1	7	2		10	
Institucionální právo	2		8		10	
Obchodní politika		2			2	
Politika rybolovu	6				6	
Právní zásady Společenství		2			2	
Právo podniků	9	3			12	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	2	4			6	
Průmyslová politika	6	2			8	
Regionální politika		2			2	
Sbližování právních předpisů	9	17	1		27	
Sociální politika	17	15	4		36	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	2	10			12	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1		2		3	
Společný celní tarif		5			5	
Spravedlnost a vnitřní věci		1	1		2	
Státní podpory	3	1	5		9	
Svoboda usazování	7	14			21	
Vlastní zdroje Společenství	7				7	
Vnější vztahy	2	7	1		10	
Volný pohyb kapitálu	2	7	1		10	
Volný pohyb osob	8	16	1		25	
Volný pohyb služeb	5	6	1		12	
Volný pohyb zboží	8	5			13	
Výsady a imunity		1			1	
Zemědělství	4	27	4		35	
Životní prostředí a spotřebitelé	38	8	4	1	51	
Smlouva o ES	178	215	54	1	448	
Smlouva o EU	1	5			6	
Smlouva o ESAE		1			1	
Výsady a imunity						5
Řízení			1		1	2
Služební řád			11		11	
Různé			12		12	7
CELKEM VŠE	179	221	66	1	467	7

¹ Bez přihlédnutí k návrhům na předběžná opatření

² Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

12. Zahájené věci – Žaloby pro nesplnění povinností státem (2000–2005)¹

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Celkem
2000	5			12		18	9	25	14	22				11			12	8		10			4	3	4	157
2001	13		2	13		15	15	20	12	21				10			5	7		7			3	3	11	157
2002	8		2	16		17	11	22	8	24				12			5	15		10			1	2	15	168
2003	17		3	18		16	28	22	16	20				16			9	20		10			6	5	8	214
2004	13		2	14		27	11	23	3	27				14			13	14		7			8	5	12	193
2005	8		3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7			10	5	7	170

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

Články 93, 169, 170, 171, 225 Smlouvy o ES (nyní články 88, 226, 227, 228 a 298 ES), články 141 ESAE, 142 ESAE, 143 ESAE a článek 88 ESUO.

² Jedna žaloba je založena na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článek 227 ES).

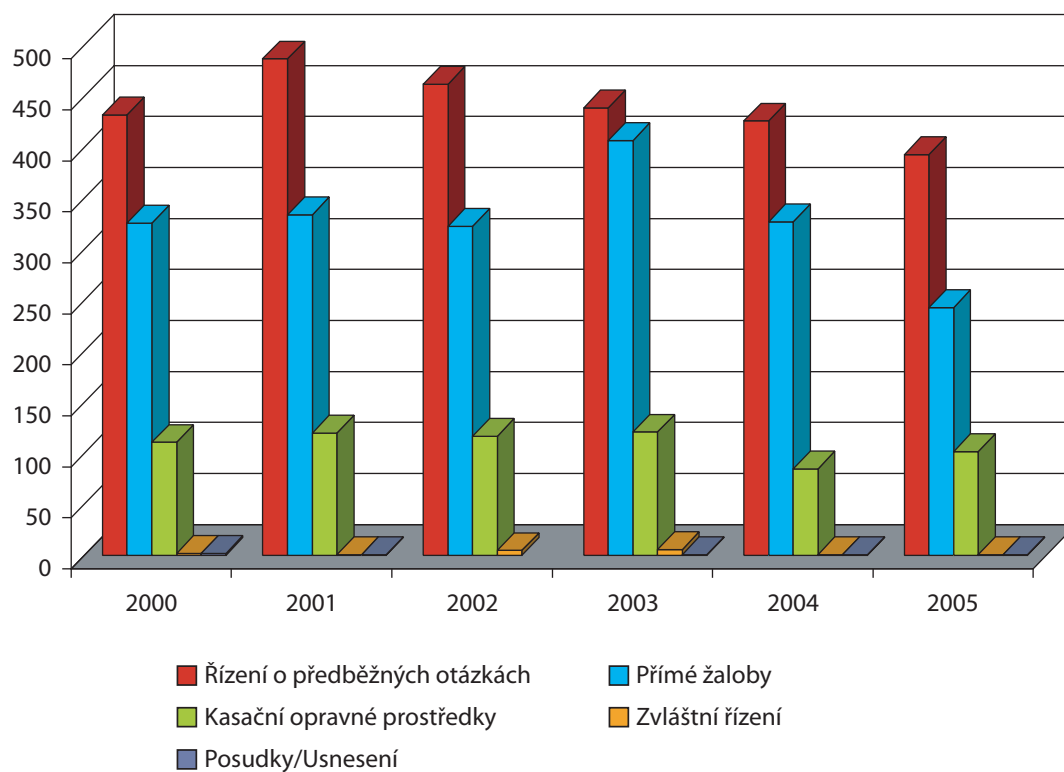
13. Zahájené věci – Zrychlená řízení (2000–2005)¹

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		Celkem
	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	
Přímé žaloby						1		3	1	2			7
Řízení o předběžných otázkách		1	1	5		1		3		10		5	26
Kasační opravné prostředky				2			1	1					4
Posudky										1			1
Celkem		1	1	7		2	1	7	1	13		5	38

¹ Zrychlené projednání věci před Soudním dvorem je možné na základě článků 62a, 104a a 118 jednacího řádu v jeho znění, které vstoupilo v platnost dne 1. července 2000.

Věci projednávané k 31. prosinci

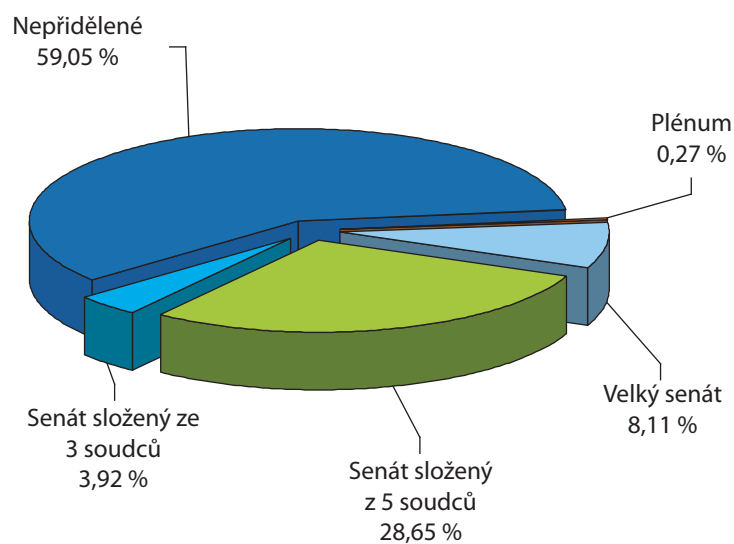
14. Povaha řízení (2000–2005)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Řízení o předběžných otázkách	432	487	462	439	426	393
Přímé žaloby	326	334	323	407	327	243
Kasační opravné prostředky	111	120	117	121	85	102
Zvláštní řízení	2	1	5	6	1	1
Posudky/Usnesení	2	1		1	1	1
Celkem	873	943	907	974	840	740

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

15. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegium (2005)¹

	Přímé žaloby	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Ostatní řízení	Celkem
Nepřidělené	170	199	68		437
Plénium	1			1	2
Velký senát	14	43	3		60
Senát složený z 5 soudců	42	142	28		212
Senát složený ze 3 soudců	16	9	3	1	29
Předseda					
Celkem	243	393	102	2	740

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2005)

16. Zahájené věci a rozsudky

Roky	Zahájené věci ¹					Rozsudky ²
	Přímé žaloby ³	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Celkem	
1953	4				4	
1954	10				10	2
1955	9				9	2
1956	11				11	2
1957	19				19	2
1958	43				43	10
1959	47				47	5
1960	23				23	2
1961	25	1			26	1
1962	30	5			35	2
1963	99	6			105	7
1964	49	6			55	4
1965	55	7			62	4
1966	30	1			31	2
1967	14	23			37	
1968	24	9			33	1
1969	60	17			77	2
1970	47	32			79	
1971	59	37			96	1
1972	42	40			82	2
1973	131	61			192	6
1974	63	39			102	8
1975	62	69			131	5
1976	52	75			127	6
1977	74	84			158	6
1978	147	123			270	7
1979	1 218	106			1 324	6
1980	180	99			279	14
1981	214	108			322	17

>>>

Roky	Zahájené věci ¹					Rozsudky ²
	Přímé žaloby ³	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Celkem	
1982	217	129			346	16
1983	199	98			297	11
1984	183	129			312	17
1985	294	139			433	23
1986	238	91			329	23
1987	251	144			395	21
1988	193	179			372	17
1989	244	139			383	19
1990 ⁴	221	141	15	1	378	12
1991	142	186	13	1	342	9
1992	253	162	24	1	440	5
1993	265	204	17		486	13
1994	128	203	12	1	344	4
1995	109	251	46	2	408	3
1996	132	256	25	3	416	4
1997	169	239	30	5	443	1
1998	147	264	66	4	481	2
1999	214	255	68	4	541	4
2000	199	224	66	13	502	4
2001	187	237	72	7	503	6
2002	204	216	46	4	470	1
2003	278	210	63	5	556	7
2004	220	249	52	6	527	3
2005	179	221	66	1	467	2
Celkem	7 707	5 514	681	58	13 960	341
					6 827	

¹ Hrubá čísla; s vyloučením zvláštních řízení.

² Čistá čísla.

³ Včetně posudků.

⁴ Od roku 1990 jsou žaloby úředníků podávány k Soudu prvního stupně.

17. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2005) –

Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)¹

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Cellkem
1961																	1										1
1962																	5										5
1963														1			5										6
1964										2							4										6
1965				4				2									1										7
1966																	1										1
1967	5			11				3						1			3										23
1968	1			4				1		1							2										9
1969	4			11				1						1													17
1970	4			21				2		2							3										32
1971	1			18				6		5				1			6										37
1972	5			20				1		4							10										40
1973	8			37				4		5				1			6										61
1974	5			15				6		5							7								1		39
1975	7		1	26				15		14				1			4								1		69
1976	11			28				8	1	12							14								1		75
1977	16		1	30				14	2	7							9								5		84
1978	7		3	46				12	1	11							38								5		123
1979	13		1	33				18	2	19				1			11								8		106
1980	14		2	24				14	3	19							17								6		99
1981	12		1	41				17		11				4			17								5		108
1982	10		1	36				39		18							21								4		129
																											>>>

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Celkem
1983	9		4	36				15	2	7							19								6		98
1984	13		2	38				34	1	10							22								9		129
1985	13			40				45	2	11				6			14								8		139
1986	13		4	18		2	1	19	4	5				1			16								8		91
1987	15		5	32		17	1	36	2	5				3			19								9		144
1988	30		4	34				1	38	28				2			26								16		179
1989	13		2	47		2	2	28	1	10				1			18			1					14		139
1990	17		5	34		2	6	21	4	25				4			9			2					12		141
1991	19		2	54		3	5	29	2	36				2			17			3					14		186
1992	16		3	62		1	5	15		22				1			18			1					18		162
1993	22		7	57		5	7	22	1	24				1			43			3					12		204
1994	19		4	44				13	36	2	46			1			13			1					24		203
1995	14		8	51		10	10	43	3	58				2			19	2		5				6	20		251
1996	30		4	66		4	6	24		70				2			10	6		6			3	4	21		256
1997	19		7	46		2	9	10	1	50				3			24	35		2			6	7	18		239
1998	12		7	49		5	55	16	3	39				2			21	16		7			2	6	24		264
1999	13		3	49		3	4	17	2	43				4			23	56		7			4	5	22		255
2000	15		3	47		3	5	12	2	50							12	31		8			5	4	26	1	224
2001	10		5	53		4	4	15	1	40				2			14	57		4			3	4	21		237
2002	18		8	59		7	3	8		37				4			12	31		3			7	5	14		216
2003	18		3	43		4	8	9	2	45				4			28	15		1			4	4	22		210
2004	24		4	50		18	8	21	1	48				1	2		28	12		1			4	5	22		249
2005	21	1	4	51		11	10	17	2	18				2	3		36	15	1	2			4	11	12		221
Celkem	516	1	108	1 465		103	163	693	47	862				59	5		646	276	1	57			42	61	408	1	5 514

¹ Článek 177 Smlouvy o ES (nyní článek 234 ES), čl. 35 odst. 1 EU, článek 41 ESUO a článek 150 ESAE, protokol 1971.

² Věc C-265/00, Campina Melkunie.

18. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2005) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)

			Celkem
Belgie	Cour de cassation	68	
	Cour d'arbitrage	4	
	Conseil d'État	35	
	Ostatní soudy	409	516
Česká republika	Nejvyšší soud		
	Nejvyšší správní soud		
	Ústavní soud		
	Ostatní soudy	1	1
Dánsko	Højesteret	19	
	Ostatní soudy	89	108
Německo	Bundesgerichtshof	98	
	Bundesverwaltungsgericht	67	
	Bundesfinanzhof	226	
	Bundesarbeitsgericht	16	
	Bundessozialgericht	72	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Ostatní soudy	985	1 465
Estonsko	Riigikohus		
	Ostatní soudy		
Řecko	Άρειος Πάγος	9	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	25	
	Ostatní soudy	69	103
Španělsko	Tribunal Supremo	15	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Ostatní soudy	140	163
Francie	Cour de cassation	72	
	Conseil d'État	33	
	Ostatní soudy	588	693
Irsko	Supreme Court	15	
	High Court	15	
	Ostatní soudy	17	47
Itálie	Corte suprema di Cassazione	83	
	Consiglio di Stato	51	
	Ostatní soudy	728	862

>>>

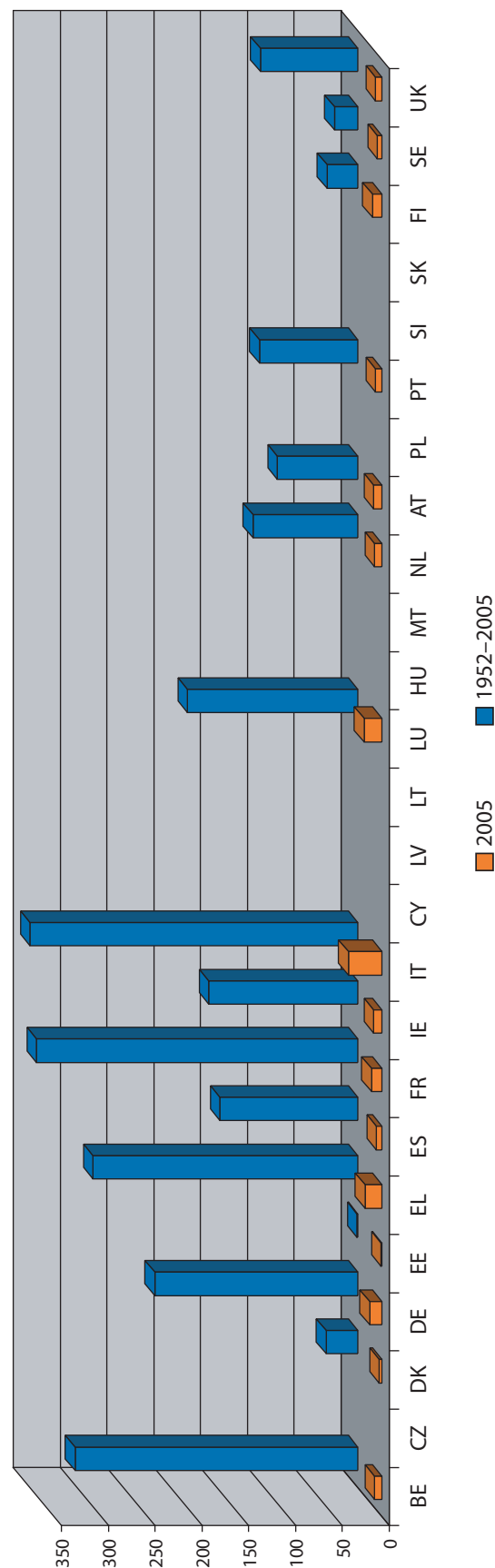
			Celkem
Kypr	Ανώτατο Δικαστήριο Ostatní soudy		
Lotyšsko	Augstākā tiesa Satversmes tiesa Ostatní soudy		
Litva	Konstitucinis Teismas Lietuvos Aukščiausiasis Teismas Vyriausiasis administracinis Teismas Ostatní soudy		
Lucembursko	Cour supérieure de justice Conseil d'État Cour administrative Ostatní soudy	10 13 6 30	59
Maďarsko	Legfelsőbb Bíróság Ostatní soudy	5	5
Malta	Qorti Kostituzzjonali Qorti ta' l-Appel Ostatní soudy		
Nizozemsko	Raad van State Hoge Raad der Nederlanden Centrale Raad van Beroep College van Beroep voor het Bedrijfsleven Tariefcommissie Ostatní soudy	47 139 44 130 34 252	646
Rakousko	Verfassungsgerichtshof Oberster Gerichtshof Oberster Patent- und Markensenat Bundesvergabebamt Verwaltungsgerichtshof Vergabekontrollsenat Ostatní soudy	4 58 1 23 45 3 142	276
Polsko	Sąd Najwyższy Naczelny Sąd Administracyjny Trybunał Konstytucyjny Ostatní soudy	1	1

>>>

			Celkem
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	1	
	Supremo Tribunal Administrativo	32	
	Ostatní soudy	24	57
Slovinsko	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Ostatní soudy		
Slovensko	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd		
	Ostatní soudy		
Finsko	Korkein hallinto-oikeus	14	
	Korkein oikeus	7	
	Ostatní soudy	21	42
Švédsko	Högsta Domstolen	7	
	Marknadsdomstolen	3	
	Regeringsrätten	18	
	Ostatní soudy	33	61
Spojené království	House of Lords	33	
	Court of Appeal	34	
	Ostatní soudy	341	408
Benelux	Cour de justice/Gerechtshof ¹	1	1
Celkem			5 514

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie.

19. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2005) – Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem¹

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Celkem
2005	8		3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7			10	5	7	170
1952-2005	302		34	217	1	283	147	343	159	534				182			112	86		105			33	25	104	2 667

Mezi věcmi podanými proti Španělsku je jedna žaloba založená na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článku 227 ES) podaná Belgií.

Mezi věcmi podanými proti Francii je jedna žaloba založená na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článku 227 ES) podaná Irskem.

Mezi věcmi podanými proti Spojenému království jsou tři žaloby založené na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článku 227 ES), z nichž jednu podala Francie a dvě Španělsko.

¹ Články 93, 169, 170, 171, 225 Smlouvy o ES (nyní články 88, 226, 227, 228 a 298 ES), články 141 ESAE, 142 ESAE, 143 ESAE a článek 88 ESUO.

B – Soudní statistiky Soudu prvního stupně

Obecná činnost Soudu prvního stupně

1. Zahájené, ukončené, projednávané věci (2000–2005)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2000–2005)
3. Povaha žaloby (2000–2005)
4. Předmět žaloby (2000–2005)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2000–2005)
6. Předmět žaloby (2005)
7. Předmět žaloby (2000–2005) (rozsudky a usnesení)
8. Soudní kolegium (2000–2005)
9. Délka trvání řízení v měsících (2000–2005) (rozsudky a usnesení)

Věci projednávané k 31. prosinci

10. Povaha řízení (2000–2005)
11. Předmět žaloby (2000–2005)

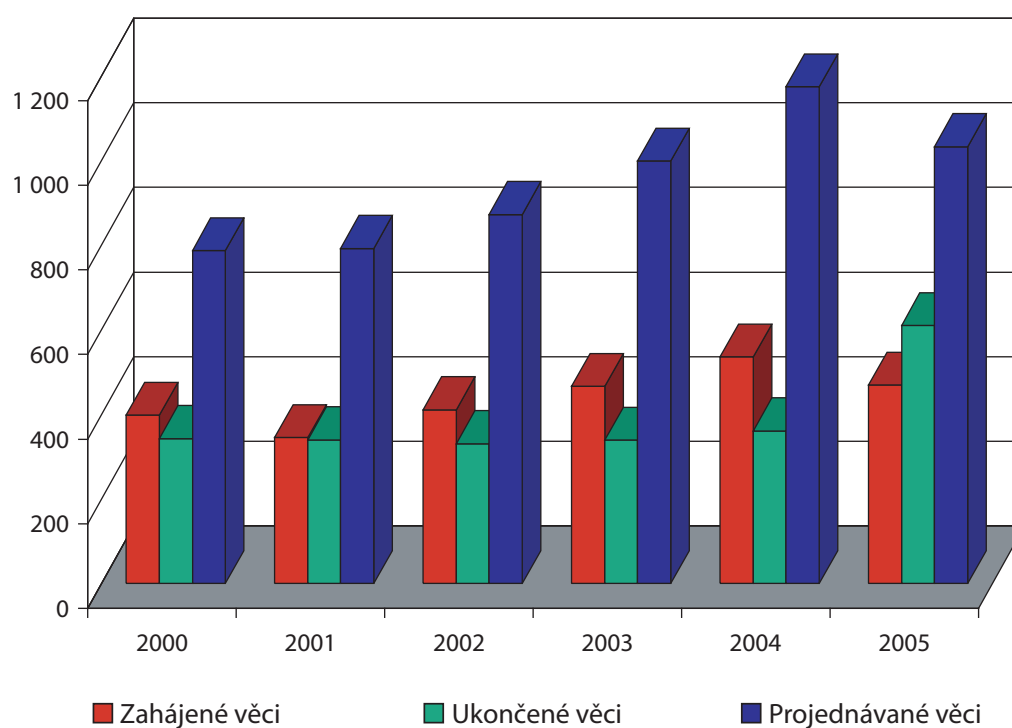
Různé

12. Předběžná opatření (2000–2005)
13. Zrychlená řízení (2001–2005)
14. Rozhodnutí Soudu, proti kterým byl podán opravný prostředek (1989–2005)
15. Výsledky opravných prostředků (2005) (rozsudky a usnesení)
16. Obecný vývoj (1989–2005)
Zahájené, ukončené, projednávané věci

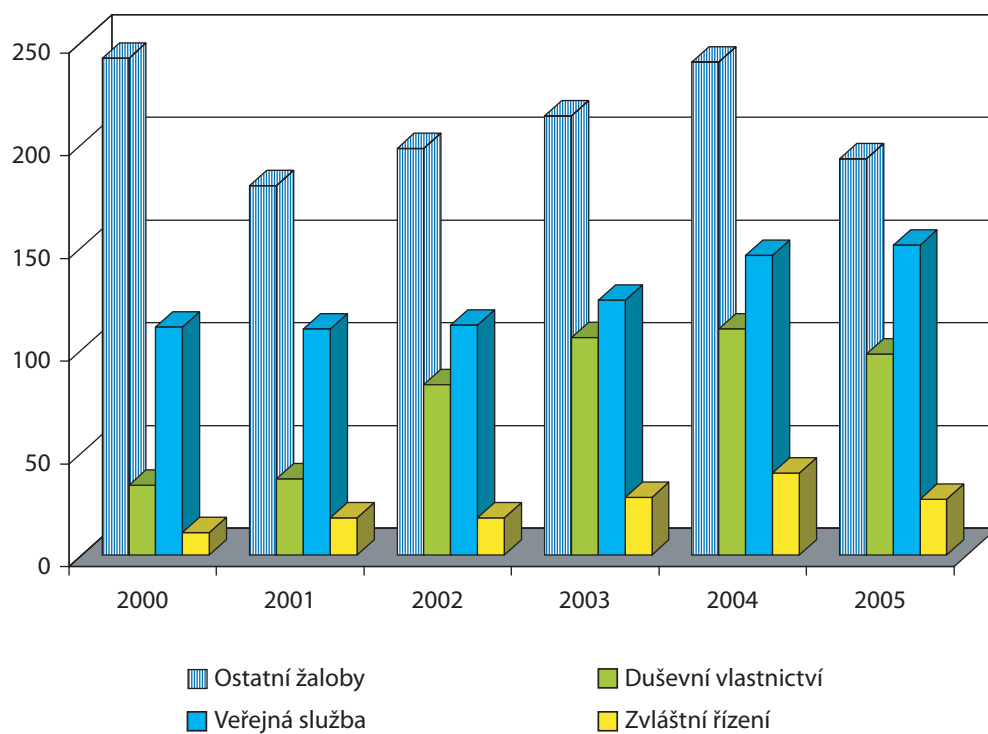
1. Obecná činnost Soudu prvního stupně – Zahájené, ukončené, projednávané věci (2000–2005)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Zahájené věci	398	345	411	466	536	469
Ukončené věci	343	340	331	339	361	610
Projednávané věci	787	792	872	999	1 174	1 033

¹ Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují zvláštní řízení. Za „zvláštní řízení“ jsou považována: odpor proti rozsudku (článek 41 statutu ES; článek 122 jednacího řádu SPS); námitky třetí osoby (článek 42 statutu ES; článek 123 jednacího řádu Soudu); obnova řízení (článek 44 statutu ES; článek 125 jednacího řádu Soudu); výklad rozsudku (článek 43 statutu ES; článek 129 jednacího řádu Soudu); určení nákladů řízení (článek 92 jednacího řádu Soudu); právní pomoc (článek 94 jednacího řádu Soudu) a oprava rozsudku (článek 84 jednacího řádu Soudu).

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2000–2005)¹

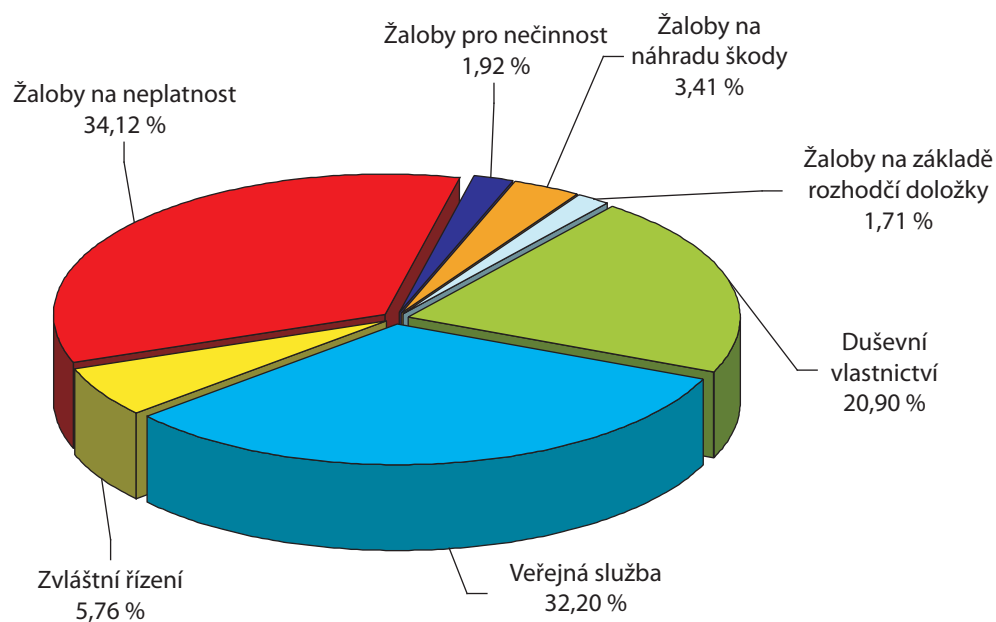

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ostatní žaloby	242	180	198	214	240	193
Duševní vlastnictví	34	37	83	100	110	98
Veřejná služba	111	110	112	124	146	151
Zvláštní řízení	11	18	18	28	40	27
Celkem	398	345	411	466	536	469

¹ V této tabulce a tabulkách na následujících stranách znamená poznámka „ostatní žaloby“ veškeré žaloby, jiné než žaloby úředníků Evropských společenství a žaloby týkající se duševního vlastnictví.

3. Zahájené věci – Povaha žalob (2000–2005)

Rozdělení v roce 2005

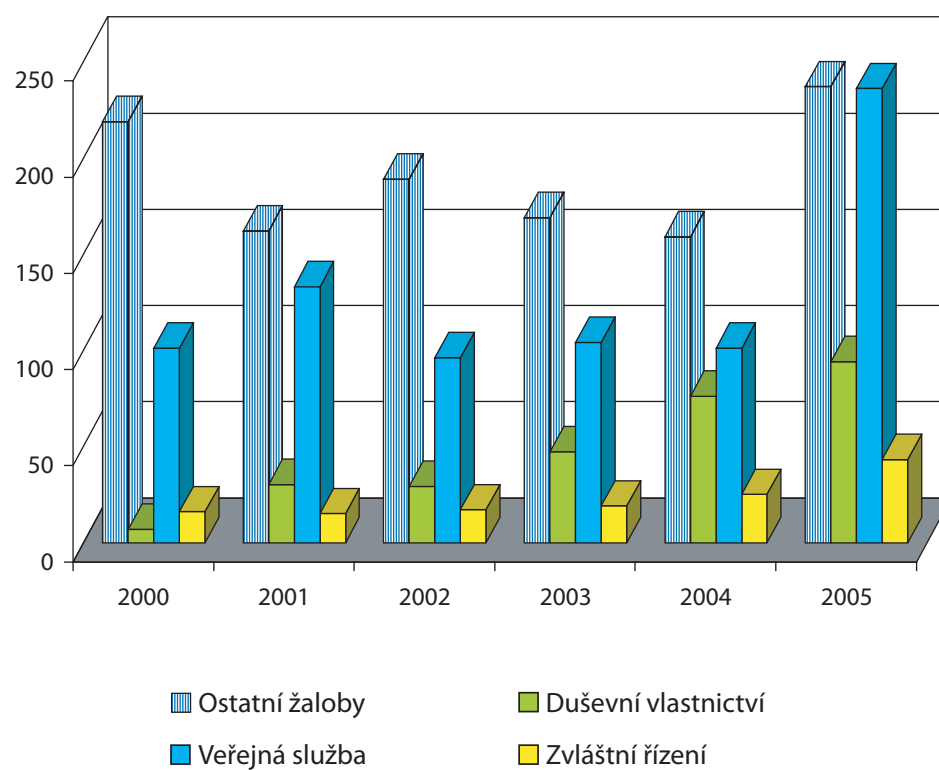

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Žaloby na neplatnost	219	134	172	174	199	160
Žaloby pro nečinnost	6	17	12	13	15	9
Žaloby na náhradu škody	17	21	12	24	18	16
Žaloby na základě rozhodčí doložky		8	2	3	8	8
Duševní vlastnictví	34	37	83	100	110	98
Veřejná služba	111	110	112	124	146	151
Zvláštní řízení	11	18	18	28	40	27
Celkem	398	345	411	466	536	469

4. Zahájené věci – Předmět žalob (2000–2005)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celní unie	14	2	6	5	11	2
Daně			1	5		
Doprava		2	1	1	3	
Duševní vlastnictví	34	37	83	101	110	98
Energie		2		2		
Evropské občanství	2					
Hospodářská a měnová politika						1
Hospodářská soutěž	36	36	61	43	36	40
Institucionální právo	24	16	17	26	33	28
Kultura	2	1				
Obchodní politika	8	4	5	6	12	5
Politika rybolovu	5	6	3	25	3	2
Právo podniků	4	6	3	3	6	12
Přidružení zámořských zemí a území	6	6		1		
Přistoupení nových států				1	1	
Regionální politika		1	6	7	10	12
Rozhodčí doložka		2	1			2
Sbližování právních předpisů		2	1	3	1	
Sociální politika	7	1	3	2	5	9
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1	3	6	2	4	
Společný celní tarif	1	2			1	
Spravedlnost a vnitřní věci		1	1			1
Státní podpory	80	42	51	25	46	25
Svoboda usazování	7	1			1	
Vlastní zdroje Společenství						2
Vnější vztahy	8	14	8	10	3	2
Volný pohyb osob	1	3	2	7	1	2
Volný pohyb služeb						
Volný pohyb zboží	2	1			1	
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	1	3	1	3	6	9
Zemědělství	18	17	9	11	25	21
Životní prostředí a spotřebitelé	14	2	8	14	30	18
Celkem Smlouva o ES	275	213	277	303	349	291
Celkem Smlouva o ESUO	1	4	2	11		
Celkem Smlouva o ESAE			2		1	
Služební řád	111	110	112	124	146	151
Zvláštní řízení	11	18	18	28	40	27
CELKEM OBECNĚ	398	345	411	466	536	469

5. Ukončené věci – Povaha řízení (2000–2005)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ostatní žaloby	219	162	189	169	159	237
Duševní vlastnictví	7	30	29	47	76	94
Veřejná služba	101	133	96	104	101	236
Zvláštní řízení	16	15	17	19	25	43
Celkem	343	340	331	339	361	610

6. Ukončené věci – Předmět žalob (2005)

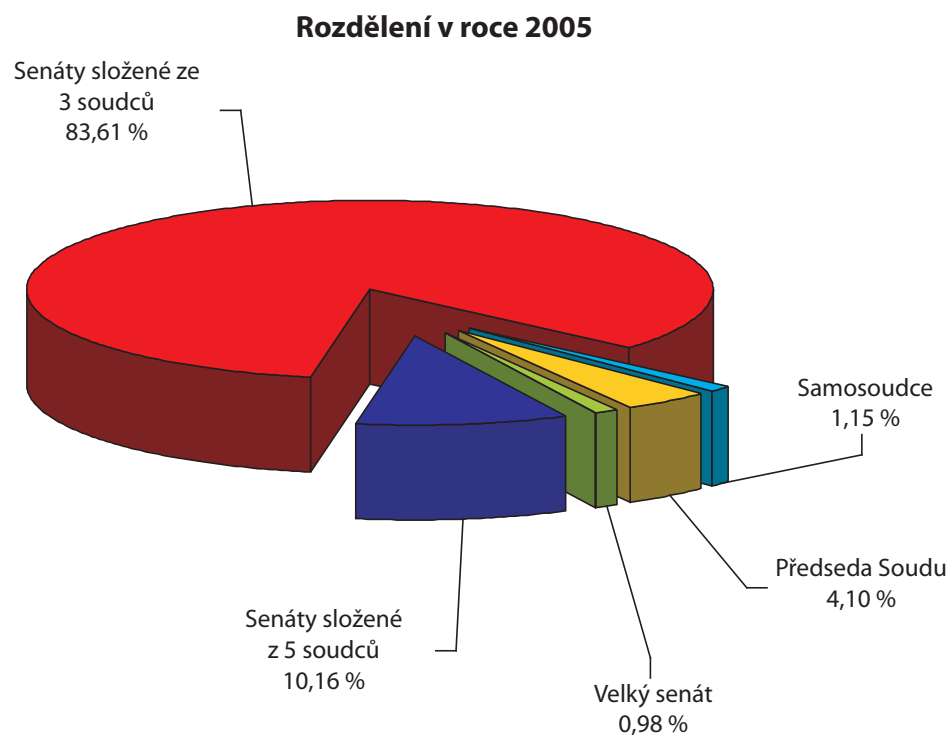
	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Celní unie	4	3	7
Doprava		1	1
Duševní vlastnictví	69	25	94
Hospodářská soutěž	23	12	35
Institucionální právo	8	27	35
Obchodní politika	3	4	7
Politika rybolovu	1	1	2
Právo podniků	2	4	6
Přidružení zámořských zemí a území	1	3	4
Regionální politika	3	1	4
Rozhodčí doložka		1	1
Sociální politika	1	5	6
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2	3	5
Spravedlnost a vnitřní věci		1	1
Státní podpory	12	41	53
Svoboda usazování		1	1
Vnější vztahy	7	4	11
Volný pohyb osob	1		1
Volný pohyb zboží		1	1
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky		1	1
Zemědělství	5	29	34
Životní prostředí a spotřebitelé	6	13	19
Celkem Smlouva o ES	148	181	329
Celkem Smlouva o ESUO		1	1
Celkem Smlouva o ESAE	1		1
Služební řád	73	163	236
Zvláštní řízení		43	43
CELKEM OBEZNĚ	222	388	610

7. Ukončené věci – Předmět žalob (2000–2005)

(rozsudky a usnesení)

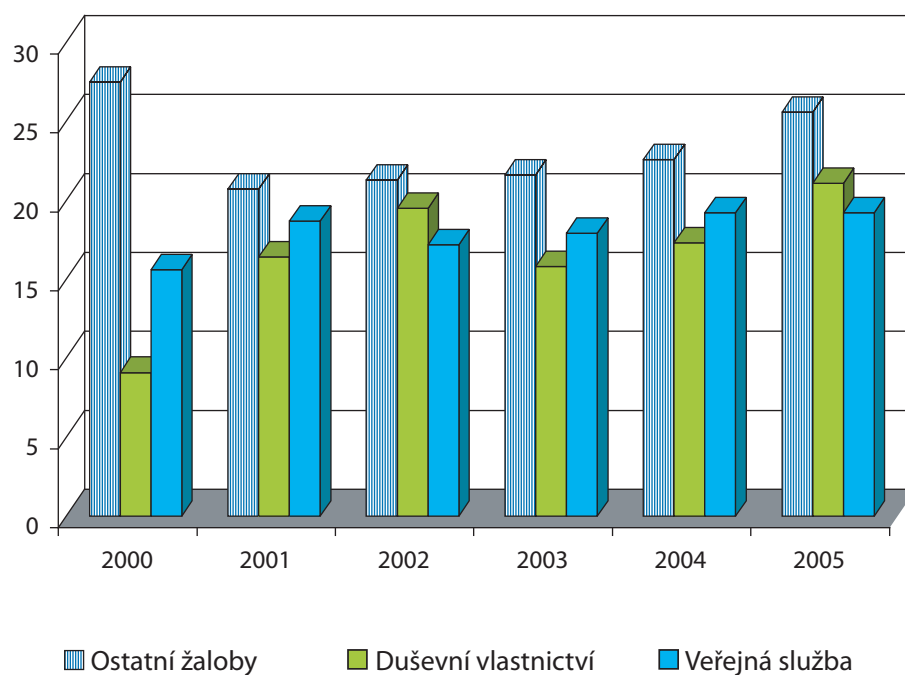
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celní unie	5	15	18	3	3	7
Daně				5	1	
Doprava	2		2	2	1	1
Duševní vlastnictví	7	30	29	47	76	94
Evropské občanství	1	1				
Hospodářská soutěž	61	21	40	38	26	35
Institucionální právo	31	19	15	20	16	35
Kultura			2	1		
Obchodní politika	17	5	6	6	1	7
Politika rybolovu	1	7	2	2	6	2
Právo podniků	4	4	4	2	2	6
Přidružení zámořských zemí a území	1	2	6	4		4
Přistoupení nových států				1		
Regionální politika	5		1		4	4
Rozhodčí doložka	2			1	2	1
Sbližování právních předpisů			2	1	3	
Sociální politika	18	2	2	1	4	6
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		3			2	5
Společný celní tarif		3		2		
Spravedlnost a vnitřní věci			1	1		1
Státní podpory	35	12	31	26	54	53
Svoboda usazování	3	4	2			1
Vnější vztahy	6	2	6	11	7	11
Volný pohyb osob	1	2		8	2	1
Volný pohyb služeb	1					
Volný pohyb zboží			2		1	1
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	1		2	4		1
Zemědělství	14	47	28	21	15	34
Životní prostředí a spotřebitelé	7		12	9	4	19
Celkem Smlouva o ES	223	179	213	216	230	329
Celkem Smlouva o ESUO	3	10	4		5	1
Celkem Smlouva o ESAE		1	1			1
Služební řád	101	135	96	104	101	236
Zvláštní řízení	16	15	17	19	25	43
CELKEM OBECNĚ	343	340	331	339	361	610

8. Ukončené věci – Soudní kolegium (2000–2005)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Velký senát						6
Senáty složené z 5 soudců	112	42	64	39	64	62
Senáty složené ze 3 soudců	213	280	257	277	276	510
Samosoudce	15	12	6	15	14	7
Předseda Soudu	3	6	4	8	7	25
Celkem	343	340	331	339	361	610

9. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2000–2005)¹ (rozsudky a usnesení)

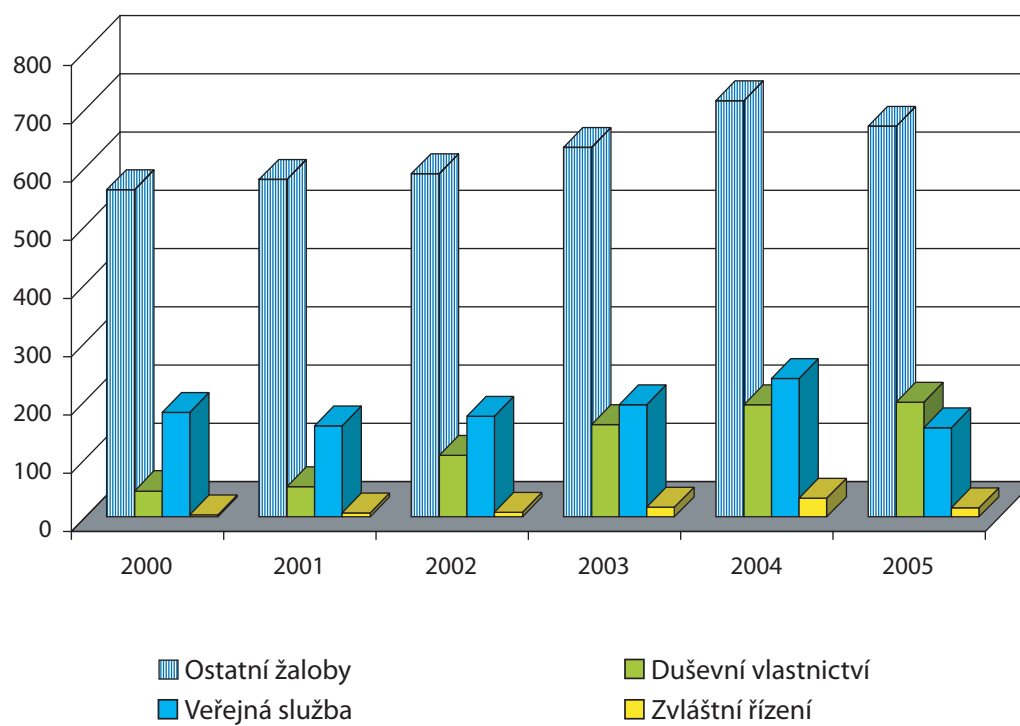

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ostatní žaloby	27,5	20,7	21,3	21,6	22,6	25,6
Duševní vlastnictví	9,1	16,4	19,5	15,8	17,3	21,1
Veřejná služba	15,6	18,7	17,2	17,9	19,2	19,2

¹ Výpočet průměrné délky trvání řízení nezohledňuje: věci, ve kterých bylo rozhodnuto mezitímním rozsudkem; zvláštní řízení, věci postoupené Soudním dvorem v návaznosti na změnu rozdělení pravomocí mezi Soudním dvorem a Soudem; věci postoupené Soudem v návaznosti na začátek fungování Soudu pro veřejnou službu.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a v desetinách měsíce.

10. Věci projednávané k 31. prosinci každého roku – Povaha řízení (2000–2005)

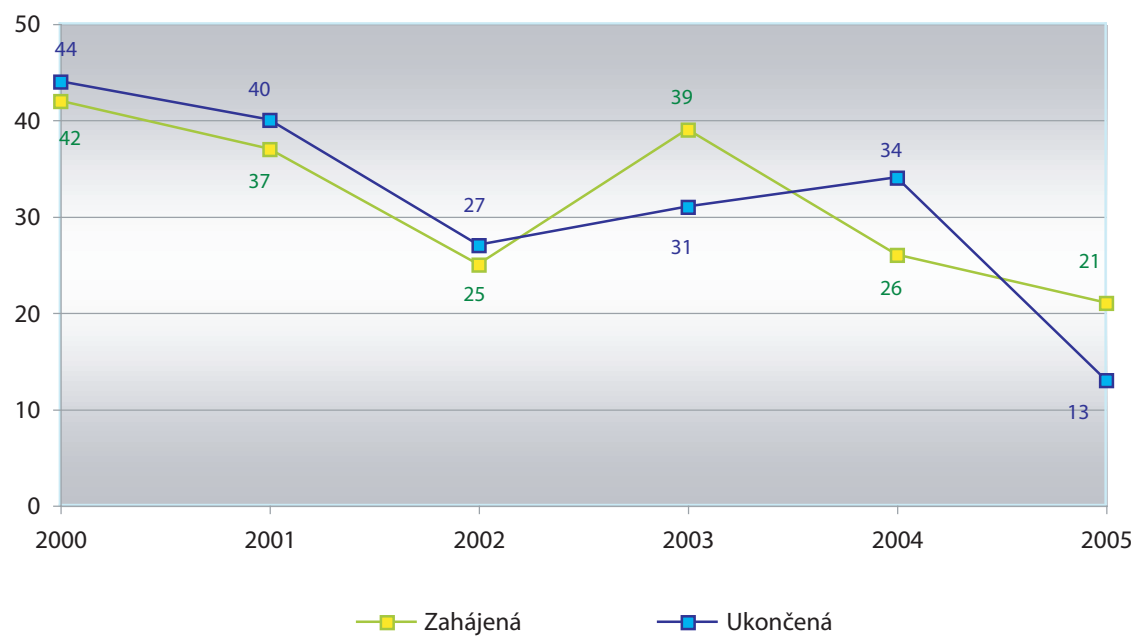

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ostatní žaloby	561	579	588	633	714	670
Duševní vlastnictví	44	51	105	158	192	196
Veřejná služba	179	156	172	192	237	152
Zvláštní řízení	3	6	7	16	31	15
Celkem	787	792	872	999	1 174	1 033

11. Věci projednávané k 31. prosinci každého roku – Předmět žalob (2000–2005)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celní unie	33	20	8	10	18	13
Daně			1	1		
Doprava	1	3	2	1	3	2
Duševní vlastnictví	44	51	105	159	193	197
Energie		2	2	4	4	4
Evropské občanství	1					
Hospodářská a měnová politika						1
Hospodářská soutěž	78	93	114	119	129	134
Institucionální právo	27	24	26	32	49	42
Kultura	2	3	1			
Obchodní politika	16	15	14	14	25	23
Politika rybolovu	8	7	8	31	28	28
Právo podniků	4	6	5	6	10	16
Přidružení zámořských zemí a území	11	15	9	6	6	2
Přistoupení nových států					1	1
Regionální politika		1	6	13	19	27
Rozhodčí doložka		2	3	2		1
Sbližování právních předpisů		2	1	3	1	1
Sociální politika	4	3	4	5	6	9
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	3	3	9	11	13	8
Společný celní tarif	3	2	2		1	1
Spravedlnost a vnitřní věci		1	1			
Státní podpory	177	207	227	226	218	190
Svoboda usazování	5	2			1	
Vlastní zdroje Společenství						2
Vnější vztahy	9	21	23	22	18	9
Volný pohyb osob		1	3	2	1	2
Volný pohyb zboží	2	3	1	1	1	
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	1	4	3	2	8	16
Zemědělství	144	114	95	85	95	82
Životní prostředí a spotřebitelé	15	17	13	18	44	43
Celkem Smlouva o ES	588	622	686	773	892	854
Celkem Smlouva o ESUO	14	8	6	17	12	11
Celkem Smlouva o ESAE	1		1	1	2	1
Služební řád	181	156	172	192	237	152
Zvláštní řízení	3	6	7	16	31	15
CELKEM OBECNĚ	787	792	872	999	1174	1033

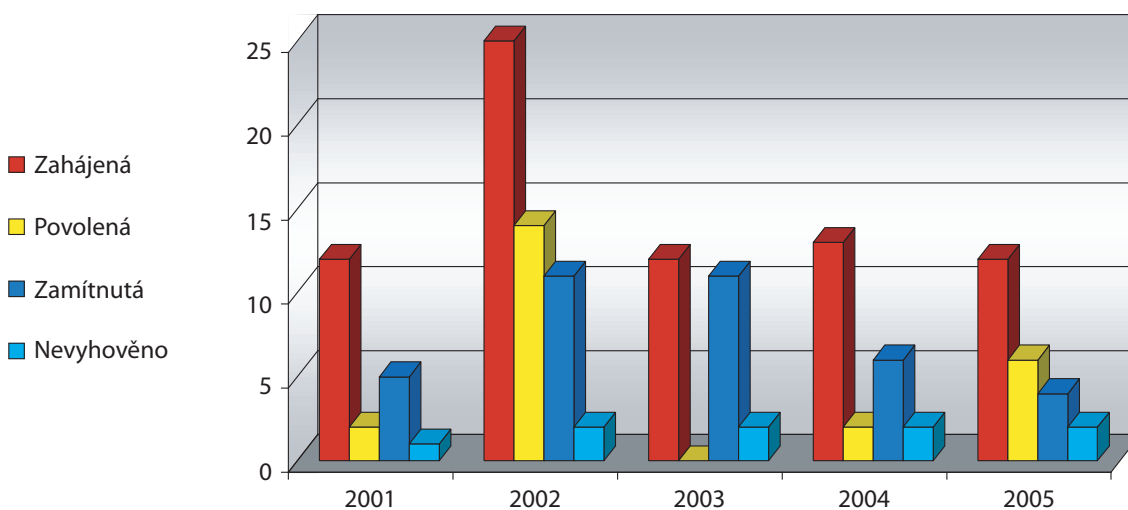
12. Různé – Předběžná opatření (2000–2005)

Rozdělení v roce 2005

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Ukončená řízení o předběžných otázkách	Směr rozhodnutí		
			Zamítnutí	Souhlas	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci
Hospodářská soutěž	2				
Právo podniků	6	5	3		2
Regionální politika	1	1	1		
Státní podpory	2	1			1
Životní prostředí a spotřebitelé	5	3	3		
Celkem Smlouva o ES	16	10	7		
Služební řád	5	3	1		2
CELKEM OBECE	21	13	8		5

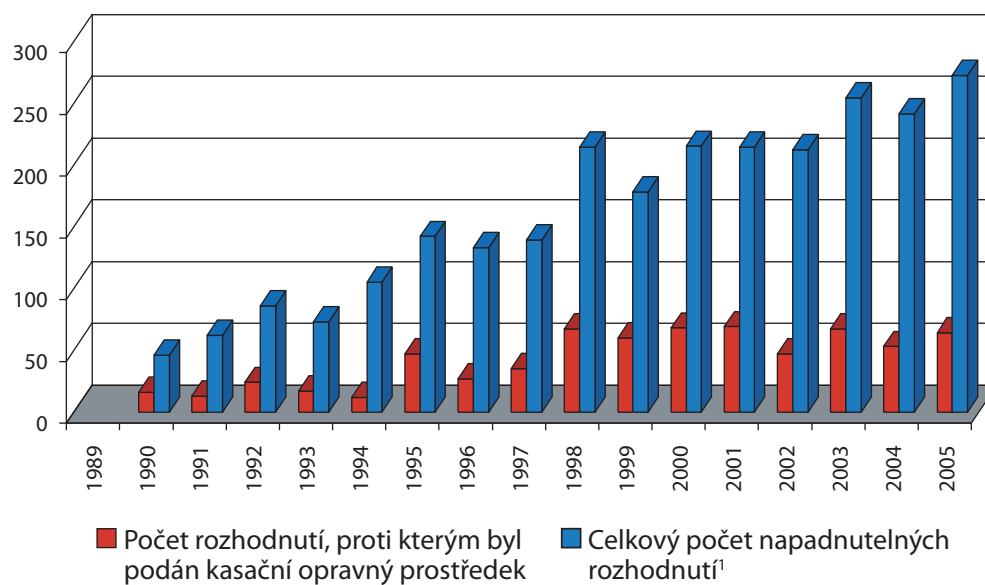
13. Různé – Zrychlená řízení (2001–2005)

	2001				2002				2003				2004				2005			
	Zahájena	Směr rozhodnutí			Zahájena	Směr rozhodnutí			Zahájena	Směr rozhodnutí			Zahájena	Směr rozhodnutí			Zahájena	Směr rozhodnutí		
		Povolena	Zamítnutá	Nevyhověno		Povolena	Zamítnutá	Nevyhověno		Povolena	Zamítnutá	Nevyhověno		Povolena	Zamítnutá	Nevyhověno		Povolena	Zamítnutá	Nevyhověno
Doprava													1			1				
Hospodářská soutěž	1				15	13	2	1	1	1		3					2	3	2	
Institucionální právo	3		1	1	2		3		5	4		1	2				1	1		
Obchodní politika	1		1		1		1													
Politika rybolovu													1	1						
Právo podniků													4	1	2		3	2	1	1
Služební řád	3		3		2		1	1					1		1					
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	1						1													
Státní podpory	3	2			2		3		3	2	1									
Vlastní zdroje Společenství																	2			
Vnější vztahy					1	1			1	1										
Volný pohyb osob													1			1				
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky					1							1								
Zemědělství					1				1	2							2			
Životní prostředí a spotřebitelé									1	1		1		1			2	1		1
Celkem	12	2	5	1	25	14	11	2	12		11	2	13	2	6	2	12	6	4	2

Zrychlené projednání věci před Soudem prvního stupně může být odsouhlaseno na základě článku 76a jednacího řádu. Toto ustanovení je použitelné od 1. února 2001. Do kategorie "nevyhověno" spadají následující případy: zpět-vzetí žádosti, zpět-vzetí a případy, kdy je o žalobě rozhodnuto usnesením předtím, než je rozhodnuto o žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení.

14. Různé – Rozhodnutí Soudu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek (1989–2005)

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí ¹
1989		
1990	16	46
1991	13	62
1992	24	86
1993	17	73
1994	12	105
1995	47	142
1996	27	133
1997	35	139
1998	67	214
1999	60	178
2000	68	215
2001	69	214
2002	47	212
2003	67	254
2004	53	241
2005	64	272

¹ Celkový počet napadnutelných rozhodnutí – rozsudky, usnesení o nepřipustnosti, předběžných opatřeních, nevydání rozhodnutí ve věci a zamítnutí vedlejšího účastnictví – pro které uplynula lhůta pro podání kasačního opravného prostředku nebo byl kasační opravný prostředek podán.

15. *Různé* – Výsledky kasačních opravných prostředků (2005) (rozsudky a usnesení)

	Zamítnuté kasační opravné prostředky	Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci	Celkem
Celní unie		1			1
Duševní vlastnictví	3	1		1	5
Hospodářská soutěž	12	2		1	15
Institucionální právo	8				8
Obchodní politika	1				1
Přidružení zámořských zemí a území	2				2
Sbližování právních předpisů	2				2
Služební řád	5				5
Společný celní tarif	1				1
Státní podpory	2	1			3
Vnější vztahy	2				2
Volný pohyb osob	1				1
Zemědělství	1	1			2
Životní prostředí a spotřebitelé	1	1			2
Celkem	41	7		2	50

16. Různé – Obecný vývoj (1989–2005)

Zahájené, ukončené, projednávané věci

	Zahájené věci ¹	Ukončené věci	Věci projednávané k 31. prosinci každého roku
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
Celkem	5 824	4 791	

¹ 1989: Soudní dvůr postoupil 153 věcí nově zřízenému Soudu prvního stupně.

1993: Soudní dvůr postoupil 451 věcí z důvodu prvního rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

1994: Soudní dvůr postoupil 14 věcí z důvodu druhého rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

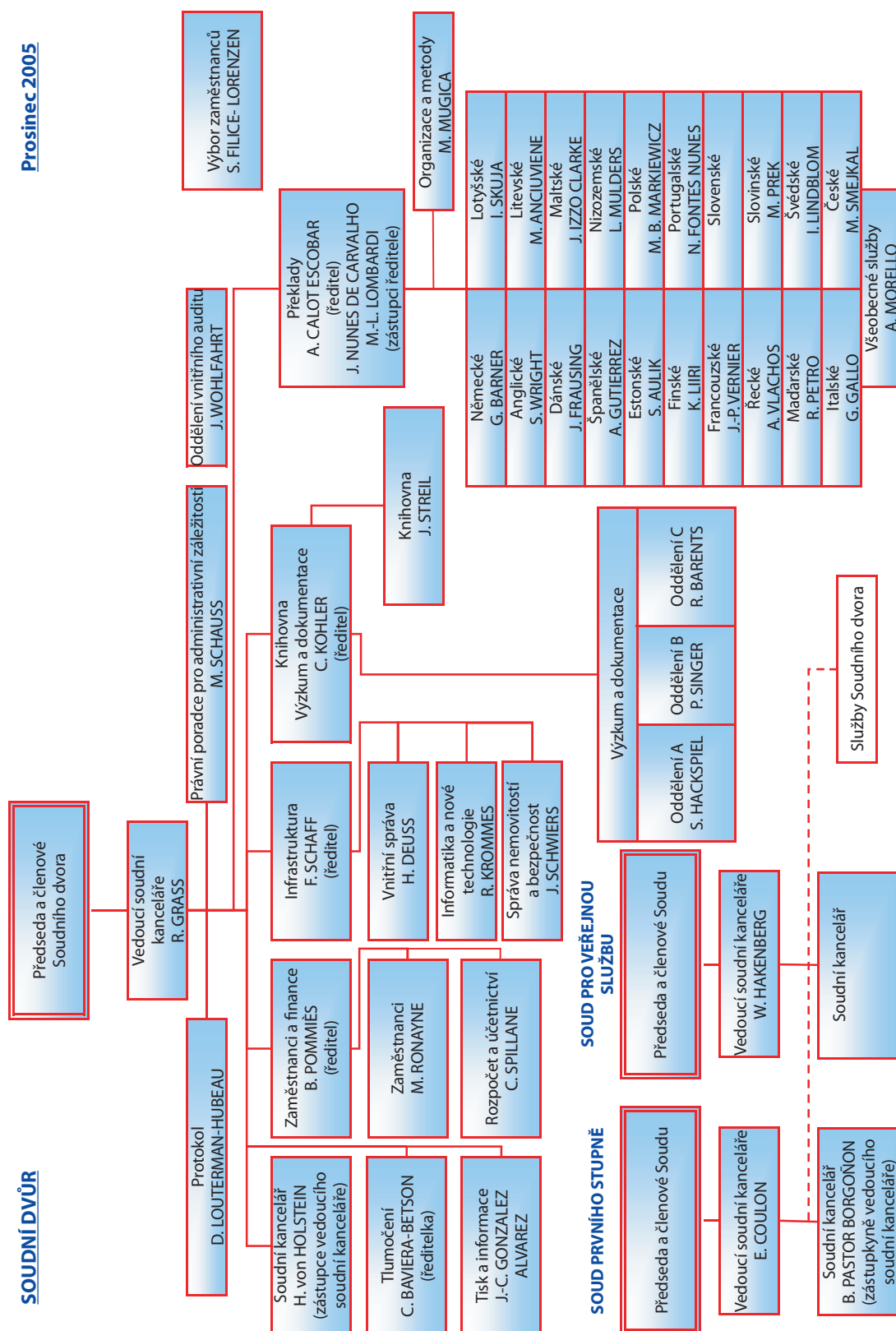
2004–2005: Soudní dvůr postoupil 25 věcí z důvodu třetího rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

2005: Soud prvního stupně postoupil 117 věcí nově zřízenému Soudu pro veřejnou službu.

Zkrácené schéma organizační struktury

Kontaktní údaje Soudního dvora

Kontaktní údaje Soudního dvora jsou následující:

Soudní dvůr Evropských společenství

Poštovní adresa: L-2925 Lucemburk

Telefon: (00352) 4303.1

Telex soudní kanceláře: 2510 CURIA LU

Telegrafní adresa: CURIA

Fax Soudního dvora: (00352) 4303.2600

Fax odboru tisku a informací: (00352) 4303.2500

Fax vnitřního odboru — Oddělení publikací: (00352) 4303.2650

Internetová adresa Soudního dvora: www.curia.eu.int

Soudní dvůr Evropských společenství

**Výroční zpráva 2005 – Přehled činnosti Soudního
dvora a Soudu prvního stupně Evropských společenství**

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství

2006 — 231 stran — 21 x 29,7 cm

Číslo katalogu: QD-AG-06-001-CS-C

ISBN 92-829-0809-7

ISSN 1830-1886

Úřad pro úřední tisky
Publications.europa.eu

ISBN 92-829-0809-7

9 789282 908099

